

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + Refrain from automated querying Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

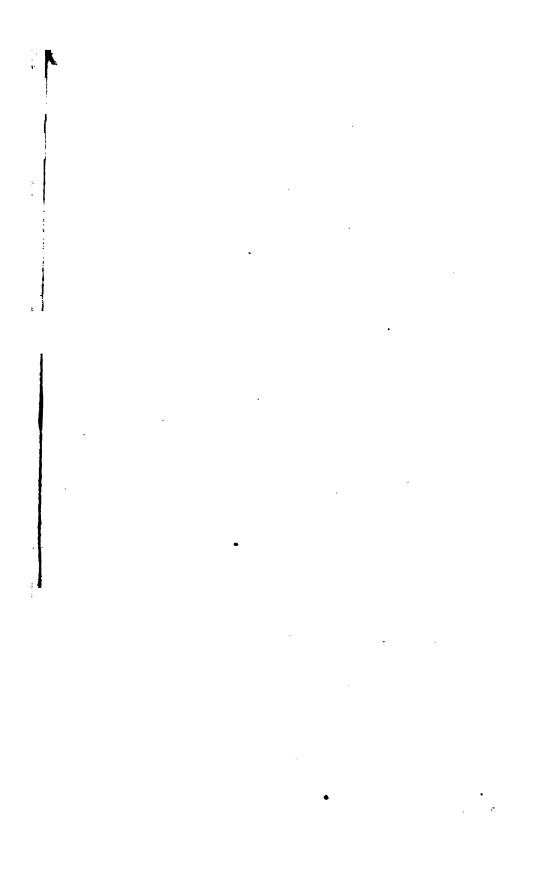

MEDICAT FINE

~~and) nathrat~~ scrences! Histora of Medicine

• mee • ·

.

A COLLECTION

OF

ENGLISH PHRASES

WITH THEIR

IDIOMATIC GUJRÁTI EQUIVALENTS.

BY

H. GREEN,

LATE ACTING PRINCIPAL, ELPHINSTONE INSTITUTION;
AND LATE SUPERINTENDENT OF GOVERNMENT SCHOOLS IN GUJEAT.

SECOND EDITION.

BOMBAY:

PRINTED BY THOMAS GRAHAM.

1856.

Kari Leraka

9997 6997

PREFACE TO FIRST EDITION.

THE phrases contained in this compilation were dictated at various times in one of our Government English Schools,—partly to supply a want which was felt in the mere book-teaching of English to native students, and partly to assist the compiler himself in acquiring a stock of the commonest and most idiomatic Gujráti expressions.

He had been much amused in reading some of the familiar correspondence of his native friends, to see, that the most trivial chit between school-fellows, cousins or brothers, was rarely or never pitched in a key lower than that of the Rambler or Edinburgh Review, and that in the majority of cases it was even Johnson and Macaulay, heightened by touches imitated from the magniloquent Persian of the Mussalmán Darbárs of India. These sentences then are intended to be entirely colloquial; our students get enough of book-language in their classes, and if the compiler is ever set, formal, and bookish, he is so by inadvertency, and in contradiction to his plan and intentions.

The Gujráti renderings are the freest possible, as in every case it was a sine qua non in the translation that the Gujráti should be the perfectly idiomatic and familiar language of the bazár and the household.—The compiler is quite aware that the merit of such a work is nothing, but he has a considerable opinion of its utility, and as many MS. copies have at various times been solicited and obtained from him, he has at length been induced to have the collection printed.—He will just add that one of his friends put it lately to a use which the compiler had not anticipated;—that is, he made his Munshi, who could read Gujráti, give him, in the course of his lessons, the equivalent Urdu phrases; and found (or fancied) that he obtained in this manner much more idiomatic Urdu expressions, suggested by the cognate Gujráti, than he was likely to have had given him from the mere English alone.

84395

IDIOMATIC SENTENCES

IN ENGLISH AND GUJRÁTI.

It is very warm to-day. How long have you been here? About an hour. I have just come. I have been here all day. I have been here these three hours. How long have you been in Surat? What is your father? How old are you? Have you any brothers and sisters?

This Mango is larger than that. Which of these two do you like? Well, how many sentences have દ્રેમ, દેટલાં વાર્મિં you got?

They are very easy.

Are you the oldest?

these.

I am older than Muhiputram.

We will make them up to twenty.

Do you make up your turban yourself?

I have it made up for me.

Sweep this place.

Get this place swept.

તમે ઈંદુાં ક્યારના છો ? ક્લાકેક થયો. હું હમણાંજ આવ્યો. હું ઋષિંખો દાહાડો થયો ઇહાંજ છું. હું કહિાં ત્રણ કલાક થયા છું. તમ શુરતમાં કેટલાં દાહાડા થયા છો ? તમારો ખાપ શો ધંધો કરેછે? તમારી ઉમર કેટલા વર્રસની છે ? તમારે કંઈ બાઈ બહેન છે ? સઉથી મ્હોય તમે છો? Hg all હું મહીપતુરામ કરતા મ્હોટો છું. Those Mangoes are larger than આ દેવીઓ કરતાં પેલા દેવિઓ મ્હોટી છે. મ્યા કેરી પેલી કેરી કરતાં, મ્હો**ટી છે.**

> થયાં ? વીશનો મળ આપણે લાવી તમ પોતાને હાથે પાંગડી ખોંધો છો ?

આ ખેમાંથા તમને કર્ક ગેમાં છે?

હંતો અંધાવું છું. આ જેંગો વાળો. **મ્યા** જગો વળાવો.

Write this for me. Get this written for me. Copy this for me. Get this copied for me.) Have this copied for me. I will copy it for you. I will have it copied for you.) I will get it copied for you. Where are you going? Where is he going? Where is that boy going? Where have you come from? Where has he come from? Where do you come from? From Poonah. What has brought you here? Do you learn English? I attend the English school. Is there leave to-day? There will be leave tomorrow. Why? What is tomorrow? Have you nothing to do? Now then, get to work there. Don't make so much noise. Don't make such a noise. What a noise you are making there. તમે કે ટ્રેલી ખુમ પાડે છો? What are you all about here? This is the last then.

What's o'clock? What o'clock is it? What's the time? What time is it?

ત્રા મારે વાસ્તે લખો. આ મારે વાસ્તે લખાવો. મારે સારૂ આની તેકલ કરો. મારે ^{(જા} મોરો મારે ^{(સા}ર મ્યાની નકલ કરાવો-હું તમારે સારૂ તેની નકલ કરીરા. હું તમારે સારૂ તેની નકલ કરાવીશ-તમ કોંઠાં જાગ્યોછો ? તે કાંઠાં જાયછે! પેલો છોકરો કાંઠાં જાયછે ? તમે કાંઠાંથી આવ્યા? તે કાંઠાંથી આવ્યો? તમ કાંઢાંથી આવ્યા છો? તમારૂં ઈંહાં કેમ સ્માવવું થયું ! તમ અંગરેજ શિખોછો? હું અંગરેજી નિશાળે જાઉં છું. Boay an is if permission leave કાલે રુજા થરો. કેમ ? <u>કાલે</u> શું છે ? ન hierieso તમને કંઈ કોંમ ધંધો નથા ? નાં ચાલો હવે કામ ધૂળગો. **એ** ટલો બધો, શોર નહીં કરો. **ેમ્બેવો શોર કરતા ન**હીં. તમ ખેંધા, પૈંદા શું કરતા કરોછો ? તારે આ ઈંલ્લું છે.

Do you know what o'clock it is?) Do you know what the time is? Go and ask what o'clock it is? Go down a little.

Move down a little lower.

Make me a little room here.

We are very much crowded here.

Don't crowd so.

There is no room here.

You will find room on that form.

Will there be room enough?

There is plenty of room.

We have no room here.

Call Moteeram.

Call the sepoy.

Call Hurry?

Call the Monitor.

Call upon me this evening.

Call at my house this evening.

Nundshunker called upon me this નંદરાંકર ઓજ મારે ત્યાંકા evening.

I called upon Nundshunker this આજ સવારે હું નંદરાંકરને ત્યાં હાં morning.

I will give him a call this evening.

We want four then.

I saw him the day before yesterday.

I will go the day after tomorrow.

The day before yesterday, yester- પરમદાહોડ, ગાંધકાલ, day, to-day, tomorrow, the day after tomorrow.

તમે જાણોછો, કેટલા વાગ્યા છે તે?

પછી સ્માવો કેટલા વાગ્યા છે ? ર્જિયા નીચે ઉતરો.

જૈરા નીચે ખસતા જાઓ.

મારે વાસ્તે જરા જગો કરો.

મ્મને કહિાં ઘણા ભચરડાઈએછિયે. મેટલા ખીચોખીચ ખેસતા ના

અહિં જગો નથી.

તમને પેલી પાટલી ઉપર જગો જડશે.

^{γૃજ}ો ખ**સ થ**રો ? મિલ્મી જગો છે.

અહિંઆં આપણે સાર જેંગો કાંઢાં છે.

મોતીરામને ખોલાવો.

મિપાદ/ને ખોલાવો.

ઠરીને ખોલાવો.

સિક્ષકને ખોલાવો.

आल सांलेर भने भणली. यणी नर् !

'આજ સાંજે' મારે ઘર આવેજો.

^{દ્ભાવ}ો હતો.

ગયો.

મ્માજ સાંજે હું તેને તાંઠાં જ**ઈ**શા How many sentences can you learn? તમે કેટલા વાંક્ય શિખી શકશો? તારે ચાર જોઈએ.

પરમદાહોડે હું તેને મળ્યો હતો.

હું પરમદાહોડે જઇશા.

આવતી કાલ, આવતો પરમદાહાડો.

Does it rain?

Is it raining?

It rains fast.

It is a very heavy rain-

Will it rain?

It is very windy to-day.

There is a great deal of wind to- anis valle day.

A great deal of rain fell in the night. રાત્રે વરસાદ ખહુંજ આવ્યો. There is a great deal of confusion પેલા વર્ગમાં ઘણા ગંડખંડ in that class.

Don't be long!

Stop a minute, I won't be long.

Don't hurry.

Don't be in such a hurry.

You are in a great hurry.

What a hurry you are in!

You are very rude.

He is a very well-behaved boy.

Twenty will be enough I think.

In Gujaráti you pronounce the last ગુજરાતીમાં તમે વાકયનો છેલ્લો word in a sentence very emphatically.

fall at the end of a sentence.

He is a great dunce.

You are very late this morning.

How is it you are so late?

What has made you so late?

Has it gone ten?

Has it struck ten yet?

શું વૈરસોંદ આવેછે! શું વંરસોંદ વરસેછે ? જખરો વરસાદ આવેછે વરસાદ ઘણો જંખરો

છે.

થાયછે.

वार न क्षाणे, हो! एका के किर्कर જરા સત્યુર ખુમો, મને વાર નહીં લાગે.

ઉતાવલ કરતા ના-

મ્મેટલી જલદી કરતા ના

તમ ધણા ઉતાવન કરોછો. તમે કેટલી જલદી કરોછો!

તમ ઘણા ખેર્માદમ છો.

તે છોકરાની ચાલચલગત સારી છે.

મારી નેજરમાં વીશ ખસ આવેછે.

શબ્દ ઘણા જોરથી ખોલો

In English the voice must generally અંગરે જીમાં, વાક્યને અંતે ધાયું કરીને સ્વર નરમ પાડવો.

મ્યાજ તમને ખહુ મોડું થયું છે. તમને એટલી વારે કેમ લાગી?

તમને એટલું મોડું કેમ થયું?

દરા થઇ ગયા 🖫 1

છો.

દરા વાગી ગયા કે!

The Názir's clock has struck, but નાજરના ધડિસ્માળમાં તા વાગ્યા, પણ not the one in the fort. કિલાના ધડિસ્પાળમાં નથી વાગ્યા.

Nine, a quarter past nine, half past 44, સવાનવ. nine, a quarter to ten, ten.

Twenty minutes past ten, five and દરા ને વીરા મિનિટ, દરા ને પચીશા twenty minutes past ten, half મિનિટ, શાઢા past ten. દરા.

Five and twenty minutes to eleven. It is about ten minutes to eleven.

It has not gone eleven. It wants about five minutes to it. How do you do? Are you quite well this morning? I am not very well. You are not looking very well.

He says he has been very ill.

He don't look very ill.

He is looking very well.

What has been the matter with you? तभने श्रं

What is the matter with him?

Where have you been?

What have you been doing?

Where has he been?

What has he been doing?

He has been writing his copy.

I have written my letter.

They have written their copies.

We have done our sums.

You talk a great deal.

અગ્યારમાં પચાિશ મિનિટ ક્રમ.

મ્યાસો પાંચ મિનિટ મ્યોર્<mark>કા છે.</mark> મ્મોજ તેંખીયત તો સારી પઢ પુરા છે.! મારી તબિયત, સારી નથી. તમારો ચેરોજ કહી આપેછે ને. કંઇ માંદો જેંંહાતો નથી.

તેનો ચેરો તો સારો દેખાયછે.

તેને શંથયું છે.? કાંહાં ગયા હતા ? તમે શું કેરના કરતા હુતા ? તે કાંઠાં ગયો હતો ? તે શું કરષા કરતો હુતો ? We have been learning our lessons. અમે અમારો પાઠ શિખતા હતા. **મેં** મારો કાગળ લખ્યો તેઓએ પોતાના 'ખરડા ચિતસ્થા છે. અમે અમારા હિસાબ ગણ્યા છે.

Don't talk so much.

Less talk and more work.

When Moteeram comes, send him મોતીરામ આવે તારે મારી પાસે

When you have done it, bring it to જારે કરી રોહો તારે મારી પાસે

When you have finished it, bring it to me.

Finish it before you leave it. Don't leave it half-done.

Don't leave it unfinished.

When shall you finish it?

When will you finish it?

Where did you buy it?

What did you give for it?

How much did it cost?

It is very dear I think.

Is it dear or cheap?

What does he ask for it?

He asks a great deal for it.

He will take less than that.

What is the lowest he will take?

That is the lowest price.

What will you give for it?

What do you think it's worth?

You have given too much for it.

It is not worth what you have given તમે આપ્યું તેટલાનો એમાં માલ for it.

You have been cheated.

You have been taken in.

વાત તો હવે ખું થઈ, કોર્મ વર્ળગો.

. મોકલજો.

When you have got it ready, tell me. જારે તૈત્ર્માર થાય તારે મને કેંદ્રેજો.

લાવજો. ર્પૂર્ફ થાય તારે મારી પાસે

કરચા વગર સુકતા ના. અર્ધું કરીને રેહેવા દેતા ના.

અધુરૂં સુકતા ના.

તમે તે ક્યારે પૂરૂં કરશો ?

તમે તે ક્યારે કે પૂરૂં કરવાના ?

તર્મે તે કાંઠાંથી ખરીદ કીધું ?

તમે એનં શું આપ્યું?

એમાંથા તે કંઈ ઓંધ્રું કરશે.

મ્યોછામાં મ્યોધ્યું તે ઓછામો ઓછી કીમત એજ.

તમે અને શં ઓપશો?

તમે એમાં કેંટલાના માલ ધારોછો? તમે એનું ખહ્જ આપ્યું.

તમે છેતરાઈ આવ્યા.

= Thug તમે દુગાંઇ આવ્યા.

ENGLISH AND GUJRATI. It is a complete take-in. મને લાગેછે કે તમ ઘાં સે સોંધામાં I think you have bought it very alag brug, prova cheap. લાવ્યા છો. It is quite a bargain. મ્યેતો મક્ત છે**.** It is a great bargain I think. Will you lend me your pencil? કલમ મને સ્માપશો ? May I use your slate? સ્લેટ વાપ્રફ્રં (અથવા લઉં) ? Send for some chalk. Get me a piece of chalk. હરી પાસે થોડો મંગાવો ની. Send Hurry to buy some. I have sent for some. **મેં** થોડો મંગાવ્યો છે. તે તો ક્યારનો ડાયો છે. He is a long while gone. How many days does it want to the દીવાળીને કેટલા દાઢીડા Diwalee? ત્રિવાળીને ધણા દાહાડા ખાકી It don't want many days to the Diwalee. નથી. We shall soon have the Diwalee હવે દીવાળી જલદી આવરો. How many days' leave will there be? By the sign of the son use? How many days were given last મારે કેટલા દાઢાડાની રજા આપી year? I am going to Cuttargam this even-ર્મ્યોજ સાંજરે હું કતારગામ જવાનો ing. આવતા અડવાડિઆમાં મારો **બા**ઈ My brother is going to Bombay મુંખઈ જવાનો છે. next week. તે *કે*યારે પાછો સ્માવશે ? When will he return?

When is he to return?

Will he go by water or by land? તે વાહાણે જવાનો છે કે 'પંગ રસ્તે?

He is to go by the steam-boat.

When is it to go?

તે ઓર્ગિએટમાં જવાનો છે. How long is the steam-boat going? આગણોરને જતાં કેટલી વાર લાગેછે ?

તે ક્યારે પાછો સ્માવવાનો છે ?

તે ફેર્વોરે ઉપંડરો ?

There are six boys absent this morn- after to with the flore છે. ing. કોણ કોણું છે ? Who are they? તમે સિક્ષકોને ગણ્યા છે? Have you counted the monitors?

Hurichund has gone to live at Bom- હરીચંદ તો મુંબઇ રેહિવા

In what part of the town do you live? तभे रोहेर्स्मा डिये देडाएँ रोहाछा ? શું તે નિર્શાળની પાસે, રેહેછે ? Does he live near the school? Chatoorbhujdás lives a long way off. ચતુર્જુજદાસ ધાણો દૂર રહેલે. These two boys live near each other. આ ખે છોકરા પાસેપાસે રહેછે.

મેમો મેકજ મોહોલામાં રહેંછે. They live in the same street. His parents don't allow him to play તેનાં માબાપ તેને મોફાક્ષામાં ઉમવા

in the street.

Sit in your right place.

What is your number?

Count the boys.

Don't forget to reckon the monitors. શિક્ષકોને ગણવાને બુલતા ના At night the streets are full of peo- रात्रे रस्ता केंद्रिया लिंदायका હોયછે. ple.

Have you been to hear the Gurba? તેમે ગરબા સાંભળવા ગયા હુતા? સઉથી સારા ગર્ખા,કઈ રાત્રે ગવાયછે? Which is the best night to go? Some say tomorrow-night and some દુરલાએક કાલેરાત્રે કહેએ અને દેર-લામ્પેક પૈરેંમ દાહાંડે કેહેંછે. the next night.

How long does it last?

At what time at night ought we to રાત્રે દ્વારે આપણે જા go?

How many sentences have you got? તમારીયાસે કેટલાં વામ્યો છે? It is not enough I think.

I must give you a few more.

Some of the boys wish to write let- કેટલાએક છોકરામોની અંગરેજીમાં ters in English.

ગરભા કાંઢાંસધી ગવાયછે ?

દેતાં નથી.

તમે કેટલામાં છો?

છોકરા ગણા વાળો.

પોતાની જેંગો ઉપર ખેસો.

એટલાં તાે , ખૂસ નથી. મારે તમને થાડા વધારે આપવાં જોઇએ.

કોંગેળ લેંખવાની મરજી છે.

```
That would be too difficult a lesson. अ पार धणील सुरहिल
Only two or three boys would be ખેં ત્રેસ છોકરાઓજ માત્ર કરી
  able to do it.
Some of the boys make a great દેટલાએક છોકરાઓને ધણી ચુકો
  many mistakes.
                               hoppen 4363.
Show me your sentences.
                                   તમારાં વોંક્ય મને ખતલાવો.
You have made a great many blun- તેમ ધણે ડેકાણે બૂલ કીધી
  ders.
You had better write them all over બધાં ફરીયા લખો તો
  again.
                                      Sig. very well
                                   તમ અને પુંછી જુઓ તો શકે
You had better ask him.
You had better not go without ask- તમારા ખાયને પૂંછીને જામ્યો તો
                                   શકુના છે.
હિંમુણાનું હિંમણા કરી નાંખો તો શકુ.
  ing your father's leave.
You had better do it at once.
We had better make them up to પંદેર લગાય કેરી નાખીઓ તો
  fifteen.
                                   આપણે આ રસ્તે જઈએ તો ઠીક.
We had better go this way.
                                   મું મારી કલમ ખોંઈ છે.
કોંહોં ખોંઈ?
I have lost my pencil.
Where did you lose it?
                                   <sup>ર્રા</sup>ફાર
નિશાળ સ્થાવતાં પ્યોઇન્
I lost it as I was coming to school.
I have lost it somewhere in the નિશાળમાંજ કહી પાડી
  school.
When did you lose it?
Look for it.
You will find it I dare say, if you શાધશો તો જડેશ
  look for it.
                                      ખરી.
Have you found it?
                                   તમને જડી કે?
                                   જડતી નથી કે!
Can't you find it?
Where have you been looking for it? તમ કાંહાં ખોળતા હતા?
                                   ક્યારની ખોવાઈ ગઈ છે.1
How long has it been lost?
                                   હું ખધે શોધી વળ્યો.
I have looked every where for it.
```

I have looked all over the school for it હું તો ખુધી નિશાળ ખોળી મને તો કહીં કંઈડેંતા નથી. I can't find it any where. તેને ફેંમેંબાજ, જડી. He has just found it. Where did he find it? તેને કાંઠાંથી જેંડી? लडी है। Is it found? Where was it found? કાંઠાંથી જડી? Has any body taken my pencil? કોઈએ મારી કુલમ લીધી છે. ! તમારામાં કોઈની પાસે મારી કલમ છે ! 🦨 Have any of you got my pencil? I was up very late last night. કાંહાંસધી તમે જીગાતા હતા? How late were you up? Was he up all night? I sat up till three o'clock. I went to bed very early. When did you go to bed? You must go to bed early to-night. It is a bad thing to sit up late at રાત્રે ધોર્ફાવાર લગાય જાગાં તે શાફ night. At what time do you go to bed at રાત્રે તેમ ક્યારે night? At what time do you get up in the Hair an suit Gi morning? Do you rise early? ં ઉઠોછાં કે? તુંત Are you an early riser? લા ઉદ્યાની ટેવ છે કે ? Do you get up early? I was up before day-light. I am up every morning before six હું રોજ સવારે o'clock. Is the sun up yet? The sun does not rise now till after six & Hen HEN

The twilight in England is sometimes કેંગ્લાંડમાં ઝલાંડલ

two hours long.

Indeed in the middle of summer there lot? is a little twilight all night long.

In London the days are longer in summer, and shorter in winter than they are here.

Would you like a drive?

Where shall we drive to?

Get the garry ready.

Put the bullocks to.

Is it a good road?

What sort of a road is it?

It is very muddy in some places.

The roads are very bad.

They are repairing the roads.

In the rainy season the roads are im- ચોમાસામાં રસ્તામાં ચલાવ passable.

The roads are still very heavy.

વરિત્ર્યાવ સુધી તો ધણો સારો The road is very good as far as Biriaw.

His bullocks ran away with him.

to pieces.

Was any body hurt?

Did they do any mischief?

How came they to take fright?

Don't drive so fast.

The roads are very dusty.

We shall be smothered with dust.

Can you speak English?

I can read it better, than I can

speak it.

કરતા લંડનમાં ઉનાળાના

ળાના ટુકા હોયછે. ગાંડીમાં ખેશીને ફેરવા ચાલશો !

કેણી તરફ જઇશેં!

⁰⁰⁰ડી તૈમ્પાર કરો. ભૂબદ <u>અંગ</u>

સારો રસ્તો છે.?

ંજગાગ્યે ખહે

રૂસૂતા 'ઘણાં ખરાખ છે.

રસ્તો છે

તેના ખેળદ તેને લઇને They upset the garry and broke it all તેઓએ ગાડી ઉધી વાળી અને તેના

> કોઇને વાર્ધ ? કંઈ નુકસાન કીધું કે ?

તેઓ શાથી બંડેક્યાં ! મ્મેટલા દોડાવતા

ધણી

મ્યાવડે**છે**.

I can read it a little, but can't speak માહારાથી જરા વંચાયછે તો ખાં

It is a very difficult language to

It takes a long time to learn.

How long have you been learning?

You speak it very well I think.

Where did you learn?

What books do you read?

Do you attend the school?

The classes have lately been re- વર્ગોની હમણા કરીથી ગોહવણા arranged.

The first and second classes have પેફેલા અને બિજા વર્ગને એકઠા been combined into one.

And the third and fourth also into તેમજ ત્રીજાને અને ચોથાને પણ one.

the first class and thirty-four in the second.

What are your school hours?

vacation at one o'clock.

What are you quarrelling about?

What is the matter with that boy?

Let him alone pray.

some.

How is the new catalogue to be નવું ઠાજરી પત્રક ફેમ reckoned.

which the classes were combined?

ખોલાતું નથા. અંગ્રેજી ખોલી શિખવી ધણી

ક્રક્ષ છે.

તે શિખતાં ધણા દાઢાડા લાગેછે. તમને શિખતાં કેટલા દાઢાડા થયા? મને તો લાગેછે કે તમે સારૂ ખાલોછો. તમે કાંઠાં શિખ્યા? તમે ક્રક ક્રિક ચોપડીઓ વાંચો !

તમે નિશાળ જમ્યોછો?

થક છે.

મેળવી દીધા છે.

મેળવી દીધા. There are now thirty-three boys in હમાસા પેફિલા વર્ગમાં તેત્રીરા છોકરા છે. અને ખીજામાં ચોત્રીશ દેકે.

> તમારે નિશાળમાં શિપ્પવાનો કેટલો વખત છે!

From ten till four with half an hour's દરાયા તે ચાર મુધી અને એક વા-ગતે અર્ધા કલાકની રજા મળેછે. તમ શા વાસ્તે કુજમો કરોછો? તે છોકરાને શું થયું છે.? ખસ યાર હવે મ્યોનો ખ્યાલ સુકો. Some of the boys are very quarrel- દેરલાએક છોકરા ઘણા ક્રજીયા-ખોર છે.

ગણિયે ?

Are we to reckon from the day on જે દાહાડાથી વર્ગ મોકઠા મળ્યા તે દાહાડાથી ગણિયે ?

Are we to leave the previous days તારે અમ આગાડીના દાહાડા નહીં ગણિયે કે ? out of the calculation?

You must calculate the old cata- તમારે જાનાં હાજરી પત્રક જુદાં જુદાં logues separately. ગણવાં.

Calculate as if the catalogues were અમેનજ ગાયા, જાણે ફાજરી પત્રક એક for two months instead of one.

That is the only fair way.

That will be quite fair I think.

That will be fair for every body I મને લાગે છે કે એથી બધાને દીક think.

Ochavrám and Náráyandáss are making out the new catalogue.

Who made out the last catalogue? ગયા મહિનાનું હાજરી પત્રક કોણે કીધું?

the catalogue?

What is the pronunciation of this આ શબ્દનો ઉશ્સાર શો word?

How is this word pronounced?

I can't pronounce this word.

You pronounce this word very badly.

nounce.

Go and ask what the pronunciation આ શબ્દનો ઉચ્ચાર પૂછી of this word is. આવો.

A great many boys pronounce V ધણાએક છોકરા 'વી' નો ઉચ્ચાર ખરાખ કરેછે. badly.

Do you find English a difficult lan- અંગરેજી ભાષાના ઉચ્ચાર તમને guage to pronounce? મુશકેલ લાગેછે ?

મહિનાને ખદલે ખે મહિનાનાં છે. વાજની રસ્તો તો એજ છે. મને તો લાગેછે કે સ્મેજ વાજખી છે.

પડશે.

મ્મોછવરામ મ્યને નારાયણદાસ નવું ઠાજરી પત્રક ખનાવેછે.

Do the same boys always make out એકના એક છોકરાં હંમેશાં હાજરી પત્રક ખનાવેછે ?

ER ?

મ્યા રાબ્દનો ઉચ્ચાર કેમ **થાયછે** ! ત્મા શબ્દનો ઉચ્ચાર મારીથી **થતો** નથી.

તમે તે શબ્દનો ઉચ્ચાર ધણોજ ખરાખ કરોછો.

It is a very difficult word to pro- તે રાખ્દનો ઉચ્ચાર કરવા ધારો ક્રુક્શ છે.

English and Gujráti very different?

difficult one we ever had.

This is the most difficult lesson yet.

Many boys lost their places.

A'darjee lost three places.

Balvachrám gained seven places.

Cávashá neither lost nor gained.

boys at the lower end of the class.

class are much forwarder than those at the lower end.

Look at your slates while I read the હું વાક્ય વાંચું એટલી વાર તમે તમાsentences.

Have you written them correctly?

Your writing is very bad. Your hand-writing is not good.

What sort of a hand do you write? તેમે દેવા અક્ષર લખોછો?

Does he write a good hand?

Ochavrám writes a very fine hand.

Which is the best writer in the

for small.

Which can you write best, large or તમારાં કયા અક્ષર વળેલા છે. મ્હોડા small hand?

Do you find the pronunciation of અંગરેજીના અને યુજાતીના ઉચ્ચાર-માં તમને ઘણો તફાવત લાગેછે ?

This morning's lesson was the most આજ સવારના જેવો અધરો પાંઢ કોઈ દાઠાડો નોઠોતો આવ્યો.

> હજાસધી આવો સુશકેલ પાઠ **મ્યા**વ્યો નથી.

ધણા છોકરામ્યોમ્યે જગો ખોઈ. આદરજીએ ત્રણ જગાઓ ખોઈ. **ખલવછરામને સાત જગો મળી.** કાવશાએ લીધીએ નહીં અને ખોઇ પણ નહીં.

The lesson was too difficult for the વર્ગના નીચલા છોકરાસ્મોને વાસ્તે પાઢ ઘણા અઘરો હતો.

The boys at the upper end of the નીચેના છોકરાવ્યો કરતાં ઉપરના છોકરા ધણા સ્માગળ ચાલ્યા છે.

રી સ્લેટમાં જાઓ.

તમે તે શુધ લખ્યાં છે! તમારૂં લખવું ઘણું ખરાબ છે. તમારા વ્યક્ષર સારા નથી.

શું તે સારા અક્ષર લખેછે.? મ્યોછવરામ **ધ**ણા સારા વ્યક્ષર

લખેછે.

મ્યા વર્ગમાં સારામાં સારો લખનાર કોણ છે.?

Dhakjee for large hand and Edaljee મ્હોદ્ય અક્ષર તો ધાક્ સારા લખેછે, નાઢાના અક્ષર એદલજી સારા લખેછે.

કે નાહાના ?

Which of these two boys writes the આ ખેમાંથી કયા છોકરાના મ્યક્ષર વળેલા છે 1 best hand?

writing.

What is the day of the month? What day of the month is it? What is the day of the week?

What year is this?

What month is it?

You have forgotten to date your letter.

I should go to him if I were you. મારા સરખો હોત તો તેની પાસે જાત. You should have gone to him.

You ought to have gone to him. તમારે તેની પાસે જવું ધટારત હતું.

You should go to him.

I should move that pawn.

I should have moved that pawn.

That is the best move.

That would have been the best move. તે ચાલ્યા હોત તો ઘણાં સારૂં યાત.

He should move that pawn.

He ought to move that pawn. મેને એ પ્યાદ્ ચાલવું જોઇયે.

He should have moved that pawn. એને એ પાર્ ચાલવું જોઈતું હતું.

That would have been a very strong તે તો ધણીજ ચાલ સારી

That would be a very strong move. તે ધણી સારી ચાલ થશે.

What had I better do?

move.

You had better move that pawn.

You had better not do that.

This is the best thing to do.

This is the best move.

I don't much like either of their તેઓ બંનેનું લખવું મને ઘાયું પસંદ નથી.

મ્માજ કેટલામી તારિખ **ય**ઈ? મ્માજ તારિખ કેટલામી **થ**ક**ી મ્યાજ શો વાર થયો** ? મ્મા કહું વરસ**્** તે કયો મહિનો ?

તમ પોતાના કાગલ ઉપર તારિપ્ય ભરવી ભુલી ગયા છો.

તમારે તેની પાસે જવું જોઈતું હતું.

તમારે તેની પાસે જવં.

હું હોઉં તો પ્યાદં ચાલં.

હું હોત તો પ્યાદં ચાલત.

સારી ચાલ તો એજ છે.

એને તે પ્યાર્દ ચાલવું એક્ષ્યે.

He ought to have moved that pawn. એને એ પ્યાર્ માલવું ધટતું હતું.

હવી.

શું કરીએ ઠવે ?

તમ તે પ્યાદું ચાલો તો ઠીક. તમે તેમ ન કરો તો ઠીક.

એ **ઘ**ર્સ્ટા સારૂં પડશે.

સારામાં સારી ચાલ આ છે.

This is a better move than that. What should you move? That is a very bad move. He should not have moved that

ચાલવં. He ought not to have moved that તેને અ પ્યાર્ નોહોતું ચાલવું જોઇતું. pawn.

you come to school.

You should not leave it till you come to school.

You should have learned your lesson last night.

I should learn it in the morning if મારા સરખો. હોત તો શવારમાંજ I were you.

What ought I to do in it? I don't know what to do in it. What should you do in it? He ought to have done it long ago. તેને તે ક્યારનું કરવું જોઈતું હતું. I should have done that long ago. મેં તે કંઈ વારનું કીધું હોત. That will do very well.

That would do very well.

That would have done very well.

That will never do.

That would never do.

That would never have done.

There will be no objection to that મારા ધાર્યામાં અમાં કુઈ હરકત નહીં I think.

There would be no objection to that I should think.

The holidays will commence on Friday.

You should learn your lesson before નિશાળે આવતાં પહેલાં તમને તમારો પાડ શિખવો જોઇયે.

> નિશાળે આવતાંસધી રેહેવા દેવો નહીં.

તેના કરતાં આ ચાલ સારી છે.

તમ શી ચાલ ચાલત !

તે ધણી ખરાખ ચાલ છે. તેને એ પ્યાર્કનોહોતું

તમને તમારો પાઢ રાત્રે શિખવો જોઈતો હતો.

શિખત.

મારે અમાં શું કરવું જોઇય ? મને સ્પેમાં કંઈ કરવાનું સુઝતું નથી. તમ એમાં શું કરત?

તે ઠીક પડશે.

હા અમે સારીપંઠે ચાલશે.

તે ઠીક પડ્યું હોત.

મ્મે તો કદી નહીં ચાલે.

ચ્યે તો કદી ઠીક નહીં પંડે.

મેતો કદી ચાલત નહીં.

પેડે.

મારા ધાર્યામાં તો મ્પેમાં કુંઈ દ્વરકૃત પડે એવું નથી.

શુક્રવારથી તેહેવાર શરૂ થશે.

And the school will re-open on Wednesday morning.

અને નિશાળ પાછી ખુધવારે ઉઘડરો.

Which is the chief day of the Di- દીવાળીનો મુખ્ય દાહાડો wálee? ક્રિયો ?

What shall you do with yourselves દીવાળીના દાહાડામાં શી ગમત all the Diwalee? કરશો 1

How do you mean to pass the Di- દીવાળી શી રીતે યુજારવાની wálee? મરજ છે!

How shall you spend your Diwalee ? દ્વાવાળી કેમ ગુજારવાના ? Do you light up your houses every અધા દાહાડા તમ તમારાં ધરમાં રોશની night or only on one night? કરોછો કે કકત એકજ રાત્ર? ખધી રાત્રે. Every night.

From Thursday-night till Tuesday ખૃદ્ધપતવારની રાતથા ते મંગળવારની night.

And again on the Ageearas.

That is called the Dev-Diwalee.

Is that kept as a holiday?

The Hindoos let off fire works du- હિંદુ લોકો દીવાળીમાં આતરાબાજી ring the Diwalee.

Surat is not so well lighted up du- મુંખુર્રમાં જેવી દીવાળીની રોેશની ring the Diwalee as Bombay is.

On the Amás all the bankers and traders worship their books.

On the Teras, they worship their money.

The Diwalee last year happened in October.

The Diwalee happens much later this year than it did last year.

are the Diwalee and the Holee.

રાત સુધી.

અને વળી અગિઆરસને દાઢાંડે. ે તે દેવ દીવાળી કેડિવાયછે. શું તેને તેહેવારની પેંઠે માનેછે.! ફોડેછે.

થાયછે તેવી સુરતમાં થતા ન**થા. અમારાને દાહોડે ખધા નાણાવ**ટી અને વેપારીચ્યો પોતાના ચોપડાની પુજા કરેછે.

તેરસને દાહાંડે ધનની પુજા કરેછે.

પોર દીવાળી આકટોબર મહિનામાં યઇ.

પોરના કરતાં મ્યો**ણ દીવાળી ધણી** મોડી મ્યાવી.

The two chief holidays in the year હોળી દીવાળી અને વરસમાં એ મુખ્ય તેહેવાર છે.

The Holee happens at the begin- હોળી વસંત રૂત્ના આરંભમાં ning of the Spring and the Diwalee at the latter end of the Auturnn.

Do you take snuff?

Several of our boys I see carry snuff boxes.

Snuff taking is a very nasty habit.

How long has your brother been at તમારો ભાઈ વહેદરે દેશનું એક Barodá?

He has gone back again.

When is he to come back?

When does he mean to return?

Is the business he went about set- જે કામને વાસ્તે તે ગયો તે પાર tled?

month.

He writes that he expects to return તેણે લખ્યું છે કે હું ડિસેંબરમાં in December.

When did you hear from your bro- તમારા બાર્કનો કામળ તમારા ઉપર ther?

Have you heard from your brother હાલમાં તમારા ભાઈનો પ્રાગળ પત્ર lately?

How is he?

How is he getting on?

Is he likely to be successful?

Is he likely to stay much longer?

Is his business likely to be soon settled?

We heard from Ishwards yester- કાલે ઈચરદાસનો મ્યમારા ઉપર day.

થાયછે અને દીવાળી ચોમા-સાની સમાપ્તિયે થાયછે.

તમે તપખીર સુંગોછો? મ્માપણે અહિંમાં કેટલાક છોકરા તપખીરની દાખડી રાખેછે. તપખીર શુંગવી એ ધણી ખરાબ

ટેવ છે.

ગયો છે ?

તે પાછો ગયો છે.

તે ક્યારે પાછો આવવાનો છે!

તેનો ક્યારે પાછા આવવાનો ઇરાદો છે ?

પડ્યું કે ?

We expect him back in about a ત્ર્યું ધારિયે કે મહિના એક સુધીમાં તે પાછો આવે.

મ્યાવવા[•] ધારું છું.

ક્યારે 'આવ્યો ?

તમારા ઉપર આવ્યો હતો ? તેની શી ખબર છે.? તેનું કામ કેવું ચાલેછે.! તેનું કામ પાર પંડે એવું દેખાયછે.! તેને વધારે દાહાડા થશે ચ્બેલું છે કે ? શું તેનું કામ જલદી પાર પંડે અનેવં છે. 1

કાગળ ગ્યાવ્યો.

He is likely to be back in a few જાણ્યામાં તે થોડા દાઠાડામાં પાછો days. મ્માવનાર છે**.**

He desires to be kindly remember- તેણે પોતાના વર્ગના અધા છોકરાને ed to all his class-fellows. **કેતથી ખોલાવ્યા છે**.

Have you heard from Ishwardass ધ્યરદાસ વડોદરે ગયા પછી તેનો since he went to Barodá?

How long is it since you heard from Ishwardáss?

Your letter of the 9th inst. did not reach me till this morning.

My last letter to you must have mis- મેં તમને છેલ્લો કાગળ લખ્યો તે carried.

ence will greatly oblige us, Your's very truly, Ardesar Beheramjee.

ter.

I have written several letters but have મેં કેટલા બધા કાગળો લખ્યા પણ received no answer to any of them.

I must answer Ishwardas's letter.

He never answered my letter.

What answer did he send to your તમારા કાગળનો તેણે શો જવાખ letter?

I have neglected to write to him for ધુણા દાઢાડા થયા મારાયા તેને a long while.

The sentences to-day are much lon- આજનાં વાક્યો રોજના કરતાં ઘણાં ger than usual.

કાગળ તમારા ઉપર આવ્યો હતો? **ઇ**ધ્ધરદાસનો કાગળ તમારા ઉપર મ્યાવ્યાને કેટલા **દા**ઠા**ડા થ**યા ? તમારો કાગળ ચાલતા મહિનાની નવ-મી તારિખનો આજ સવારે મને

ગેરવલ્લે પડ્યો હશે.

પોંહોંતો.

An answer at your earliest conveni- તમને વેફેલી ધ્રસદ મળેથી જવાબ લપ્યશો તો મ્યામારા ઉપર મોફોડી મેહેરખાની થશે. લા૦ મ્પારદેશર ખેડેરામજીની સલામ.

I have received no answer to my let- મારા કાગળનો મને કંઈ જવાબ મળ્યો નથી.

> તેમાંથી એકુનો જવાખ મને આવ્યો નથી.

મારે ઇશ્વિરદાસના કાગળનો જવાખ લખવો જો/એ.

તેણે મારા કાગળનો કદી જવાખ લખ્યો નથી.

લખ્યો ?

કાગળ લખાયો નથી.

લાંખાં છે.

- At this time of the year the mornings આ દાહાડામાં સાંજે સવારે દંડક and evenings are cool. હોયછે.
- In England, the mornings in the ભર ઉતાળામાં અહિંમાંના કરતાં ઈંગ્લાંડમાં સવારે વધારે ઢંડી middle of summer, are cooler than they are here now. હોયછે.
- The summer in England is about as ઇંગ્લાંડમાં ઉનાળો આસરે તમારા શિયાળાના જેવોજ ગરમ હોયછે. warm as your winter.
- The hottest weather in England તમારા ચોમાશાની વખતે happens at the time of your rainy season.
- The winter happens at the same time with your's.
- people can walk about them.
- The country is sometimes all cover- કોઈ વખતે આખો દેશ સંકેત ed with white snow.
- thing out of doors become quite white.
- grow in England.
- in England, grow here.
- England, than they are here.
- Here the seasons are quite regular.
- In England, there is no certainty about them.
- In England, rain happens every month છેલાંડમાં તો ખારેમાસ વરસાદ in the year.

- **દંગ્લાંડમાં ઉનાળો** થાયછે.
- શિયાળો તો તમારા શિયાળાની સાથેજ થાયછે.
- Rivers are sometimes frozen, so that નિદયો તો કોઈ વખતે એવી બંધાઈ જાયછે કે લોકો તે ઉપર ચાલી શકેછે.
  - ખરકથી ઢંકાઈ જાયછે.
- All the houses, trees, fields and every ખર્ધા ધર, ઝાડ, ખેતર અને ફરેક ચી-ં જ જે ધરની ખાહાર હોયછે તે **બિલકલ સંકેત થઈ** જાયછે.
- None of the fruits which grow here, અહિંગ્યાં જે મેવા પારે છે તેમાંનો કંઈ ઈંગ્લાંડમાં પાકતો નથી.
- And none of the fruits which grow અને ઇંગ્લાંડમાં જે મેવો નિયજે છે. તેમાંનો કંઈ અહિંઆં થતો નથી.
- There are many more cloudy days in અહિંઆનાં કરતાં કેલ્લાંડમાં વાદળાં ધણાં થાયછે.
  - મ્યા દેશમાં ફતુઓ ધણીજ નિયમ . પ્રમાણે થાયછે.
  - ઈલાંડમાં તેનો કંઈ નિશ્ચય નથી.
  - થાય.

es in England without rain.

morrow.

I will give you five more with them.

up for tomorrow morning.

This morning's lesson was not well આજ સવારનો પાઠ સારી પહેંતેમાર prepared.

You must get these twenty up very ત્ર્યા વીશ તમારે સારી પંદે તૈત્ર્યાર perfectly.

He promised to come.

He promised to be here by twelve o'clock.

He told me that he should not be તેણે મને કહ્યું કે મારાથી અવાશે able to come.

He said that he would be sure to તેણે કહ્યું કે હું તક્કી come.

I'll be there by twelve o'clock.

I will be sure to come.

I shall not be able to come.

When I see him, I will tell him.

He promised, that he would tell him when he saw him.

Where are you going?

He asked me where I was going.

He asked me what he had better do તેણે મને પુછશું કે મારે ચ્યેમાં શું

Try and improve your hand-writing. Try to improve your hand-writing.

It is very seldom, that a month pass- ઇંગ્લાંડમાં કોઈએક મહિનામાં વરસાદ ં થતો નહીં હોય.

We must have these over again, to- કાલે પણ આપણે એનાં એજ

મ્મેની સાથે હ તમને પાંચ વત્તાં આપીશ.

And you will get the whole twenty અને કાલે સવારને વાસ્ત તમ બધાં વીરો તૈમ્પાર કરજો.

થયો નોહોતો.

કરવાં જોક/યે.

તેણે સ્માવવાને ક્રખુલ કરચું. તેણે અહિંઅાં ખાર વાગતે આવવાનું કહ્યું -

નહીં.

સ્પાવીશ.

હું ખાર વાગતે તાંઠાં સ્માવીશ-

હું ખામોખા આવીશ.

મારા<mark>થી સ્</mark>યવારો નહીં.

જારે હું મળીશ ત્યારે તેને કહીશ. તેણે વચન આપ્યું છે કે જારે હું તેને મળીરા ત્યારે કહીરા.

તમ કાંઠાં જમ્મોછો ? તેણે મને પુછશું કે તમે કાંઢાં

જામ્યોછો.

કરવું જોઇયે. મેફિનત લઇને તમારા અક્ષર વાળો-

તમારા વ્યક્ષર વાળવાની મેહેનત કરો.

I told him to try and improve his મેં તેને કહ્યું તું મહેતન લઇને તારા અક્ષર સુધાર. hand-writing. તમ સ્મેવી ખેફીકરાષ્ટ્રી કેમ લખો Why do you write so care-છો ? lessly? મેં તેને પુક્રવ્યું કે તું અમેવી ખેફીકરા-I asked him why he wrote so care-**કથા કેમ લખેછે.** દિલ્હી દરવાજાનો રસ્તો Which is the way to the Delhi-ક્રિયો ? darwájá? He asked me the road to the Delhi- તેણે મને દિલ્હી દરવાજાનો રસ્તો darwaja. પછ્યો. What is your name? તમારૂં નામ શું ? તેને પૂછો કે તારૂ નામ શું ! Ask him what his name is? તેનું નામ શું? What is his name? તેણે મને મારૂં નામ પૂછ્યું. He asked me my name. તે જમ્યો દે? Has he dined? તેને પછો કે તમે જમ્યા ? Ask him whether he has dined? તે આગ જોવા ગયો હતો કે? Did you go to see the fire? Ask him if he went to see the તેને પૂછો કે તું આગ જોવા ગયો હતો ? fire. તમ આગ જોઈ કે? Did you see the fire? તેએ મને પુછ્યું કે તમે સ્યાગ જોઇ. He asked me if I saw the fire. A fire broke out at five o'clock મ્યાજ સવારે પાંચ વાગતે મ્યાગ લાગી this morning. હ્તી. Have you heard of the fire which આજ સવારે આગ લાગી તે તમને broke out this morning? ખ**બર** છે ? They soon extinguished it. તરત હોલવી નાખી. તેમણે તરત હોલવી નાખી. They soon got it under. Twenty houses were burnt before હોલવતાં હોલવતાંમાં વીરા ધર ખળી they got it under. ગયાં. પાસીનો ખંખો આવ્યો હતો કે ! Was the fire-engine there?

Was there a good supply of water? પાણી સારીપો પોંફોંચી વળ્યું?

þ

Who works the engine?

How did it happen?

Inquire how it happened?

Surat.

Ask him how he came to leave his તેને પૂછો કે તમારે પોતાનું વતન શા native town.

here?

quieter.

Tell those boys not to make so much પૈલા છોકરાવ્યોને કહી કે વ્યક્સો noise.

Tell him to come at three o'clock.

small for our school.

It is very small certainly, but still it is મે ધાયું ન્હાનું તો ખરૂ તોયપાસ too large for the purpose for which I require it.

Twenty sentences will be too many. વીશ વાક્ય ખહુ પડશે.

learned at the upper end of the class might be too difficult for the boys at the lower end.

I am afraid that last sentence is ra- મને ફીકર લાગેછે કે છેલ્લું વાક્ય ther too long.

There will be leave on Monday for સોમવારને દાહાં ગ્રહણની રજા the eclipse.

What ceremonies have you to per- ગ્રહણ ઉપર તમારે શી ક્રિયા કરવી form on account of the eclipse?

ખંખો કોસ ચાંપેછે ? મ્મેમ કેમ ખન્યું?

તજવીજ કરોની એ કેમ થયું?

Ask him how long he has been in તેને પૂછો કે તને સુરતમાં આવે કેટલું થયું ?

સારૂ સુકુવું પડ્યું ?

Ask him, what has brought him તેને પૂછો કે તમારૂં અહિંઆં કેમ **આવવું થયું** ?

Tell him not to be in such a hurry. તેને કહો કે મ્મેટલી ઉતાવળ ના કરો. Tell that monitor to keep his class પેલા શિક્ષકને કહી કે તમારા વર્ગમાં મડખડ થવા ત દો.

ખધો શોર ન કરે.

તેને કહો કે ત્રણ વાગતે આવે. This is a large house, but it is too આ ધર તો મોટું છે, પણ આપણી નિશાળને વાસ્તે ન્ઠાનં પડશે.

> મારા કામને સારૂ મોડું દેશે.

A lesson which could be very well જે પાઠ વર્સના ઉપલા છોકરા સારી પોડે શિખી શાંકેછે તે પાઢ વર્ગના નીચલા છોકરાને ધણો સુશકેલ લાગત.

જરા લાંબું છે.

પડશે.

પંડેઇ ?

We are not allowed to look at the ગ્રહ્સ જોવાની મ્યમને રજા નથી. eclipse.

are not allowed to eat till we see it rise again.

food may be in the house becomes unclean.

Pársees give grain away during the eclipse.

Some too give clothes and some કેટલાએક પૈસા આપેછે અને કેટmoney.

hours before the eclipse begins.

the moon free from the eclipse.

o'clcok tomorrow till after the moon rises on Monday night.

Did any of you see the eclipse?

Did you notice that the edge of the તમ જોયું કે પૃથ્વિની છાયાની કોર earth's shadow was curved?

It appears that many of the Hindoos ઘણા હિંદ તો પ્રદ્રણ જેતા do look at the eclipse.

Mehetajee has posted on the town-gates.

Did they excite much attention? Is it true? Where did you hear it?

And if the moon sets eclipsed, we અને જો ચંદ્રમા ધેરાયલો આધમે તો કરીથી તેનું દર્શન થાય તાંહાં સુધી **આમારાથી ખવાતું ન**થી.

All the water, and whatever cooked પાણી અને જે કંઈ ધરમાં રાંધેલં અન ઠોય તે સઘલં અપવિત્ર યાયછે.

All the Hindoos and some of the ખધા હિંદ અને કેટલાએક પારસી ત્રહણની વખતે **મ્યં**નદાન કરેછે.

લાએક લગડાં આપેછે.

We are not allowed to eat for twelve ગ્રહ્ણ થતાં પેફેલાં ખાર કલાક સુધી અમારાથી ખવાતું નથી.

And must continue to fast till we see અને ચંદ્રનું મોક્ષ દર્શન થાય તાંઠાંસુધી ભુખ્યા રેહિવું પડેછે.

We shall have to fast then from three માટે કાલે ત્રણ વાગતેથી તે સોમ-વારને દાહાંડે ચંદ્રમાં ઉગે તાંહાં સુધી અમારે ભુખ્યાં રેહેવું પડશે. તમ કોઈએ ગ્રહણ જોયું? વાંકી વળેલી હતી?

દેખાં.

Have you seen the papers which the મેહેલાજીએ ભાગળ ઉપર જે કાગળો માસ્યા છે તે તમ જોયા છ્યે 1

તેથી ધણી હો હા થઈ? ખરૂં કે—અથવા—શું કોઠોછ? તમે કાંઠાં સાંભળાં!

You can remember that I think. You need not write it I think.

How long was he away?

He is staying at present at Bombay. તે હાલ મુંખઇમાં રેહેછે.

Mitharam will get his Dewangeeree મિદ્રારામને પોતાની દીવાનગીરી પાછી again.

How long was he coming from Bombay?

Our examination will not take place till after Sir Robert's return.

The trade in cotton has been a los- રૂના ધંધામાં હાલતો ખોટજ ing one lately.

The Indus is a large river certainly સિંધું નદી મોડી તો છે. ખરી પણ but contains very little water.

The river is fordable at Biriaw.

Dinshá says that vessels are built for the Indus with a helm at each end.

The Hindoos are not so enterprising as many other people are.

Is it true that there is a wall in China fifteen hundred miles long?

Is there a wall in China fifteen hun- ચીનમાં કોઈ પંદરશે મેલ લંખાઈની dred miles long?

There is a wall in a China fifteen ચીનમાં એક પંદરશેં મેલ લંખાઇની hundred miles long.

I came this morning without my breakfast.

Have you breakfasted?

Many fires happen in Surat.

The fire frequently spreads very much before they can get a supply of water.

મ્મેતો તમને યાદ રેઠ્શે. તમ નહીં લખો તોએ ચાલશે. તે કાંઠાંસધી ખાઠાર રહ્યો? મળશે.

મુંખધી આવતાં તેને કેટલા દાહાડા ્લાગ્યા ?

સર રોખર્ટ પાછા આવશે તાંઠાંસુધી આપણા પરીક્ષા થશે નહીં.

મ્યાવેછે.

તેમાં પાણા ઘાયું થોડું છે. વરિસ્માવ સ્માગલ પાર છે. દીનશા કેહેંછે કે સિંધુ નદીને વાસ્તે જે વાઢણો અંધાયછે તેમને ખેઉ છેડે એકેકો સુકાન હોયછે. ખીજા ઘણા લોકોની પેઠે હિંદ લોકો હિંમતવાળા નથી.

મ્મે ખરી વાત છે કે, ચીનમાં પંદર-શેં મૈલની મોક લાંખી દીવાલ છે ? દીવાલ છે ?

દીવાલ છે.

આજ હું ભુખ્યો આવ્યો छवि.

તમે જમ્યા છો કે? સરતમાં ધણી સ્પાગ લાગેછે. ધણી વખતે પાણી સ્માવી પોંઠોંચે મ્મેટલામાં મ્યાગ ખહુ ફેલાઈ જાયછે.

When a fire happens, do all the fire- જારે આગ લાગેછે. તારે બધા ખંબા engines come? માવે**છે કે**?

How many are there altogether?

There was no inundation this year.

There was not so much rain this પોરના જેટલો સ્મોસ વરસાદ કાંઠાં year as there was last year.

A great part of Surat lies in ruins.

built since the great fire.

A great many houses were burnt in પોર વસંત રૂતુમાં ઘણાં ઘર ખળી the Spring of last year.

A great fire happened in Surat, just before I came to it.

will let you shoot at him with a gun.

He borrows a watch and shoots it from his gun without injuring it.

He pours wine from a bottle, and તે મોક શીસામાંથી દારૂ રેડેછે મને then breaks the bottle, and a bird flies out.

He borrows a handkerchief, and burns it to ashes and then makes it whole again.

He makes cards come out of a box when he calls them.

Of course all these are deceptions. એ બધી ડાબાજીજ છે. The tricks are merely clever cheats.

ખધા મળીને કેટલા છે*!* મ્મોભ કંઈ રેલ નહીં આવી.

મ્યાવ્યો છે.

સુરતમાં ઘણે ડેકાણે ઘર પડી ગયાં છે. Many houses have never been re- મોડી સ્માગ લાગ્યા પછી ઘણાં ખરાં ધર તો કરીથી ખંધાયાંજ નથી.

ગયાં.

હું સુરતમાં સ્માવ્યો ત્યાર પે**ઠેલાં થો**-ડામ્મેક દાઢાડા ઉપર મોટી ત્યાગ લાગી હતી.

There is a conjuror in London who લંદનમાં મોક જાદગર છે જે પોતાના ઉપર તમને અંધુક મારવા દે છે.

તે કોઈ પાસે ઘડીઆળ લે છે અને તેને બંધુકમાં ભરીને તે બંધુક છો-ડેછે. અને **ધ**ડીઆળને કુંઈ નુક-સાન થતું નથી.

પછી શીસો ભાંગે છે. એટલે તેમાં-થા એક પંખી નિક્રળેછે.

તે કોઈ પાસે રૂમાલ લે છે અને તેને **બાળીને રાખ કરે**છે અને પાછો **મ્યા**પ્યો કરેછે.

તે મ્મેવું કરેછે કે જારે તે બોલાવેછે તારે પેટીમાંથી ગંજીકાનાં પાનાં પોતાની મેળે ખાઠાર આવેછે.

એ જે ખધા એલ કરે છે, તે પક્કી ડગાઈ છે.

If you look attentively you will see જો તમે સારીપેઢે તપાસીને જોશો તો તે how some of the tricks are done.

would no doubt show you how they are all done.

He makes very excellent goods.

Make this water boil.

Make haste.

Who made this pen?

You have made me blot my book.

Make me a cup of tea.

bout it.

It is not easy to make him afraid.

What made it fall?

Make those boys be quiet.

Can't you make the bullocks go a little faster?

Make up a large fire.

Your talking will make me blunder.

place on Tuesday next.

It will be held in the Collector's તે તો કલેક્ટરની કચેરીમાં office.

Where do they hold their meetings.

The examinations hitherto have been held in the Collector's office.

Were you present at the last Exami- ગાઈ પરીક્ષામ્મે તેને હાજર nation?

કેટલાક એલ કેમ શાયછે તે તમને માલમ પડશે.

And if you would pay the man, he અને જો તમે તે માણસને પ્યશ કરશો તો અલખત તે ખધા ખેલ દેમ ખેતે છે તે તમને કરી દેખાડશે. તે ધણા સારા સામાનો ખનાવેછે. મ્મા પાણી ઉકળાવો.

જલદી કરો.

મ્યા કલમ કોએ કરી**?**

તમે મારી ચોપડી ઉપર ડાધો પડાવ્યો. This news will make him very sorry. આ ખબરથી તે ઘણો દલગીર થશે.

મારેસાર ચાઢાનું પ્યાલં લાવ.

What has made you be so long a- આ કામ કરતાં તમને એટલી ખધી વાર કેમ લાગી?

તેને ખીવડાવવો સેફેલ ન**ય**ા,

તે શાથી પડચું?

પેલા છોકરાવ્યોને સુપ રાખો.

હંકાતા નથી ?

મ્હોટો વસદેવ કરો—ઘણો દેવતા કરો,

તમારાથી ખલદને જરા વધારે માંપીને

તમે વાત કરાવીને મને જુલ પડાવશી.

The annual examination is to take આવતે મંગળવારે વરસોવરસની પરીક્ષા થશે.

થશે.

તેઓની મંડળી કાંઠાં મળેછે. ! માજસંધી તો પરીક્ષા કલેક*દ*રની ક-ચેરીમાંજ થતી હતી.

હતા ?

Any of your relatives that like to at- તમારા કોઈ સગાની આવવાની મરજી ઢોય તો તે સખ સ્પાવે. tend, can do so.

Some of the boys who gained prizes દ્વેટલાક છોકરાસ્મોને પોર ઇનામ મળ્યું હતું તેમને સ્મોણ પણ મળશે. last year will do so again this year.

How many boys were there at the ગાઈ પરીક્ષામાં કેટલા છોકરા last examination? હતા ?

There will be more than twice as પોર જેટલા છોકરા હતા તેની ખમ-ણાઈ કરતાં પણ સ્મોણ વધારે many boys this year, as there થશે. were last year.

We shall want twenty forms for the છોકરાત્મોને વાસ્તે આપણે વીશ ખાજટ જો મેરો. boys.

On the ootran all the people in the ઉત્તરાયનને દાહાડે શોહેરમાં ખધા લોક કનકવા town amuse themselves by flying ચગાવેછે. kites.

holiday now, and others would like to have it in the summer.

Many would like to have it at this ધાયાની આ દાહોં લેવાની મરજી time of the year.

A great many people went yester- કાલે ઘણા લોકો રિવીયુ જોવાને ગયા day to see the Review.

Dádobá intends to teach us the His- અમને ફિંદ્દસ્થાનનો ઇતિહાસ શિખtory of India.

I have something to do tomorrow and shall not be able to come.

Did he come on foot or on horseback.

Shall you ride or walk?

He has grazed the skin off my ankle.

Some would like to have their month's દુટલાકને મહીનાની રજા લેવાની હ-મણા મરજી છે અને કેટલાએકને ઉનાળામાં લેવાની મરજ છે.

છે.

હતા.

વવાનો દાદુખાનો કરાદો છે.

કાલે મારે કંઈ કામ છે માટે મારાથી **અવારો ન**હીં.

તે ચાલતો આવ્યો કે ધોડે ખેશીને ?

તમ ધોડે ખેસશો કે ચાલશો ? I was kicked by a bullock yesterday. કાલે ખળદી આવ્યે મને લાત મારી. મારી ધુંટી ઉપરની ચાંમડી છોલાઈ ગઇ.

Fore-head, eyebrows, eyelids, eyelashes, bridge of the nose, nostrils, upper lip, under lip, mustaches, whiskers, chin, beard, curl, jaw, gums, roof of the mouth, tip of the tongue, cutting teeth, grinders.

Neck, throat, back of the neck, crown of the head, scull, tip of the ear, shoulder, arm, elbow, wrist, hand, palm, thumb, forefinger, middle finger, nails, knuckles, foot, heel, sole of the foot, toes, great toe, little toe, instep, ankle, skin, calf of the leg, knee, kneel, thigh, lap, arm-pit.

He put his book under his arm. Back, breast, right side, left side ribs, waist, hips.

She carries the child on her hìp.

Loins, navel, curls.

A great part of Africa is desert.

Two Sundays have gone by, and no conjuror has come to Doorgaram's meeting to display any magic.

I went to his house but did not find him at home.

The people make a great disturb- મંડળીમાં લોકો પહુ તોક્ષન ance in the meeting.

કપાલ, ભંમર, પોપચાં, પાંપણ, ના-કની દાંડી, નસકોરાં, ઉપલો હોઠ, નીચલો હોઠ, મુછ, કલ્લા, હુડપચી, ડાઢી, જાલકાં, જડવ્યું, વ્યવાળું, તાળવું, જીબનું ટેરવું, કડવાના દાંત, ડાઢો.

ગરદન, ગળું, ખોચી, તાળવું, ખોપરી, કાનની લાલી, ખભો, ઢાથ, કોણી, પોંહોંચો. ઢાથ, ઢાયેલી, અંગ્રહો. તરજની, મધ્યમાં, નખ, વેઢા, પગ, એડી, પગનું તળીયું, પગના મ્યાંગળાં, મંગુડો, પગની છેલી મા~~ં~~-ગળી, પગની પાહાણી, ધુંટી, ચાંમ-ડી, ટેટું, ઘુંટણ, ઘુંટણીયું, **જાંગ.** ખોળો. ખગલ.

તેણે પોતાની ચોપડી ખગલમાં મારી. પીક, છાતી, જમણી ખાજા, ડાખી **ખાજી, પાંસલાં, કમર, કેડ**. છોકરાને તે પોતાની કેંડે લ*ઇ*ને જાયછે.

ઠાઠાં, ડુંટી, ગુચ્છા. અપ્રીકાનો ઘણો ભાગ ઉજડ છે. ખે રવીવાર જતા રહ્યા તોપણ કોઈ જાદ્વાર દ્રગારામની મંડળીમાં જાદ્ ખતલાવવાને સ્માવ્યો નહીં.

હું તેને ઘેર ગયો પણ તે મળ્યો નહીં.

દ્રરેછે.

row and make the people vomit blood.

As no conjuror comes to exhibit any magic, people begin to think that what Doorgaram says is true.

A jadoogar petitioned the judge on શાનીવારને દાહાંડે મ્મેક જાદ્રગરે જડ-Saturday to be allowed to practice magic upon Doorgárám with impunity.

How is it that they have never thought of asking leave till now.

is it to be done?

are to take our month's leave does not rest with me at all.

lidays should be taken in May, and we cannot alter it.

terday at three o'clock, but were disappointed.

make an exellent school-house I think.

to call me.

venient for the boys as this.

A conjuror theatens to come tomor- એક જાદ્ગર ખીવડાવેછે કે હું કાલે મ્માવીને લોકોને લો~~હી~~ મ્પોદાવીશ.

> કોઈ જાદ્ગર જાદુ ખતલાવવાને આ-વતો નથી તેથી લોકો ધારેછે કે. દ્દરગારામ કેફેછે તે ખરૂં ફરો. જને અરજ આપી કે, હું દ્રમા-રામ ઉપર જાદ ચલાવું તેથી નુક-શાન થાય તો તેની સિજા મને મળે નહીં.

મ્મેમ કેમ કે તેમને આજદિન સુધી રજા લેવાનું કોઈ દાહાએ સુત્રધું નહીં. What you say is very good, but how તમ કહોં છો તે તો ખરૂં પણ એમ થાયજ કેમ?

The time of the year in which we વરસમાં કિયે વખતે આપણે મહિના-ની રજા લેવી મ્મે કંઈ મારા ઢાથ-માં તથી.

The Board has decided that the ho- ખોર્ડે નક્કી કરશું છે, કે રજા મે મહિ-નામાંજ લેવી અને તે આપણીથી કેરવાય નહીં.

The boys expected to get leave yes- છોકરામ્માને ઉમેદ હતી કે ગઈ કાર્બ ત્રણ વાગતે રજા મળસે પણ તેમ્મો નાઉમેદ થક ગયા.

The house we saw yesterday would જે ધર આપણે કાલે જોયું તે હું ધારૂં છું નિશાળને વાસ્તે ધર્ણ્ય સારૂં £3.

I must go home, some one has come મારે ઘેર જવાં જોઈએ, કોઈ મને ખો-લવવા મ્યાવ્યું છે.

I think that situation is quite as con- હંધારૂં છું કે તે જગો પણ સ્માના જેવીજ છોકરામ્યોને ઠીક પડશે.

The boys wish very much, that the છો કરાવ્યોની ઘણા મરજી છે. કે જે school may be removed to the ધર વ્યાપર્ણે કાલે જોયું તેમાં નિ-house we saw yesterday. શાળ જાય તો સારૂં.

There is an excellent terrace at the તે ધરના માથા ઉપર વ્યેક ધણા સારી top of the house. વ્યગાશી છે.

On the ootran accidents frequently ઉતરાણને દાહોડે ધણા વખતે આફ્તો occur. ત્યાવી પડેછે.

People fall into wells or fall from the લોકો કુવામાં પંડે અથવા પોતાના roofs of their houses. ધરના છાપરાં ઉપરથી પંડે છે.

How came you to upset the ink? તેને શાહી કેમ ઢોલી નાખી? You have made a sad mess there. તેને તાંદ્રાં ઘણાં ખગાડયું છે.

There is a large patch of ink on તમારા અંગરખા ઉપર મ્હોટો શાહીનો your Angarkhá. ડાધો છે.

Will it wash out? અમે ધોવાઈ જશે?

If it is Gujrati ink, it will wash જો અ ગુજરાતી શાહી હશે તો ધોout, but if it is Euglish ink, there વાઈ જશે પણ અંગરેજી શાહી હશે will be a yellow stain left. તો પીલો ડાધો રેહેશે.

The petition he presented, produced તેણે અરજ આપી તેથી કંઈ વળ્યું no effect.

It will be of no use to petition. અરજ કીધાથી કંઈ વળવાનું નહીં.

If you are coming, come at once, if જો તમ આવતા હોમ્પો તો આવો not, I shall go. નહીં તો હું તો જાઉંછું.

I wish to go to Bombay, but my fa- મારીતો મુંબઈ જવાની મરજી છે પણ mily will not allow me. મારા ઘરમાંથી ના કેહેછે.

The Hindoos are very averse to go પરદેશ જવું હિંદુ લોકને ગમતું abroad.

I waited at home for him all* the મેં ધર આગળ છેક સાંજ સુધી તેevening, but he did not. ની વાટ જોઈ પણ તે કંઈ આવ્યો come. નહીં.

I will come if I can, but don't wait મારાથી અવારો તો આવીશ પણ મારી for me. વાઢ જોતા નહીં.

^{*} All the evening. દીવા થયા પછી સુવા જતા સુધીનો કાળ-

It is of no use to wait any longer, he વધારે રાહા જોયા પછી શાં, હવે કંઈ તે આવવાનો છે! will not come now.

I wonder what keeps him away.

He will not be long now I suppose. ઠવે તે આવ્યામાં.

He will be here soon I should think. મને તો લાગેછે કે તે આવી પોંફોંચશે.

I hope I have not kept you waiting.

ment.

I am afraid I have kept you waiting.

If I am not there before twelve, you જો હું ખાર વાગ્યા પેહેલાં તાંઢાં ન need not expect me.

many cows and goats to-day.

Pay nobody any money in my name.

Mussalmáns to-day.

sion to the Masjid to-day.

The rich give to the poor, so that all may feast.

In the Nawab's time, some of the નવાખના વખતમાં કેટલાએક સરકા-Government sipáhis attended.

Formerly too a salute was fired.

The Government now takes no no- સરકાર હમણા કંઈ આ દેશી લોકોના tice of any native holiday.

instead of one.

કોણજાણે તે કેમ રોકાયો.

માક કરજો હો, તમારે ખોટી તો નથી થવું પડ્યું.

We waited for you till the last mo- અમેં તમારી ઘણીવાર સુધી વાઢ જોકડિ

> માક કરજો હો, જરા તમારે ખોટી તો થવું પડચું.

મ્યાવં તો મારી વાટ જોતા ના**.**

The Shawacks will redeem a great શાવક લોકો આજ ઘણા ખકરા ગાયો છોડાવરો.

> મારે નામ કાેંકોને કંઈ પૈશા આપતા તા.

There is a great feast among the મુસલમાન લોકોમાં માજ મોડી છ-મ્~~યાક~~ત છે.

The Mussalmans all go in proces- આજ ખધા મુસલમાન સ્વારી કાઢી-ને મસ્જીદમાં જાયછે.

> તાલેવાન લોકો ગરીખ લોકોને પૈસા આપેછે એટલા માટે કે ખધા લોકો જ્ઞ્યાક્ત કરે.

> રના સિપાઇ પણ જતા હતા. પેંફેલાં તો તોપ મારીને સલામતી પણ

આપતા હતા.

તેંહેવારની ખખર લેતા નથી. Tribhowandas has lost three places ત્રિભુવનદાસે એકને ખદલે ત્રણ જગો

ખોઇ.

What disturbance took place at the કાલે મંડળીમાં શું તોકાન meeting yesterday? થયું ?

Some of the people wanted to beat Doorgaram.

I wonder they did not steal the twenty rupees.

hanlal had taken them into his charge.

A mob followed Doorgárám all the way to Dádobá's house.

They remained for a long while shouting in front of the house.

They were mostly Ouditch Brahmans.

When are we to go to the new house?

It is not certain yet, that we shall go at all.

We must wait till we hear from Bombay.

Can none of you find a sentence to તમારા કો હી અમને એક વાલ્ય give us?

There is a great want of roads in India.

We must write such sentences as are likly to be useful.

One of my friends left Bombay for એક મારો દોસ્તદાર સુરત આવવાને Surat twelve days ago, but has not yet arrived.

A Bhoot has sent a letter to the Chábuk.

કેટલાચ્મેક લોકોની દરગારામને ઠોકવા-ની મરજી હવી.

મ્યુજાયુ**ષ્ય છે. કે તેમણે પેલા વીશ** રૂપીવ્યા નહીં ચોરવા.

They would have done so, but Mo- તેઓએ તેમ કરશું હોત ખરૂં, પણ મોઠનલાલે તે પોતાની પાસે રાખ્યા હતા.

> દાદ્ખાના ઘર લગણ દ્રગારામની ૫-છવાંડે લોકોનું ટોળું આવ્યું.

> ધર સ્માગળ ઉભા રહીને ધણા વાર સુધી ખુમો પાડ્યા કરી.

> તેઓ ઘણા ખરા ઐોદિય ખ્રાહ્મણ . હતા.

મ્માપણે નવા ધરમાં *ક્યા*રે જર્શિ ! હજા નક્કી નથી કે

જર્ધશં.

મુંબઇથી જવાબ આવતા સુધી આપણે સખર ખમવી જોઈએ.

અપાતું નથી.

હિંદ્સ્થાનમાં રસ્તાની ધણી તંગી છે.

કામમાં આવે એવાં વાક્યો લખવાં જોઈએ.

મુંખઈથી ખાર દાહાડા થયા નિકલ્યો છે. પણ હજા મ્યાએો નથી.

ભૂતે ચાયુકને એક કાગળ લખ્યો છે.

He dates his letter from a well in Bombay.

Send to the hospital for some medicine.

Mitharam has retired upon a pen- મિદ્રારામે 'પેન્શન' લીધું sion.

Is he to lose three places or six?

Surat is very much decayed.

The English cotton is all woven by આંગ્રેજી કાપડ ખુલું સંચાથી machinery.

I have heard that A'tmaram is going મેં સાંભળ્યું કે સ્માત્મારામ મુંબઈ to Bombay, is it true?

They say that A'tmaram is going to ત્ર્યેવું સંભળાય છે કે સ્મારમારામ મું-Bombay, is it true?

What is he going about?

What are those two boys doing?

Is he going to remain there or will શું તે તાંહાંજ રેફિવાનો છે. કે પાછો he return?

He has got an appointment there.

He made great exertion, but did not succeed in getting an appointment.

He is very desirous to obtain an appointment.

As he has not got the appointment તેને નોકરી નહીં મળી વાસ્તે તે પાછો ' he is about to return.

Ochavrám and Párvatishankar are making out a list of those boys who have not paid up their school-fees.

It has gone ten this long while.

મુંબઈમાં એક કુઓ છે તાંઢાંથી તે **કાગળ લખેછે.**

We will send to N. for the News- ગ્યાપણે કુલાસાની પાસેથી વર્ત્તમાન પત્ર મંગાવીસં.

> હોસ્પિતાલમાંથી કં**ઈ વ્યો**ષધ મંગાવો.

છે.

તેની ત્રણ જગો જરોકે છ? સરત તો ધાર્યું જ ટુટી ગયું. વસાયછે.

જાયછે એ ખરી વાત છે? **ખઈ જાયંછે એ વાત ખરી છે!** તે શા વાસ્તે જાયછે ?

પેલા ખે છોકરા શં કરેછે ? મ્માવરો <u>?</u>

તાંહાં અને નોકરી મળી છે. તેણે નોકરીને સારૂ ધણા મેહેનત ક્રીધી પણ કુંઈ વળ્યું નહીં.

તે નોકરી મેળવવાને ઘણો ચાહેછે.

મ્યાવવાનો છે**.**

જે છોકરાત્મોએ પગાર આપ્યો નથી તેમનાં નામની ટીપ ચ્યોછવરામ તથા પાર્વતિશંકર કરેછે.

દરા કેવારના વાગી ગયા.

of the year, but there is no fear of rain.

Since the clouds cleared off, the weather has become cold.

and should correctly, is very difficult.

Sunday was a very cloudy day. It is not so cold this year, as it was પોરના જેટલી ઓણ તાહાડ last year.

We are shivering with the cold. The cold weather set in earlier this ઓણ તાહાડ વેહેલી year.

It is very cold on the hills. Are there any hills near Surat? Not nearer than five and thirty miles.

Bombay is a very dear place to live મુંબાઈમાં રેફેતાં ખરચ ધારો

Are you acquainted with him? He is one of my acquaintances. I should be happy to make his acquaintance.

I know him very well.

I have been acquainted with him these twenty years.

I have known him many years. We are very old acquaintances.

Where did you make his acquain- તમારે અની સાથે કાંઢાંથી ઓળપાણ tance?

Clouds frequently occur at this time આ દાહાં વાદલાં ઘણા થઈ આવે છે. પણ વરસાતની દેઠશત કંઇી નથી.

> વાદલાં વીખેરાઈ ગયા પછી તાહાડ પડવા માંડી છે.

To use the words, will, shall, would, ઉઇલ, શાલ, ઉડ, અને શુડ, એ રાબ્દોને ખરોખર ડેકાણે વાપરવા ઘણા મુસ્કેલ છે.

> રવીવારને દાહોડે ધણાં વાદલાં હતાં. નથી.

અને તાઠાડથી ધૂજીએછેએ. પડી.

પાઠાડો ઉપર **ધ**હ્યા તાઠાડ હોયછે. સરતની પાસે કંઈ ડુંગર છે? પાંત્રીશ એેલ અંદર તો નથી.

થાયદેશે.

તરુ તેને સ્થાળપ્યાછો શ તે તો મારો સ્મોળખીતો છે. તેનું સ્મોળખાસ કરવાને મારી **ધસા** પ્પ્રશી છે.

હ તેને સારી પેંઠે ઓળપાંધાં. વીશ વરસ થયાં મારે અને એને મોળખાણ છે.

ધણાં વરસ થયાં હું એને ઓળપ્યું છું. આપણે ઘણું જાતું ઓળખાણ છે. I have known him from his infancy. હું અને નાહાનપક્ષથી ઓળપ્યું છું.

થયું ?

He is a very agreeable companion. તે ધારો મનમેલાપી દોસ્ત છે. What kind of turban is that which આજ સત્રભુજદાસે કુઈ Chaturbhujdás has on this

morning?

Put on your turban.

He took off his Angarkho.

It is very cold, you had better put તાહાડ ધણી છે શાલ સ્મોઢો તો a shawl on.

Put a pair of gloves on.

He has a large circle of acquain- તેને ધણે ડેકાણે મ્મોળખાસ tance.

Do you use assafætida in your cooking?

The Vániás use a great quantity of assafætida in their cooking.

Do you like the food which they હિંગ નાખીને રાંધેલું ભોજન તમને cook with assafeetida?

I don't at all dislike it.

I very much dislike it.

I can't endure it.

Don't you find the smell very dis- તમને ગંધ ઘણા નહારી નથા agreeable?

There is no smell after it is cooked.

tainly, but it is all destroyed in the cooking.

Instead of tomorrow, there is an extra-holiday in the list of Hindoo holidays.

You will not find these sentences તમને અ વાક્યા ધર્મા અધરાં નહીં very difficult.

જાતની પાગડી

ધાલી છે.

પાગડી ધાલો.

તેછે પોતાનો અંગરખો ઉતાસ્ત્રો.

ઠીક્ર.

ઢાથે મોજાં પેડેરો.

છે.

તમો તમારી રસોઇમાં હિંગ વાપરો છો ?

વાણિત્ર્યા લોકો રસોઇમાં ધણીજ દિંગ વાપરેછે.

ભાવેછે ?

મને તેનો છેક અભાવ નથી.

મને તો તેનો ધણોજ અભાવ છે. મારાયીતો તે ખમાતું નથી.

લાગતી ?

રંધાયા પછી તેમાં કં⊎ીગંધ રેંહેતા નથી તો.

The smell is very disagreeable cer- ગુંધ ધણી નઠારી છે, તો ખરી પણ રાંધવામાં ખધી જતી રેહેંછે.

> કાલને ખદલે હિંદ લોકોના તેહેવારની ટીપમાં મ્પેક વધારે રજા છે.

લાગશે.

He is a friend of mine.

તે તો મારો દોસ્તદાર છે.

I have a few friends here to spend આજ સાંજે મારીસાથે વાતો કરવાને the evening with me.

મારા મિત્ર સ્માવ્યા છે.

There is to be a party at A'tmaram's આજ રાત્રે આત્મારામને તાંહાં ખેઠક house to-night.

થવાની છે.

Are you invited?

તમને તેડયા છે કે?

Has he sent you an invitation?

તમને તેણે તેડું મોકલ્યું છે કે?

It is getting very late.

ધારાં મોડું થાયછે જો. હં ધણી વાર નહીં રહં.

I shall not stay late.

હું જલદી ધેર મ્યાવીશ.

I shall be home early.

હં તો ખાર વાગતાં પેંઠેલાં ધેર આવીશ.

I shall be home before twelve o'clock.

મને ધણી વાર ખાહાર રેહેવું નથી ગમતું.

I don't like to be out late.

થશે.

The quarterly examination will take કાલે સવારે ત્રણમાહિ પરીક્ષા place tomorrow morning.

સ્માવવાના હોય તો ખાસુખા તેમને કેહેએ.

If you know any boys who wish to જો તમારા જાણ્યામાં કોઈ છોકરા come, take care and inform them of it.

> કેટલા ઉમેદવાર છે ? હુજી ખધા આવ્યા નથી.

How many candidates are there?

ખારહ્યું ઉધાડો.

They are not all here yet.

ખારહ્યું ખંધ કરતા જજો.

Open the door. Shut the door after you.

ખારાયું ઉધાડું રેહિવા દેતા ના.

Don't leave the door open.

·પાસે લાવ્યા છો **?**

Have you brought me a list of your તમારા તેહેવારની દીપ તમે મારી holidays?

I think you take more holidays than મને લાગે છે કે વ્યગત્ય કરતાં તમે વધારે રજા લો છો?

are necessary.

તેંહેવારથી ધણી હરકત થાયછે.

The holidays are a great hinderance.

Which are more numerous in your તમારા વર્ગમાં વત્તા કોણ છે, પારસી કે હિંદ્ ?

class the Pársees or the Hindoos?

There are more Parsees than Hin- આ વર્ગમાં હિંદુ કરતાં પારશી વત્તા doos in this class.

But taking the whole school, the Hindoos are most numerous.

We must see how many of each race there are.

A few drops of rain fell yesterday. કાલે થોડા છાંટા થયા.

Do you ever have a rainy day at આ દાહાં કોઈ વાર વરસાત this time of the year?

ther, wet weather, fine weather, dull weather, windy weather, stormy weather, rainy weather, cloudy weather, healthy weather, unhealthy weather, pleasant weather, disagreeable weather, muddy weather, foggy weather, sultry weather, frosty weather.

Had you favourable weather during તમારી મુસાકરીમાં હવા શક your journey?

We shall set out as soon as the wea- ઉદ્યાડ થશે તેવા આપણે નિકળી ther clears up.

The weather looked very threatening સુવારે ઘણાં વાદલ ચઢી માન્યું all the morning, but cleared up in the afternoon.

My brother is coming from Bombay, મારો ભાઈ મુંબધી આવેછે અને and I am going to fetch him from the steam-boat.

How far up the river does the steam-boat come?

He always promises, but never comes.

પણ જે આખી નિશાળમાં ગણિયે તો હિંદની સંખ્યા વધારે થશે ખરી. આપણે જોવું જોઈએ કે એકેક જાત-ના કેટલા કેટલા છે.

માવેછે ? Hot weather, cold weather, dry wea- ગ્રમ રત, ડેડી રત, સુકી રતુ, શરદ રૂતુ, સાક રૂતુ, મંદ રૂતુ, પવનની રૂતુ, તોકાની રુતુ, વરસા રુતુ, વાદલી રુતુ, શુખકારક રુતુ,

> ેખરાય રૂત, કાદવી**મ્યા** રૂતુ, ધુમસી આ રતુ, ખકારાની રત, ઝાકળી રૂત.

દુઃખકારક રતુ, શુંદર રતુ,

હતી કે! પડીશું.

પણ સાંજરે ઉધડી ગયું.

હું તેને આગખોટમાંથી તેડવા જાઉછું.

ચ્યાગળોટ તાપીમાં કાંઢાંસુધી મ્યાવે**છે** ? તે હુમેશાં કેહેછે પણ કુદી સ્માવતો નથી.

There is a feast among the Parsees આજ પારશી લોકોનો ધંખાર છે અને to-day and they wish to have an early leave granted them.

The steam-boat comes up as far as મગદલ્લા શુધી આગણોટ Magdallá. મ્યાવેછે ¹

Bombay?

Since the steam-boat began to ply, આગળોટ કરવાલાગી તે દાહાડાથી the road to Bombay is deserted.

What is the fare?

There are four rates of fares, five, ચાર જાતનાં નોર છે, પાંચ રૂપી આ. fifteen, twenty-five and fifty rupees.

The steam-boat has made the com- આગુઓટથી મુંબઇ જવું munication with Bombay very easy.

Does the Ootran fall on Saturday ઉત્તરાણ શનિવારી છે કે or on Sunday?

Some will observe it on Saturday, દેટલામ્પેક શનિવારે માનશે અને and some on Sunday.

What ceremonies are performed? Is flying kites one of the ceremonies?

That is the principal one I fancy. Some people spend great sums of કેટલામ્પેક લોકો કૃતકવા પાછળ ઘણા money in kites.

And does all kite-flying cease from અને તે દાહાડાથી ખધા કનકવા that day?

No not for a month after? The Mussalmans are fonder of kite-flying than any other caste.

તેમને વેહેલી રજા જોઈએ છે.

How long are they coming from તેઓને મુંબધી આવતાં કેટલા શહાડા લાગેછે 1

સુંખર્ધનો રસ્તો ઉજડ પડ્યો.

નોર શાં છે ?

પંદર રૂપીગ્યા, પચીશા રૂપીગ્યા અને પત્રાશ રૂપીમ્યા.

મ્યાવવું ધર્સ્ય સોંહેલું છે.

રવિવારી ?

કેટલાચ્મેક રવિવારે **માનશે**. શી શી ક્રિયા કરવી પડેછે ? કનકવા ચગાવવા એપણ એક ક્રિયા B 31

મને તો લાગેછે કે તેજ મુખ્ય હશે. પૈસા ખરચેછે.

ચગતા ખંદ થાયછે ? ના ના, મહિનાસુધી ચાલેછે.

ખીજી કોઈ જાત કરતાં સુસલમાન લોકોને કનકવા ચગાવવાનો વધારે શોક હોયછે.

It is a favourite amusement, though, તોયપણ અને ગમત બધા લોકોને with all classes. પસંદ છે.

We must ask N. whether he gives આપણે 'ન' ને પૂછવું જોઇયે કે તે a holiday on Saturday. શનિવારે રજા આપેછે.

I will send a note to him presently. We will send and ask him.

મ્યાપ**ણે તેને પુછાવી મંગાવીશું**. What is A'darjee doing these two ખે દાહાડા થયા મ્યાદર શું કરતા કરેછે. days past?

Do any of you know what is keeping તમે કોઈ જાણોએ કે તે શાધા him away? રહ્યો છે.?

The birds in this country are very આ દેશના પક્ષી ધણા હળેલાં . છે. tame.

In England they are much wilder. કેંગ્લાંડમાં તેમ્મા ધણા ખાકુણ છે. I will send my servant, give the book to him.

The steam-boat left so early, that he આગળોટ એટલી વેહેલી ઉપડી કે was not able to come by it.

I was coming by the steam-boat, but it left too early for me.

The day before yesterday a boat પરંભ દાહોં ડ્રેમસ આગળ એક હોડી sank near Doomas, and fifteen or sixteen people were drowned.

They had been to take Kuwani-jatra. તેમ્મો કુવાની જાત્રા ગયાં હતાં.

What people were they?

Chiefly Sailors and Kolies I believe.

These last few days a comet has been visible in the evening.

The falling stars are not really stars.

same stars are always to be seen.

હું મારા ચાકરને મોકલું તેને ચોપડી આપજો.

હું તેને હમણા એક ચીઠી મોકલીશ.

તેનાથી તેમાં જવાયું નહીં.

હું આગુઓટમાં આવવાનો હતો પણ તે તો વેઢેલી ઉપડી ગઇ.

તળીએ ખેઠી અને પંદર સોળ માદમી ડૂખી મુત્ર્યાં.

તેમ્મો કિયા લોક હતા? હું ધારૂંછ કે ધહ્યું કરીને ખારવા અને કોળી હતા.

યોડાએક દાહાડા થયા સાંજરે પુંછડીઓ તારો દેખાયછે.

તારા પડેછે. તે કંઈ ખરા તારા નથી.

In the same part of the heavens the આકાશના એકજ ભાગમાં તેના તેજ તારા હંમેશા દેખાયછે.

a comet that some great misfortune is about to happen.

Mercury, Venus, The Earth, Mars, ખુધ, શુક્ર, પૃથ્લી, મંગળ, ખુદુસ્પતિ, Jupiter, Saturn.

We have written the names of the જેમ જેમ સુરજયા ત્રફો આધા છે તે planets in the order of their distances from the sun.

Have you seen the comet yet?

It is visible as soon as it becomes છેક અંધારૂં યાયછે તારે તે તારો quite dark.

It is in the southwest quarter of the તે નૈરૂત્ય કોણમાં heavens.

Several holidays this year fall on Sunday.

How is it there is so little cold this મ્યોબ મેટલી યોડી ટાઢ કેમ

or like the winter of last year?

They are generally colder than this.

The winter is usually colder the later the rains continue.

they very seldom come in sight.

This morning a boy fell into a well.

his kite.

Ignorant people think when they see અત્રાની લોકો જારે પુંછડીઓ તારો જોયછે તારે સ્મેમ ધારેછે કે કંઈ મ્હોટી મ્યાક્ત પડવાની છે.

शनि.

પ્રમાણે આપણે તેઓનાં નામ લખ્યાં છે.

તમેં હજાસધી પુંછડીમ્મો તારો જોયો નથી ?

દેખાયછે.

છે.

ધણા ખરા તેહેવાર સ્પોણ રવીવારે આવેછે.

છે 1

Are your winters generally like this તમારા શિમ્માળા ધર્સ કરીને મોખના શિમ્માળા જેવા હોયછે કે પોરના જેવા 1

> મ્યો**ણના શિ**મ્પાળા કરતાં ઘણું કરીને તેઓમાં વધારે ઢાઢ હોયછે ખરી. જેમ જેમ વરસાદ ઘણા દિવસ સુધી વરસેછે તેમ તેમ શિમ્માળામાં ઘહાં કરીને ટાહાડ વત્તી પંડેછે.

Comets are very numerous although પુંછડીઆ તારા નજરે થોડા પંડેછે તોપણ તેઓની સંખ્યા ઘણા છે. **મ્યાજ સવારે મ્યેક છોકરો કવામાં** પડ્યો.

He was on the top of a wall flying તે એક બીત ઉપર ઉભો ઉભો પોતાના કનકવો ચગાવતો હ્તો.

He was trying to catch a kite that સ્મેક કનકવો પડતો હતો તે પકડવા was falling and lost his footing.

ગયો તેથા તેનો પગ ખશી ગયો. The people hearing his cries came તેની ચીશ સાંબળીને લોકો દોડી આવ્યા running and got him out alive. અને તેને જીવતો ખાઠાર કાઢ્યો. તેને કં⊌િવાગ્યું ી

Was he hurt?

Where did it happen?

I saw it as I was coming to school. તે મેં નિશાળ આવતાં જોયું.

He was about such a boy as તે છોકરો એદલજીના જેવડો Edaljee.

He was about the size of Edaljee. તે એ દલજીના કુદનો હતો.

તે કાંઠાં થયું ?

હતો.

પંડેદેકે.

As soon as they got him out he be- જેવો તેને ખાહાર કાઠયો તેવોજ તે gan to cry.

The wind vesterday was not favourable for the kite flying.

A large ball of string costs about દોરીના એક મ્ફોટા પીંત્રના છ આના six annas.

In some parts of India the Hindus હિંદુસ્થાનમાં કેટલેક ડેકાએ હિંદુ લોકો observe the Tábut.

The Mussalmán holidays happen 11 or 12 days earlier every year.

Formerly a great deal of mischief અગાઉ તાયુતના ઘઢાડામાં ઘહાં was done on the Tabut.

Fights took place between the Mus- હિંદ અને મુસલમાનની વસ્ત્રે લડાઇ salmáns and Hindus.

And people were frequently killed.

But all that is now put a stop to. પણ હમણા તે બધું બંધ થયું છે. They have put a stop to all that તેઓએ હમણા એ બધું બંધ now.

from Bombay about changing the school house?

રડવા મંડચો. કાલનો પવન કંઈ કનકવા ચગાવવાને

સાર ઠીક નોહોતો.

પણ તાયુતને માનેછે.

યુસલમાન લોકોના તેફેવાર હર વરસ મ્મગ્યાર મ્મથવા ખાર દાહાડા જલદી મ્યાવેછે.

તુકસાન થતું.

થતી.

અને લોકો પણ ઘણી વાર મરતા હતા-

કરશું છે.

When do you expect the answer તમારા ધારવામાં મુંબઇથી નિશાળનું ધર ખદલાવા વિશેનો જવાખ કારે **મ્યાવરો** ?

passed in the examination but that he has not yet received the appointment to the Scholarship from the Board.

He came out first in English but rather low in Mathematics.

This examination I understand was મેં માંબળ્યું કે એ પરીક્ષા ઘણા માત્ર a very severe one.

There were very few vacancies. My dear sir,

ceive your note of the 11th inst. I will lose no time in attending to the commissions it contains. In return, may I trouble you to send me from Bombay the following articles.

I trust that none of your family have suffered from the sickness which has prevailed in Bombay lately?

> Your's very truly, A.B.

Whenever you like to write a Guj- જારે તમારે ગુજરાતીમાં કાગળ લખવો ráti letter, we will turn it into English.

A Gujarati letter and an English ગુજરાતી અને અંગરેજી કાગળ લખone are very different.

A'nandrao writes to say that he has આનંદરાવ લખી જણાવેછે કે હું પરીક્ષામાં તો પંસદ પડ્યો પણ હજાસધી ખોર્ડથી સકાલર-શિપની જગો મળી નથી.

> તે અંગરેજીમાં તો આગળ પડ્યો પણ હિસાબના કામમાં જરા પાછળ પડ્યો.

હવી.

ખાલી જગામ્યો તો યોડીજ હતી.

I have had the pleasure to re- चांसता महिनानी अभ्यारभी तारीभनी ^હલેંએલા તમારી ચોંઠી મને પોંહોંચા અને તેમાં તમે જે છે. તે કરવા હું વાર્રે નહીં લેંગોર્ડ એના અવિજેમાં તમને તેમદી આ-EAMI OS SISI હતાં તે રોગ તમારા કો⊬ને થયો તો નથી ?

> હોય તારે આપણે તેના અંગરેજીમાં તરજામો કરીશં.

વાની રીત ધણી જાદી છે.

My dear M.

I have not received a letter ધાસા દાહાડા થયા તમારૂં પત્ર from you this long time past and hope that when you have leisure, you will favour me with a few lines.

me by the Bangy Post a copy of Walker's Dictionary, the price of which I will remit to you in any way you may direct. If, in return, there is any thing which I can do for you in Surat I shall be very happy to do it.

> Your's very truly, A. B.

જણાવજો. May I trouble you also to send જરા તસ્દી લઇને મારે સાફ ખંગી ડાકમાં મ્મેક વાકરની ડિક્શનેરી મોકલી દેજો. અને તેની કિંમત તમે કેહેશો તે રીતે હં તમને મોકલાવીશ. એના અવેજમાં જો સ્પમારા સરપ્યું સરતમાં

લખ્જો.

This letter is rather longer than the કુલના કુગળ કરતાં મ્યાજનો કાગળ one yesterday was.

There are many things which you ગુજરાતી કાગળમાં એવી ધણી વાતો say in a Gujráti letter which we never say in an English one.

Have any of you brought a letter? The Tábuts pass by here.

These Mussalmáns make a sad noise all day long.

There are only two days more of it to come.

Very few respectable men seem to તાયુતમાં ભલા માદમી તો થોડાજ have any thing to do with it.

menced with Timurlang.

They wish to take but few sentences કાલે તાયુત છે, તેથા કરીને છોકto-day on account of the Tabut tomorrow.

જરા વત્તો લાંબો છે.

કંઈ કામકાજ હોયતો સુખે

મ્યાવ્યું નથી વાસ્તે **જારે** તમને

ક્ષ્સત મળે તારે મેહેરભાની

કરીને કડકો કાગળ લખી

તમે લખોછો તે અમે અંગરેજ કાગળમાં કદી લખતા ન**યી.** તમારામાંથી કોઈ કાગળ લાવ્યો છે.? તા**યુત અહિં**ગ્યાં થઇને જાયછે. મ્યા સુસલમાનો મ્યાપ્યો દાઢાડો <u>કે</u>વા શોર કરવા કરેછે.

ઠવે તો મ્મેના ખેજ દાઠાડા ખાકી છે.

સામેલ થાયછે.

Dinshá says that this custom com- દીનશા કેફેંછે કે મ્મે માલ તેમુરલંગે કાહાડી.

> રાસ્પા થોડા વાક્યા લેવાને ચાહેછે.

Don't forget to bring a letter on Monday.

have had to write sentences.

Ten is the smallest number we must ever write.

The Tabut is in memory of the murder of Husan and Hosine. Mahomed's grandsons.

To ---

The humble petition of A. B. inhabitant of Surat.

pectfully to state that he has been serving as a candidate in your office these last fifteen months, but has not yet been so fortunate as to obtain employment.

quence of the retirement of Narsingrao there is now a vacancy, he ventures to solicit the appointment to it.

Writing letters and petitions is very useful practice for us.

Some of the boys find it very diffi- કેટલાક છોકરાત્મોને અરજી તથા cult to commit letters and petitions to memory.

interpreter to the Supreme Court.

સોમવારને દાહોડે કાગળ લાવવાને **બૂલતા** ના-

As we brought no letter to-day, we આજે આપણે કાગળ ન લાવ્યા માટે મ્યાપણે વાક્યો લખવા પડ્યાં**.** મ્યાહામાં મ્યાહા સ્માપણે રોજ દશ લખવાં.

> મહુમદની છોકરીના છોકરા હુસન તથા **ઢોસૈન મરાયા તેની યાદદાસ્તમાં** તાખત થાયછે.

Your petitioner begs res- અરજ એ છે જે હું સાહેખની કચેરીમાં પંદર મહિના થયા ઉમેદવારની પેંડે નોકરી કરવા કરૂં છો. પણ હુજા સુધી મારા કુમનશી-ખના સખબ**ધા** મને નોકરી મળી નથી.

Hearing therefore that in conse- વળી મારા માંભળ્યામાં મ્યાત્યું છે કે. નરસિંદરાવે પોતાની નોકરી છોડી છે, તેથી કરીને સાહેબની કચેરીમાં ઠાલ મ્મે જગો ખાલી પડી છે તે મેહેર-**ખાની કરીને મને સ્માપો**.

અરજીઓ અને કાગળો લખવાનો માહાવરો રાખવો એ આપણને ઘણો કામનો છે.

કાગળો મોહોંડે કરવા ઘણાં સુસ્કેલ લાગેછે.

He has lately been appointed an તેને હમણા 'સપ્રીમ કોરેટ'ના દુભાષિ-યાની જગો મળી છે.

It is a very valuable appointment. એ મોઢા પગારની જગો છે. Who procured him that appoint- અ ચાકરી તેને કોહો ment?

We have appointed Fardunjee to keep the school-books during Dádobá's absence.

My dear Anandráo,

cessful issue of your examination has just reached us, and but for the bad account of your health which it contains, would have given us very great pleasure.

self better, apply by all means for leave, and return for a time to your native town.

The humble petition of A. B.

Your petitioner begs to state that અમરજ એ છે જે સંવત ૧૮૭૭ ના in the year Samvat 1877, he lent rupees 100 (one hundred) at interest to Nárandás Makandás a Sonee of this town which the said Nárandás Makandás now refuses to pay, Your petitioner therefore begs that he may be summoned to the Court, and compelled to pay the debt both principal and interest together with the costs which may have been incurred.

આપાવી ໃ

જેટલા દાહાડા દાદ્ખા નહીં આવે તેટલા દાહાડા સુધી નિશાળની ચોપડિસ્મો રાખવાને સ્માપણે કર-દ્દનજીને મુક્સર કીધા છે.

The letter announcing the suc- તમ પરીક્ષામાં મહી થયા તેની ખ-**ખરનો કાગળ અમને હમણાજ** પોંઢોંતો. અને તેમાં જો તમે તમારી ખરાખ તબિયતનો હવાલ નહીં લખ્યો ઠોત તો અમને ધણી ખુશી યાત. If you do not soon find your- જો તમારી તબિયત તમને તરત સારી

નહીં માલમ પંડે તો ગમે તેમ કરીને રજા લેજો. અને થોડા દાહાડા સુરત સ્માવી જજો.

સાલમાં મેં રૂપિત્ર્યા ૧૦૦ વ્યેક્સો, આ શેહેરના સોની નારાયણદાસ મક-नहासने विक्याले आप्या अने हम-ણા સ્મે નારાયણદાસ મકનદાસ મ-જકર સ્માપવાની ના કેહેછે વાસ્તે ઉમેદવાર છીં કે મ્મેને કોરટમાં ખો-લાવી મારા મુદ્દલ, વિશ્વાજ, તથા ખરવ્ય સુધાં રૂપિમ્મા અપાવો.

You shall add a few sentences to ગઈ કાલના પાઠમાં થોડાંમ્પેક વાક્યો yesterday's lesson and learn it વધારો અને કરીથી over again. શિખો.

sentences to memory than letters and petitions.

Boys must not be allowed to keep their places when absent.

be so this time, but do not make such an agreement again.

My dear C.

receive your letter of the 12th instant and have this morning forwarded the dictionary according to your request.

pay to my cousin Náráyanjee who will find means to forward it to me.

require any thing from Bombay to avail yourself of my services.

and I shall avail myself of that opportunity to visit the island.

All his efforts were of no avail. There is now a good opportunity in હમણા સરતમાં અંગરે છ શિખવાની Surat to learn English.

You find it mu easier to commit તમને મારજમો તથા કાગળો કરતાં વાક્યો મોઠોડે કરવાં સેંહેલાં 438g.

> જે છોકરામ્યો ગેર હાજર રેહે તેમ્યોને પોતાની જગોએ પાછા નહીં ખેસાડવા જોઈયે.

As you have consented to it, it must તમે હા કહી માટે આ વખત તો એમ થશે પણ એવી ક્યુલાત કરીથી કરતા ના-

I have had the pleasure to ચાલતા મહિનાની ખારમી તારીખનો તમારો કાગળ મને પોંઢોંચ્યો. અને **મ્યાજ સવારે તમારા લખ્યા** પ્રમાણે ''ડિક્શનરી" મોકળી છે.

The price, rupees five, you can એની કિંમતના રૂપિયા પાંચ તમે મારા પિત્રાઈ ભાઈ નારાયણજીને આપજો. તે મને પોંઠોંચાડશે.

Do not scruple whenever you જારે તમારે કંઈ મુંબાઈથી મારી પાસે મંગાવવું હોય તો ખેલાશક મંગાવજો.

The steam-boat is going to Ceylon આગુખોટ સિલોન જવાની છે. અને હંપણ તેમાં ખેશીને તે ખેઢ જો-વાને જારિશ.

> સઘળી તેહેની મેહેનત કોકટ અઈ તક સારી છે.

town and I shall avail myself of that opportunity to send you a small parcel of books.

My brother is about to visit your મારો ભાઈ યોડા દાહાડામાં તમારી તરક આવવાનો છે અને તેની સાથે હું થોડી ચોપડિઓ તમને મોકળીશ.

Christmas, and I shall take that opportunity to make a journey into the north of Gujrát.

We shall have a month's leave at ખ્રિસમસ ઉપર આપસે મહિનાની ર-જા થશે અને તે ઉપર હું ગુજરા-તની ઉત્તર તરક સુશાકરી કરવા જાર્મશા.

You had better avail yourself of his એ ટ્રેફેઇ તે તમે કરો તો offer.

ઠીક્ર.

You had better avail yourself of it, તમે અ કરી લો તો ઠીક, એવો લાગ you will never have such another opportunity.

તમને કરીથી કદી નથી મળવાનો.

I can find.

I will send it by the first opportunity મારાયા જેમ વેઠેલા મોકલારો તેમ મોકલીશ.

I shall not scruple to avail myself તમે તસ્દી લેવા કોઠોછો તે આપવાને of your kind offer.

હું કંઈ અંતર ગણીશ નહીં. Towards night a favourable wind રાત્રે પવતનો સારો સપાટો નિકળ્યો તેથી અમેં હંકારી

springing up, we hastened to avail ourselves of it.

> **મ્યાવવાને કહ્યું પણ કપતાને** ના ક્રહી.

ગયા.

A pilot offered his services but the એક હોડીવાળાએ અમારી સાથે captain refused to avail himself of them.

> તક સારી છે અને તે હું જા-હ્યું કે તમે સારીપઢે શિખશો.

You have an excellent opportunity હમણા તમારે અંગરેજી શિખવાની now to learn English, and will, I dare say, avail yourselves of it properly.

My dear F.

to send me, came safely to hand yesterday.

The books you were kind enough મેડિરખાની કરીને જે ચોપડીઓ તમે મને મોકળી તે ગા/કાલે સહી સલામત પોંઢોંચી છે.

cousin and I am greatly obliged to you for the trouble you have taken.

I have sent the money to your મેં તેની કિંમત તમારા પિત્રાઇને આપી છે. અને તમે મે**હે**નત લીધી વાસ્તે તમારો હું ઘણો ઉપકારી થયો છું.

Your's very truly,

A. B.

My Dear A.

take place the first week in next month. We hope that you and all your family will favour us with your company on the occasion.

with you **** as they are to be got much cheaper in your town than here. All my family desired to be kindly remembered to you.

Your's very truly,

A. B.

My Dear M.

row at our garden at Katárgám and hope that you will oblige us with your company. We shall wait breakfast for you. Favour us with an answer by the bearer.

Your's very truly,

A. B.

My brother's wedding is to માવતા મહીનાના પેઢેલા મહવાડિમા-માં મારા ભાઈનાં લગન કર્સ્યા છે. વાસ્તે મેંહેરખાની કરીને સાથ સર-વેને તેડીને તમે તે ટાણા ઉપર મ્યાવી **પોંઠોંચ**જો.

May we trouble you to bring તમે આવો તારે નીચે લખેલી ચીજો લેતા આવજો * * * * દેમદે એ ચીજો **મ્યહિંમ્યાં** કરતાં તમારે તાંઢાં સસ્તી મળેછે. ધરમાંથી સરવે જણાવ્યે તમને ઘણું કરીને ખોલાવ્યા છે.

We shall spend the day tomor- આવલીકાંલે અમે કતારગામમાં અ-મારી વાડીએ જવાના છિએ <mark>વાસ્તે</mark> મેહેરખાની કરીને તમે સ્પાવજો. નાસ્તાને વાસ્તે અમે તમારી રાઠ જોઈશું. ચીઠી લાવનારની મેહેરખાની કરીને જવાખ મોકલજો.

You may know a man by the com- જેવી સંગત તેવી ખુક્દિ, સોખત તેવા અસર. pany he keeps. Nárandás is a very agreeable com- નારાયભદાસ ધણા મલતાવડો

What sort of a number have you got આ મહિને તમારો નંખર this month?

Is your number this month a good આ મહિને તમારો નંબર one?

Who is at the head of your class? Shall we write the mathematical catalogue on the same sheet of paper or separately?

Fetch me a few sheets of paper.

ter paper?

Have you no better ink than this? This ink is full of dust.

Mend my pen for me.

Which of you can make a good pen?

This ink don't flow freely.

This paper is so greasy I can't write upon it.

a metal one?

Metal pens are soon corroded.

Can Dhákjee mend a pen well?

Don't begin too close to the top of the page.

Leave a broad margin.

દોસ્ત છે.

Shall we have your company tomor- (કાલે તમારા દરસન થરો કે? [અથવા] **ડેકાલે તમે મળશો કે**! કેવા છે ?

સારો છે ?

તમારા વર્ગમાં પેહેલો કોણ છે ? ગણિતનું ઠાજરીપત્રક આપણે એકજ કાગળ ઉપર લખીએ કે જાદા કાગળ ઉપર ! યોડામ્મેક કાગળ લાવો.

Is it foolscap-paper you want or let- તમારે પૂલસ્કેપ કાગલ જોઇએક કે લેટર પેપર ?

> **આ**થી સારી શાહી તમારી પાસે નથી ? મ્યા શાહી તો ધૂલે બરેલી છે. મારી કલમ જરા દ્રસ્ત કરી સ્થાપો. તમારામાંથી સારી કલમ કરતાં કોને મ્માવડેછે 1

> મ્યા શાહી સાકુ **ઉતરતી ન**થી. આ કાગળ એવો ચીકણો છે જે એ ઉપર મારાથી લખાતું નથી.

Which do you prefer, a quill pen or તમને કૃકી ગમેછે, પીછાની કુલમ કે ધાવની ?

ધાતુની કલમો જલદી કટાઈ જાયછે. ધાકજીને પેન સારી ખનાવતાં મ્યાવડેછે[?]

પાનાને મથાળે છેક ઉપરથી લખતા તા.

્ર પોઢોળો ઢાસિયો રેહેવા દેજો.

Can you write straight without ruling lines?

Keep the distances between the lines every where the same.

Your writing is rather too small.

Rule the lines lightly with a black lead pencil, so that you may afterwards rub them out.

Fetch me a piece of Indian rubber આ લીડીઓ કાઢી નાખવાને સારૂ to rub these lines out with.

You have ruled them so heavily I તમે એટલું ભાર દઇને આંક્યું છે કે can't get them out.

Fetch me a ruler and pencil to rule આ ચોપડી આંકવાને વાસ્તે એક આંthis book with.

You are very slow about it, he could તેમ ધણા ધીમા છો, તેમ ખે આંકો rule ten lines while you are ruling

You must learn to write without lines.

To write easily and well, can only be accquired by long practice.

Do you buy your ink ready made or તમ તૈયાર શાહી લોછો કે દાયે do you make it yourselves?

Can you buy ready made clothes in Surat?

These are home-made clothes.

He is a man of very homely manners.

He is a man of very homespun manners.

Which do you like best home baked તમને કઈ રોટલી ગમેછે, ધર bread, or the bread sold at the bakers?

લીટીઓ દોસ્તા વગર તમારાથી સીધું લખાયછે?

ખધે ડેકાણે લીટીમ્મો વચ્ચે છે.ટું ખરો-**યર રાખ**જો.

તમે જરા ઝીહ્યું ખહ લખોછો.

શીશાની પેનથી ઠૂલકે હાથે લીઠી દોરો મ્મેવી કે પછી ભૂસી નંખાય.

'રખર' નાે ક્રકડો લાવો.

મારાથી કાઢી શકાતું નથી.

કુણા અને પૈનસિલ લાવો.

એટલામાં તે દશ આંકી નાખે.

તમારે વગર લીડીએ લખતાં શિખવું જોઇએ.

સારૂં અને સેહેલથી લખવું એ ઘણા મહાવરાથીજ સ્પાવેડેછે.

ખનાવોછો? સરતમાં તૈયાર સિવેલાં લુગડાં

મલેછે? મ્યા લુગડાં ધરના સિવેલાં છે**.**

મ્યા મા**ણુસની તરે**ઢ ગામ**ડી**મ્યાના જેવા છે.

ખનાવેલી કે ભઠી-**મ્યારાની** ?

than I can with a metal one.

Rule the principal lines with red ink મુખ્ય મુખ્ય લીટિમ્પો રાતી શાહીથી and the others with a black lead pencil.

Is red ink to be got in the Bazar?

a letter in the English manner?

Fold and seal this letter.

Fold the letter and wafer it.

How have you addressed it?

What address am I to write upon it? એના ઉપર હું કિયું સરનામું કરે.

How am I to address it?

letter?

Address your letter to the secretary.

He is a man of very pleasing address. તે સારી લાયકીના સ્માદમા છે. To which of them will you address તેઓમાંથી તમ કોને yourself?

I will leave my address with you. હું મારૂં ડેકાહ્યું તમને કહી જ શિ. I should like to write to him, but don't know his address.

Is it to me you address yourself?

You should study to acquire an a- તમારે સારી લાયકી પકડવી greeable address.

The address upon this letter is not આ કાગળ ઉપરનું સરનામું વંચાનું legible.

There is a box addressed to you ly- દૂરજામાં તમારા નામની સ્મેક પેટી ing at the Custom-house.

You ought to write to him.

You ought to have written to him ગૃઈ કાલે તમારે તેને લખવું જોઈતું yesterday.

I can write better with a quill pen મારાયી ધાતુની કલમ કરતાં પીછની કલમ વંડે સારૂં લખાયછે.

> દોરો અને ખીજી બધી શીસાની પેનથી દોરો.

રાતા શાહી ખજારમાં મળેછે.!

Do you know how to write and fold આંગરેજ રીતે કાગળ લખતાં અને ખીડતાં તમને સ્માવેડેછે ?

> આ કાગલ ખીડીને મોહોર મારો. મ્યા કાગલ ખીડીને વેકર ચોંહોંટા**ડો**.

તમ શી રીતે સરનામું કરવું છે.?

હંશી રીતે સરનામું લપ્યું ?

Can you read the address upon this આ કાગળ ઉપરનું સરતાસું તમારાથી વંચાયછે 1

> સૈંક્રિતારીના નામનું તમારા કાગળ ઉપર સરનામું કરો.

કેહેરોો ?

હં તેને લખવાને ચાહુંલું પણ તેનું ડેકાર્ણ્ય માલમ નથી.

શું તમે મને કહોછો ?

જોઇએ. નથી.

પંડેલી છે.

તમારે તેને લખવું જોઈએ.

eg.

If I were you I should write to him. મારા સરખો જો હોય તો તેને લગ્ન. Had I been you I should have writ- મારા સરખો હોત તો તેને લખ્યું ten to him. હોત.

If A'darjee were here he would do it જો આદરજી અહિંમાં હોત તો તે directly. तरतल ५२त.

Had A'darjee been here, he would જો આદરજી અહિંઆં હોત તો તેણે તરત કીધું હોત. have done it directly.

Change places with me.

Tribhuvandáss and Cávasjee have changed turbans.

Can you give me change for this આ રૂપિઆના પૈસા rupee?

I don't like the cloth you have brought, take it back and get it changed.

He promised to change it, in case you did not approve of it.

Have you made any changes in the તમે કંઈ નિશાળમાં કેરકાર school?

In England the weather is very changeable?

I will go with you, but you must wait, હું તમારી સાથે સ્માવીશ પણ હું લુગડાં till I change my dress.

you.

There is a change in the weather.

The ship is waiting for a change of વાહાણ પવન ફરવાની વાટ wind. જાએછે.

Wait a few minutes, I shall roon be જરા વાર ઉભા રોહો હું જલદી ready.

મારી સાથે જગા ખદલો. ત્રિભોવનદાસે અને કાવસજીએ પોતા-ની પાગડિઓ બદલી છે.

અાપાછા ?

તમે જે કપડું લાવ્યા છો તે મને ગમતું નથી પાછું લઈ જઇને ખદલાવી લાવો.

તેણે શરત કીધી છે કે જો તમને પસંદ નહીં સ્માવે તો તે ખદલી આપશે.

કીધો છે.? ઈંગ્લાંડમાં રતતું કઈ કેકાલ્યં નથી.

ખદલું તાંઢાંસધા ઉભા રેહેજો.

Take a few changes of dress with થોડાંમ્મેક લગડાંની જોડ તમારી સાથે રાખજો.

રતમાં કેરકાર છે.

ંતૈસ્માર થઇશા.

હું તો એ થોડીક વારમાં કરી I shall have done this in a few minutes. રહીશ-

Wait a little.

જરા ઉભા રોહો. જરા થોબો.

I waited till I was tired, and then I હં રાહ્ય જોઈ જોઈને યાક્યો અને પછી ચાલ્યો ગયો. went away.

I am sorry to have kept you so long મેં તમને મ્મેટલી બધી વાર ખોડી કરયા તેથા મને માઠું લાગેછે. waiting.

You must be tired of waiting, I am મને લાગે છે કે તમે ઉભા રહી રહીને યાક્યા હશો. sure.

Be sure you wait for me.

મારે વાસ્તે ઉભા રેહેજો હો.

Be sure you don't forget to bring ચોપડી લાવવાને ભૂલી ન જતા હો. the book.

તે શિખતાં શિખતાં જલદી કાચ્મેર He soon got tired of થાની ગયો. learning.

You will get tired of that before it is તે અર્ધું પૂરૂં નહીં થયું એટલામાંજ તમે થાકી જશો. half finished.

I have been walking all day and am હં આપ્યો દાઠાડો રખડી રખડીને ધણો થાકી ગયો છું. very tired.

બહું માન કે મ્મેટલું એ રહ્યું. It is well it is no worse.

You must pay great attention to your તમારા ઉચ્ચાર ઉપર તમારે ધારાં ધ્યાન રાખવં જોઇએ. pronunciation.

Make them read the lesson over two તેમની પાસે પાઠ ખે ત્રણ વાર વંચાવો વ્યને તેમના ઉચ્ચાર ઉપર સારી or three times and attend particu-પેંદ્રે નજર રાખો. larly to their pronunciation.

Give them first a literal translation પેહિલાં છુટું છુટું સમજાવીને પછી and then a general one.

Get these chairs repaired for me.

We must have these maps repaired.

It will be a very troublesome job.

Shall you be able to make a good તમારાથી એ કામ દુરસ્ત થશે job of it?

શાંમટો તરજામો આપો.

મારે સારૂ આ પ્યુરશિઓ સમરાવી લાવો. આપણે આ નકશા સમરાવ્યા જોઇએ. મ્મે ઘણું મેહેનતનું કામ છે.

કે નહીં?

The man has brought the maps home. માણમ નકશા લાવ્યો છે.

The carpenter has brought the chairs home.

Has he made a good job of them?

spilled all the ink.

That is a bad job.

They are so rotten, I shall never be able to make a good job of them.

Drive the nail well home.

Is Mr. A. at home?

How long has he been out?

Are you going out?

I shall stay at home.

I shall go out as soon as the rain is over.

I staid at home all day yesterday.

I was out all day yesterday.

I shall be home early.

I shall be out rather late I dare

I shall not be home very early I dare ઘણું કરીને મારાથી ઘેર વેહેલાં નહીં

He is turned out of house and home. તે ધરખાર વગરના થઈ ગયો છે. He was turned out of the school.

Roopram has turned his servant away. રૂપરામે પોતાના ચાકરને કાઢી મુક્યો.

He was expelled the school.

Náráyan has discharged his servant.

You had better put the inkstand on ખડિમ્મો ભોંમ્મે ઉપર મુકો તો the floor.

સુતાર ખુરશિ**મ્યો** લાવ્યો શ્લે.

તેણે સારૂં કામ ખનાવ્યું છે ! (અથવા) શું તેણે ઠીક કીધીઓ છે.

Nanabhai has upset the bottle and નાનાભાઈએ શિસો ઉંધો વાલ્યો અને ખધી શાહી ઢોળી નાખી.

ઘણાં ખરાખ થયું.

તે એટલા સડી ગયા છે કે મારા**થા** તે કંઈ દરસ્ત થવાના નહીં.

ખીલો મજ્જડ ખેસાડો.

શં મિસ્તર એ ધરમાં છે? કારના તે ખાઢાર ગયો છે.?

તમે ખાઠાર જમ્મોછો?

હં તો ધેર રહીશ.

વરસાદ રેહેરો ને હું ખાહાર જાતિકા.

કાલે હું સ્માપ્યો દાઠાડો ધેર રહ્યો-કાલે મેં આપ્યો દાઠાડો ખાઠાર કાઢ્યો-હં વેડેલો ધેર સ્માવીશ.

મને જરા ખાઢાર વધારે વાર લાગરો ખરી.

અવાય.

તેને નિશાળમાંથી કાઢી સુક્યો.

તેને નિશાળમાંથી કાઢી મુક્યો. નારાયણે પોતાના ચાકરને ખરતરક

ઠીક્ર.

કરચો છે.

Where do these inkstands come from? આ વ્યક્સિયા કાંદાંથી આવેલા ! જાસ્મો તમે પોતાના કપડાં ઉપર See how you are inking your કિવા શાહીના ડાગ પાડોછ. clothes.

These inkstands come from China I હું ધારૂં કે આ વ્યક્તિમાં ચીનશી આવેછે.

What do they cost.

They are very stong.

Do these quills come from Europe ? શું આ ક્લિલ યુરોપથી આવે છે ?

A quill is a feather from the wing of નિવલ એક પક્ષીની પાંખમાંનું a bird.

Do you like a soft pen or a hard one?

The nib of this pen is too broad. આ કલમની કત ઘણા પોઢોલી છે. You have forgotten to nib this pen.

Will you make a point to my pencil મારી પૈનસિલની અણી કરી for me?

Make a fine point to it.

Mind you do not kick the inkstand સમાલા, ખાડિમાને ઢાકર ન over.

There is no ink in it.

There is hardly a drop of ink in it.

The ink is all dried up.

Is there any ink in it?

I should like to buy it, but at pre- મારે લેવાની તો મરજી છે. પણ sent I have no money.

I would buy it if I had any money. મારી પાસે પૈસા હોત તો હં લેત.

Have you no paper?

I have no pencil.

Have you any money?

Has Motirám got that place?

તેઓની શી કિંમત બેસેછે ?

તે ઘણા મજબૂત છે.

પીછાં છે.

તમને પોચી કલમ ગમેછે કે ક્રુડણ ?

મ્યા કલમને કત માર**ી તમે ભૂ**લી ગયા છો.

આપશો ?

તેની અણા ઝીણા કરો. લાગે.

મ્મેમાં તા શાહીજ નથી. એમાં શાહીતું ટીપું સરપ્યું નથી. શાહી સધળી સુકાઈ ગઈ છે. મ્મેમાં કંઈ શાહી છે ?

હમણા મારી પાસે પૈસા નથી. તમારી પાસે કાગળ નથી?

મારી પાસે કલમ નથી. તમારી પાસે કંઈ પૈસા છે? શું મોતારામને તે જગા મળી? Mayárám is out of employment.

He is very anxious to get some

employment.

These men are out of work.

He has been out of work these last છ મહિના થયા તે ખેરોજગારી six months.

Chaturbhujdas is squatting on the ચતુરભુજદાસ જમીન ઉપર પલાંડી ground.

Pour a little ink into my inkstand.

Mind you don't spill it.

It is running over.

This kettle runs.

What a windy day we had yesterday. કાલે 'કેટલો પવન હતો.

A good deal of rain fell.

To-day the weather is fine again.

I suppose the rain must have done some mischief to the farmers.

How the dust flew about?

It was rather cold while the rain lasted.

Such weather is not very common at આ શહાંડે એવી રત નથી the time of the year.

Who broke the inkstand?

How did he do it?

How was it done?

How came he to do it?

Whose is it?

It is Dorabjee's.

intentionally?

તે નોકરી વાસ્તે ઘણો આતર છે. મ્યા માણસો **ખેરોજગારી છે**.

મયારામને હમણા બેઠાખેઠ છે.

. 63

વાળીને ખેરો છે.

મારા પ્યડિત્યામાં યોડીક શાહી રેડો.

ઢોળતા નાં હો. છલ પ્રાપ્તિ જાયછે.

ુઆ દેગડી ગળે**છે**.

વરસાદ પણ ઠીક સ્માવ્યો. મ્માજ હવા પા**છી સારી થ**ઈ છે.

મને લાગેછે કે વરસાદથી કંઈ એતી-વાળાઓને નુકસાન થયું હશે.

કેટલી ખધી ધૂળ ઉડી?

વરસાદ વરસ્યો તાંઠુાંસુધી જરા હીકુલ edl.

હોવી.

ખડિચ્યો કોણે બાંગ્યો ?

તેણે એમ કેમ કરચં?

શી તરેઢ થયું?

તેણે એમ શાયા કીધું?

મ્મે કોનો છે? દોરાખજનો.

Was it an accident or did he do it એ આજાં થયું કે એણે જાણી જોઇને કીધું?

8

Did he do it on purpose? It was very careless of him. It was a very careless trick. How could you be so careless? What a careless fellow you are? It is not a very expensive affair. There was not much ink in it. You must be more careful. What are you quarrelling about. What is the matter with that boy? What is he crying about? See what is the matter there. Can't you sit together without quar- કુજુઓ કીધા વગર તમારીથી એક relling?

They are always quarrelling and fighting.

Have they made it up? What was it all about? How did it begin? Who began it? Who is most in fault? There are faults on both sides. One is just as bad as the other. Many weddings take place in this month.

In what month does the greatest number of weddings take place? He was to have gone to Broach, but તે ભરૂચ જવાનો હતો પણ, તેણે he prefers to continue his attendance at school.

તેએ જાણા જોઇને કીધું? તેનામાં કંઈ ઢંગજ નથી. સ્મેતો ખૂ ખેકીકરાઇનું કાંમ **થયું**. તમે સ્મેવા ખેકિકરા કેમ થયા? તમે કેવા ઢંગ વગરના માસસ છો ? એમાં કંઈ ઘણો ખરચ લાગતો નથી. એમાં કંઈ ધ**ણા શા**હી નોઠ્લી. તમારે વધારે ચોક્સ રેહેવું જોઈએ. તમે સામાટે ક્રજીઓ કરોછો? તે છોકરાને શું થયું? તે શા સારૂ રોયછે ? જાઓ તાંઠાં શું યાયછે. ડેકાએ ખેસી નથી રેહેવાતં? These boys can't agree with each આ છોકરાવ્યોને માંહોમાં ખનતુંજ નથી. તેઓ રોજ કુજુઓ અને મારામારી ક્રરેછે. તેઓએ પતાલ્યું? મ્મેશં હતં? મ્મે સરૂ કેમ થયું? કોએ પેહેલ કાઢાડી? વધારે વાંક કોનો છે? **ખંનેનો** વાંકનો છે. એક એકને વડાળે એવા છે.

> કયા મહિનામાં સઉથી ધણાં લગન મ્યાવે**છે** ? નિશાળમાં હાજર રેહેવું પશંદ કી ધું.

ગ્યા મહિનાંમાં લગન

ધણાં છે.

If you don't make haste you will be જા તમે ઉતાવલ નહીં કરો તો તમે too late. રહી જશો-

What has taken him to Broach. તેને ભરૂચ કેમ જવું પડ્યું?

He has gone to attend the marriage તે પોતાના સગાના લગન માહાલવા of one of his relations. ગયો છે.

There is a marriage among his rela- તાંહાં વ્યના કોઈ સગાંમાં tions there. લગન છે.

What will this wedding cost him?

Not less than five thousand rupees
I dare say.

Will one of you get me a piece of કોઈ જરા સફેતાનો કકડો તો chalk?

Which of you will draw us a plan of સુરતના નકસા કોણ Surat? કાહાડશે?

We must find a central situation for નિશાલને સારૂ મ્યાપણે મધ્યભાગે the school. જેગા સાધી કાઢાડવી જોઇમ્પે.

On which side of the Nánávat does નાણાવટની કુઈ બાજીપર the greatest number of boys ધણા છોકરા live?

The Pársis live generally on the north, and the Hindus on the south side.

This I think will be a very convenient situation.

This situation will suit you all I મારા ધારવામાં તો વ્યા જગો તમને think. સર્વને ઠીક પડશે.

Will that suit you?

Will the evening suit you?

If you would come in the morning it would suit me better.

Any time will suit me.

પારસી ઘહ્યું કરીને ઉત્તર તરક રેહેછે અને હિંદુ દક્ષિણ તરક રેહેછે.

મ્મે લગનમાં તેને શો ખરથ થશે?

મારા ધારવામાં પાંચ હજાર કરતાં

કંઈ ઓછું નહીં થાએ.

મારા ધારવામાં તો ત્ર્યા જગો ઠીક પડશે.

સર્વને ઠીક પડશે. કેમ એ ઠીક પડશે? વારૂ આજ સાંજે તમને ઠીક પડશે?

વારૂ આજ સાંજ તમન ઠીક પડશે ? જો તમે સવારમાં આવો તો મને ઠીક પંડે.

મારે સધળો વખત સરખો છે.

Come whenever it suits you.

This servant suits me very well.

Are you suited yet?

He is very hard to suit.

don't at all suit me.

These bullocks won't suit me, they are too small.

This is a very suitable house for the નિશાલને સારૂ આ ધર ધાયાં school.

That is very unsuitable conduct.

better than a Buggy.

I have not yet been able to suit my- હજામુધી મને મરજ લાયક self with a servant.

Have you succeeded in finding a suitable house?

This is a very unsuitable time.

They don't at all suit each other.

They are not here yet.

They will be here presently.

They are sure to come.

Sundarráo is always late.

Monitor or not, he must lose his place if he comes late.

How is it you are so late?

How many places is he to lose?

Is he to lose three places or six?

He must lose three places for each જે જે પાડમાં તે ન ફોય તે તે પાડને lesson he has missed.

તમારે ગમે તારે આવજી. મ્યા ચાકરસાથે મારે ઠીક **ખ**નેછે. કર્ણ તમારૂં ઢેકાલ્ક લાગ્યું ? તેનું ભાગ્યે ઢેકાલ્કું લાગે. I can't keep you in my service, you & તમને ચાકર નહીં રાપ્યું મારે તમારે ખનવાનું નથી.

> મ્મા **ખળદ ન્ઢાના છે** માટે મને ઠીક નહીં પંડે.

વગવાળું છે.

મેતા ધણા નકારી ચાલ છે. I think a Shigram would suit you મને લાગેછે કે તમને ખગી કરતાં સીગ્રામ ઠીક પડશે.

મળ્યો નથી.

तभने भरक क्षायद धर મળ્યું ?

મ્મે વખત તો ઠીક નહીં પડે. તેઓને માંહોમાંહ મુતલક ખનતું નથી. Who are the monitors this morning? આજ શિક્ષકો કોસ છે? હજા બધા માવ્યા નથી. **તમ**ણા આવશે.

તેઓ આવ્યા વગર નહીં રેહે. સુંદરરાવ રોજ રોજ મોડો આવેછે. સિક્ષક હોય કે ન હોય પણ મોડા આવે તો તેની જગો જવી જોઇએ. તમે એટલા મોડા કેમ આવા? તે કેટલી જગો ખોવાનો ?

તેની ત્રણ જગો જવાની કે છ ! માટે તેની ત્રણ ત્રણ જગો જશે. What is the rule in your class? How many places am I to lose? Have you given them a good les- તમે તેઓને પાઠ સારો son?

You have been very quick about it.

You have been in too great a hurry મને લાગેછે કે તમે ખૂલ્જ ઉતાવળ I am afraid.

am afraid.

You will never write well, unless you take more pains.

You must take more time over it.

Don't hurry so.

it well.

What a hurry you are in?

You must take a great deal more તમારે તે ઉપર ખહં વધારે મેહિનત pains over it.

This is very slovenly writing.

How often do you write in the week?

alone.

Tell him I wish to see him.

upon me this evening?

Give me a call as you return.

I have two or three calls to make મારે ખે ત્રણ ડેકાણે આજ this morning.

તમારા વર્ગમાં શો ધારો છે. હં કેટલી જગો ખોવાનો ધૂંશી આપ્યો છે?

તમે તો તેને સાર ઘણા ઉતાવળ ક્રીધી.

કીધી હશે.

You have been hurrying over it, I મને લાગે છે કે તમે ખઢ ધાડધાડ કીધીને સં.

વધારે મેહેનત લીધા વગર તમને કદાપી સારૂં લખતા આવડરો નહીં.

તમારે જરા એના ઉપર વધારે વાર લગાડવી જોઈએ.

ચ્મેટલી ઉતાવળ ન કરો.

You are in too great a hurry to do એટલી આપી ઉતાવળ તે કુંઈ સાંકે થાએ ?

> તમે કેટલી ઉતાવળ કરોછો ? લેવા જોઇએ.

મા લખેલું ઘણું ગુચપુચીઉં છે. **અ**કવાડિઆમાં તમે કેટલી વાર લખોછો ?

Writing is a thing you can practise લખવાનું કાંમ તો તમે તમારી મેલે મ્મેકલા કરી શકો.

તેને કેહેજો કે મને મલે.

Will it be convenient to you to call આજ માંજરે મને મલવાની તમને નવરારા મળશે ? પાછા જાગ્યો તારે મને મળતા જજો.

જવું છે.

It is Kalianray's birth day.

He is twenty years old to-day.

I can never catch him at

home.

find him at home.

He is always out when I go.

How long has he been out?

When shall I find him at home?

I just caught him as he was going મેં તેને ખાદાર જતાંજ out.

morning.

by torch-light.

A Mussalman's wedding procession ખે ત્રણ દાહાડા ઉપર રાત્રે મોક passed by here two or three nights ago.

And a Pársi's about a week ago.

All the Pársis' lights were inclosed in lanterns.

The Mussalmans let off a great quantity of fire-works.

What iron is that, which the bride- વરની માર્ચ્ય પોતાના હાથમાં પેલું groom's mother carries in her hand?

Among the Parsis and Hindus marriages take place in childhood, but not among the Mussalmáns.

કલ્યાણરાયની વરસગાંઠ છે. તેને આજ એકવીસમું વરશ ખેડું. ેત મારાથી ધરમાં તો કદી પકડતોજ નથી.

Unless you go early, you will not જો તમે વેહેલા નહીં જામ્મો, તો તે તમને ધેર મળસે નહીં.

હું જારે જાઉંછું તારે નિત્યે તે ખાંઢાર ગયો હોયછે.

તે કારનો ખાઠાર ગયેલો છે ? મને તે ધરમાં કારે મળસે?

પકડચો.

Well, what shall we write about this કેમ માજ સવારે આપણે શાવિશે લખીશું.

His marriage procession took place તેનો વરધોડો મશાળની રોસનીયે નિકળ્યો.

> મુસલમાંનનો વરધોડો અહિંત્યાં થા/ને ગયો.

અને દાહાડા આંદ્રેક ઉપર એક પાર-શીના વરધોડો ગયો.

પારસીવ્યોવ્યે રોશની કાંનસમાં કીધી હુતી.

મુસલમાન લોકો સ્માતરાષાજી બહ કેડિછે.

કંઈ લોહોડાનું લીધું છે તે શું છે ? પારસી અને હિંદુમાં નાહાન-

પણથી પરણેછે, પણ **મુસલમાનમાં** નહીં.

shares in the steam-boat and others think there is no harm in

plying between Bombay and Surat.

lock.

send for a smith.

What is the matter with it?

How did you do it?

I mistook the key, and put the wrong one into it.

Has he picked it?

It is not a very difficult lock to pick.

He has brought a bunch of pick- તે પોતાની સાથે આંકડિઓનો ઝુમખો locks with him.

a bunch of keys.

Ask Mr. A. for his bunch of keys.

Have you a key that fits it?

Will either of these keys fit it?

It wants oiling I think.

Bring a quill and a little oil.

Some of the Parsis object to hold કેટલાએક પારસી આગળોટમાં બાગ રાખવાને ના કેફેછે અને કેટલા-મ્મેક ધારેછે કે મ્મેમાં કંઈ દોષ નથી.

There are at present two steamers હમણાં સરત અને મુંબઇની વશ્ચે ખે આગખોટ આવ જાવ કરતા કરેછે.

Send for a smith to pick this આ કળ ઉધાડવાને માટે લુઠારને તેડાવો.

This lock is out of order, you must આ કળ ખગડી ગઈ છે, લુદ્વારને ખોલાવો.

મ્મેને શું થયું છે?

તમે એમ કેમ કીધું?

મેં ભુલથી ખોટી કુચી માંહે ધાલી.

તે એએ ઉધાડઘું ?

મ્મે કળ ઉધાડવી ઘણી કડણ નથી.

લાવ્યો છે.

It is not a bunch of pick-locks, it is એ તો આંકડિઓનો સમામાં નહોય એતો કુચાઓનો ઝુમખો છે.

> મ્યે સાહેખપાસે મ્યેનો કચીનો ઝુમખો માંગી લો ની.

> મ્યાને લાગે મ્યેવી કુંચી તમારી **પાસે** છે ?

> મ્યા કેચિમ્યોમાંથી એકે કુંચી લાગ**રો** કે નહીં ?

જરા તેલ ચોપડલું જોઇશું. થોડું એક તેલ અને એક ક્લીલ

લાવ.

Take this lock to the smith's and get આ કળ લુઠારને તાંઠાં લઇ જાઓ ને નવી કુંચી ખેસડાવી લાવો. a new key fitted to it.

Did they pick the lock or break the તેમણે તાલું ઉધાડ્યું કે ખારણ door open? ભાંધું ?

ચોરો ધરમાં ખાતર પાડીને પેડા-The thieves broke into the house.

They wrenched the desk open and તેમણે ડેસ્ક ભાંગીને મહિ હતું તે ચોરી ગયા. stole its contents.

Does much house-breaking occur in સરતમાં ખાતર ધણાં પેડેછે ? Surat?

sion of the house-breakers.

lary were apprehended this morning.

A robbery was committed at Ram- પરમ દાહાડે રામપુરામાં pura, the day before yesterday.

Highway robberies are very common આ મુલપમાં લ્યારા in this country.

I had my pocket picked in the crowd.

Those boys who are able to speak જે છોકરામ્યોને માંઠોમાં આંગરેજી English with each other had better do so.

As long as you cannot write English જાંદ્રાંસુધી તમારીથી અંગરેજી વાક્યો sentences correctly you may be sure you cannot speak them correctly.

And it is not desirable I think to acquire a habit of speaking bad English.

A reward is offered for the apprehen- ખાતર પાડનારને પકડવા માટે ઇનામ આપવાનું સુકરાર કીધું છે.

The men who committed that burg- જેશે પેલું ખાતર પાડ્યું તે ચોર **મ્યાજ સવારે** ઝલાયા.

ચોરી થઇ.

ઘણા છે.

Are there any pick-pockets in Surat? સરતમાં કોઈ ગુજાઆ કાતર છે! ભીડા ભીડમાં મારૂં કોઈમ્મે ગ*ન*વું કાતરચં-

> ખોલતાં આવડતું હોય તો તેઓ કરારે ખોલે.

શુક્ષ લખાતાં નથી તાંઢાંસુધી નક્ષી જાણજો કે તમારા**થી** તે ખરોખર ખોલાવાનાં પણ નહીં.

ને ખોટું અંગરેજી બોલવાની ટેવ પાડવી તે પણ કંઈ લાયક નથી.

The boys at the lower end of the વર્ગમાં નીચલા છોકરામ્યો પાઠ class have learned the lesson very સારીપંંઠે શિખ્યા imperfectly. નથી.

Mind you do not lose it.

He lost them out of his pocket.

They dropped through a hole in his તેના ગુજવામાં કાર્ય હતું તેમાંથી pocket.

Have you resolved to speak English તમે માંહોમાં અંગરેજી ખોલવાનો with each other?

How have you settled it?

What have you decided upon?

What agreement have you made?

What decision have you come to?

When you speak English, and have જારે તમે આંગરેજી બોલતા ઠોઓ any doubt about the correctness of what you are saying, write it down, and show it to me on the Friday mornings.

That last sentence was a very dffi- તે છેલ્લું વાક્ય ધરાહું મ્યધરૂં cult one.

I wonder where Edaljee has gone.

Where can Edaljee have gone?

I wonder whose Garry that is.

Whose Garry is that I wonder.

I wonder how many inhabitants

there are in Surat. How many should you think?

Under a hundred thousand, I should મારા ધારવામાં તો લાખની મહિ

Something under a hundred thou- મારા ધારયામાં તો લાખ કરતાં પણ sand. I should think.

જો જો ખોતાનાં હો.

તેણે પોતાના ગજાસ્મામાંથી પાડ્યાં.

પડી ગયાં₊

દ્રરાવ કીધો કે ?

પછી કેમ કરહાં! તમે કેમ કરાવ્યું! તમે શું નક્કી કીધું?

તમ શો ખંદોખસ્ત કીધો ? તમ શો ડરાવ કીધો ?

અને તમને શક પંડે કે અમે ક**ી**. મ્મેછિયે તે ખરૂં છે કે ખાટું ત્યારે તે લખી રાખને અને દર શક્રવારે સવારે મને ખતલાવજો.

હ્વં.

કોસ જાસે મ્મેદલજી કાંઢાં ગયો છે. એદલજી કાંઠાં ઉડ્યો ઠરો વાર ? પેલી ગાડી કો**ણ જાણે કોની છે**.ં પેલી ગાડી કોણ જાણે કોની હશે? Do you know whose Garry that is? તમને ખ્યાર છે? આ ગાડી ફોની છે? સુરતમાં કો**ણ જાણે કેટલા લોકોની** વસ્તી ઠશે.

તમારા ધારચામાં કેટલી હશે ?

કર્ઈ એક ઓછી.

We have got ten, sir.

Shall I get it for you?

Yes, if you please.

If you please.

Do you want some paper?

No, thank you I have

plenty.

How came he to fall?

Was he much hurt?

This is the second fall he has had.

Did he fall from a great height?

He fell from the third story.

How many stories are there in that તે ધરને કેટલા માલ

house ?

Is it a three story house?

He is upstairs.

He has gone downstairs.

He ran up three steps at a

time.

Step up, I have something to say to જરા આંમ આવો, મારે કુંઈ તમને

you.

You are wanted up there.

Step over and ask him.

It is only a step.

Go straight home.

Don't loiter on the road.

Make haste home.

disorderly.

great deal of disturbance.

દરા તો થયાં સાહેખ.

હં તમારે વાસ્તે લઈ આવું? હા, તમારી મરજી હોય તો લાવો-

જેમ તમારી મરજી.

તમારે કુંઈ કાગળ જોઈએછે ?

ના સાહેખ, તમારી મેહેરબાનીથી મારી

પાસે ખૂહ છે.

તે કેમ પડ્યો?

તેને ખહ વાગ્યું ?

આ સહાં તે બિજીવાર પડી ગયો.

શું તે ખૂહ ઉચેથી પડ્યો?

તે ત્રિજે માલથી પડ્યો.

E 1

શું તે ત્રણ માલની હવેલી છે!

તે ઉપર છે.

તે નીચે ગયો છે.

તે એકેક છલંગે ત્રણ ત્રણ પ્રમથિમાં

ચઢી અયો.

કેફેવાતું છે.

તમને ઉપર બોલાવેછે.

જરા જઇને તેને પૂછી આવો ની.

તે મોફો મ્યાગળ છે, (એક ડગલું છે).

પાધરા ધેર જર્જો.

રશતામાં રસલતા ના.

ઉતાવળા ધેર જમ્મો.

In the Holee, the Shawacks are very હોળીમાં સાવક લોકો થણા ખેકેદ થાયછે.

In the Holee, Shawaeks make a ફોળીમાં સાવક લોકો થાર્ય તોફાન દ્રરેછે.

They fight together and pelt each તે માંહોમાં લેડેછે, ને એકિકનાયર કાદવ અને ધૂળ છાંટેછે. other with mud and dust.

The mob pelted him with stones.

You have got this lesson up very im- તમે આ પાડ સારીયો લીકો perfectly. **નશΩ**_

Kahandass has caught a fever.

કાઠાનદાસને તાલ આવ્યો છે.

લોકોએ તેને પથ્થરે પથ્થરે આશ્વો.

He caught the small-pox, and died of લેને સહીયડ આવ્યા તેથી અઢી ગયો. it.

What did he die of?

I am sleepy.

He looks very sleepy.

He is fast asleep.

He is asleep.

He is in a sound sleep.

Wake him up.

How fast asleep he was, I was oblig- a En en setting ed to shake him, before d could wake him.

He is half asleep still.

He is between sleeping and

waking.

He is nodding.

I read till I fell asleep.

Don't fall asleep.

I was in a half sleep.

I was taking a nap.

did not fall asleep till twelve.

Mind what you are about.

તે સાથી મરી ગયો !

મને ઉંમ આવે છે.

તે હંધાકનો દેખાએછે.

તે ભર ઉધ્રમાં છે.

તે લંઘેછે.

તે ભર ઉદ્યમાં છે.

તેને જસાડો.

તેને ઢંઢોઓ ત્યારે જાગ્યો.

હુજા તે અર્ધો ઉંધમાં છે. તે અર્ધો જાગતો અને અર્ધો હંઘલો

તે કોળાં પ્યાયછે.

ર્છે.

મુને ઉંધ મ્યાવી, ત્યાંહાંસુધી મેં વાંચ્યા કીધું-

લંધો છો શું. લંધી ન જમ્મો. હંધો નાં. જરા માહારી આંખ મળી હતી.

મને ડોળ આવતું હતું.

I went to bed at eleven o'clock but હું અિગ્રામાર વાગતે સુતો, પણ ખાર વાગતા સુધી, મને ઉંઘ ન આવી.

જો જો હો તપાસ જો.

How did you sleep? Did you sleep well? Did he pass a good night? What sort of a night did he pass? Is he any better this morning? The Doctor have given him up. I tried for a long while, but was મેં ધણીવાર સુધી મેહેનત કીધી obliged to give it up at last. his place in case he same late. Can you guess this riddle? Do you give it up? You will never guess it. When any one tries to tease you, if જો તમને કોઈ ખિજવવાનું કરે ને you show yourself annoyed by it,

The more, I try the farther I am off.

Inclose my letter in

yours.

His month's leave of absence has તેની મહિનાની રજા પુરી expired.

He expired at eight o'clock last

Before the expiration of a week I આ દાહાડા પુરા નહીં થાય તાર shall be in Ahmedabad.

The lease of his house has expired.

Have you had a pleasant journey? Have you enjoyed your journey?

તમને ઉંઘ કેવી આવી ! તમને સારી પેઠે ઉંધ સ્માવી ! પ્યૂખ ઉંચા ? તેએ ઠીક રાત કાહાડી? તેએ રાત કેવી કાઢાડી? આજ કંઈ તેને ફેર છે કે નહીં ? વર્ધ લોકોએ એની આશા સુકીછે. પણ આપ્યરે સુકી દેવું પડ્યું. Edaljee asked Cavasjee to give him અદલજ્એ કાવસજીને કહ્યું કે જો હુંમોડો આવું તો મને મારી જગો **આ**પજો. મ્યા ઉપ્પાર્**ક તમારા**થી કેફે~~વા~~શે ? ઉંમ થયું, હારવા ! હારવા કે ! તમારાથી તો નહીંજ કેહેવાય-તમે તેથા ચાડશો તો તેઓ તમને ઉલય વધારે ચાડવશે. he will only tease you the more. તમારા કાઞળમાં મારો કાગળ ખીડજો.

(મારૂં ભાગ્ય ખેં ડગલાં આગલજ રેંહેછે . સાત સાંધે તારે તેર તુટે. યા. રાત્રે આઠ વાગતે તે મરી

પેહેલાં હું અમદાવાદમાં હોધ્શા. તેના ધરનાં ભાડાનામાની સુદત પુરી યા છે.

તમે સારી સુસાફરી કીધી? તમે સુખ મુસાકરી કીધી?

ગયો.

You have had beautiful weather for તમને હવાતો સારી હાય લાગી હુતી.

The weather has been very favoura- હવા ધણા સારી યમ્બેલી હ્તા.

It is not so hot I think, as it was at પોર આ દાહોં જેટલી ગરમી હવી તેટલી મ્યોછ નથી. this time last year.

The Holee happens later this year પારના કરતાં મ્યાસ હોળી મોડી than it did last.

I have been in India two years.

It is two years since I came to India.

Can none of you translate these sentences?

· It is impossible to translate these આ વાક્યોનો ગુજરાતીમાં તરજીમો sentences into Gujrátí.

There is no Gujrati translation for અની ગુજરાતીમાં તરજામોજ it.

The English and Gujrati are such આંગરેજી અને ગુજરાતી એવી જાદી different languages that it is frequently impossible to translate closely from one into the other.

At this time of year, there is very little water in the river.

There is not much water in the river આ દાહીં નદીમાં ધાયું પાણી હોવું at this time of the year.

at this season.

The river has overflowed its banks.

There was no flood last year.

આવી.

મને હિંદુસ્થાનમાં આવે ખે વરસ થયાં.

મને હિંદ્સ્થાનમાં આવ્યાને ખે વરસ થયાં.

મ્યા વાક્યોનો તરજામો તમારા કોક**ધા** યતો નયા !

થતોજ નથી.

નથી.

જારી ભાષાઓ છે કે એક ખીજામાંથી ધણી ખરી વખતે ખરાખર તરજીમો થતોજ નથી.

ત્ર્યા દાહોડે નદીમાં પાણી **ઘ**ર્ણ થોડું હોયછે.

નથી.

The bed of the river is nearly dry આ રતમાં નદીનું તળીયું બધું સુકું પડેછે.

> નદીમાં કરાડાની ઉપરાંત રેલ આવી છે.

પોર રેલ નોહોતી સ્પાવી.

the town are always more or less flooded.

Do any respectable people join in that black-guard procession?

Not many.

It is quite a disgrace to them.

Were there any Brahmins among them?

Who provides all the flags?

their own.

This custom is a new one I think, મૃતે લાગે છે કે મ્યા માલ નવી is it not?

To-day's procession does not come આજની ધીસ નાણાવટમાં થઇને through the Nánávat.

the one of yesterday.

I will hear the boys at the lower end બધા માઠ થઈ રહ્યા પછી માછલે of the class repeat the sentences again in the afternoon, after all the other lessons are over.

The new clock is a great object of આ નવું ઘડીઆળ છોકરાઓને મોડી curiosity to the boys.

It is not a very sightly affair.

It seems to go very well though.

It is rather too early yet to judge. હજા અત્યારમાં શું કેહેવાએ.

Was it made in Surat?

his living by repairing clocks and watches.

In the rainy season, the low parts of ચોમાસામાં વરસો વરસ સેક્રિની નીચી જગામાં વત્તો મ્યોછો પણ રેલનો ખળકો આવેછે ખરો.

> આ ઢોળીની ધીસમાં કો**ઈ ભલા** મ્પાદમી સા**મીલ** થાયછે ! ધણા નહીં.

વ્યે તેઓને મ્હોડી ખદનામી છે. ેતમાં કોઈ પ્રાહ્મણ લોકો હતા ?

સઘળા નિશાન કોસ પુરાં પોડેછે ? The people from each street bring એકેક મેઠલામાંથી લોકો પોતપોતાના લાવેછે.

હશે, કેમ?

નહીં આવે.

It is a much longer procession than કાલના કરતાં આજની ધીસ ખદ્ લાંખી છે.

> યોદ્રોરે વર્ગના નીચલા છોકરા-મ્મોનાં વાક્યો હું મોહોડે લઇશા.

ચમત્કારી વસ્તુ જેવું લાગેછે. એ દેખીતું કંઈ સારું નથી. તો પણ ચાલેછે તો ઠીક્ર. શું એ સરતમાં ખન્યું ? It was made by a Bohra, who gets એક હોરો જે કલાકો તથા ઘડીઆળો

સમારવાના ધંધો કરે છે તેણે એ ખનાવ્યું છે.

It is very creditable to him, but he might have made it a little handsomer I think.

It ought not to cost a great deal.

A clock is a very useful thing in a school.

here do you think?

Does the clock gain or lose ?

It is ten minutes too fast.

It is a quarter too slow.

It has gained five minutes since twelve o'clock yesterday.

It lost three minutes during the night.

If it gains, you must lengthen the જો વધારે ચાલતું હોય, તો તમારે pendulum.

en the pendulum.

clock go quicker.

Lengthening the pendulum makes it લોલક લાંપ્સંકસ્થાયી તે ધીમે go slower.

The clock has stopped.

Has any body been meddling with કોઈ અને છેડ્યું it?

It has run down.

Draw up the weights and set it going again.

એ કામમાં એની હોસીઆરી તો છે પણ જરા સાભીતું કીધું હોત તો સાર્ક.

મ્મેની કુંઈ ઘણી કિંમત નહીં ખેઠી

ધડિચ્યાળ નિશાળમાં ધણી કામની વસ્તુ છે.

Shall you be able to hear it down અહિંઆં નીચે તમારાથી શંભળાશે વારું ?

> ધડિમ્માળ વધારે ચાલેછે, કે મ્મોછ ચાલેંછે ?

દરા મિનિટ વધારે ચાલેછે. પા કલાક મ્યોધ્ધં ચાલેછે.

કાલે ખાર વાગતાથી પાંચ મિનિટ વધારે યાલ્યું.

રાતનું ત્રણ મિનિટ ચ્યોછું યાલ્યું.

લોલકને લાંબું કરવું જોઇએ. If it loses, of course you must short- જો ઓછું આલતું હોય તો લોલકને ડું કું કુરવું જોઈએ.

Shortening the pendulum makes the લોલક ટુંક કરવાથી ઘડિષ્માળ ઉતા-વળ ચાલેછે.

ચાલેછે.

ઘડિમ્માળ મંધ પડસું છે.

sa ?

લંગર નીચે ઉતરી ગયાં છે. લંગર ખેંચીને પાછું ચાલતું કરો.

We began rather early this morning. આજ જરા વેહેલું રિફ્રં કીધું.

What o'clock was it? કેટલા વાગ્યા હુતા?

It has been very cloudy યોડા મેક દાહાડા થયા વાદલાં ઘણાં lately. થાયછે.

We have had very cloudy weather યોડા એક દાહાડા ઉપર તો વાદલાં ઘણાં the last few days. થયાં હુતાં.

The weather lately has been very યોડાક દાહાડા થયા વાદલાં ઘણાં cloudy.

The last few days have been very થોડાક દાહાડા થયા વાદલાં ધણાં cloudy. થાયછે.

How cloudy it has been યોડાક દાહાડા થયા કેહેવાં વાદલાં lately? થાયછે ?

It would be very hot by this time, જો વાદલાં નહીં હોત તો મત્યારે કેવી but for the clouds. ગરમી પડત.

We shall have it very hot, when these આ બધાં વાદલાં વખેરારો ત્યારે ધણો clouds clear off. તાપ પડશે.

Does it ever rain at this season. આ દાહો કોઈ વખત વરસાદ આવે છે?

Do you ever have any rain at this કોઈ વરસ આ દાહાડામાં વરસાદ time of the year?

આવે છે ?

Very seldom, but it has happened. કોઈ વખતેજ એમ થાયછે.

A few years ago a great deal of rain થોડાક વરસ ઉપર વ્યેપ્રિલ મહિનામાં fell in April. સારીપેંડ વરસાદ વરસ્યો હુતો.

How long is it since there was a ગુજરાતમાં સુકવાયું ક્યારે પડશું drought in Gujrát?

It is fifty-four years ago. તેને ચોપન વરસ થયાં.

They are making a great noise up- ઉપર પેલા ધણા ખુંમો stairs.

Go up and see what it is? ઉપર જઇને જોની શું છે.

Will you look over these books for આ જરા ચોપડિઓ જોઇને એમાં me, and tell me if any of them કુઈ કાંમની હોય તો મને are useful?

Are they worth any thing?

One or two of them are useful, but એમાં ખે ત્રણ તો કામની છે, બાકી the rest are worth nothing whatever.

Have you bought them? What have you given for them?

You have given a great deal too મો: હો તમ તો ખડ્ડ much for them.

They are not worth half what you તમે જે આપ્યું તેની અર્ધિ કિંમતનો have given for them.

This book would be worth two rupees, if it were complete.

This is an imperfect copy.

There are three leaves wanting.

Write a list of their names.

There are four or five Parbhus આ પરીક્ષામાં ચાર પાંચ પરંભુ coming to this examination.

There will be about twenty I think. આસરે વીસેક થસે.

Some of them are very ill-prepared કેટલાએક ખરોખર તૈયાર થયા I expect.

I don't expect they will all pass. હું નથી ધારતો કે તેમ્મો ખધા સહી યાય. Are there any coming from Pran- પ્રાપ્યશંકરની નિશાળેથી કોઈ shankar's school ?

How many are there coming from દ્રગીરામની નિશાળેથી કેટલા Durgárám's school?

There will be a hundred and fifty મારા ધારવા પ્રમાણે થોડા દાહાડામાં boys in a short time I should think.

The principal things required from એક્સી વાત મુખ્ય નોઈએ કે the candidates are, that they should be able to read and write their own language.

િત કઇ ક્રાંબની છે? અમાં કઇ માલ છે. ખધી નકામીઓ

છે.

તમ તે વેચાતા લીધીઓ છે? तमे तेनं शं आप्यं? આપ્યું.

પણ માલ નથી.

જો આ ચોપડી પુરી હોત તો એની ખે રૂપીઆ કિંમત યાત. આ તો અધરી ચોપડી છે.

એમાં ત્રણ પાનાં જે⊌એ. તેઓના નાબની નોધ કરો.

આવવાના છે.

નથી તો.

મ્<mark>યા</mark>વવાના છે ?

મ્માવવાના છે**?**

દોડસો છોકરા થશે-

ઉમેદવાર છોકરા પોતાની ં ભાષા વાંચી લખી જાણે.

10

And they must also know a little અને યોડું વ્યાકરણ પણ તેમણે **જાણવું જોઈએ.** grammar. ખધા આવ્યા?

Have they all come?

How many are there?

કેટલા છે ?

Have you written all their names? તમ તે ખધાના નાંમ લખ્યાં છે? Whose school have you come from ? તું કોની નિશાળથા આવા છો? Do you know any thing of English? તમને કુઈ અંગરેજી આવડે ? How long have you attended તમ નિશાળે કેટલાક દાહાડા થયા

school?

જમ્મોછો ?

I have some knowledge of English. મૃતે થોડુંએક અંગરેન આવેડેકે.

તમ કાંઠાં શિખ્યા?

Where did you learn it? He has been twice rejected.

તે બે વખત નામંજીર થયો.

He will pass this time I dare say. આ વખત તો તે પાર પડશે ખરો.

Do you mean to attend regularly? તેમ ખરોખર હાજર રહેશો કે નહીં?

He is not to lose his place.

્રેમેની જગો નહીં **જાય**. Have more Hindus or Parsis passed આજ કોસ વધારે સહી થયા પારસી 3 6 ?

to-day?

An equal number of each. ખં**ને ખરોંખર થયા**.

Eleven of each and one

Bohra.

ખંતેના ઋગીઆર અગીઆર અને એક ફોરો.

No, there are not a hundred and fifty, કુંઈ દોઢશો નથી થયા, એકસોને there are a hundred and forty-two.

ખેતાળીસ થયા છે. **અ**ક્રાવીસમાંથી તેવીસ સહી

Out of twenty-eight, twenty-three passed.

થયા. ગયો.

The procession passed through our આપણા મોફોક્ષામાંથી વરધોડો

Which is the best writer of these આ ત્રણમાંથી સારો લખનાર કોસ છે !

three?

Out of ten rapees he owed me, he હું તેની પાસે દરા રૂપીમ્યા માંગતો હતો, તેમાં તેણે મને ત્રણજ આપ્યા.

has paid me three.

Out of these three pagdis, which do આ ત્રણ પાગડીઓમાંથી તમને કંઈ

you like best?

પસંદ છે ?

The thief broke out of prison and ચોર કેદમાંથી ખાતર પાડીને નાહાસી escaped. ગયો.

One or other of these three is always. આ ત્રણમાંથી હરકો હંમેશાં પેહેલો રેહેછે.

Do you know what this is?

This is a chart of the Thames.

મ્યા શું છે તેની તમને **ખ**યર છે? આ ''ટેમસ'' નો નક્સો છે.

What were the guns fired for this સ્માજ સવારે તોયો સાની morning? પડી 1

I am sure I don't know.

કોણ જાણે, મને માલમ નથી.

Which agrees best with you, the air તમને ક્રષ્ટ હવા માકક આવેછે, સુંખઇની કે સુરતની ? of Bombay or the air of Surat?

I should think the guns were fired મને લાગેછે કે, કંઈ કતેહ on account of some victory that થાડી વાસ્તે તોપો મારેલી. has been gained.

Take whichever you like.

તમને જે ગમ તે લો.

Send him if you like, but he is an idle જો તમારી મરજ હોય તો તેને fellow.

મોકલો. પણ તે ઘણો આલસ છે.

Make haste, it is getting late. It matters not how late it is, વાર લાગેછે જો. વેઢેલા યામ્યોન ગમ તેટલું મોડું થાય તો શું પણ પુરું કીધા વગર કંઈ સુકાય

we must finish it, before we leave it.

નહીં.

પાસી આવ્યું?

Has the water come?

Where do you keep it?

What did the water-pots cost?

How much water do the Hindus in the school use in a day?

What have you agreed to give him? તેમ અને શું આપવાનું પહ્યું છે?

Where does he bring the water from? એ કાંઢાંથી પાણી લાવેછે?

Does he bring it every day?

He is to remain here to serve the boys with water.

તમ કાંઠાં સકોછો ? મા માંઠલામો<u>ને</u> શું ખેઠં ? નિશાળમાં હિંદુઓને એક દાહાડામાં કેટલું પાણી જોઈએછ.

શું એ રોજ રોજ લાવેછે?

તે અહિંગ્યાં રહીને છોકરામ્યોને

પાછી પારો.

He speaks ill of people behind their તે પીક પાછળ લોકોનું ભુંડું ખોલેછે. backs.

He is very fond of scandalizing his તેને તો પડોશિઓની નિંદા કરવાની જ neighbours. ટેવ છે.

Don't call each other nick names.

It leads to a great deal of quarrelling. એથી આગળ કુજમો વધશે.

Promotions took place from two of કાલે એ વર્ગમાંથી એક્સઓ the classes vesterday. ચઢ્યા.

third class into the second, and five from the second into the first.

Do those boys find the lessons too આ છોક્સઓને માઠ ખૂક આધરો difficult.

They appear to learn them very well તેઓ શિએક તો ખરા.

the sentences rapidly enough.

They soon will be able.

They can learn ten, they say,

They got, this morning's lesson up આજ સવારની પાક તેમણે સારીમો very well.

I think.

school more than a year.

The boys in this class are ill-natured આ વર્ગમાં છોકરા નહારા છે, અમને and refuse to show us the lessons.

It is very ill-natured of them.

Framjee and Kalyandass assist us.

Five boys, were promoted from the ત્રિજા વર્ગમાંથી પાંચ છોકરાને વ્યાજ વર્ગમાં લીધા અને બિજા વર્ગમાં-થી પાંચ છોકરાને પેકેલા વર્ગમાં લીધા.

લાગેછે.

એક બિજાની ખીજ ન પાંકે.

They are not able at present to write હજા તેઓથી વાક્ય ખરોખર ઝડપથી લપ્પાતાં નથી.

> એ તો તેમને વેઢેલં આવડશે. તેઓ કુઠેજ કે અમારાથી દશ થશે. દ્રીધો.

They have made very good progress હું ધાર્ફ કું તેઓ, સારા આગળ. યાસ્યા.

They have none of them been in the તેમને કોઇને નિશાળમાં આવતાં વરસ કરતાં વધારે થયું નથી.

પાડ પાસ કેપ્લાડતા નક્ષી-

એમાં તેઓ ઘણાં અદેખા માલમ પંદેશ.

કુરામજી અને કલ્યાણદાસ અઅને મદદ કરેછે.

It is very kind of them.

natured towards each other,

He gave me a letter of recommender તેઓ મને શિક્ષરસનો કાગળ

He procured me this appointment.

Is it a good appointment?

I have to go to the Adálat to-day. આજ મારે અદાલત જાયું છે.

When I go to Bombay, I'll procure you one.

When I go to Bombay, I'll get. you one.

When did you leave Bombay.?

How long were you coming?

I set out on the 5th and reached હું યાંચુસીઓ નિકુષ્યો અને દ્રશામીએ here on the 10th.

Did you come by land or by water? તમ પગ રસ્તે આવ્યા કે વાહાએ?

We had a very rough passage.

We had very rough weather.

Did you have a favourable passage?

The air of Bombay don't agree with સંખર્દની હવા મને માકદ me.

when I saw you last.

You have dropped your pencil, pick તમારી કલમ પડી. it up.

The Government sanction for changing the school house has come.

We shall move in a few days.

We shall have plenty of room there. તાંહાં આયુષ્ટને યુષ્કલ જમો મળશે.

મેટલી મેમની બલમનસાઈ છે. It is pleasant to see the boys good- છોકરાઓ એક બિજાસાથે હળી મળીને **ચાલેતો સારૂં** છે.

> તેણે મને આ જગો અપાવી. મ્મે સારી જગો છે?

આપ્યો.

ું સુંખઇ જઇશ તારે તમારે વાસ્તે એક આણા આપીશ

તમ મુંખધી કારે નિકળ્યા? **મ્યાવતાં કેટલા દાઢાડા લાગ્યા** ? અહિં આવ્યો.

મ્મમારે **રસ્તો ઠીક ન હતો**. હવા પણ નકારીજ હવી. તમને રસ્તે ઠીક પડ્યાં!

નથી.

You look much better than you did મેં તમને વ્યવાઉ જાયા હતા તે કરતાં હમણા તમે સારા દેખાઓછો.

ઉંચકી લો.

નિશાળનું ધર ખદલવાને સરકારનો હકમ આવ્યો છે..

થોડા દાહાડામાં આપણે જઈશું.

The house has plenty of room in it તે ઘરમાં જગા તો ધણી છે certainly but it is in an out-of-the-પણ સરિમ્મામ રસ્તા ઉપર નથી. way place.

I must get you to excuse me to-day મારે ધેર કામ છે, વાસ્તે મ્યાજતો મને માક as I have something to do at કરો. home.

I am afraid we shall have some of મને ખીલીક લાગે છે કે તમારામાંથી you fall into the river. ંકોર્પ નદીમાં પડશે.

There will be plenty of room to play અર્ધા ક્લાકની છૂડીમાં રમવાને in, during the half hour's vacation.

There is a well on the premises.

The premises are very extensive.

The premises comprise a dwelling આ કિમારતમાં રેહિવાનું ધર, ચાકરોને house, servant's offices, stables and every convenience.

We shall move as soon as the house જેવું ધર તૈયાર થશે તેવા આપાસે can be got ready.

Rámdáss has recovered fifty rupees રામદાસે બાઇદાસ પાસેથી નુકસાનના damages from Bhaidass.

Ramdass has caused Bhaidass to be રામદાસે બાર્કદાસને fined.

Bhaidass has been sentenced to pay બાઇદાસને પત્રાસ રૂપીઆ દંડ આપa fine of fifty rupees.

You are liable to be fined for doing અર્વ કરશા તો તમને that.

the rainy season.

are liable to attacks of fever.

We are all liable to blunder.

ઇમારતના મેદાનમાં એક કુલો છે. ઈમારત ધા વિશાળ છે.

જગો તો ખહ

มดร์)-

દંડાવ્યો.

દંડ થશે.

કામ કરવાની જગો. તખેલો. અને **બિજો બધો વગ સારો છે.**

જાશાં.

રૂપીત્ર્યા પચાસ લીધા છે.

વાનો હુકમ થયો.

This house is liable to be flooded in ચોમાસામાં આ ધરમાં રેલ આવે મ્પેવં છે.

People who live in such close streets જે લોકો ત્યાવા સાંકડા મોહોક્ષામાં રેઢેછે તેમને તાવ સપડાવેછે. કો કથા ચુક થયાવિના રેહેલા નથી. His fiabilities amount to eight thou- તેને માથે જામલે આદ્ર હજાર રૂપી-માનો **જામ્મો** છે. sand rupees.

In damp situations, people are liable સરદીવાળી જગોમાં લોકોને ટાહિઓ તાવ અને સંધિવા થાયછે. to agues and rheumatisms.

The new house has caused you for નવા ધરમાં આવ્યાથી તમે તમારો get your lesson. પાઠ ભૂલી ગયા.

How this floor shakes?

This vibration of the floor is very આ ભોંયના હાલવાયી અભ્રખત unpleasant. લાગેછે.

I wonder how old this house is? આ ધર કોણ જાણે કેટલું જાનું હશે? This lesson was not got up very well આપ્યરે પાઠ તો સારો થયો નહીં. after all.

bear.

I cannot bear so much glare.

It makes my head ache.

the other side of the room.

which cannot be translated exactly into Gujráti.

In the afternoon you should close યાછળે પોફોરે આ બારિઓ બંધ these windows, and open the opposite ones.

Are there shutters to these windows? આ બારિઓને બારસાં છે? There are both venitian blinds and ખારણાં મ્યે છે અને ફરેડી shutters.

The house is in a sad ruinous state. ધર ખધું ખખળી ગયું છે. The house is sadly out of repair.

Put it in good repair.

There is more light here than I can મારાથી ખમાતું નથી મોટલું કહાં

મ્યા ભોય 'કેવી ઢાલેછે**.**

માજવાળું છે. એટલું ખધું તેજ મારાથી ખમાતું

એથી મારૂં માથું દુખવા આવેછે. I must get you to shift my chair to મ્યોરડાની પેલી તરફ મારી ખુરસ્રી ખશેડો.

There are many English phrases જેનો ગુજરાવીમાં ખરોખર તરજામો થઈ શકતો નથી એવાં અંગરે-જીમાં ધર્સા વાક્યો છે.

કરીને સામાની ઉધાડએ.

પણ છે.

ધર સમરાવ્યા વગરનું ખરાખ થઈ ગયું છે.

ઠીક કરીને સમરાવો.

What will the repairs cost?

Have the workmen come?

They are very dilutory.

All the lizards are perfectly harm- that soft worden you less.

What great hole is this?

that the boys can go through it.

plored every corner in the premises.

How do you like your new house? Is it large enough do you think? You are not stinted for room in it.

Is the tide ebbing or flowing.

When the tide is out, these vessels જારે પાણી ઉતરી જાયછે તારે આ are dry on the sand-bank.

They have run their vessel a ground તેમણે પોતાનું વાંદાંભ સમારવાને to repair and paint it.

These men are catching fish.

How many kinds of fish are there જાલમાં કેટલી જાતનાં in the net?

These men work all day up to their આ માસસો કમરપૂર પાસીમાં middles in the water.

There is leave today in all the offices, આજે સદ્યલાં કારખાનામાં રજા છે but there is nothing said about it in our paper.

સખરાવલાં શું ખેસસે ? કારી ગરો - આવ્યા છે ? तेम्पे। यस २सणता छे. થતી નથી.

મ્યા મોટું **યાકો**ફ ~~શાવું~~ છે ! It is a water-course, and so large એ ગઢનાળું છે અને છોકુરાઓથી **મ્યારપાર જવાય મેક્યું મોટું છે.** I suppose by this time you have ex- મને લાગે છે કે અત્યાર મુધીઓ તમ **ત્ર્યા** મકાનમાં ખુણે ખોતરે બધે કરી વળ્યા હશો.

મ્યા નવું ધર તમને ક<u>ેવું</u> ગમેછે <u>?</u> જોઈએ તેટલું મોટું છે કે નહીં? તમને જગોને વાસ્તે અડમણ નહીં ¥3.

At high water this bank is all cover- ભરતીની વખતે આ બધો કીનારો રવી જાયછે.

> જામ્મળ ચહેછે કે ઉતરે છે ? વાંહાં સામ દાંડા ઉપર રેહેછે.

મ્યને રંગવાને જમીન **ઉપર** ચહાવ્યું છે.

મ્યા માથસો માંછલાં પકડેછે. માંછલાં છે ?

આપ્યો દાહાડો મેહેનત કરેછે.

પણ આપણા કાગળમાં એ વિસે કુઈ લખેલું નથી.

The tide rises at Surat six or eight સુરત આગલ ભરતી છ સ્મથવા આફ feet. કીટ ચંડેછે.

At what time to-day will it be low water?

મ્માજ કુક વખત પા~~ણ~~ી સ્મોસરી રેહેશે.

The highest tides happen just after પુનેમ તથા અમારાની પછી એક ખે દાઢાંડે મોટી બરતા આવેછે. new and full moon.

In English they are called spring- આંગરેજીમાં તેને "સ્પ્રિંગેટિડસ" tides. દેશકે .

The low tides which happen on the ન્ફ્રાની ભરતા જે માટ્ટિમ અથવા 8th or 9th of the moon are called neap tides.

નોમે થાયછે તેને "નિપ્ટેડસ" કેહેછે.

We shall run up with the next tide. We shall drop down with this tide as આ ભરતીથી આપણે ડ્રમ્સ સુધી far as Dumas.

બિજે પાણીએ આપણે જા<u>શ</u>િં. ઉતરી જઇશાં.

You must assist these new boys to તમારે આ નવા છોકરાઓને વાક્યો write the sentences.

લખાવવામાં મદદ કરવી.

Dadoba is going to Bombay, by this દાદોખા આ આગુર્ભોટમાં મુંબઈ steam-boat.

જાયછે.

The Government has had a drain સરકારે વરાહાથી તે ડ્રમસ સધી cut from Baráchá to Dumas.

ખાડી ખોદાવી છે. ચોમાસામાંજ ?

How far is it from Baracha to Dumas? વરાછાથી ડુમસ કેટલું આધું છે ! Is there always water in the cut or ખાડીમાં હમેશાં પાણી હોયછે કે only in the rainy season?

લક્કડકોટ આગળ પાર થાયછે.

At Lacadcot the river is fordable.

The water is deeper on this side of પેલી ખાજા કરતાં આ ખાજાઓ પાણી વધારે ઉડાં છે.

the river than it is on the other.

જેટલીજ પોઢોલી છે. પણ પાણી વધારે રેહેછે.

The Thames at London is about as લંદન મ્યાગલ ડ્રેમસ નદી. તાપીના wide as the Taptee is here, but contains more water.

> દૂર છે અને સુરત સ્પરાડ મૈલ માત્ર છે.

London too is sixty miles from the અને વળી લંદન ખારાથી સાઢ મેલ mouth of the Thames, while Surat is only eighteen from the mouth of the Taptee.

There is not so much dust here as મુગલીસરાહમાં જેટલી ધૂલ હતી there was in the Mugalishará. I wish you wrote better. There is a great deal of wind this આજ સવારનો પવન ધણો છે. morning.

And it is rather cloudy too.

The tide is coming in, I think.

That Island is nearly all covered.

It is high water I think.

I have nearly finished it.

Have you nearly learned your lesson?

A great storm happened at sea yes. ગઈ કાલે દરિમ્પામાં મોટું તોકાન થયું terday.

Several vessels were lost.

In entering the harbour, the vessel ખંદરમાં પેસતાં વાહાણ જમીન ઉપર ran aground.

The school will recommence on Monday, June the 2nd.

What have you been doing all the સધળા તેફેવારના દાહાડામાં તમ holidays?

We are very tired of having nothing કામ વગર અમે ઘણા અકળાઈ to do.

I have been spending a few days at યોડામોક દાહાડા હું મ્મોરપાડ રહી Orpád.

Have you spent your holidays plea- તમે તેહેવારના દાહાડા મ્યાનંદમાં santly?

He has spent all his money.

this morning?

તેટલી અહિંઆં નથી. તમ જરા સારૂં લખો તો ઠીક.

મને જરા વાદળાં પણ છે. હું જાણું કુ પાણી ચઢેછે.

તે ખેટ ઘણો ખરો ઢંકાવા લાગ્યો છે • ભરતા પૂર છે.

હું તે પૂરું કરી રેહેવા ગ્યાવ્યો છું. તમે તમારો પાઠ શિખી રેફેવા મ્યાવ્યા છો દે ?

€**q**.

ધર્ણાંક વાંઢાંણો ડુખી ગયાં.

ચંઢી ગયું.

સોમવારે બિજી જીને નિશાળ પાછી શરૂ થશે.

શું કરતા હતા?

ગયા છેએ.

આવ્યો.

કાઢ્યા કે ? ેતેણું પોતાના સધળા પૈસા ખરચી નાખ્યા.

Is there a pretty good attendance આજ સવારે છોકરા સારીપેંકે હાજર થયા છે કે?

In this manner you will soon learn to અ રીતે તમને સારૂં ખોલતા જલદી speak well. • આવડશે.

The English are very particular અંગરેજ લોકો જેડણીમાં ધણ about their spelling. ચોક્સ છે.

No boy has made more than three કોઈ છો કરાની ત્રણ કરતાં વધારે ચૂક mistakes. નથી પડી.

Some of the boys have made none દેટલાએક છોકરાઓએ સુતલક નથી at all.

We shall soon have the rains now ધારવામાં વરસાદ વેહેલો I suppose. આવરો.

It is not so hot at Bombay as it is સુરતના જેવી ગરમી મુંખઈમાં at Surat. નથી.

The rains last year set in on the પોર ચોથી તારીએ વરસાદ આવ્યો 4th.

Will the steamer make another trip આગળોટ બિજ એપ મારશે કે ચોor remain here during the rains? માસ અહિંઆંજ કાઢશે?

A few days ago the Parsee started, થોડામ્મેક દાહાડા ઉપર પારસી આગbut was compelled to re- ખોટ ઉપડી પણ તેને પાછું turn. આવવું પડ્યું.

First we see the flash of the gun પેઢેલું આપણે લોપનું અજવાળું and then hear the માલમ પંડેછે અને પછી report. આવાજ સંભલાયછે.

The magazine blew up with a loud દારૂખાનું મોટા આવાજથી ઉડી report.

A bright flash of lightning was suc- પેફેલો વીજળીનો ચમકાટ થયો પછી ceeded by a heavy peal of thunder. ભારે ગડગડાટ થયો.

Will you be kind enough to correct મેહેરખાની કરીને મારે વાસ્તે આ this petition for me? અરજ દુરસ્ત કરી આપસો ?

Are you at leisure? તમને ક્ષસદ છે?

When shall you be at leisure? તમને 'કેવારે પ્રસદ મલશે! Were you caught in the rain? તમને વરસાદ નડ્યો હતો! No. I waited till the rain was over.

I stood up in a door-way till the વરસાદ અંધ થયો તાંહાં લગણ હું rain was over.

Did you get wet?

I will go as soon as the rain is over. વરસાદ રેહેરો ને હ જાઈશ.

It will soon be over.

It is only a shower.

It looks very heavy to-day.

This is very dull weather.

If after a few days rain the hot wea- જારે થોડા દાહાડા સુધી વરસાદ વરther sets in again, there is always a great deal of sickness.

Who succeeded Sir Robert?

Who is to succeed Sir Robert?

Mr. Gordon succeeds Sir

Robert.

Remington.

Mr. Andrews is to be Mr. Reming- રેમિંગ્ડન સાહેખની જગો ઉપર ton's successor.

Mr. Remington has been succeeded રેમિંગ્ડન સાહેખની જગો ઉપર by Mr. Andrews.

This happened in the time of my predecessor.

Mr. Remington's predecessor was રેમિંગટન સાહેખની જગો ઉપર Mr. Luard.

Who is to succeed him?

What success has he met

with?

I have had very bad success.

ના, વરસાદ રહ્યો તાંઢાંસુધી હું ખોટી થયો.

ખારણા આગળ ઉભો રહ્યો.

તમ ભીંજાયા!

હમણા તે રહી જરો.

એ તો ઝાપડું માત્ર છે.

મ્માજ ભારે વાદલ ચઢી માળ્યું છે.

માજની હવા ધણી જડ છે.

સીને પાછી હવા ગરમ થાયછે

તારે હમેશા રોગ પેદા થાયછે. સર રોખર્ટની જગો ઉપર કોણ થયું? સર રોખર્ટને ડેકાએ કોઝ થવાનું છે !

સર રોખર્ટની જગો ઉપર ગોર્ડન સાહેબ વ્યાવેછે.

Mr. Luard was succeeded by Mr. લુઅર્ડ સાહેબની જગો ઉપર રેમિંગ્રન સાહેબ થયા હતા.

મ્યાનદ્રસ સાફે**ખ મ્યાવના**ર છે.

મ્યાનદ્રસ સાહેબ માવ્યા છે**.**

મારા પેહેલાં જે હતો તેના વખતમાં એ ખેતેલું છે.

અગાઉ લગ્ગર્ડ સાહેળ હતા.

મ્મેની જગો ઉપર કોસ માવેછે! તેનું કુંઈ વળ્યું કે નહીં ? તેને શી પ્રાપ્તિ લાકી

મારૂં કુંઈ વળ્યું નહીં.

This is a very dull street. I am very dull to-day. Surat is by no means a dull town. સરતમાં કુંઈ નહીં ગમે એવું નથી. You must find it very dull living here અહિંઆ તમે એકલા રોહોએ તે by yourself.

Sunday was a very dull day.

your handkerchief.

you none that are brighter? He is a very dull boy. It was a very dull speech he made.

These spoons look very dull.

to-day.

His eyes are very dull, I don't તેની આંખ આજ ધણી ભારે દેખાthink he is well to-day.

A pearl is of a dull white colour. મોલા સફેલ ઝાંપ્યા રંગનું હોયછે. This is the very book.

He took me with him, because he તેને એકલા જતાં શરમ લાગી માટે was too bashful to go alone.

Don't be so bashful.

You are a great deal too forward. તમે ઘણા નિર્લજ છો.

One is too bashful, and the other is ઓક ધણો શરમાલ છે અને બિજો too forward.

Don't be confused.

He is confused.

Don't confuse him.

Don't interrupt him.

ચ્યા મોઢોલો ધણો ઉદાસ છે. મ્માજ **હં ઘણો** ઉદાસ છું.

તમને કેમ ગમતું હશે.

રવિવારનો દાઢાડો ઉદાસ હતો. The glass is very dull, wipe it with કાચ ધણો ઝાંખો છે, તમારા રૂમાલથી લુછો.

These colours are very dull, have આ રંગ ઘણા ઝાંખા છે, તમારી પાસે મ્મેથા વધારે ભબકદાર નથી? મ્યા છોકરો **ધણો ભો**યડ છે. તેણે ભાષણ કરચું તેમાં કંઈ રસ નહીં પડ્યો.

આ ચમચા ઘણાં ઝાંખા દેખાયછે. I don't think you have cleaned them મને લાગેછે કે તમ તે માજ સાક ક્રીધા નથી.

યંછે મને લાગેછે કે તેની તબિયત

ઠીક નથી. એજ તે ચોપડી.

તે મને સાથે તેડી ગયો. એટલા ખધા શરમાઓ નહીં.

ધણો ખટકખોલો છે.

ધખરાતા ના.

એ ધખરાયો છે.

મ્પેને ધખરાવતા ના.

તેને હેરાન ના કરો.

He will come teazing me, though I મેં તેને ધણી વાર કહ્યું કે મારાયી have told him repeatedly that I can do nothing for him.

Tomorrow is a holiday for both Chudigars and Sersais.

If a boy makes a mistake, tomorrow જો કાલે કોઈ છોકરો ચૂક કરશે તો he will lose two or three places at once.

This year several holidays happen on ઓણ કેટલાએક તેહેવાર રવિવારે Sundays.

One happens next Sunday.

How far have you gone in your Geometry?

What are you doing in Algebra? બીજગણિતમાં તમ શું શિખોછો? Do you find the Series of lessons " સીરીઝ આવ લેસન" તમને difficult.

Not very.

Step here for a moment.

On the birthday of the Ganges many ગુંગાજીના જનમને દાહાંડે ઘણા લોક people will come to bathe in the Taptee.

How hot it was all night. It was so hot I could not sleep.

I got no sleep all night.

I lay awake all night.

I got up at gun-fire.

At what time in the morning is the gun fired?

Don't come teazing now, I am busy. હમણા માથું નહીં ફોડાવો મારે કામ છે. તારે સારૂ કર્છ નહીં થાય તોયપણ તે આવીને મને સતાવ્યા કરેછે. કાલે ચુડીગર અને શેહેરશઇ ખંનેનો તેફિવાર છે.

> તે ખે ત્રણ જગો સામઠી ખોરો.

આવેછે.

એક રજાતો આવતે રવિવારે છે. તમ ભૂમિતિમાં કાંઢાંસધી મ્માવ્યા છો*ી*

મ્મધરી લાગે**છે** ?

ધણી નહીં.

ક્ષણેક અહિં આવો. જરા આમ આવો.

તાપી નાહાવા આવશે.

આપ્યી રાત કેવો બક્ષરો હતો. મ્મેવો ખક્ષરો હતો કે મને ઉંધ નહીં આવી.

આપી રાત મને ઉંધ ન**હીં** આવી. આપી રાત **હું જગતો પડી રહ્યો**. હું તોપ પડતે ઉ*ઠ્યો*. સવારે કેટલે વાગતે તોપ 438 ?

It was very windy in the evening, but પાછલે પોઢોરે ઘણો પવન ઠતો at night there was not a breath પણ રાત્રે જરા પવનનો સસણાટે of air stirring. ન હતો.

The night was very close and sultry. રાત્રે ધાર્યોજ બાક મારતો હતો.

The people I suppose are beginning મને લાગે છે કે લોકો વધારે વરસાદ to wish for more rain. માગતા હશે-

The sooner the rain comes now the હવે વરસાદ જેમ જલદી આવે તેમ સારૂં. better.

The sooner you do it the better.

It looks very like rain to-day.

The appointment was offered to me, તે જગો મને આપવાનું કહ્યું હતું પણ but I declined it. મેંજ ના કહી.

તેને તમારું શું કામ હતું? What did he want with you? He has something for me to do I તેને મારી પાસે કંઈ કરાવવં હશે. suppose.

I have made many inquiries for that મેં તે ચોપડી વાસ્તે ધણી તજવીજ book but have not been able to get it.

નહીં. Did you ever meet with a book cal- તમ **** નામે ચોપડી કોઈ વખત એક છે ! led -----?

It is a long while since we wrote a આપણે અરજી અથવા કાગળ લખ્યાને ધણા દાઠાડા થયા. letter or petition.

We will write one tomorrow if you જો તમે મને યાદ દેવડાવશો તો will remind me of it.

It is very necessary to practise writ- કાગળ લખવાનો અભ્યાસ કરવાની ing letters.

Practice makes perfect.

If any of you have a Gujrati letter we will translate it.

from Cávashá's uncle.

આપણે કાલે એક કાગળ લખીશું.

જેમ તમે જલદી કરો તેમ સારૂં.

મ્યાજ વરસાદનું ડોલ જણાયછે.

કરી પણ મને તે મળી

ધણી જરૂર છે.

મહાવરાથી ખધું ઠીક થાયછે. જો તમારા કોઈની પાસે ગુજરાતી કાગળ હોય તો આપણે તેનો તરજામો કરીશું.

A. has brought me one this morning કાવશાના કાકાનો એક કાગલ 'અ' મારી પાસે મ્યાજ લાવ્યો છે.

Will one of you step and fetch it? Sir,

and Cavasha is to accompany us, will you have the goodness then to grant him leave for six days.

Your's very truly,

A. B.

You see there is a great deal of dif- જોયું, ગુજરાતી ધાગળમાં અને અંference between a Guiráti letter and an English one.

The air is both hot and moist. This must be very unhealthy weather.

I don't hear of much sickness though in Surat.

It will all blow over.

Gentlemen.

Please to advance to N. M. the sum of Rupees 400, on my account.

I have forwarded you by the મેં તમને ખતેલો નામ રૂપારેલમાં રૂની Battelá Roopárail 100 bales of cotton marked (M. N.) and numbered from one to hundred. You will be good enough to dispose of them and place the proceeds to my credit.

Bombay. I have the honour

to be.

Gentlemen.

Your very obedient servant.

કોઈ જઇને લઈ આવોની. સાહેખ,

We are going to Dumas to-day અમે આજ ડ્રમ્સ જઈએછીએ અને કાવશા અમારી સાથે આવવાનો છે વાસ્તે મેહેરખાની કરીને મ્મેને છ દાહાડાની રજા સ્માપજો.

> ગરેજી કાગળમાં ઘણો તકાવત .63

વાયુ ગરમ પણ છે અને શત્રદ પણ છે. મ્યા હવા તબિયતને વાસ્તે **ધ**ણી ખરાખ હશે.

તોપણ સુરતમાં કંઈ ધણો મંદવાડ સંભલાતો નથી.

એ ખધું જતું રેહેશે. શોહજી,

> મેહેરખાની કરી મારે ખાતે ન. મ. ને ચારશેં ફપીચ્યા અગાઉ આપજો.

ગાંસડી ૧૦૦) સો માકલાવી છે તેમના ઉપર મુન્ન સ્મેેલી નિશા-ની કરેલી છે અને એકથી તે સો સુધી મ્માંક પાંડેલા છે વાસ્તે કૃપા કરીને તેના વેચાણની ઉપજ સારે ખાતે જમે કરજો.

My dear K.

I have not had the pleasure to જત ક્ષણા દાહાડા થયા તમારો કાગળ hear from you this long time past. I shall be greatly obliged to you if you can send me the books I wrote for in my last letter.

Your's very truly,

A. B.

Ask him for it.

I must write to Bombay for it.

I shall try for it certainly.

I wonder whether Mohanlall's examination is over.

mathematician among the candidates.

He has promised to write us a very તે સ્માપણને કહી ગયો છે કે હું તમને full account of the examination.

A great deal of rain fell in the night. રાત્રે વરસાદ ધણો આવ્યો.

It has made it much cooler.

Have they finished repairing the roofs?

At present they are repairing the હમણા તેમ્યો ભીંતો walls.

What will these repairs cost?

It still continues to rain.

The highest tide yet, took place yesterday.

As the rainy season advances, the જેમ જેમ ચોમાસં આવતું જરો તેમ river will get much fuller. તેમ તાપી ભરપૂર **ય**શે.

મારા ઉપર સ્માવ્યો નથી માટે લ-ખજો. મેં જે ચોપડીને વાસ્તે મારા ગયા પત્રમાં લખ્યું હતું તે ચોપડી તર્મે મોકલશો તો મારા ઉપર ઘણી મેહેરખાની થશે.

તે તેની પાસે માંગો. તેને વાસ્તે મારે મુંખઇ લખવં જોઇએ. હું તેને વાસ્તે મેહેનત કરીશતો ખરો. કોસ જાણે મોઠનલાલની પરીક્ષા થઇ ચુકી કે નહીં.

I should think he will be the best મને તો લાગેછે કે ખધા ઉમેદવારોમાં તે હિસાખના કામમાં સર્વથી સારો निम्लशे.

પરીક્ષાનો એઠવાલ લખી મોકલીસ.

તેથા ઢંડક વધારે થઈ છે. તેઓ . છાપરં સમારી

રહ્યા ?

સમારેછે.

એ ખધું સમરાવતાં શું ખરચ ખેસરો? હુજા વરસાદ જારીજ છે.

મોત્રમાં મોટો જાવાલ કાલેજ આવ્યો.

12

out of your class? My dear Mohanláll,

mise you made to write us a full account of your examination? It is over by this time I suppose, and no doubt you have been successful. I hear that there is a great deal of cholera in Bom-We have been remarkably free from it this year in Surat though some cases, I am sorry to say, have occurred within the last few days.

to be very kindly remembered to you and long for the arrival of your letter.

Your's truly.

A. B.

t is always windy here.

There is always a great deal of wind here.

lave the goodness to mark leave અમારે ધેર માજ જમવાનું છે વાસ્ત against my name to-day as there is an entertainment at our house?

What of that?

That's of no consequence.

The rain beats in here.

We shall go back into our room as વરસાદ રેહેશે એટલે પાછા આપણે soon as the rain is over.

What! are there seven boys absent શું મ્યાજ તમારાં વર્ગમાં સાત છોકરા ગેરહાજ છે? બા**ઈ મો**ઠનલાલ.

. Have you forgotten the pro- જત તમે અમને તમારી પરીક્ષાનો તપસીલવાર એહવાલ મોકલવાનું કહ્યું હતું તે શું તમે બૂલી ગયા? પરીક્ષાતો હવે થઈ ચૂકી હશે અને નિશ્વય તમે સહી થયા દશો. અમેં સાંભળ્યું છે કે હમણા સંભઈમાં કોગળિમાનો રોગ ચાલેછે. અમે તો સરતમાં ઓણ એ રોગથી ગયા છિએ. પ્યૂષ ખચી પણ થોડાઓક દાઠાડા થયા કેટલાંક મ્યાદ**ની મ્યે રોગથી ગુજરી** ગયાં પ્યરાં.

All your class-fellows desire ખધા તમારા વર્ગના જોડીઆઓ)એ તમને હેતથા ખોલાવ્યા છે. અને તમારો કાગળ સ્માવવાની વાટ જોએછે.

અફિંગ્યા સંદેવ પવનજ ફોયછે.

ખેંહેરખાની કરીને મારા નામ ઉપર આજ રજા લખજો.

મ્મેમાં શં? એમાં શું ? એમાં કંઈ વિસાત નથી. અહિંઆં વાછંટ આવેછે.

આપણા ઓરડામાં જધ્યું.

We must get these shutters mended.

to wipe these forms and desks.

Here is the sun coming out.

rain out of this room?

make a practice of coming late. How the boats in the river rock

about?

in such weather as this.

My dear Dorábjee,

sire me to sell your books reached me yesterday. I have sold them accordingly and wait your instructions as to the disposal of the money. Your uncle gives an entertainment next Wednesday at which he hopes to have the pleasure of seeing you and all your family.

Your's truly,

A. B.

When you are sent as monitors be જારે તેમ શિક્ષક થઇને શિખવવા careful about the pronunciation.

Your pronunciation is very bad.

આ ખારણાં આપણે સમરાવવાં જોઇએ.

Tell Harry to close the shutters and હરીને કોફો કે આ બારણાં બંધ કરે અને આ પાટલીઓ તથા મેજોને લુછી નાખે.

જાઓ તડકો નિકળ્યો.

How shall we manage to keep the આ ઓરડામાં આપણે વાછંટ આવતી કેમ ખંધ કરીશું ? Some of the boys in the lower classes નીચલા વર્ગના કેટલાએક છોકરાઓને

મોડા સ્માવવાની ટેવ પડી છે. નદીમાં હોડીમ્યો કેવા ઝોકા ખાયછે.

The native vessels do not go to sea આવી મોસમમાં અહિંઆનાં વાંદાંસો દરિમ્પામાં જતાં નથી. બા**ઇ**િદોરાખજ.

The letter in which you de- જત તમારી ચોપડિઓ વેચવા વિ-શેનો તમારો કાગળ મનેકાલેજ પોંઠોંચ્યો. તે પ્રમાણે મેં વચી છે. તેના પૈશાનું શું કરવું તે વિશે તમે લખી જણાવ-જો. આવેતે યુધવારે તમારા કાકાને તાંઢાં જમણવાર છે. તે ઉપર તમને તથા તમાસ કુટુંખંને તેણે તેંડેલાં છે.

> જામ્મો તારે ઉચ્ચાર ઉપર ધણી ખખરદારિ રાખ્જો. તમારો ઉચ્ચાર ઘણો ખરાબ છે,

Do you know Nánábhái Haridáss?

What sort of English does he speak?

Does he speak English well? He speaks pretty good English. His pronunciation is very good. He does not speak English so well as you do.

He understands what you say to him, તમે કોઢોછો તે ત સમજે છે ખરો but has no practice in speaking it.

Did you learn the language from books or from conversation? A language is best learned by living જે લોકોની બાષા હોય તે લોકોમાં among the people who speak it. My dear Harichand,

your town on Saturday next. He will probably arrive about the 15th and you will greatly oblige us, if you will find a suitable lodging for him. You know, I think, the business which brings him there. It will probably detain him about six months. Hoping you will excuse the trouble we give you.

> I remain, Your's truly, A. B.

તમે નાઢાનાબાઈ ઢરિદાસને ઓળખોછો ? તે કેલું અંગરેજી બોલેછે ? તે અંગરેજી સાફં ખોલેછે ! તે અંગરેજ ઠીક બોલેછે. તેનો ઉચ્ચાર ધણો સારો છે. તે તમારા જેવું સારૂં અંગરેજી ખોલતો નથી.

પણ ખોલવાનો માઢાવરો

નથી.

તમે અ બાષા ચોપડી ઉપરથી શિખ્યા. કે વાત ચીત ઉપરથી ? રહ્યાથી તે સારી શિપ્પાયંછે. ભાઈ હરિચંદ.

My brother leaves Surat for જત મારો બાઈ મ્યાવતા શનિવારના નિકળ્યો તમારી તરક આવેછે. તે ધર્ણ્ય કરીને પંદરમી તારીખ સધી-માં આવી પોંહોંચશે. અને જો તેને વાસ્તે એક સારૂં મકાન તૈયાર રાપ્યશો તો અમારા ઉપર મેહેરખાની થશે. જે કામને વાસ્તે તે તાંઢાં આવેછે તે તો તમને માલમજ છે. તેથી એને સોવસા છ મહિના રેહેવું પડશે. તમને ત-સદી દીધી છે તે માક કરજો.

He told me to tell you to get this તેણે મને કહ્યું કે તમે સ્મે સમરાવ-વાને અને કેહેજો. mended.

He told me to tell you.

He told me to be sure to mention it તેણે મને કહ્યું કે જારે તમે મ્મેને મળો to you when I saw you.

I asked him what he meant to give મેં તેને પૂછ્યું કે તું મ્મેનું શું for it.

to you when he saw you.

When you see him ask him for my જારે તમે અને મળો તારે મારી book.

He wished me to ask you for his તેણે મને કહ્યું કે જારે તમે સ્મેને મળો book when I saw you.

I told you to tell him.

He told me, when I saw you, not to તેણે મને કહ્યું કે જારે તમેં અને forget to ask you for his books.

attended this last examination.

It was a very easy examination.

the boys would not have passed.

N. must have reached Baroda by હવે તો ન. વડોદરે પોંહોંચ્યો this time.

for all castes do not fall on the same days.

sentences correctly ourselves?

તેણે મને કહ્યું કે તમે ચ્મેને કેફેજો. He told me not to mention it to you. તેણે મને તમને કેહેવાની ના કહી છે.

તારે કહ્યા વગર રેહેતા ના.

આપીશ.

I told him to be sure to mention it મેં તેને કહ્યું કે જારે તું અને મળ તારે નક્કી કેહેજે.

ચોપડી માંગી લેજો.

તારે મારી ચોપડી માંગી લેજો. મેં તમને કહ્યું હતું કે તેને કેહેજો. મળો તારે મારી ચોપડી માંગી લેવાને બુલતા ના

Both the collector and the judge ગાઈ પરીક્ષાએ જડજ અને કલેકટર ર્બને સાહેબો સ્માવ્યા હતા.

પરીક્ષા ઘણા સેફેલી હતા તો. Had they not been present many of જો તેઓ નહીં આવ્યા હોત તો ઘણાક છોકરા પારપડત નહીં.

ઠશે.

It is a great pity that the holidays એ મોડી આપલ છે કે ખુધી નાતના તેહેવાર એકજ દાહાડે નથી માવતા.

When shall we be able to compose આપણને આપણી મેળે વાક્યો ખરો-ખર જોડતાં કારે આવડશે ?

We do not find much difficulty in અંગરેજીમાંથી ગુજરાતીમાં તરજીમો translating from English into Gujráti, but are quite unable to translate from Gujráti into English.

We must not have fewer than ten. Some of these sentences are long આમાનાં કેટલાંએક વાક્યો લાંખાં and difficult.

Whose turn is it to-day?

What is the lesson to-day?

Is it Algebra to-day or Geometry? I'll write to him about it.

When do you think of going?

to run again I shall go.

When will the steamer begin to run આ ગુખોટ કરીને કારે કરવા again?

It will begin to run after the Balev. ખળેવ પછી કરવા માંડશે.

It is very difficult to travel in this ત્ર્યા રતુમાં સુશાક્રી કરવી ધણી season.

In some years the roads are not કોઈ વરસ છેક દીવાળી સુધી પણ passable for carts till after the Diwalee.

There are no made roads in this આ દેશમાં ખાંધેલા રસ્તા country. નથી.

A fire happened yesterday but we કાલે આગ લાગી હતી પણ આપણે heard nothing about it here.

with an axe.

tal and the Parsee to prison.

કરવો અમને ઘણો ઝુંસ્કલ નથી ર્લિંગિતો, પણ ગુજરાતીમાંથી અંગ-રેજીમાં તરજામો કરવો તે કેવળ અશક્ય છે.

દરાથી ઓછાં આપણે ન લેવાં જોઈએ. અને મુસ્કેલ છે.

મ્યાજ કોનો વારો છે ? મ્યાજનો **પાઠ** કિયો છે ? ખીજગણિતનો છે કે ભૂમિતિનો ! હું એ વાસ્તે તેને લખીશ. તમારે જવાનો સ્પેરાદો કારે છે? As soon as the steam-boat begins પાછી આગુઓટ કરવા માંડરો એટલે

હું જઇશા.

માંડરો ?

મુસ્કેલ છે. ગાડિમ્યો ચાલે તેવા રસ્તા થતા નથી.

અહિંમાં કંઈ સાંભળ્યું નહીં.

Yesterday a Dastur killed a Bohra કાલે એક દસ્તૂરે એક હોરાને કુવાડીથી મારી નાખ્યો.

The Bohrá was taken to the hospi- ફોરાને ફાસ્પિતલમાં લઇ ગયા અને પારસીને તુરંગમાં લઈ ગયા.

When will he be tried? Will he be tried in Surat? When is the trial to come on? The trial lasted three days. Who will try him?

if you approve of it keep it, if not return it.

That is not a fair trial. Is that a bruise on your leg? How came that swelling on your તમારા માથા ઉપર ત્યા ઢીસું કેમ head?

That is a bad sore on his foot. I fell down yesterday and feel very sore from it to-day.

He is very sore on that subject. That is a sore place with him. Your face is swollen.

Each caste has words and idioms મોકેકી નાતની ખોલવાની રીત અને peculiar to itself.

ráti language is rapidly changing.

Persian, Hindustani, Marathi and કારશી, હિંદુસ્થાની, મરાઠી, અને અં-English words and even idioms are introduced in it.

shutters fixed?

We have sent to him several times અમે કેટલીવાર તેને કેઠવડાવ્યું પણ તે but he pays no attention to it.

એનો **ઇન્સાક ક્યારે થશે** ? તેનો ઇન્સાક સરતમાં થશે ? **ઇન્સાક ક્યારે થવાનો છે** ? ત્રણ દાઢાડાસુધી તજવીજ ચાલી. કોભ તેનો ઇન્સાર્ક કરશે ! You shall have it a week on trial, એક અડવાડિઆ સુધી હું તમારે તાંહાં અજમાવી જોવાને સુકી જા-ઉંઘું જો પસંદ પંડે તો રાખજો. નહીં તો પાછું આપજો. એ કંઈ વાજબી અજમાએસ નથી. શું તમારા પગ ઉપર ચામઠું છે ? થયું ?

તેના પગ ઉપર ઘણું છોલાયું છે. હું કાલે પડી ગયો તેથી સ્માજ ખધું શરીર દુખેછે.

એ વિશે એને ચીઢ ધણી છે. તે એની ચાઢ છે.

તમારે મોઢીંડે યોથર છે. શબ્દો જાદા જાદા છે.

It appears to me too that the Guj- મને એમ પણ માલમ પંડેછે કે, ગ્ર-જરાતી ભાષામાં જલદીથી કેરકાર થતો જાયછે.

> ગરેજી શબ્દો તથા ખોલવાની રીતો પણ એની માં છે બળેલાં છે.

How is it this man don't get these એમ કેમ હજા આ માણસ ખારણા નથી જડાવતો ?

કુંઈ લેખવતો નથી.

In the rainy weather this room is not ચોમાસાની રતુમાં આ વ્યોરડો રેફ્લા inhabitable. લાયક નથી.

Is he unwilling to repair it?

શું તે સમારવાની એની મરજી નથી? There has been much less rain this પોરના કરતાં ઓણ ઘણો થોડો વરસાદ year than there was last. થયો.

Don't the cultivators complain about ખાડત લોકો તેમાટે કકળતા it?

નથી 1

quires most water.

The rice crop is the one which re- એકલા ભાવનેજ ધણો વરસાદ જોડિએછે.

In this class Tribhovandáss is the boy, who translates the best.

મ્યા વર્ગમાં ત્રિભોવનદાસ છોકરો સર્વથી સારો તરજીમો કરેછે.

Have they not sown the rice yet?

હુજા ભાત છાંટ્યું નથી?

The wheat-crop this year is a failure. ઓણ ઘઉંનું સત્યાનાસ વળી ગયું.

You should get all your writing ma- તમારે લખવાનો ખધો સામાન અગા-**ઉથી તૈયાર રાખવો જો**⊌એ.

terials ready beforehand.

If you are invited we will go toge- જો તમને નોતરૂં ફોયતો આપણે સાથે જાશિં.

ther.

તે કેવારે થવાનું છે? તમે જવાના છો ?

At what time is it to be?

Do you mean to go?

If you are going, I will go with તમે જવાના હોમ્પો તો હું તમારી સાથે આવં.

you.

Come along if you are coming, if not આવતા હોએ તો આવો, નહીં તો હ તમને સુકીને જઇશા

I shall go without you.

ચાલો ચાલો, વાર લાગેછે.

Come along, it's getting late. If you are not coming say so.

જો ના આવતા હોચ્યો તો ના કોહો. પાધરો જવાબ દો.

If you don't mean to buy it say so જો તમારી લેવાની મરજી ન હોય તા at once.

તમે ખિજાને લેવાને મના કરોછો. Say yes or no at once, don't make હા કે ના એકદમ કોફોની, માથું શં કોડયા કરોછો.

You prevent others from buying. so many words about it.

કે ચલાતું પણ નથી.

The streets are so muddy, that we રસ્તા ઉપર કાદવ મ્પેટલો ખધો છે can hardly get along them.

It is not likely that there will be any આણા કંઈ રેલ આવે એવું જણાવાં flood this year. નથી.

If you did not mean to take it why જો તમારે લેવુંજ નોફોતું તો કાલે did you not say so yesterday? Well, how have you settled it?

other.

He has sent for his brother.

How is it, you trifle with me in this તમ મને એમ કેમ ઉડાવ્યા manner?

He is only trifling with me.

Come, set about it in earnest, you રમત તો હવે ખહ શાકી, હવે have been trifling with it long enough.

He is a very obliging person. I am under many obligations to him. હું તેનો ધાઓ પાડ માનું છૂં. I should not like to disoblige him. મારાયા તેને ના નહીં કેહેવાય. Will you oblige me with your gidy આજ સવારે તમારી ગાડીની મેહેરfor this morning?

I am obliged to go.

I am greatly obliged to you.

I should like to oblige you, if I could.

I will oblige you to do it.

He lives in great style.

He did that in first rate style.

I don't like this author's style.

The style of this work is one of its આ ગ્રંથની એક મોટી પાખી એ છે chief merits.

મ્મેવું શા વાસ્તે નહીં કહાં? પછી તેનું કેમ હરાવ્યું ? We will settle that when we see each જારે તમ અમ મળીશું તારે આપણે તે નક્કી કરીશું.

તૈસે પોતાના બાઇને તૈકાવ્યો છે. કરોછો ?

તે મને અમયોજ ઉડાવ્યા કરેછે. મ્મેનો નિકાળ કરોની.

તે ધર્સ્યો બલો સ્પાદમી છે, **ખાની કરશો** ?

મારે જવું પડેછે. મારે તો ગયા વગર ચાલેજ નહીં.

હું તુમારો મોટો ઉપકાર માતુંછું. મારાથી **થાત તો હું તમારે વાસ્**તે કરત.

તે કામ હું તમારી પાસે કરાવીશ-તે તો મોટી છયુવી રેફેછે.

તેણે તે કામ ઉત્તમ પ્રકારે કરયું. મ્યા ગ્રંથકારની પહિત મને ગમ**તા ન**થી.

કે મ્મેની કબારત સારી છે.

than good.

What you are doing here, is of no તેમ જ અહિંઆં કરોછો તે કંઈ use whatever.

that it will be impossible to sit in it.

It is much better as it is.

He tripped him up.

The Dastur's case is not yet decided.

I expect it will be decided tomor- હું ધારંધું કે કાલે તેનો ચુકારો row.

You must put us up some sort of તમ અમને અવી તરેઢનો છાંયડો shelter here, so that we may get from one room to the other without being exposed to the rain or the sun.

pent-house here, or to repair these venetians?

The day before yesterday a robbery પરમ દાહાડે રાંદેલમાં ચોરી took place in Rándel.

Has the property been recovered? તેનો સુદ્દો હાથ લાગ્યો? They pursued the thieves, appre- તે ચોરની પછાડી દોડ્યા અને ત્રણ hended three of them, and recovered about half the property.

The country about the Mahee is much infested by thieves.

High-way robberies are not so fre- પહેલાંના જેવી હમણા રસ્તા ઉપર quent now, as they were formerly.

These men are doing more harm આ માસરાા સારૂં કરવાને ખદલે વત્તું તુકસાન કરેછે.

કામનું નથી.

You will make this place so dark તેને આ જગોમાં એટલું અંધારે કરવાના કે મ્મેમાં ખેસાવાનુંજ નહીં.

તે કરતાં જેમ છે તેજ ઠીક છે. તેએ તેને ઢોકર મારીને પાડ્યો. દસ્તૂરના સુકદ્દમાનો ફેસલો હજા થયો નથી.

થશે.

કરી આપો કે એક ઓરડામાંથી **ખીજામાં જતાં અમને વરસાદ મ્મય**વા તડકો ન લાગે.

Which will be easiest, to put up a કિલું સેહેલું પડશે, અહિંઆં પછિ દા **ખાંધવી કે આ કરેડીઓ** સમરાવલી ?

થઇ.

જણને અર્ધા મુદ્દા સાથે Mid મહીની સ્પાસપાસ ચોરોની ખીક ધણી છે.

લૂટ થતી નથી.

Raise these shutters up as high as આ ખારણાં જેટલાં ઉંચા ચઢાવાય you can, so that we may get as much light as possible.

I am afraid it will be very dark here.

When will these men get this done?

It is a six or seven days' job. He came to call me yesterday. K. you are wanted.

Who wants me?

What does he want me for?

They can't do without you.

We shan't detain you a minute.

You won't forget to write to me..

You won't forget the little commis- મેં તમને જરામ્યેક પેલું કરવાનું sion I gave you.

about the book I gave you to sell?

I wish to come and see you, but મારી તમને મળવા આવવાની મરજી can get no leisure.

Did not I tell you to be very careful મેં તમને કહ્યું નોહોતું કે તમ અ about it?

If you wish it I will pay for it.

Send the price by the bearer of this.

This man dawdles over his work very much.

તેટલાં ચઢાવો, તેથા જેટલું અજ-વાળું આવવાનું હોય તેટલું આવે. મને ક્રીકર લાગેછે કે અહિંઆં અંધાર્ક ધહ્યું પડરો.

મ્યા મ્યાદિમમ્યો મ્યે કામ પૂર્વ ક્યારે કરશે ?

તે કામ છ સાત દાહાડાનું છે ખરૂં. તે કાલે મને ખોલાવા સ્માવ્યો હતો. ક. તમને ખોલાવેછે.

મને કોણ ખોલાવેછે ? તે મને શામાટે ખોલાવેંછે ! તમારા વગર તેમને ચાલતું નથી. અમે તમને એક મિનિટ પણ ખોટી નહીં કરિએ.

મને લખવાને તમે જુલતા ના કહ્યું છે તે જુલતા ના હો.

How is it you don't settle with me મેં તમને વેચવાને વાસ્તે જે ચોપડી ત્ર્યાપી તેનું તમે નક્કી કેમ નથી[.] **કરતા** ?

છે ખરી પણ દ્રસત મળતી નથી.

સારી પેંદ્રે જાળવીને રાખ્યજે ? જો તમારી મરજી હશે તો હું બરી આપીશ.

મ્યા ચીઠી લ*હ*ને મ્યાવે તેની સાથે ક્રીમત મોકલી દેજો.

આ આદમી પોતાના કામ **ઉપર** ઘણોજ રસળેછે.

Tell him not to loiter over it.

He is a sad dawdler.

તેને કહો કે રસળ્યા નહીં કરે. મ્મે ખડો રસળતો દેખાયછે.

I shall never be able to make any thing of you.

You are a sad dunce, I am afraid તમે મોઢા મૂર્ખ દેખામ્મોછો. માગળ તમારો કોસ અસે શો ઉધાડ થશે, તે મને સુત્રતું નથી.

Go straight home, don't loiter on રસ્તા ઉપર રસળતા ના, પાધરા ધેર the road.

જાઓ.

You must have been loitering sadly.

તમે ઘર્સ્ય રસખ્યા કીધું હશે.

Though it is a holiday for the Par- આજ પારશીનો તેહેવાર છે તોએપણ sis, many of them come to school.

ધણા જણા નિશાળે આવ્યા છે.

sons, but many come only to play.

Some come for the sake of the les- દુટલાક પાઠને વાસ્તે આવેછે પણ ધણા ખસ તો રમવાનેજ આવેછે.

Those who don't take down the રજાને દાહીં જે માઢ અપાયછે તે જે lesson given on the holiday, find it very difficult next day to keep their places.

એક્સમ્મો લેતા નથી તેમને બિજે દાઢાંડે પોતાની જગો સખવી ધણી સુસ્કેલ પડેછે.

What sort of monitor does Motee- મોલીરામ શી તરેહનો શિક્ષક rám make?

છે ?

This would make a good classroom.

વર્ગને વાસ્તે આ ઓરડો ઠીક છે.

Will he make a good soldier?

અ સિપાઇનું કામ સારીપેઠે કરી શાકશો ?

This will make a good play-room for છો કરામ્યોને રમવાને વાસ્તે મ્યા જગો the boys.

સારી થશે.

You have made a sad mess of this. તમે તો એની ખરાખી કરી નાખી. This is a pretty piece of work certainly.

મ્યા કામતો પ<u>્</u>યુખ ખનાવ્યું છે.

Much ado about nothing.

ખાલી અમથી હો હા શી.

- If you mean to do it, do it, if not જો તમારાથી થતું હોય તો કરો, let it alone. નહીં તો રેકેવાદો.
- Yesterday a dead body came on કાલે વિલંદાના ખંદર સ્માગળ સ્મેક સુડદું કિનારે તણાઈ આવ્યું. shore near the Dutch-Bunder.
- nobody recognises him.
- there to see that the tide does not carry him away again.
- town to give a description of him.
- ing to claim him, the Cotavál will have him buried at noon.
- How is it, his caste people don't તેની ન્યાવના લોકો કેમ મામળ નથી come forward?
- you think or up it?
- He must have come down it, I think.
- must belong to one of the villages on the bank of the river.
- ral days, or his body would not have floated.
- Many mistakes occurred this morn- વર્ગના ઉપલા છોકરામ્યોને મ્યાજ ing at the upper end of the class.

- He appears to be a Brahmin, but તે ખ્રાહ્મણ જેવો તો દેખાયછે પણ કોઈ તેને ઓળખતું નથી.
- A writer and two sepoys are seated એક મેકેલાને અને ખે સિપાઇને લાંઠાં જોયા કરવાને **ખેસા**ડેલા છે કે બરતીમાં તે પાછ્યું ધસરડાઈ ન જાય.
- A crier has been sent round the તેની તલાસ કરવાને મ્યાપ્યા શોહેરમાં દોંડી ફેરવી છે કે તેનું શોઈ છે.
- If nobody appears during the morn- જો સવારસુધીમાં તેનું સચું વાહ્યલું ક્રોઈ નહીં જણાય તો ખપોરે કોતવાલ તેને ડયુવશે.
  - अउवा १
- Has he come down the river do શું તે ઉપરવાદિયા તાસાઈ આવ્યો કે ોકે**કવા**⊌થી ?
  - મને લાગેછે. કે ઉપરવાકથી આવ્યો હશે∙
- I don't think he is a Surat man, he તે સુરતનો વ્યાદમા મને નથી લાગતો, નદી કિનારાનાં ગામોમાંનો કોઈ હશે.
- He must have been drowned seve- તે ધાસાક દાફાડા ઉપર ડૂપ્પી ગયો હશે નહીં તો તેનું સુડદ્દં તરે કેમ ?
  - સવારે ધણી જુલ પડી.

It was not a Brahmin after all, it was એ ખાલાય નોહોલો જો, એ લા બારેલો નિકળ્યો. a Bhátello.

સ્મેટલું થયું તોયપણ તું મને But you don't think you'll win it, હરાવીશ ? do you?

Well, I think, I shall beat you after તોય અમાં શું હું કંઈ હરાવ્યા વગર રહું છું ?

Well, it is no great matter after all. વારૂ પછી પણ અમાં જીવ શો? **ચ્યેમાં કુ**ં મારૂં કામ છે? છોકરા-It is no affair of mine, you મ્મોને તમારે મ્મે ખાખત પછવું must consult the boys about it. જોઈએ.

You must have been very careless તેમ મોટલી ખધી ભૂલો કરવામાં to make so many blunders. ધણી ગકુલત કરી હશે.

Have his relations claimed his dead કોઈ એના સગા વાહાલાએ એનું સુડદ માગ્યું ? body?

What a noise you make scraping તર્મે ભોંય ઉપર પગ ધસીને કેટલો your feet along the floor? શોઢોર કરોછો ?

Can't you lift your feet in walking? પગ ઉદ્યાવીને નથી ચલાતં કે?

The carpenters are getting on with સતાર લોકો ખારીનું કામ ચલાવે છે. our windows I see. પ્પરા હો.

It will take them about a week, I ધારવામાં તે પૂરું કરતાં આ દાહાડા suppose, to get them finished. લાગરો.

As soon as they are finished, you જેવી તેમ્મો પૂરી થાય તેવી તેમના ખત્યાવને વાસ્તે તેની આગલ must place the desks in front of them to protect them. 114.

Glass-windows are a beautiful in- કાંચની ખારીઓની યુક્તિ ધણી સારી vention, they admit the light and yet exclude the wind and tain.

No pent-house would have been so ખારીથી જેવી જગો ઢંકારો તેવી complete a protection as the windows will be.

છે, તેમાંથી અજવાળું પંડેછે તો-પણ વરસાદ અને પવન આવી નથી શકતાં.

કુંઈ પછેટીથી નહીં ઢંકાય.

- You must be very careful not to તમારે સાચવવું જોઇએ, એ ભાગે get them broken. નહીં.
- That sence is tumbling down I see. પેલી ટફિમ્મો ડુડી પડવા માંડી, કેમ? There is a great deal of traffic be- મુરત અને રાંદેલની વચમાં અવજાવ tween Randel and Surat. પૂખ ચાલેછે.
- Which is the more populous town કિયા શંહેરમાં વસ્તી ધણી છે, સુરતમાં Surat or Poonah? કે પુનામાં?
- Some parts of Surat are very thick- સુરતમાં કેટલેક ડ્રેકાએ ઘણા ઘાડી ly populated. વસ્તી છે.
- The fire depopulated a part of the મ્યાગથી કેટલીક વસ્તી તુડી town.
- The population of Surat is a mixed સુરતમાં ધણા જાતના લોકની વસ્તા one.
- In this weather, one is very liable આ હવામાં લોકોને સંધીવા સેફેજ to attacks of rheumatism. થાયછે.
- This man has a palsied hand. આ માણસનો ઢાય રહી ગયો છે.
- Go and tell the carpenter, I want જરા સુધારને જઇને કહોની કે તેન to speak to him. કંઈ ફેફિવાને ખોલાવેછે.
- When a flood occurs the tides જોરે રેલ મ્યાવેછે તારે ભરતી જણાતી are not perceptible. નથી.
- The ebb-tides last much longer પાણીને મહતાં કરતાં ઉતરતાં ધણી than the flood. વાર લાગેછે.
- Use no violence, that is not the way અમ જોર કીધે કંઈ વળવાનું to do it.
- There was a great deal of competi- આજ સવારે જગોને વાસ્ત ધણી tion for places this morning. મારામારી થઈ.
- Your bad pronunciation occasions તમે નકારો ઉચ્ચાર કરોછો તેથી તમને mistakes in your spelling. જોડણા કરવામાં ભૂલ પંડેછે.
- To pronounce a foreign language પારકી ભાષાનો ઉચ્ચાર તે લોકોના like a native is perhaps an im- જેવો ધાયું કરીને યતોજ possibility. નથી.

Is the holiday in our list? મે તેફેવાર આપણી ટીપમાં લખેલો છે? There is leave in several of the દ્વેટલાંમ્પેક કારખાનાં આજ offices to-day. બંધ છે.

there is leave in all the offices, and it is not mentioned in our list, we cannot take it.

else, and we have it written down, we shall take it.

Are the holidays in our list now, do આપણી ડીપમાં જે હમણા તેંદ્વાર you think, those which are necessary?

made out?

So many alterations have been made in it that we must have it copied afresh.

Is that an elephant yonder?

There are two, one in the river, and ખે છે. એક પાણીમાં છે અને one on the bank.

Whose are they?

They must be the Raja's I suppose. Used ell, By?

What a curious habit they have of તેઓને આગળ પાછળ ડોળવાની rocking themselves backwards and forwards?

How many miles a day will an ele- એક દાહાડામાં હાથા કેટલા phant travel?

There are very few elephants in હમણા સુરતમાં ઘણા યોડા Surat at present.

They have brought the elephants there to wash them.

We have nothing to do with that, if આપણે કંઈ તેનું કામ નથી. જો **ષધી કચેરિમોમાં રજા હરો અને આપથી** ટીપમાં નહીં લખેલી હશે. તો આપણથી લેવાય નહીં.

And if no leave is given any where અને જો કોઈ રજા બધે ડેકાએ નહીં હોય અને આપણા દીપમાં લખેલી હોય તો આપણે લઇશું.

> લાખેલા છે તે કામનાજ છે કે નહીં વાર ?

How long is it since that list was અ દીષ કેટલા દાહાડા ઉપર કરી હવી ?

> એમાં એટલું વધું ફેરફાર કરેલું છે કે **આપ**ણે એની કરીથી નકલ કરાવવી જોઈએ.

પણે પેલો ઢાથી છે કે? મ્મેક કિનારા ઉપર છે.

મ્મે કોના છે ?

કિવી અજાએખ જેવી ટેવ છે?

ચાલે !

ં હાથી છે. હાયીને તાંહાં નવડાવવા લાવેલા છે.

Buffaloes are very fond of water.

How fond they are of rolling them- કાદવમાં તેઓ કેવી મજેશ selves in the mud?

Besides the Raja is there any one in સરતમાં રાજા શિવાય બિજો કોઈ Surat who keeps an elephant?

Some of the Nawab's family I be- નવાબના કુટુંબમાં કોઈ એકાદેક live keep one.

I say to him, and makes a great deal of disturbance in the class.

have not prepared their lesson this morning.

Some of the boys wish to take two કેટલાએક છોકરાઓને આજ paragraphs for this morning's lesson, and some wish to take one only.

These sentences are long certainly, આ વાક્ય લાંખાં છે ખરાં પણ but they are not difficult.

Let them take both the paragraphs, એ કુઈ ઘણું અઘરૂં નથી, they are not very difficult.

attention to his class I fear.

The monitors are generally very at- ધણા ખરા શિક્ષકો ધ્યાન રાખીને tentive and take a great deal of pains with their classes.

The boys at this end of the class આણાગમના છોકરા ઘણા પાછળ છે are very backward, you must take a great deal of pains with them.

Our school-house is built on that નદીને કિનારે કોટ ઉપર સ્માપણી part of the town wall, which runs along the bank of the river.

બેંશોને પાણીમાં રેહેવું ખહુ ગમેછે. આલોટેછે ?

હાથી રાખે એવો છે? રાખતું હશે.

This boy pays no attention to what હું જે કહેલું તે આ છોકરો ધ્યાનમાં રાખતો નથી અને વર્ગમાં ખહ્ તોકાન કરેછે.

The boys at this end of the class આણી ગમના છોકરાઓએ આજ સવારે પાડ તૈયાર ક્રીધો નથી.

> ખે કલમોનો પાઠ લેવાની છે અને કેટલાકને એક લેવા-નીજ છે.

અધરાં નથી.

ખંને કલમો આપો.

That monitor is not paying much પેલો શિક્ષક પોતાના વર્ગમાં સારી પેડ્રે ધ્યાન રાખતો નથી.

> પોતાના વર્ગમાં સારી પેંઢે મેહેનત લેછે.

તેમની ઉપર તમારે સારી પેંઢે મેંદેનત લેવા જોઈએ.

નિશાળનું મકાન ખાંધેલું છે.

- but the wind blows here with great violence six months out of the twelve.
- Tomorrow's sentences are as diffi- આજનાં વાત્ર્ય જેવાં સોદેલાં છે cult as to-day's are easy.
- is too soft.
- brother is generous.
- Go round the school, and see if all નિશાળમાં જઇને ખધે જોઈ સ્માવો કે the classes are at work.
- I am sorry to find that you are in તમને બૂંડું ખોલવાની ટેવ પડી છે તે the habit of using bad language.
- How can you disgrace yourself by મોવું ભાંડ ખોલવાને તમને લાજ using such bad laanguage?
- It is a very disgraceful habit.
- were examined, none of them were able to work the questions proposed to them.
- turned out one of the worst of the lot.
- The rain beats in there, you had bet- તાંઢાં વાછેટ આવે છે ter come and sit at this end of the room.
- If you can get it done for me, I shall જો તમે મારે વાસ્તે એટલું કરાવશો be greatly obliged to you.

- It is a pleasant situation certainly, જગો તો મુજાની છે ખરી, પણ વરસમાં છ મહિના પવન ધણો જોરથી વાયછે.
  - તેવાંજ આવતી કાલના અધરાં છે.
- This pen is as much too hard as that જેવી પેલી કુલમ નરમ છે તેવીજ મ્યા કુ**દ્રણ** છે.
- Rustamiee is just as miserly as his જેવો અનો બાઈ સખી છે તેવોજ રસતમજી ખખીલ છે.
  - સઘળા વર્ગોમાં કામ ચાલેછે કે નહીં.
  - જો⊌ને મને માઠં લાગેછે.
  - નથી સ્માવતી? મ્મેવી ચાલયી તમને મોટી હીણપત લાગરો.
- When the boys from the third class જારે ત્રિજા વર્ગના છોકરાને તારે તેમને જે સવાલ પુછ્યા તેનો જવાખ કોઈથી દેવાયો નહીં.
- The boy whose number was first, જે છોકરો પાઉલો હતો તે તો વળી સર્વથી ખરાવ નિકળ્યો.
  - આમ આવીને ખેસોની.
  - તો મારા ઉપર મોટી મેંકેરખાની થશે.

you may, if not take them back again.

It don't rest with me, you must apply to the committee.

If it rested with me, I would do it for you directly.

and tell me if any of them are fit for the next class.

They had better remain where they તેઓ અહિંઆંજ બિજો એક મહિનો are for another month.

tions but not all.

Why don't you give me a straight તમે મને પાધરો ખુલાસે જવાબ forward answer?

This witness prevaricates so much, આ સાઉદ એટલી ખધી જળાન કેરthat we can place no reliance on his testimony.

This rain will make things grow.

How much this plant has grown dur- હમણા ત્રણ દાહાડાંમાં આ છોડવો ing the last three days?

This is fine growing weather.

This tree has grown more in the last ગયા નવ મહિનાના કરતાં આ ઝાડ three months than it did during the previous nine.

These forms are all wet.

You are very wet, you had better change your clothes.

Hang it up near the fire to dry.

If you like to leave them at my price, મેં કહ્યાં તેમ જો આપી જતા હોઓ તો આપો, નહીં તો પાછાં લઈ જાઓ.

> એમાં કું મારો અપ્યતીઆર નથી તમારે કમિક્રીવાલાને 'કેહેવું જોઇએ.

જો તે મારા હાથમાં હોત તો હું તે તમારે વાસ્તે તરત કરત.

Examine the first six boys in the list કિપમાંના પાહેલા છ છો કરાને તપાસો અને જો કોઈ ઉપળા વર્ગને લાવ્યોક હોયતો મને કહો.

વધારે રેહેતો સારૂં.

They can answer some of the ques- તેઓ દુટલાએક પ્રક્ષોનો ઉત્તર દઈ શકેછે પણ ખધાનો નહીં.

ક્રેમ નથી દેતા?

થા બોલેછે કે એની સાહેદી ઉપર કતિખાર રાખી શકાતો નથી.

મ્યા વરસાદ**થી** ચીજો વધશે.

'કેટલો વધ્યો છે?

મ્યા રતુમાં **બધું સારીપે**ઠે ઉગેછે.

હાલ ત્રણ મહિનામાં ખહ વધ્યું.

આ પાટલીઓ બધી ભીનાઈ ગઈઓ. તમે ખધા ભીનાઈ ગયા છો, લુગડાં ખદલો તો ધર્ણ્ય સારૂં.

સુકાવાને દેવતા પાસે ધરી રાખો.

Put it out in the sun to dry.

as is necessary.

There is a great deal more rain re- હજા તો ધારો વરસાદ quired yet.

too or three days.

In many places the rice has failed so દુરલીએક જગામાં ભાવનું એવું તો સcompletely that they have been obliged to plough it up, and sow the ground with juwari.

Don't fail to do it.

The attempts they have made to di- નદીનો વોફો ખીજે રસ્તે લઈ જવાની vert the course of the river, are all failures.

What I have promised, I will not મેં તમને કહ્યું છે તે હું કરવા fail to do.

carpenters will get these windows fixed I suppose.

A great deal of rain has fallen during આ છેલા ત્રણ દાહાડામાં ઘણો વરthe last three days.

There was no sunshine at all yesterday.

over, we must take the celestial globe upon the terrace, and learn the names of the principal constellations.

for it.

તડકામાં એ સકાવા નાપ્યો. We have not yet had as much rain હજા આપણે જોઇએ તેટલો વરસાદ નથી આવ્યો.

જોઇએ.

We want it to rain continually for હવે ખે ત્રણ દાહાડા સુધી વરસાદની હેલા જોઇએ.

ત્યાનાસ થ⊌ે ગયું કે તેઓને જ-મીન કરીથી એડીને જાવાર વા-વવી પડી.

મ્મે કરવા વગર રેહેતા ના હો. જે તેઓએ મેહેનત કરી તે ખધી પાણીમાં ગઇ-

વગર રહીશ નહીં.

When the rainy season is over, the ચોમાસ ગયા પછી સુધારલોકો આ **ખારિચ્યો જડી રે**ફેરો કેમ ?

સાદ પડ્યો.

કાલેતો મુતલક તડકો પડ્યો નથી.

When this cloudy weather is all જારે આ બધાં વાદળાં જતા રેહેશે તારે આપણે ખગોલનો ગોળો અ-્ગાશી ઉપર લઇ જઇને તેમાંનાં મુખ્ય મુખ્ય નક્ષત્રોનાં નામ શિખીશં.

We could not have a better place મોને વાસ્તે માથી સારી જગો કાંઢાં મળવાની છે?

We have two months to wait yet for સારીપોર્ડ ઉધાડ થવાને હજા ખે મહિનાની વાર છે. clear weather.

The rain spoilt the Mello yesterday. કાલના વરસાદે મેળો ધૂળ મળવ્યો. You will spoil your new turban if you જો તમ તમારી નવી પાગડી ધાલીને go out in the rain with ખાઢાર જશો તો તે વરસાદથી ખગડશે. it.

You'll not keep that place long.

મ્મે જગા ઉપર કર્ક તમારાથી ઘણી વાર રેહેવારો નહીં. He has got up to the top of the class તે આજતો છેક ઉપર સુધી આવ્યો છે

ખરો પણ ધણીવાર બાગ્યે

to-day, but he won't remain there long.

રેહે. They have fixed the window frames તેઓએ ખારીનાં ચોક્રઠાં તો પણ હુજાસુધી તેમાં કાંચ જડ્યા નથી.

but have not glazed them yet.

How is it they are not at work this માજ સવારે તેમાં કામ કેમ નથી આવ્યા ?

morning?

How long do they mean to keep us તેઓ આપણને ઓરડાની બાહાર કાંઠાં સુધી રાખી સુકરો ?

locked out of our room?

They have made a very long job of it. તેમણે તો ખૂબ લાંયું કામ વધારયું. When the windows are finished, જારે તે ખારીઓ પુરી થશે તારે આ-પણી આખી નિશાળમાં એ ઓર-ડો સર્વથી સારો ખનવાનો.

that will be much the best room in our school-house.

I was very sorry to hear of your ill- તમારો મંદવાડ સાંભળીને હું ધણો નાપ્યશ થયો.

ness.

જરા શારી દેખાયછે.

You are looking better to-day than કાલના કરતાં તમારી તબિયત માજતો you were yesterday.

વૈદ કહી કેહેતો હશેની, કે તે શું છે? કું કિકર જેવું તો નથી કેની ? I shall be quite well in a few days થોડા દાહાડામાં હું સારીપે ઢે હોશી મ્યાર થાનિશા.

What does the Doctor say it is? It is nothing very serious I hope.

પેલી બધી બારિઓ ઉધાડી નાખો.

Open all those windows.

I dare say.

What, are we never to open them તારે શું આપણે તે ઉધાડવાનાજ નથી દે? then?

lave these carpenters taken so શું સુતારોએ ખારિઓને નરમાદા જmuch pains to hang the windows on hinges, and now do they wish us to keep them shut always?

ડવાને સ્માટલી ખધી મેહેનત લીધી મ્યને હવે શું તેને **હમે**શાં ખંધ રાખવાને ચાહેછે 1

We must have them opened if the જો પવન તેમ્પોને બાગીને કુકુંડે wind breaks them all to pieces; we can't possibly sit with them shut up.

કકડા કરે તોમ્મેપણ ઉધડાવવી જોઈએ, ઢાં કેલી ખારીએ આ-પણાથી ખેસામ્મેજ કેમ ? You must contrive some sort of stay પવનથી અકલાય નહીં એવું તમારે કાંઈ એની નીચે જડવં જોઈએ.

for them to prevent them being blown about by the wind.

Kesterday the Phlox come from ચોમાશું ખેઠા પછી ક્લોક્સ મુંબાઈથી કાલે પેડેલવેડેલીજ આવી.

Bombay for the first time since the setting in of the monsoon.

કારનક આજ આવવાની છે.

The Carnac is expected to-day.

some of the Batellas and Fataimars દેટલાઓક ખતેલા અને ફ્તેમારિઓ હવે એક ખે દાહાડામાં કરવા માંડરો.

will begin to run in a day or two.

પડરો ?

Tow long will it be before the roads રસ્તામાં ઘરેડ વ્યથવા ચીલા કારે become passable?

The roads are never closed for an હાથીને વાસ્તે ક્રાંઈ રસ્તો ખંધ ્નથી. elephent.

Cranslate it into such Gujráti as peo- લોકો ખોલેછે એવી યુજરાતી ખોલીple really speak.

માં ખરાખર તરજામો કરો.

The goods you have sent, are not of મે કહ્યું હતું તેવી જાતનો સામાન તમે મોકુળ્યો નથી. the quality I ordered.

want something of better quality અના કરતાં મારે તો કંઈ ઉંચા જા-તનો જોઈએ. than this.

- makes really handsome furniture?
- Some of the furniture-makers in Bombay are clever.
- niture is made in Bombay.
- are very excellent ship-builders.
- notice of all mistakes.
- The glass-windows and boardedfloor will make this a pice warm room in the winter.
- It would be nice and cool too in the સાંજરે જો આપણે કુંઈ તરેદ્ધા અહિsummer, if we could only keep the sun out in the afternoon.
- think among these ruins.
- been killed on the premises.
- on his angarkho, when a serpent fell from it.
- ly, but it don't appear to be known exactly which are, and which are not.

- Is there any carpenter in Surat who સુરતમાં એવો કોઈ સુથાર છે જે ખ-રેખરો શોભીતો સામાન ખનાવી શકે ?
  - સુંખઈમાં કેટલાચ્મેક સામાન ખનાવ-નારા છે તેઓ દોશીઆર છે.
- A great deal of really handsome fur- મુંબઈમાં ખરેખરો શોભીતો સામાન ઘણો ખનેછે.
- And some of the Parsis in Bombay અને મુંબઇમાં દુરલાએક પારશીઓ છે તેમ્યો ઘણા સારાં વાઢાણ બાંધેછે.
- After to-day, the monitors must take હવે માજ પછી શિક્ષક લોકોમે ખધી જાતની ભૂલો તપાસી જોવી જોઈએ.
  - મ્યા કાચની ખારિમ્યો છે તે**થી મ્ય**ને મ્યા પા**ટિમ્યાંની જમીન** છે તેથી આ ઓરડામાં શિઆળામાં ખાશી હંક રેહેશે.
  - મ્માં તડકો નહીં માવવા **દ**ઈએ તો ઉનાળામાં પણ એમાં સારી ઠંડક યાય.
- There must be many snakes, I should હું ધારૂં કુ આ પ્લંડિયરમાં સાપ ઘણા હશે.
- Two or three very small ones have આ મુકાનમાં ન્હાના ન્હાના એ ત્રણ મારી નાખ્યા.
- Yesterday a Pársi was about to put કાલે એક પારશી પોતાનો અંગરખો પેફેરતો હતો તેટલે તેમાંથી એક સાપ પડ્યો.
- They are not all poisonous certain- ખધા સાપ કંઈ જેરી હોતા નથી પણ એ ખરોખર માલમ પડતું નથી કે કિયા છે ને કિયા નથી.

worship the serpents, and offer them milk and flowers.

tions connected with serpents.

Are the serpents which infest houses, of the same kind as those which are found in the fields?

much larger than those which are found here.

never poisonous.

They crush their prey to death, and then swallow

The pleasantest situation in all Surat, આપ્યા સુરતમાં ઉત્તમમાં ઉત્તમ જ-I think, must be the castle.

the river, both up it and down it.

These windows look out upon the આ બારિઓ તાપી ઉપર river.

It is a very pleasant prospect you have from your windows.

How is it you show up another boy's તમારાં વાક્યને ડેકાએ તમે બિજા છોsentences instead of your own?

We can't allow you to do that.

We must not allow any boy to get આપણે કોઈ છોકરાને ખીજા પાસે another to write his sentences for him.

On the Nagpancham the Hindus નાગપાંચમને દાહાં હિંદલોકો સાપની પુજા કરેછે અને તેને દૂધ પાયછે અને કુલ ચઢાવેછે.

There are a great many supersti- सापनी आजतमां सोदोने धुओ विहेम રેહેછે.

ખાહાર ખેતરોમાં જે સાપ હોયછે તે ભાને જે શાપ લોકના **ધરમાં** નિક-ળે છે તે શું એકજ જાતના છે? In some countries there are serpents આંહાંના સાપો કરતાં કેટલાક દેશોમાં ધણા મોટા મોટા સાપ હોયછે.

The very large kinds, I believe, are હું ધારૂં છું કે મોડી જાતના સાપ કંઈ **ઝેરી નથી હોતા**.

> તેઓ પોતાના શિકારને ચૂડ ભેરવીને મારી નાંખેછે અને તાર પછી તને ગળી જાયછે.

ગો હું ધારૂં હું કે કિલાની હશે. It must command a beautiful view of તાંઢાંથી ઉપરવાઈ અને દેહવાઈ ખને તરક તાપીની ખૂખ સેલ લેવાતી હશે. પડેછે.

> તમારી ખારિઓ ઉપરથી તમે ખાસી સેલ લેતા દશો.

This balcony is a very pleasant place. આ રવેસ ખૂબ આવી રહ્યો છે. કરાનાં વાક્ય કેમ ખતલાવોછો ? અમે તમને એવું કરવા નહીં દઈએ. પોતાનાં વાક્ય લખાવવા દેવાં નહીં.

order that you may acquire readiness and correctness in copying English.

every boy should write them for himself.

Great numbers of Hindus go to wor- મ્યાજ ઘણા હિંદલોકો હતુમાનની ship Hanuman at Bhimpore today.

And many Parsis go to see the ta- મને ઘણા પારશી લોકો તમાશો máshá.

The Hindus make offerings of oil હિંદુ લોકો તેલ અને સિંદ્ર and red-lead.

What is done with all the oil? It is sold, and the proceeds are divided among the Brahmins.

What oil is it?

in cooking?

How far is Bhimpore?

Which is farther, Bhimpore or Dumas?

Do you go through Dumas to go ભીમપોર જવું હોય તો ડ્રમસ થઇને to Bhimpore?

No, Bhimpore lies to the left of ના, ભીમપોર તો ડુમસની ડાખી ખા-Dumas.

The bunglas lie between Dumas and ભીમપોર અને ડુમસની વચમાં ખંગલા છે. Bhimpore.

The people are crying out sadly for લોકો વરસાદને વાસ્તે ધણા ખુબો પાંડેછે. the rain.

You are set to write the sentences in તમારી પાસે વાક્યો લખાવવાની મત-લખ એજ કે અંગરેજીની નકલ ક-રવી હોય તો તે ઝડપથી તથા સારી તરેઢથી યાય.

And of course it is necessary that અને અલખત હરેક છોકરાએ પોત-પોતાનાં વાક્ય પોતાની મેળેજ લ-ખવાં જોઈએ.

> પુજા કરવાને ભીમપોર જાયછે.

જોવાને જાયછે.

ચઢાવેછે.

પછી એટલા ખધા તેલને શું કરેછે? તે વેચીને તેની ઉપજ ખ્રાહ્મણ લોકો વેઠેંચા લેછે.

મ્મે તેલ કિયું ?

જાએ છે.

Is it the same kind of oil that is used જે તેલ રસોઇમાં કામ આવેછે તેજ એ છે?

ભીમપોર કેટલું વ્યાધું છે?

વત્તું આધૂં કિયું ભીમપોર કે ડુમસ ?

જમ્મોછો ?

15

there is no water in the tanks.

Do the people here never get up sailing or rowing matches on the river?

These shoes don't match, one is darker coloured than the other.

Try if you can match this cloth for ખજારમાં જઇને મારે વારતે આ કાપme in the Bazár.

different colours.

He has met with his match now, હવે મ્મેના માથાનો મળ્યો, I think. કેમ ?

Your bullocks are very well matched.

It is a very pretty pattern, but I wish એની તરેહ તો સારી છે પણ રંગ the colours were brighter.

gave you.

If it is of good quality, I don't care જો તે સારી જાતનું ફરો તો તરેફની much about the pattern.

Buy me ten yards of this kind of આ જાતનું કાપડ મારે વાસ્તે દશ cloth, take a piece with you for a pattern.

Let me see a sample of your sugar.

Be sure you send it according to the જો જો, તસુતા પ્રમાણે મોકલજો sample.

You had better send me samples of એકિકી જાતનો મને નમુનો each kind. મોકલનો.

This is not a fair sample.

The crops are doing very well, but ખેતીનું કામ તો સારીપોર્ટ ચાલે છે પણ લોકોનાં ટાંકાંમાં પાણી નથી.

શું અહિંમાં લોકો એવી શરત નથી ખકતા કે, હોડીમાં ખેસીને ઢલેશાં મારીને વ્યથવા સડ હંકારીને કોસ **મ્યાગળ જાયછે** ?

આ જોડો કજોડ છે એક જરાવધારે ઝાંખા રંગનો છે.

ડની જોડ મેળવી લાવો.

We can match the pattern, but in તરેફ તો નમુના જેવીજ મળશે પણ રંગ જાદો છે.

તમારા ખળદની જોડ ધણી સારી મળી છે.

જરા વધારે બબકદાર હોત તો સારૂં.

Make it exactly like the pattern I મેં તમને નમુનો આપ્યો છે તે પ્રમાણે ખરાખર ખનાવજો.

કર્છ ચિંતા નથી.

વાર ખરીદ કરજો, આ એક કડકો નમુનાને વાસ્તે સાથે લેતા જમ્મો.

તમારી ખાંડનો નમનો મને દેખાડો.

હો.

મ્યા કંઈ સારો નમુનો ન**યા**-

or to the sample you sent.

Show me a specimen of your writing.

found in the jungles of Gujrát.

On the Ganesh-choth, the Hindus ગણેશ ચોથને દાહાંડે હિંદ લોકોને are forbidden to look at the moon.

throwing, though the Cotwall had sent the crier round to forbid it.

On which holiday is it, that the Rájá has an image of Ganpatee carried in his Palky?

Bamanjee has been ill, has he not?

Are you quite recovered?

I am glad to see you out again.

Who attended you in your sickness?

Is he confined to his bed?

I kept my bed for three days.

Are there two ds in forbidden or one only?

You had better not interfere with them, let them fight it out.

If you interfere with them, they will જો આપણે વચમાં પડીશું તો તેઓ quarrel with us.

Well, have they made it up yet? I am willing to make it up if he is.

That tobacco turned out very inferi- તમે નમુના માકસ્યા તેના કરતાં પેલો તંખાક ખરાખ નિકળ્યો. તમારા દસ્તખત મને ખતલાવો.

These are specimens of the plants ગુજરાતના જંગલમાં સ્થાયી જાતના છોડ ઉગેછે.

ચંદ્ર જોવાની મના છે. There was a great deal of stone- કોતવાલે મના કરવાની દોડી કેરવી હતી તોયપણ પથરા ધણા

પડ્યા.

કિયા તેઠવારને દાઢાંડે રાજા પોતાની પાલખીમાં ગણપતિની મૂર્ત્તિ લઈ જાયછે ?

ખમનજી માંદો થયો હતો, કે નહીં ? તમને સારીપે કે કરાર થયો ? તમને ખાહાર નિકળ્યા જોઇને હં પ્યુરા થયો. તમારા મંદવાડમાં તમને કોણ સ્મોષધ કરતં ?

શું તે ખાટલે પડ્યો છે? હું ત્રણ દાઢાડા સુધી ખાટલે રહ્યો. ''કરબિડન" માં એકજ ડી છે ૧ે એ ?

તેઓને લડવા દોની, અથવા ખાલી તમે શંકરવા વચમાં પડોછો? મ્યાપણી સાથે કજીમો કરશે**.** કેમ, તેમનું હજા પત્યું કે નહીં? જો તેની મરજ હોય તો હું તો પતાવવાને રાજી છું.

I will look over it this time, but આ વખત તો જવા દઉંછ પણ જો vou must never do so again.

look.

If you will inquire about it, you will જો તમે તજવીજ કરશો તો તમને find that I am not to blame in it.

It was not my fault, I assure you.

The people are very glad to see this rain, I suppose.

fully dear.

They have already begun to fall,

though, than they were in rising.

position lesson introduced into the class.

take with them a Gujráti translation of some short passage in an English book, and the next morning translate it back again into English.

That would be a good lesson to in- મને લાગે છે કે અને પાઠ તમારામાં troduce among you I think.

make at original composition would be likely to do you any good.

કરીથી એમ કીધું તો તારી ્વાત તું જાણે.

This is a fault, which I cannot over- આ વાંક મારાયા કંઈ એમનોએમ જવા દેવાય નહીં.

> માલમ પડશે કે સ્મેમાં કંઈ મારે માથે ઢપકો નથી.

હું પ્યરૂં કહુંછું એમાં કંઈ મારો વાંક નથી. મ્યા વરસાદ જોઇને લોકો **ઘણા ખુ**શ થયાં હશે.

Wheat and rice were getting fright- ધઉં અને ચોપ્પા ઉપર ખહ ચઢવા માંડ્યું હતું.

> મેં સાંબળ્યું કે પાધ્યું તેઓ ઉતરવા માંડચૂં.

They will be much longer in falling ભાવ ચઢતાં જેટલી વાર લાગી તેના કરતાં ઉતરતાં ધણીવાર લાગશે.

We very much wish to have a com- કું અંગરે છ ખનાવવાના પાઢ આપણ વર્ગમાં ચાલેતો ધહાં સારૂં.

The boys in the first class every day મેહેલા વર્ગના છોકરા દરરોજ કોઈ અંગરેજ ચોપડીમાંથી થોડાએક અંગરેજીનાે ગુજરાતા તરજીમો કરી લેકે અને ખીજે દિવસે પાર્ક તેનુંજ અગરેજી ખનાવેછે.

દાખલ કરિચ્મે તો ઠીક પડશે. I don't think any attempt you would જો તમે તમારી મેળે કંઈ અંગરેજ ખનાવવાની મેહેનત કરશો તો તેથા કંઈ કળ થવાનું નથી.

You are hardly forward enough to attempt original composition.

We have found that a very useful lesson in our class.

Such dull weather as this occurs rarely in India, but is very common in England.

How many such dull days as this do આવા ઉદાસ દાહાડા વરસમાં you think you have in a year here?

Two or three in a year perhaps.

It was so foggy the first thing in the સવારના પોઠોરમાં ધુવર એટલી બધી morning, that we could hardly see the other bank of the river.

made the river appear?

How is it that a fog appears to mag- ધુવરથી દરેક ચીજ મોટી કેમ nify every thing?

In the dusk of the evening, too, things માંજના ધુંધલામાં પણ વસ્તુઓ હોયappear larger than they really are.

I suppose there is not much more rain wanted.

A day or two more of it, would not ઓક ખે દાહાડા વધારે આવે તો do any harm.

the end of the month.

The river is not so full to-day as it was yesterday.

tides in the river are scarcely perceptible.

તમારી મેળે અંગરેજી ખનાવવાને વાસ્તે તમે હુજા લાયક નથી.

મ્યમારા વર્ગમાં તો અમને એ પાડ ધણો કાયદાના માલમ પંડેછે.

હિંદ્દસ્થાનમાં સ્માવી હવા તો કદીમદી થાયછે પણ ઇંગ્લાંડમાં તો જારે તારે થયા કરેછે.

તમારે ઇહાં કેટલાક થાયછે ?

ભાગ્યે વરસમાં ખે ત્રણ. વરસવી હવી કે સામેનો કિનારો પણ દેખાતો ન હતો.

Did you notice how broad the fog તમે જોયું કે ધુંવરે કરીને નદી કેટલી ખધી પોહોળી દેખાતા હતા !

દેખાયછે 1

છે, તેના કરતાં મોઠી દેખાયછે. હવે તો વધારે વરસાદ નહીં જોઇએ કેમ ?

કંઈ નુકસાન નહીં થાય.

And then a few showers towards અને મહિનો પૂરો થતે એક એ ઝાપટાં જોઇએ ખરાં**.**

> કાલનાં જેટલાં સ્માજ નદીમાં પાણી નથી.

After a few days' heavy rain, the થોડાએક દિવસ લગી સારીપડે વરસાદ **આવ્યા પછી નદીમાં ભરતી જણાતી** નથી.

The current is not nearly so power- કાલના જેટલો મ્યાજ હાર ful to-day as it was yesterday.

This moth is very curiously marked.

Pranjeevandass is marked with the પ્રામુજવનદાસને સહીમ્પેડના small-pox.

Have you had your linen marked? If he can't write let him make his mark.

I'll mark you.

To attempt to swim across the ri- જારે પાણીનો આવો હાર હોય તારે ver, while the current is so strong, would be very dangerous.

You had better not attempt it, I think.

It is quite a hopeless attempt.

He did not succeed till the third ત્રિજી વારે તેનું ઢિકાહ્યું attempt.

I wish you would attend more re- જો તમે જગો ઉપર રાખવાને gularly so as to keep a better number.

When promotions take place from this class, I am afraid you will be left behind.

They're, &c. &c. these contractions are only used in conversa-

people say you are to use them, but never in formal composition.

? ઉંાંગાંક ત્ર્યા પતંગીઆ ઉપર અજબ તરેઢનં ચિત્ર છે.

ચાહાં છે.

શું તમારૂં હુગડું છાપેલું છે ? જો તેને લખતાં નહીં આવડતું હોય તો તેનું નિશાન કરાવો. હું તમને જોઈ લઇશા.

સામે પાર તરીને જવું એ જીવસ-**શનું કામ છે**.

મ્મે તો તમે રેહેવાજ દેશો તો ี่ มีระ

એ કીધાયી કઈ વળવાનું નહીં. લાગ્યું.

ખરોખર હાજર રોહો તો ઠીક્ર.

જારે આ વર્ગમાંથી ઉપલા વર્ગમાં છોકરા ચઢરો તારે મને કીકર લાગે-છે કે તમે પછવાડે રેહેશો.

Can't, Don't, I'll, You'll, He's, કાન્ટ, ડોન્ટ, એલ, યુલ, હીસ, દેર **ઈત્યાદિ સંક્ષેપ ખોલવાં તે માત્ર વાત-**ચિત કરવામાંજ કામ આવેછે.

When you write down literally what લોકો જે બોલે તે તમે શબ્દેશબદ લ-ખવામાં વાપરજો ખરા, પણ ખરા-ખર ઇખારતના કામમાં લેતા નહીં.

Familiar letters are written in a con- ભાઈ બંધાઈના કાગળ લખવાની રીત versational style, and in them some of these contractions are used.

I know him very well, but I am not હું એને ઓલ્પ્યું છું તો ખરો પણ familiar with him.

You allow your servants to be too તમે તમારા ચાકરોને ઘણા મોફોડે familiar with you.

Which alphabet are you best acquainted with, the Bálbodh or the Gujráti?

I am very familiar with this country. He is not a man with whom I wish to have much familiarity.

Elias is more familiar with Hindus- ક્લિસને પોર્ટગીસ કરતાં હિંદ્દસ્થાની tháni than he is with Portuguese.

There are a great many clouds flying about to-day.

How long does it want to the Di- દ્વાળીને કેટલા દાહાડા wálee?

end of the rainy season.

On that day, the Raja sacrifices a buffaloe with his own hand.

Lálbhái brought an action against Harjeevandás for defamation of character.

Since you mentioned it to him, he તમે તેને કહ્યાં તારથી તેએ ધણી has taken a great deal of pains.

Two boys in the fourth class, a few થોડામ્મેક દાહાડા ઉપર મોક કાચા evenings ago, tore each other's clothes all to rags about an unripe custard apple.

ધાં કરીને ખોલવાની રીતના જેવીજ છે અને તેઓમાં કેટલીએક આ ટુંકી રીતો કામ આવેછે.

મારે અને એને ધણા ધરવટ નથી. ચઢાવોછે.

તમને કિચ્મા મૂળાક્ષર સારીપંઠે મ્યાવડેછે, **યાલ**યોધ કે ગ્રજરાતી ?

મ્યા દેશનો તો હું બોમિયો **છ**ું. મ્મે મ્માદમી સાથે ધણી ધરવટ કરવી મને ગમતા નથી.

ખોલવાનો વત્તો મહાવરો છે. મ્યાજ વાદલાં **ધ**ણાં

રહ્યા ?

દોડિછે.

The Dasara is considered to be the દ્રશરા ગયા એટલે જાણવું કે ચોમા-શું પૂર્ક થયું.

તે દાહોડે રાજા પોતાને હાથે પાડો વધેછે.

લાલભાઇએ હરજીવનદાશ ઉપર મ્યાપરના નુકસાનની કરિ**માદી** કુરી.

મેફેનત લેવા માંડી છે. સીતાકળ સારૂ ચોથા વર્ગના ખે

છોકરાઓએ એક બીજાના લુગ કાડીને ચીથરાં કરતાં.

They were both brought to me, the Hindu nearly naked, and the Pársi all in rags.

sure you ought to be ashamed of yourselves.

One is just as bad as the other.

That is very clumsy of you.

You are a very clumsy fellow.

He has made a very clumsy job of it. તેણે તો ઉલ્લૂં ખેડોલ કરશું.

I can't wear such clumsy shoes as these.

You must make me a lighter pair.

The Dutch ships are clumsy looking વલંદાનાં વાઢણો દેખીતાં ઘણાં ખેડોલ

This gadi of your's is a very clumsy તમારી ગાડીનો ધાટ ધણો ખદસુરત affair.

What a clumsy walk he has?

This is too clumsy, I want something અતો છેકુ ખેડોલ છે, મારે તો જરા lighter and neater.

It is a clumsy, heavy looking building.

Bullocks are very clumsy animals in a gádi certainly.

have seen for many a day.

You can go and sit in the first class till Dádobá comes and then ask him for leave.

તે ખેઉને મારી પાસે લઈ મ્યાવ્યા, હિં-દના દીલ ઉપર તો નામ માત્ર લુ-ગડં હતું. અને પારશીના કપડાનાં ચીથરેચીથરાં થઈ ગયા હતાં. It is very disgraceful conduct, I am એ ધણી નામોશી ભરેલી ચાલ છે તમને શરમ નથી

> એક એકને વડાળે એવા છે. એ તમારૂં ગમારપાં છે. તમે ખડા અનાડી છો.

લાગતી.

~~આવા ખેડોલ જોડા તો મારાય~~ી નહીં પેહેરાય-

મારે સારૂ એથી જરા હલકી જેડ ખનાવવી જોઈએ.

હોયછે.

એની ચાલ કેવી ખેઢંગી છે.

હલ કું અને સતર જોઈએ.

મ્માની **ખાંધણી ખેડોલ મ્મને દેખી**તી ભારે છે.

ગાડીમાં ખલદ કંઈ ડોલદાર દેખાતા નથી ખરા.

Well, that is the clumsiest trick I આવી સુધડાઈની ચાલ હું કઈ દાહાડા થયા જોઉંછું.

> તમે હમણા જઇને પેહેલા વર્ગમાં ખેશો અને દાદોખા આવે તારે તેમની પાસે રજા માંગજો.

Shall I mark leave against his name હું એની રજા લખ્યું કે સેર-હાજરી ? or absent?

It was a holiday for me, and they મારો તેહેવાર હતો, અને મને હાજરી પત્રકમાં તેમણે ગૈરહાજર have marked me absent in the લખ્યો છે. catalogue.

These vessels come from Karichee. આ વાહાઓ કરાચીયા આવેછે.

What are they laden with?

I don't know what they bring, but તેમ્મો શું લાવેછે તે હું જાણતો નથી, they take back cargoes of corn.

The Parsis have already settled in સિંધના ત્રણ શોહેરોમાં પારશી લોકો three of the towns in Sindh.

There are upwards of a hundred તાંઠાં સોકરતાં વત્તા પારશી થયા છે. Pársis there already.

No caste has flourished so much આંગરેજના અમલમાં પારશી લોકોના under the English as the Pársis.

There are Parsis now in Calcutta, હમણા પારશીલોકો કલકત્તામાં, સિંધ-Sindh, China, Arabia and indeed in almost every place, to which the British dominion has extended.

Tomorrow is a holiday both for કાલે શાવક તથા મેસરી ખંનેનો Shawaks and Mesri.

Is this a thorough-fare?

This is the most populous thorough- સરત મધે ધોરી રસ્તો (fare in Surat.

He opened a shop in the most po- તેણે શોહેરના ધોરી રસ્તા ઉપર દુકાન pulous thorough-fare in the city.

His father has just set him up in તેના ખાપે તેને હમણાજ ધંધે business. લગાડ્યો છે.

તેમાં શું ભરેલું છે ?

પણ અહિંઆંથી તો તેઓ અનાજ ભરીને જાયછે.

જઇને વસ્યા છે.

ખરા.

જેટલા કોઈ જાતના લોક વ~~ધી~~ ગયા નથી.

માં, ચીનમાં, અરખસ્તાનમાં અને જાંહાં જોહાં **અંગ**રેજનું રાજ છે તાંહાં તાંહાં સંધે ઢેકાએ £3.

તેંહેવાર છે.

આ રસ્તેથી આર**પાર જવાયછે** ! આ છે.

માંડી છે.

His father has procured a commis- तेना आपे तेने सरहारनी नोहरी sion for him. અપાવી છે.

By this conduct, he has forfeited એવી ચાલથી તેણે પોતાની સરદારી his commission. સનંદ ખોઇ-

When you go to Bombay, I have જારે તમે મુંબઇ જરોો તારે મારે two or three little commissions to trouble you with.

and will take back a cargo of cotton.

was all lost.

The monitor favours this boy.

We must have no partiality.

We must act impartially, and show no favour to any one.

My favourite amusement is chess- મારો શોક તો સેત્રંજ રમવાનો playing.

hunting.

This is a favourite ride of mine.

Which shall it be, a walk, a ride, આપણે ચાલતા કરવા જઇમાં કે ધોડor a drive?

Is it going to rain?

No, it will clear up I think.

and two Sipahis went by the Nazir's order to seize some goods belonging to a Bohra, but the Bohra and his friends beat them and then absconded.

તમને ખે ત્રણ ન્હાની ન્હાની વાતને સારૂ તસ્દી દેવી પડશે.

It has brought a general cargo, તેમાં ખધી તરેફનો માલ આવેલો છે અને અહિંઆંથી પાછો કાપડ ભરીને જશે.

The crew were saved, but the cargo વાહાણુમાંનાં આદમી ખચ્યાં પણ માલ ખધો ડૂખી ગયો.

> શિક્ષક આ છોકરાની રખાવત રાખેછે. **આપણે પક્ષપાત કાઠાડીજ નાખવી. મ્માપણે તરકદારીથી ચાલવું નહીં** જો-માં મને કોઈના ઉપર રખાવત દેખાડવી નહીં.

This boy is a great favourite of mine. આ છોકરો મને ઘણા વાહાલો છે. છે.

The king's favourite amusement was અ રાજાને શીકાર રમવાનો શોક ધણો હતો.

> મને એમજ કરવા જવાનું ગમેછે. સ્વાર થઇને કે ગાડીમાં ખેસીને ? શું વસાદ સ્માવવાનું કરેછે કે? ના ના, સ્પેતો ઉધડી જશે.

The day-before-yesterday, a Clerk પરમ દાહાં નાજરના હુકમથી એક મેહેતા અને એ સિપાઈ એક હો-રાનો માલ જપ્ત કરવાને ગયા, પણ તે હોરાયે અને તેના દોસ્તદારોએ તેમને ઢોક્યા અને પછી નાઢાશીને સંતાર્ક ગયા.

Yesterday an elephant belonging to સચીનના નવાખનો અક હાથી કાલે the Nawab of Sacheen broke હુટો પડ્યો અને આખે રસ્તે loose, and ran about the streets. દોડ્યા કીયું.

It is by your own appointment I તમારા દરાવ ઉપરથી તો હું આજે have come to-day. આવ્યો.

What discount do you mean to al- તમ મને મુદ્દત કાપીને શું low me? આપોછો?

Can you get this bill discounted for આ ચીકીની સુદત કાપીને નાણા me? અપાવશો !

I am afraid he don't mean to મને ખીક લાગેછે કે તે નાસા આપhonour it. વાનો નથી.

Do you think he means to take it તમે ધારો છો કે તે ચીક્રી up?

That bill I discounted for you, was તમારે સારૂ જે ચોફીની મુદ્દત હું presented yesterday and dis- કપાયી લાવ્યો તે કાલે દેખાડી honored. હતી પણ નાણાં આપ્યાં નહીં.

I will buy the carriage of you, if તમારી ગાડી હું ખરીદ કરીશ જો, you will take a short bill for તેને ખદલે તમ ટુંકી મુદતની ચીક્રી it. લેશો તો.

How much longer has this bill to મ્યા ચાફ્રીની સુદતમાં કેટલા દાહાડા run? યાક્રી છે ?

You may draw upon me for any એક હજાર રૂપીઆ સુધી ગમ તેsum, not exceeding a thousand ટલાની તમે મારા ઉપર rupees. લખ્જો.

Has he accepted the bill? તેએ ચાર્કી સીકારી કે?

I don't want the money, I will take મારે પૈશા નથી જોઇતા, તેને ખદલે a good bill for it. હું તા સધરની ચાર્કી લઇશા.

He is a bill-broker. તે હુંડી (અથવા ચાર્કી) દલાલ છે.

This is an accommodation bill. આ જે ગ્વાઇની ચાર્રી છે.

M. N.

To A. B.

Three months after date, pay to my order the sum of five hundred Rs. for value received.

Rs. (500)

Have you enclosed it? Are you all ready? Get your slates and pencil

ready.

We must choose easy sentences this morning.

You must assist these new boys. Are they able to write them? You must bring these tomorrow, written on paper.

Take care, that you make no mistakes in copying them.

Can you translate them? You have made a great many mistakes.

Did you find them very difficult? You must get this lesson up very perfectly.

class?

Do you find the lessons too difficult શું તમને પાઠ ધણા મુશકેલ for you?

It is a very easy lesson certainly, but is too difficult for these new boys.

મ. ખ. તે.

તમને રૂ. (૫૦૦) પાંચસોનો માલ પોં-હોંચ્યો છે માટે સ્માજધી ત્રણ મ-હિના પછી એ રૂપીષ્મા મારો હકમ આવે તારે આપજો.

३ ५०० મ. ન. તમ તે ખાડી! તમ સર્વ તૈયાર છો ? તમારી સ્લેટ તથા પેનુસીલ તૈયાર રાખો-

આજ આપણે સેફેલાં વાક્યો લખવાં જોઇએ.

તમારે આ નવા છોકરાઓને મદદ કરવી. શું તેમનાથી તે લખાયછે? મ્મે તમે કાલે કાગળ ઉપર લખી લાવજો.

સમા~~ધ~~જો હો, તે ઉતારવામાં જુલ ન કરતા-તમારાથી તેમનો તરજામો થાયછે?

તમે ઘણી બૂલ કીધી છે.

તમને તે ધણાં અધરાં લાગ્યાં ? તમારે આ પાઠ ધણી સારી રીતે કરવો જોઇએ.

How do you get on in your new તમ તમારા નવા વર્ગમાં શી તરેઢ્યા ચાલોછા ?

લાગેછે ?

પાઠ તા ઘણા સેફેલા છે ખરા, પણ નવા છોકરાત્મોને સારૂ જરા કુદ્રણ છે.

- It is a very large house, but it is too small for our school.
- tice, but it is quite a new thing for them.
- These sentences are not quite so easy.
- on to-day.
- We shall have about twenty candidates tomorrow I think.
- I don't think there will be as many as there were at the last examination.
- I don't think, there will be any candi- હું નથી વ્યણતો કે નિશાળોમાંના સિવાય dates except those from the schools.
- twenty.

They will hardly find room.

- Two soldiers asked me on Saturday to show them a dyer's house.
- the dyer hid himself.
- The Pársis and Hindus dispute about their language.
- The Hindus and the Mussalmans do every thing by contraries.
- The Hindus and Pársis are alike in some respects.

- મ્મે ધર તો ધર્સ્કા મોટું છે. પશ મ્યાપણી નિશાળને વાસ્તે તો જરા ન્હાનં ખરૂં.
- You have had a great deal of prac- તમને તો ધણો મહાવરો છે, પણ તેમને તો કેવળ નવી વસ્તુ છે.
  - મ્યા વા*ક*યો કઇ તેહેવાં સેહેલાં નથી.
- Most of the Parsis have new clothes ધણા ખરા પારશીઓએ સ્માજ નવાં કપડાં પેહેરથાં છે.
  - હં જાહ્યુંલું કે કાલે આપણે કહાં વીશ ઉમેદવારો થશે.
  - મને તો જણાતું નથી કે ગઈ પરીક્ષાએ જેટલા થયા હતા તેટલા હમણા થાય.
  - બિજા ઉમેદવારો થશે.
- I don't think there will be sewer than મને તો લાગતં નથી કે લીશ કરતાં કાં મોછા થશે.
  - તેમને જગો ભાગ્યે મળે.
  - શનીવારને દાઢાંડે અને ખે સિપાઇઓ-એ (સોલજરે) રંગરેજનું ધર દેખ-ડાવવાને પુછ્યં.
- When I took them to a dyer's house, જારે હું તેમને રંગરેજને ઘેર લઇ ગયો તારે તે રંગરેજ સંતાઈ ગયો.
  - પારશી અને હિંદ પોતપોતાની ભાષા વિશે તકરાર કરેછે.
  - હિંદુ અને સુસલમાન ખધી વાતે એક-એકથી ઉલય ચાલેછે.
  - હિંદ અને પારશી કેલીટક વાતે મળતા છે.

Some of the Hindu and Pársi customs resemble each other.

Idleness clothes a man with rags.

If we stay here we shall be very much અહિંઆં રહીશું તો ભચરડાઈ crowded.

among relations here.

Many of the candidates were very young.

There were more Hindus than Pársis.

If you are going to take it, take it, તમે લેતા હોય તો લો, મ્પેટલી don't make so many words about it.

for that cup-board, but some one has taken the key away.

Did Cavasjee ask you to strike his કાવસજ્રમે પોતાનું નામ કાહાડી નાname out?

and door.

that ever applied and unluckily he failed to pass.

ing very intimate with the soldiers.

with them I suppose.

I did not expect that the examination would take place yesterday before eleven o'clock, but it took place at ten.

કેટલીક હિંદની વ્યને પારશીની ચાલ મોક બિજાની સાથે મળતા છે. મ્યાળસ **દરિદ્રનું મૂળ** છે. જ⊌શં.

There is a great deal of quarrelling અહિંઆં સગાં વાહાલામાં ધારો ક-જમ્મો થયા કરેછે.

> ધણા ખરા ઉમેદવારો ન્હાના ન્હાના Ball.

હતા. ખધી ખજાજી ન

પારશી કરતાં હિંદ્ ધણા

કરો.

I brought a lock and key yesterday ગાઈકાલે પેલા 'કપમોર્ડ' ને સારૂં તાળું કંચી હું લાવ્યો તેમાંથી કોઈ કુંચીજ લઇ ગયું.

ખવાને તમને પુછ્યું હતું? The boys scribble all over the walls છોકરા ખધી ભીતો અને ખારણાં ચી-

તરી વળ્યા છે.

The Bohrá yesterday was the first આપણે અહિંઆં કાલેજ પેહેલવેહેલો એક હોરો પરીક્ષામાં આવ્યો હતો પણ ભોગે તે ના પસંદ થયો.

Some of the school-boys are becom- દુટલામ્પેક નિશાળના' છોકરા સોલજર સાથે ઘણા ઠળી જાયછે.

It's for the sake of talking English તેમની સાથે અંગરેજ બોલવાની મ-તલખને વાસ્તે.

> તો નોઢોતં ધારચું પરીક્ષા કાલે વ્યગિત્યાર વાગતા થશે પ્રશાંત તો થા⁄ે.

I burnt my finger while trimming the દીવો સંકોરતાં મારી આંગળી દાઝી.

I am to have an answer tomorrow. કાલે મને જવાય આવશે. He is very polite to gain his own તે મહા ગરજમતલખી . 63 ends.

I have come according to your ap- હું તો તમારા કરાવ પ્રમાણે pointment, how is it you are not ready?

If you don't mean to pay me, tell me જો તમે મને આપવાના ન હો તો so, and don't give me the trouble to come backwards and forwards after you.

He has returned without having suc- જે કામને વાસ્તે તે ગયો તે કામ ceeded in the business he went about.

Finish it, don't leave it half done.

when the business was settled, don't fail to do so.

Constant dropping wears away stones and little strokes fell great oaks.

Marathi is a more difficult language ગુજરાતી કરતાં મરાઠી ખોલી than Gujráti.

I don't think so.

tion.

A soldier asked me yesterday whe- કાલે મને સ્પેક સોલજરે પૃછ્યું કે ther I would teach him Gujráti. He asks but I don't believe he તે એમ કેફેકે પણ ખરેખરી તેની

really wishes to learn.

મ્માવ્યો તમે કેમ તૈયા**ર** નથી થયા !

મને તેમ કહો પણ વારે ધડીએ તમારી પાછલ કેરા ન ખવડાવ્યા કરો.

સિક્ક થયા વગર તે પાછો આવ્યો.

પુરૂં કરજો અધુરૂં ન મુકતા. You promised to send me word તમારૂં કામ પાર પડેથી તમે મને લખી મોકલવાનું કહ્યું હતું તે કરવાને **બૂલતા ના હો**.

> નિરંતર ૮૫૬થી પથર ઝરે અને ન્હાના ન્હાના ધાયી મોટું ઝાડ પણ પંડે (ટીપેટીપે સરોવર ભરાય અને કાંકરે કાંકરે પાળ ખંધાય).

અધરી છે.

મને એમ નથી લાગતું. He is very proud since his promo- મોટી જગો મળ્યા પછી અને બહ મગરૂરી મ્યાવી છે.

> તું મને ચુજરાતી શિખવીશ ? શિપ્પવાની મરજી નથી.

the 5th and some on the 9th, but no one knows any thing positive about it.

As I can't get change for the rupee, રૂપીમ્યાના પૈસા નથી મળતા વાસ્તે I must get you to let it stand over till tomorrow.

He robs his belly to provide for his ધરમાં ઢાંલ્લે ઢાંલ્લાં લેડે ત્ર્યાને ખાદાર back.

I would do it for you but your con- હું તમારે સારૂ કરૂં તો ખરો પણ duct is so bad.

school boys' newly formed friendships are all at an end.

Rámdáss and Lalubhái have been રામદાસ વ્યને લલભાઈ પંતિઆળો trading in partnership together, but have lost by it.

You have used that map very ill. I have a law-suit pending, and shall મારો વ્યદાલતમાં મુકદ્દમો છે તેથા be compelled to attend the Adálat for a few days.

I have been to-day to start Maneck- માજ માણેકલાલ જાયછે તેને હ lall on his journey.

this morning.

I went with him as far as Biriáw.

The sparrows have deserted the ચલિત્રમાં આપણા ઓરડામાં માલો nest they were building in our room.

a Bulbul has built it's nest.

Some say the soldiers are to go on કોઈ કે છે કે સોલજરો પાંચમા તારીએ જવાના છે અને કોઈ કેહે કે નવમીએ, પણ એ વાત કોઈ ખરાખર જાણતું નથી.

હવે તો કાલસધી સબર રાખો-

તારે લાલજી મનિહાર.

તમારી વાલ કાંઈ સારી નથી. The soldiers have gone, and our સોલજરો તો જતા રહ્યા, અને આ-પણી નિશાળના છોકરામ્યોથ્યે નવી દોસ્તા કરી હતા તે પૂરી થઈ.

વેપાર કરતા હતા પણ તેથી તેમને ખોર સ્માવી.

તમે તે નકશો ઘણો ખગાડી નાખ્યો. મારે થોડાએક દાહાડા સુધી તાંહાં જવું પડશે.

વળાવવા ગયો હતો.

Manecklall has started for Broach માણેકલાલ માજ સવારે ભરૂચ ગયો.

> હું વરિત્ર્યાવ લગણ તેની સાથે ગયો હતો.

ખાંધતાં હતાં તે તેમણે છોડી દીધો છે.

In a Guava-tree opposite my house, મારા ધરની સામાં જમરૂખીના ઝાડમાં મોક ખૂલખુલે માલો ખાંધ્યો છે.

native Doctor this month past, but have received no benefit.

You must excuse my being late this આજ મારે જરૂરનું કામ morning, there was some business which I was compelled to do before I came.

A vessel from China to Bombay has lately been lost.

time, the soldiers were here; since they are gone, it looks quite gloomy.

As opium is very dear just now in દ્વમણા ચીનમાં અકીસ ઘરાં મોધું છે China, no doubt the price will rise in Bombay.

He asks for ten days farther leave. He asks leave for ten days longer.

dia to China.

For a short time the trade was stop- થોડાએક દાહાડાસુધી ચીનની સરકારે ped by the Chinese government, but it is now going on again as briskly as ever.

I tried my best yesterday to persuade કાલે મેં કુવરજીને સારીપેંડે સ-Cuvarjee to come, and got him to promise that he would, but he is not here this morning I see.

Is there any opium-eater among us here?

I have been taking medicine from a મહીતો થયો હું એક વૈદનું સ્માષધ કરૂં હું પણ કર્છ ગુણ નજર આવતો નથી.

> હતું તેથી મોડાં અવાયું છે માટે માક ५२ळो.

ચીનથી સુંખઇ આવતાં એક વાઠાસ ગ્રુમ થઇ ગયું છે.

The Esplanade was very gay all the સોલજર લોકો હતા તાંદાંસુધી કિલાના મેદાનમાં ધણી મજા હતી, પણ તેંગ્યો ગયા તે દાહાડાથી તો ઉ-દાસ જેવું માલમ પંડેછે.

> તેથા મુંખઇમાં પણ ભાવ ચઢશે ખરો.

તે દશ દીવસની વધારે રજા માંગેછે. તે દરા દાઢાડાની રજા વત્તી માંગેછે. A great deal of opium goes from In- હિંદ્રતાનથી ચીનમાં ઘણાં અફીસ જાયછે.

> એ વેપાર બંધ કીધો હતો, પણ ઠવે તો પેઢેલાંની પેંઠે ધોક્ષારે પાછો ચાલેછે.

મજાવીને કહ્યું કે તું સ્માવજે, તે તેશે ક્ર્યુલ કરચું પછ આજ સવારે તો તે આવ્યોજ નથી.

અહિંઆં આપણામાં કોઈ અફીશ છે ?

I hope not.

ના, ના-

Two of our people have gone to Bombay this morning.

આપણામાંથી ખે જસ તો આજ સુંબ**ઈ ગયા**-

The men who are repairing the roads પેલા રસ્તા સમારતા સમારતા have got as far as our school.

પણી નિશાળ સુધી સ્માવી પોંઠોં આ છે.

I have taken great pains to acquire તે ખોલી શિખવાને મેં ધણી મેહેનત that language.

કરી છે. The opium which comes to Bombay મુંખધીમાં જે અકીસ આવે છે તે ધાયું

is chiefly grown in Malwa.

કરીને માલવામાંજ પાકેછે. કરદ્દનજી કેહેંછે કે હું માંદો હતો પણ તેનું મોઢો જોતાં તેવું નથી દેખાતું.

Fardunjee says that he has been ill. but to look at him, it don't appear much like it.

Fardunjee don't look very ill cer- કરફનજી કુઈ ઘણો માંદો દેખાતો નથી.

tainly.

His month's illness has made him fat. મહિનાના મંદવાડથી તે જાડો થયો. જોડો.

Grease the wheels before you put the પાર્કા ઉજીને પછી ધોડા horses to.

> ગયું, તેથી હું આપી રાત સતો નથી.

There is no reason in what you say. તમારા ખોલવામાં કંઈ ઢંગ નથી. I have been up all night in conse- અમારી ન્યાતમાંનું કોઈએક મરીquence of the death of one of our caste people.

People conceal their own faults and લોકો પોતાના દોષ ઢાંકોને પારકાનાં ઉધાડા કરેછે.

expose those of others.

Wait two or three minutes, I have a જરા ઉભા રોફોની, મારે અહિંમાં જ⊌ મ્યાવવું છે.

call to make here.

I can't make up a Pagdy, if I could, મને પાગડી ખાંધતાં આવડતા નથી, જો મને આવડતી હોત તો ધણી ખુશીથી હું તમને ખાંધી આપત.

I would do it for you with pleasure.

પાડીને આપણા કાન ફોડી નાખ્યા.

Those men split our ears with their પેલા આદમિઓએ તો ખુમો માડી noise.

I am very hungry, I wish you would મને ખહુ ભૂખ લાગી છે. માર કંઈ ખાવાનું હોયતો આપોછો. give me something to eat.

I gave you the money you asked, તેમ પૈશા માગ્યા તે મેં તમને આપ્યા વ્યને તમ મારી પાગડી કેમ ઠીક how is it, you have not had my Págdy made up properly? કરીને ખંધાવી નહીં ?

It is no fault of mine, I was obliged એમાં મારી વાંક નથી, જેવી તેએ to bring it as he had done it. **ખાંધી તેવી હું લાવ્યો.**

Well, it is done now, and there is no જે ખૂની તે ખરી, હવે એનો ઉપાય નથી. help for it.

I am sorry that I was compelled to તમારી સાથે મારો દરાવ હતો તે મારે ભાગવો પડ્યો તેથી હું પસ્તાઉં છું. break my appointment with you.

I feel very much, as if I were about મારૂં શારીર હેવું કળે છે કે જાણે તાવ બરાશે. to have an attack of fever.

Wring the water out of these clothes.

dry ones.

ચ્યા લુગડાં જરા નીચોવી નાખોની.

He killed it by wringing its neck.

તેએ તેની ડોક સ્મામળીને મારી નાપ્યં. He wrang hip wet clothes over my તેએ પોતાના ભીનાં કપડાં મારાં સુકાં લુગડાં ઉપર નીચોવ્યાં.

I have opened your letter by mas- માકુ કરજો, મેં તમારો take, and hope you will excuse me.

કાગળ જુલથી કોક્યો છે.

200 rupees under the pretence of making gold for him.

A Gostee lately cheated N. out of એક ગોસાંઈ કિમિઓ બનાવવાનું **ખહાનું કરીને ન**ેને ખર્સે રૂપી આ ડુગી ગયો.

We set out from Bombay on the 3rd અર્મ સંબાધી ત્રિજી તારીએ and reached Basseen on the 5th.

નિકળ્યા તે પાંચમીએ વસાઈ પીંઠો ચ્યા.

We lodged that night in the Dharmsálá.

તે રાત્રે તો અમેં ધર્મશાલામાં ઉતસ્થા.

in the ferry-boat to Basseen.

Early the next morning, we crossed બિલ્જે દાઢી સવારના પોઢોરમાં તરમાં ખેશીને વસાઈ ઉતરી આવ્યા.

We did not reach Damaun till the 8th.

There we staid two days.

We expected to arrive at Surat on અમારા ધારવામાં હતું કે અમે ૧૩ મીએ the 13th or 14th.

The season is very much advanced.

He advanced to meet me.

Upon the advance of fresh troops the નવું લશકર આવતાંજ દ્શમન enemy fled.

He is willing to be reconciled to જો તમ પેહેલ કાહાડશો તા you, if you will make the first advances.

The arts are much advanced in Europe.

a great deal of rain.

Did you see the lightning last night? It thundered and lightened last night. રાત્રે ગરજના તથા વિજળી થઇ. I thought we should have had

Just before the rainy season, there is ચોમાશું ખેરાતાંજ સૂરgenerally a great deal of sickness in Surat.

diminishes.

There is a great crowd in the street. તે રસ્તામાં મોટી ભીડ છે.

They are looking at a man with a એક માઅસની પાસે વાંદરો અને અgoat and a monkey.

dinner party last night.

We should have been much more જો ચ્યોટલી સંક્રેડાસ નહીં હોત comfortable, if we had not been so crowded.

મછી છેકુ સ્માડમી તારીએ દંમણ પોંઢોતા.

તાંહાં અમે ખે દાહાડા ટક્યા-

કે ૧૪ મીએ સરત આવી પોંહોંચીશં. ચોમાશું તો લગભગ આવી પોંઠોંચ્યં. તે મને સામા મળવા આવ્યો. નાડા-

તે તમારી સાથે સલાઠ કરશે.

યુરોપમાં હુનર ખહુ વધી પડ્યો છે.

રાત્રે તમે વિજળી જોકી? મેં તો જાણ્યું કે વરસાદ ખૂબ ટુઠી પડશે.

તમાં ધણો રોગ ચા-લેછે.

When the rains come, the sickness જારે વરસાદ વરસેછે તારે રોગ ઓછો થાયછે.

કરો છે તે તેઓ જોયછે.

We were very much crowded at the રાત્રે જમવા ગયા તાંઢાં ડામની ખઢ સંકડાસ હ્લી.

> તો આપણે ખાસી મજા पडत.

You were absent yesterday.

How was that?

It was a Pársi holiday.

What holiday?

What do you call it?

We call it Farvardian.

But some of the Parsis were here, પણ દેઢલાઓક પારશી તો અહિંગ્યાં how is that?

cause if they take a holiday, they lose their places in the class.

The Parsis have not so many holi- હિંદના જેટલી પારશીને તેહેવારની રજા days as the Hindus have.

The Hindus have more holidays than the Pársis.

The Parsis have fewer holidays than હિંદ કરતાં પારશીને થોડી રજા the Hindus.

What have you been writing about? About the Pársi and Hindu holidays.

Such exercises as this are very useful.

fluently.

And also to spell English correctly અને વળી અંગરેજીની શુદ્ધ જોડણી and to understand it when we hear it.

At what time did you come to school this morning?

At about a quarter to nine.

What do you do when you come to મોડલા ખધા વેહેલા માવીને નિશાળમાં school so early?

કાલે તમે ગૈરહાજર હતા.

કેમ હતા !

કાલે પારશીનો તેહેવાર હતો.

શો તેહેવાર હતો? મ્મેનું નામ શું છે ?

મોને અમે કરવરદિઆન કહિએ છેમ.

મ્યાવ્યા હતા તે. કેમ <u>?</u>

Some of them come to school, be- દેટલામ્પેક નિશાળે મેમાટે આવેછે દે જો તેઓ રજા લેઇને રેફે તો તે-મને વર્ગમાં જગાન મળે.

નથી મળતી.

પારશીના કરતાં હિંદ્લોકોને તેફેવારની રજા વધારે મળેછે.

મળેછે.

તમે શું લખ્યા કરતા હતા? પારશી તથા હિંદ લોકોના તેહેવાર વીશે.

મ્મેવી જાતનો મ્મભ્યાસ ઘણો કામનો છે.

They teach us to speak English એથી આપણે અંગરેજ બોલતાં સારી પેંદ્રે આવેડેછે.

કરતાં અને અંગરેજી સાંબળીએ તે સમજતાં સારૂં આવેડેછ.

મ્યાજ સવારે તમે નિશાળે *ક્યા*રે આવ્યા ?

મ્યાસરે પોણા નવ વાગતે **મ્યા**વ્યો. શું કરોછો?

and play about the schoolvards.

of a morning.

How is it, that some of the boys can મેમ કેમ, કેટલામ્પેક છોકરા સવારે get here so early in the morning while others are not even in time for school?

You have been to Broach? Yes Sir, I staid there eleven days

together?

Fifteen days.

I had leave for fifteen days.

How did you travel?

In a bullock cart.

Are the roads good between Surat સરત બરૂચની વસ્થે રસ્તો and Broach?

No, they are very uneven, and always either dusty or muddy.

Have you copied these sentences or તમ આ વાસો ઉતારી લીધાં have you written them from memory?

Translate them literally.

Translate them freely.

Translate them from English into અંગરેજમાંથી મુજરાતીમાં તેનો Gujráti.

English.

We say our lessons to each other, અમ માંહોમાંહ ખેશીને પાક કરીએ-છેએ અને નિશાળના આંગણામાં રમીએ છીએ.

There is sometimes too much noise કોઈ વખતે સવારે ધાર્સ કકલાસ યાયછે.

> મેટલા ખધા વેહેલા માવેછે. અને કેટલાએક નિશાળની વખતે પણ મ્માવી **શકતા ન**થી ! તંમે બરૂચ જઈ સ્માવ્યાની ?

> હા સાહેખ, હું તાંહાં અગિમ્પાર દાહાડા રહ્યો.

How long have you been absent al- સદ્યળું મળીને તમે કેટલા દાહાડા ગૈર-हाकर रखा रे

પંદર દાહાડા.

હોયછે.

મેં પંદર દાહાડાની રજ્ય લીધી હતી. તમ શામાં ખેશીને ગયા? ગાડીમાં-

સારો છે? ના ના, ખાડા ખખોચિચ્યાં ધણાં છે **અને હમેશાં ધૂળ, નહીં તો કાદવ**

છે કે **યાદરાખીને લખ્યા** E 1

શબ્દેશબ્દનો તરજામો કરો. સામઢો તરજીમો કરો.

તરજીમો કરો.

Translate them from Gujráti into भुलराती भंधी तेनी तर्जुभी अंगरे-જીમાં કરો.

Shall I make a free translation or હું સામ ઢો તરજામો કુરૂં કે શાયકે-શબ્દનો કરૂં? a literal translation? Shall I translate literally or freely? શાહેશાહદનો તરજામો કરૂં કે સામટો ? It is much easier to translate from બિજી ભાષામાંથી પોતાની બાષામાં another language into our own, તરજામો કરવો તેના કરતાં પોતાની ભાષામાંથી પારકી ભાષામાં તરજાthan from our own into મો કરવો ઘણો અઘરો છે. another. I was at Edaljee's house last night. રાત્રે હું મોદલજૂને તાંઢાં કતો. હં રાત્રે મેરલજીને મળવા ગયો હતો-I went to see Edaljee last night. હં ધણીવાર ખેઠો. I staid very late. હું ધણીવાર સુધી ખેઠો. I did not leave till very late. **મ્યાજ સાંજે મારે ધેર** Will you come to my house this મ્યાવશો <u>?</u> evening? રાત્રે મળશો ? Shall I see you to-night? ક્રક્ક વખત મળશો ! At what time shall I see you? I went to your house last night, but હું રાત્રે તમારે ક્ષેર આવ્યો હતો પાસ તમે ખાહાર નિકળ્યા હતા. you were out. I shall be at home this evening if જો તમે આવવાના હો તો હું આજ સાંજે ધેર રહું. you can come. I shall be glad to see you, if you આજ માંજે આવશો તો ઠીક can come this evening. થશે. હં કારે આવં ? When shall I come? At any time you please, I shall be ગમે તારે આવોની, હું તો છેક સાંજ at home all the evening. સુધી ધરમાંજ રહીશ. Which is the most convenient time તમને ક્રુક વખતે પ્રસત મળશે ? Any time will suit me, I shall be ખધી વખત મારે સરખી છે, સાંજે મારે કામ નથી. disengaged all the evening. I am always engaged from ten till રોજ દરાયા તે ચારસુધી મારે કામ હ્રોયછે. four. I am engaged in the school, from દ્રશ્યા તે વ્યારલગી મારે નિશાળમાં

રોકાલું પડેછે.

ten till four.

After that hour, I am disengaged.

Surat is a very large city.

It was formerly very prosperous.

It was formerly the chief trading અગાઉ હિંદ્રસ્તાનમાં આણી ગમ એજ town on this side of India.

It has now greatly declined.

It is not nearly so populous as it અસલના જેવી એમાં વસ્તી પણ was formerly.

particularly from a very large one in 1837.

At that time many of the inhabitants તે વખતે ઘણા ખરા રહેવાસી શોહેર abandoned it.

It was formerly governed by a Mus- અસલમાં અહિંઆં નવાખનું રાજ salmán prince called a Nawáb.

It belongs now to the British.

A large trade in cloth used formerly પેફિલા અહિંગ્યાં કાપડનો વેપાર ધણો to be carried on here.

Shut that window for me.

The light hurts my eyes.

It is very seldom so light in Eng- આ દેશના સરપ્યું ઇંગ્લાંડમાં કોઈજ land as it is in this country.

A great many of the houses here અહિંઆં ધણાં ખરાં ધર ધોલેલાં are white.

wash their houses.

painful to look at them.

There is a great deal of glare here. અહિંઆં તેજ ધાયું આવેછે.

The white-washed-houses are very ધોલેલાં ધર ઉપરથી તેજ ઘામું glaring.

તારપછી હું નવરો હોઉછું. સુરત મોટું શેહેર છે.

મ્યાગળતો મે ધર્ણ માખાદ હતું.

મુખ્ય વેપારનું શેહેર હતું.

હમણા તો મ્યે ધર્ણ ડૂટી ગયું છે.

નથી.

It has suffered severely from fires, આગે કરીને ખહુ ટ્રા ગયું, તેમાં ૧૮૩૭ માં મોટી સ્થાગ લાગી તેથી તો ઘણુંજ.

સુકીને ગયા.

eg.

ઠમણા અંગરેજ લોકના હાથમાં છે.

ચાલતો હતો.

તે ખારીતા ખંધ કરો.

મારી આંખે આજવાળું ખમાતું નથી.

વખતે અજવાળ પંડેછે.

છે.

I wonder why the inhabitants white- કોણજાણે અહિંગ્યાંના લોક પોતાના ધર દ્રેમ ધોલેછે.

When the sun shines on them, it is જારે તેમ્પો ઉપર તડકો પડેઇ તારે તે સામું જોતાં મોટું દુઃખ થાયછે.

લાગેછે.

Of what caste are you? What is your cast? How many castes are there in Surat? સરતમાં કેટલી ન્યાતો છે? To what caste do you belong? Which is the most numerous caste? સર્વથા મોટી ન્યાત ક્રુકી? I think the Bania's are most nume- ધારાંમાં સર્વેથી વત્તા વાણીમ્યા rous and after them the Brahmins.

The Pársis also are very numerous. The rains have now fairly set in.

as at Bombay.

I suppose the Taptee will soon begin હવે તાપી ભારપૂર થશે to swell.

There are very few boys in the first આજ પૈહેલા વર્ગમાં છોકરા ધણા class this morning.

I suppose the rain keeps some of વરસાદને લીધે કેટલાએક અટલા them away. હશે.

The rain penetrates through the roof. છાપરામાંથી ગાળછે.

The roofs in Surat are tiled.

bed last night?

Do you think it will rain all day?

Will it rain all day to-day and all શું આજ અને કાલ ખે દાહાડા સુધી day tomorrow?

Did it rain all day yesterday?

you go home from school till the time you go to bed?

તમે શી ન્યાતના છો? તમારી ત્યાત કહીં? તમે શી ન્યાત છો? ર્ચને તેનાથી ઉતરતા પ્રાહ્મણ.

પારશી પણ ધણા છે. હવે ચોમાશું ખરેખરૂં ખેઠું. The rains are not so heavy in Surat મુંખાઈના જેવો સરતમાં ભારે વરસાદ યતા નથી.

થોડા છે.

देभी

સરતમાં નળી માના છાપરાં છે.

Was it raining when you went to રાત્રે તમે સુતા તારે વરસાદ સ્માવતા हती है!

> વરસાદ શું આપ્યો દાહાડો આવ્યાજ કરશે ?

વરસાદ આવ્યાજ કરશે ? કાલે આપ્યો દાઠાડો વરસ્યો હતો ? What do you do from the time તમ નિશાળેથી જાઓછો તારથી તે રાત્રે સમ્મોછો તાંહાંસધી શું

કરોછો ?

You are in my light.

તમ મને અધાર યાંક્રેછો.

Be good enough to move out of my अश् अध्य light.

મુકોની.

Don't stand in the light.

He stands in his own light.

The Guirati idioms are very different અંગરેજી કરતાં ગુજરાતી ખાલવાની from the English ones.

you to acquire a competent knowledge of the English language?

Me is a very competent mathemati- તે હિસાખના કામમાં ઘણો cian.

If you want a clerk, this is a very તમારે મેહેતો જોઇતો હોય તો આ ધાઓ competent man.

teach that class?

He was dismissed as

incompetent.

This is a very generous man.

This man is very generous.

That was very ungenerous conduct.

That conduct was very ungenerous. એ કામ ઘણાં કંજાસાઇનું હતું.

He acted very generously.

That was very generous of him.

generosity.

Sir, * * * * is a very prosperous man. શેંદ્ર * * * ધાર્મો તાલેવાન માદમી છે. Surat is very unprosperous.

અધારું શું માડોછો ?

તે પોતાનું નુકસાન કરેછે.

તરેઢ ધણી જાદી છે. How long do you think it will take તમને સારીપેટ અંગરેજી ભાષાનું ત્રાન થતાં કેટલા દાઠાડા લાગશે ?

ખબરદાર છે.

જોગ તમે છો?

લાયક સ્માદમી છે. Do you think you are competent to તમે ધારોછો કે તે વર્ગ શિપ્યવવા

This is a very incompetent monitor. આ શિક્ષક ઘણો નાયલાક છે. તેનાથી કામ ખન્યું નહીં તેથી તેને રજા આપી.

> આ આદમી **ઘણો સખી છે**. મ્યા માણસ ધણો ઉદાર છે*.*

મ્મે ચાલ કર્ષે ઠીક ન હતી.

તેણે બહું કરચું.

તે તેની બલમનસાઈ ઢલી.

I owe my present prosperity to his હમણા જે મારી ચઢતા થઈ તે તેનાં રૂડાવાનાં.

> સુરત ખાલી છે, (અથવા સુરતમાં પૈસો નથી).

The prosperous Hindus and Pársis are sometimes very generous.

પારશી અને હિંદુ જે પૈસાવાળા છે તેઓ કોઈ વખત ધણા ઉદાર હોયછે.

He acted very generously towards મારા ઉપર તો એણે ધણીજ મેડેરબાની કરી.

I hope he may prosper.

ધ્રિવર કરે ને એની ચઢલા થાય.

hear of his prosperity.

It would give me great pleasure to ખેતી ચઢતા થાય તે સાંભળીને મને તો ધણી પ્રશી થશે-

You need not put your slates down. તમારે મોતાની રહોટો નીચે નહીં મુક્યુ.

તમારે શં જોઇએછે?

What are you in need of?

He is a needy man.

તે તો ગરજાઉ છે.

You need not speak so loud.

મેટલા જોરથી **ખોલવાનું કર્ક**ી કામ નથી.

it.

If you really need it, you can take તમારે અની ખરેખરી જરૂર હોય હો લાઈ જાઓ.

A friend in need is a friend indeed. દુ:ખનો સાથી તેજ ખરો ત્રિત્ર.

There has been a great deal of આ પાડમાં તો જગાની ખહ ઉચલ

changing places in this lesson.

પાથલ થઈ ગઈ.

Let these two classes change places.

મ્યા ખે વર્ગવાળામોની જગો **મ્ય**દલ ખદલ કરો.

I went out to take a walk last night. રાત્રે હું કરવા ગયો હતો.

How far did you go?

તમ કાંઠુાં લગણ કરવા ગયા હતા?

How long were you out?

કેટલી વાર સુધી ખાહાર હતા ! તમ કારે ખાહાર નિકળ્યા?

At what time did you go out?

મ્યાવ્યા ?

At what time did you come home તુરે પાછા ઘેર ક્યારે again?

Was any thing going on in the Ba- તમ ખુબારમાં હતા તારે તાંહાં કંઈ zár when you were there? थतं हतं?

Yes, there was a juggler, exhibiting હા, એક ટ્રેકાણે તો બાજી ગરની in one part of it, and a man with two monkies and a goat, in another.

રમત થતી હતી, અને બિએ ેકાં~~ણે~~ વાંદરાની અને ખક્રશની રમલ થતી હતી.

The jugglers in India are very clever.

હોયછે. There is also very clever juggling યુરોપમાં પણ ધણા હોશી આર

હિંદસ્તાનના ખાજીગર ઘણા હોશીવ્યાર

in Europe.

હ્રિંદસ્તાનના ખાજીગરો કેહેછે કે મ્મમારે કો**ઈ દેવની સાધના** છે મ્મને વિલાયતના **ખા**જીગરો મ્મેમ નથી કેહેતા.

The jugglers in India pretend to supernatural powers; the jugglers in Europe do not.

> જાદ્દને માનતા નથી.

બાજીગર છે .

The people in Europe do not be- વિલાયતના લોક કંઈ lieve there is any such thing as magic.

> ગમેછે કેમકે તાંઢાં હમેશાં કંઈ જોવાનું હોયછે.

I like to walk in the Choak-Bazar ચોકના ખજારમાં મને કરવાનું ખહુ because there is always something to be seen there.

I prefer a walk on the bank of the મને તાપી કીનારે કરવાનું પસંદ છે કેમકે તાંઢાં ઢુમેરાા પવનની એવી લેફેરો આવેછે.

river, there is always such a beautiful breeze there.

> મ્મને કો**⊌ે વાર ખાહાર લેનમાં** કરવા જાઉંછું.

I sometimes walk on the esplanade, & કોઈ વખતે કિલાના મેદાનમાં and sometimes out to the lines.

> હું ધણીવાર સ્વાર થઇને કતારગામ જાઉંછું.

I often ride out to Cattargam.

તમે કોઈ દાહાડો ડુમસ ગયા હતા?

Were you ever at Dumas? Yes, many times.

હા, ધણી વાર.

Yes, several times.

હા, ખહ વખત.

Have you been to Bombay?

તમે મુંબઇ ગયા છો !

Yes, frequently.

હા, ધણી વાર.

No, never, I should much like to ના કુદી નહીં, પણ જવાની મરજી go there.

ખરી.

You have been there, I think.

તમે તો જઈ આવ્યા હશો.

Yes, I staid there about two months. હા, હું તાંહાં ખે મહિના સુધી રહ્યો હતો.

Does it resemble Surat? Were you ever at Broach? Yes, I have just returned from it. Yes, I was there very recently. Have you never been there? Is this a recent regulation? No, it has existed several years.

An English school has recently been established at Surat.

An English school-master has quite recently arrived at Surat.

The phrases this morning were very correctly written, but not repeated so correctly.

You did not repeat your phrases this morning so correctly as you wrote them.

How long does it take to learn all these phrases by heart?

That was a very fine sight.

cession.

Processions take place very frequently in Surat.

They are mostly marriage-proces- ધહાંદ્રરીને તે લગનના વરધોડા sions.

A great deal of money must be દુરલાઓક વરધોડા પાછળ spent in some of these processions.

Was that a marriage procession? No, it was a procession in honor of ના, અના વાણીઆના માહારાજ the return of the Banias' Maharaj.

તે સરતના જેવું છે ? તમે કોઈ વખત ભરૂચ ગયા છો? હા, હું હમણાજ તાંહાંથી આવ્યો ને. હા, હું થોડા દાહાડા ઉપર તાંઠાં ઠતો ને. તમ કોઈ દાઢાડો તાંઢાં નથી ગયા? મ્મા હમ**ણાનો** કાયદો છે? ના, મ્મેને નિકળ્યાને કેટલાંમ્મેક વરસ થયાં. સરતમાં એક અંગરેજી નવી નિશાળ નિકળી છે.

મ્મેક મંગરેજી સ્કલમાસ્તર હમણા ન-વોજ સુરતમાં આવ્યો છે.

મ્યાજના વાક્ય લખવામાં તો કાં**ઈ** ભૂલ નોહોતા પડી, પણ શુક્ષ રીતે મોઢે કર્સ્યા નહતાં.

જેવા સ્માજનાં વાક્યો તેમે ખરોખર લખ્યાં તેવાં તમારાથી મોઢે નહીં થયાં.

~~ચ્યા~~ બધા વાક્ય પોઠે કરતાં કેટલી વાર લાગેછે ?

તે ઘણું સારૂં જોવાનું હતું. In England we should call it a pro- ઇંગ્લાંડમાં અમ અને ''પ્રોસેશન" કૃદિએછેએ.

> સરતમાં વરધોડો (ત્ર્યથવા સ્વારિચ્યો) ધણી વાર નિકળેછે.

હોયછે.

ધણોજ ખરચ થતો હશે.

તે લગનનો વરધોડો હતો ? મ્માવ્યા તેમની સ્વારી હતી. Where had he been?

તે કાંઠાં ગયા હતા?

He had been to visit the Baniss in ગુજરાતનાં બિજા શોહેરોમાં વાણીમાthe other towns of Gujrát.

મ્મોને દરશન મ્માપવા તે ગયા હતા.

How long had he been absent?

તેને ખાહાર ગયે કેટલા દાઠાડા થયા?

I do not exactly know, perhaps a હું ખરોખર જાણતો નથી, કદાચ વરyear.

સેક થયું હશે.

Who is the Maharaj?

માહારાજ કોણ છે?

He is the chief priest of the Banias. તે વાણી આઓના મુખ્ય ગુરૂ છે.

Where does he live?

તે કાંઠાં રેહેછે ?

Is he rich?

તે દ્રવ્યવાન છે?

Yes, very.

હા, ખહ.

How does he get his money?

તેને પૈસા કેમ મળે છે ?

The Bania's make presents to the વાણીઆ મંદીરમાં ભેટ સુક્રેછે temple, and at their marriages અને લગન હોય તારે પોતાની they give according to their

શક્તિ પ્રમાણે તેમને આપેછે.

thousand rupees.

A rich Baniá would perhaps give a કોઈ નાણાવાળો વાણીઓ હોય તો કદાપિ એક હજાર રૂપીઆ આપેછે.

I don't think any one would give પણ કોઈ પાંચ રૂપિઆમાંથી તો less than five.

્ર જાયજ[્] નહીં.

it takes to commit the phrases to memory when the procession came by yesterday morning.

We were writing about the time that કાલે સવારે અહિંઆથી વરધોડો ગયો તારે સ્માપણે વાક્યો પાંઠે કરતાં કેટલી વાર લાગેછે તે વિશે લખતા હતા.

We left off writing about the phras- વાક્યો વિશે લખવાનું છોડી es and wrote about the procession.

દઇને વરધોડા વિરોજ લખવા માંડ્યા.

the Banias' temple.

We wrote about the Maharaj and આપણે મહારાજ વિશે અને વાસિઆના મંદીર વિશે લખ્યું.

Marriages in India take place at a યુરોપના કરતાં હિંદસ્તાનમાં ધણી ન્હાની much earlier age than in Europe.

ઉમરમાં પરણેછે.

It is very rarely that any man mar- વીશ વરસની ઉમર પેફેલાં તો ries in Europe before twenty years of age.

Many do not marry till a much more ધણા ખરા સ્થેયા વધારે ઉત્તરના advanced age, and many not at all.

The customs and manners of Eu- હિંદુસ્તાનની રીત ભાતથી rope are very different from those of India.

The Hindus and Europeans are very હિંદ અને યુરોપિયન ધણા જાદી different races of man.

Jút is not a good translation of race. જાત કુંઈ ''રેસ"નો સારો તરજામો નથી. Has the clock struck ten?

It is now striking.

The attendance in this class, is ra- આ વર્ગમાં આજ સવારે છોકરા થોડા ther thin this morning.

No, I am mistaken I see, it is not ના, હું ભૂલું છું, મેં ધારવા તેટલા ખધા so thin as I thought it was.

There are only two boys absent; and ખે છોકરા માત્ર ગૈરહાજર છે; one of them is coming at eleven o'clock.

I am practising you this morning in very familiar phrases.

Do you ever try to speak English તમે માંઠોમાં મંગરે છ બોલવાનો among yourselves?

. phrases as you are likely to want when you speak in English among yourselves.

The use of shall and will, is one of the difficulties of our languages.

કોઈ પુરુષ યુરોપમાં બાગ્યે પરણેછે.

પરણે છે અને ધણા ખરા તો ખીલકુલ પરણતાજ નથી.

યુરોપની રીત ભાત ધણી જાુદી છે.

મ્યોલાદનાં માદમા છે. દશ વાગ્યા કે ?

ઠમણા વાગે**છે**.

હાજર છે.

યોડા છોકરા નથી.

તેમાં એક તો અગ્યાર વાગતે આવેછે.

જે વાક્યો રોજ ખોલવાના કામમાં આવે છે તેનો અભ્યાસ આજ હું તમને કરાવુંછું.

કો⊌િવાર પ્રયત્ન કરોછો ી

You shall practise all such kinds of જારે તમે માંહોમાં અંગરેજી ભાષા કરો તારે જે પ્રકારનાં વાક્યો તમારે જોઈએ તે સર્વનો મહાવરો તમારે કરવો.

> મ્યમારી ભાષામાં 'શાલ' **મ્ય**ને 'ઉઇલે' ત્ર્યે રાષ્દ્રોને કિમ્મે ડેકા**ણે** વાપરવા મ્યે મુસ્કેલ છે.

Nearly all the Parsis are absent this આજે ધણા ખરા પારશીઓ આવ્યા નથી. morning.

absent, but nearly all those in the highest class, are here.

What is the meaning of that long પેલા લાંખા ખોલનો શો અર્થ word?

I do not know what it means.

Do the Pársis do no business to-day?

Some do and some do not.

The Parsis, I think, are divided into પારશી લોકોમાં ખે મત ચાલેછે. two sects, Shersái and Choodigar.

What do these two words mean?

Is there much difference between એ ખે મતમાં શું ઘણો તકાવત the two sects?

No, the difference is very little. ના ના, તમવત થોડોજ છે.

ferently.

their prayers and ceremonies.

Do they eat together and intermarry.

Yes, and in that case, the wife be- હા, અને એવી બાબત હોય તારે longs to her husband's sect.

What do the people in this country, આ દેશમાં લોકો ઘણાં કરીને શું chiefly live upon?

Upon rice and other kinds of grain.

Some of the rich too, eat wheat.

What other kinds of grain are commonly used?

The Prasis in the lower class are નીચેના વર્ગમાં પારશીઓ નથી આવ્યા. પણ ઉપલા વર્ગમાં તો ઘણું કરીને ખધા ઢાજર છે.

> ંથાયછે 1 મને મ્યેનો મ્પર્થ માલમ નથી. મ્યાજ પારશી કંઇિકાં~~મ~~ નહીં કરે કે?

કેટલા કરશે અને કેટલા નહીં કરે. રોહેરસાઈ અને ચૂડીગર. મ્મા ખે ખોલનો શો **મ્મર્થ**?

They reckon their time rather dif- તેમ્મો પોતાનો વખત જરા જાદી જાદી તરેઢથી ગણેછે.

There is also a slight difference in તેમની ખંદગી અને ક્રિયા કરવામાં પણ યોડોમ્મેક તકાવત છે.

> તેઓ સાથે ખેશીને ખાયછે અને પરણે પરણાવેછે.

બર્ધરી પોતાના માટીના મતમાં મળે.

ખાઇને જુવેછે 1

ચોખા અને બિજાં અનાજ. કેટલાક માતખર લોકો ધઉં પણ ખાયછે. **બિજાં શીશી જાતનું અનાજ ધાર્**ય કરીને વપરાયછે ?

Rattanjee will go and fetch sample રતનજી જઇને ધારા જાતની વાનર્ગી-મ્યો લે સાવશે. of several kinds.

He has brought a little Dal, a little એ તો થોડીક દાળ, થોડીક જાસ્માર અને યોડીક માજરી લે આવ્યો. Juár and a little millet.

The Dal I see is a kind of pea.

How is it cooked?

It is boiled with tamarind, turmeric, તેમાં આમલી હળદ અને મીઠું નાપીને ઉદ્યાળેછે. and salt.

How do they use the Juár and the Bájree ?

They make bread of them.

The Hindus do not deal with a baker હિંદ લોકો બઠીમ્પારાને તાંઢાંથી હોતા but the Mussalmans and some of the Pársis do.

Which makes the best bread just or જુખારનો સારો રોટલો થાય કે ખાજરીનો ? millet?

In this part of the country juir is આ પ્રાંતમાં તો જાઆરને preferred. વપ્પસાયછે.

What sort of grain is used in Eng- ઈલાંડમાં શી જાતનું મ્યનાજ વપરાયછે ? land?

The English eat no grain but wheat.

Don't they use barley?

Yes, but not to eat, they use it to make beer of.

What kind of grain is given to horses આ ગુલખમાં ઘોડાને કૃઈ જાતના in this country?

Gram and sometimes millet.

The Examination of those boys who જે છોકરાત્ર્યોને વ્યાપણ નિશાળમાં wish to be admitted into our school takes place this morning.

જામ્માર ખાજરી શી રીતે

તે કેમ રંધાયછે ?

દાળ સ્પેક જાતની સિંગની થાયછે.

પ્પવામછે ? તેના રોટલા કરેછે.

નથી પણ સુસલમાન લોકો કેટલા પારશી લેછે.

અંગરેજ લોકો **લ**ઉ શિવાય બિજા સ્મૃતાજ ખાતા નથી.

તેઓ શું જવ નથી વાપરતા ? હા, પણ ભાતા નથી, તેનો 'ખીર' ખનાવેછે.

દાણા ખવડાવેછે?

મણા અને કોઈ વખતે બાજરી.

આવવાની મરજ છે તેમની પરી**ક્ષા** મ્માજ થશે.

19

How many are there?

I have just counted ten of them.

Where are they?

They are sitting in the passage just outside the school-room door.

Do you think they will all pass? I connot tell, I hope they

may.

They are of various ages.

There are one or two very little boys, ત્ર્મેક ખે છોકરા ધણા ન્હાના but several of them are quite young men.

Where do they all come from?

Do they come from the vernacular તેમ્મો ગુજરાતી નિશાળોમાંથી schools?

Guiráti is your vernacular language.

Which is my vernacular language?

Dádobá's vernacular language is Maráthi.

vernacular schools at Bombay?

In some of them Gujrati, and in some દુટલી નિશાળોમાં ગુજરાતી અને Maráthi.

Which is the vernacular language of પારશીઓની દેશભાષા the Pársis?

How many boys were admitted into સોમવારે અંગરેજમાં કેટલા છોકરા the school on Monday?

mitted.

How many were rejected?

On what account were they rejected? શા સારૂ તેમને નામંજીર કીધા?

તેઓ કેટલા છે ? ઢમણા મેં દરા તો ગણ્યા હતા. તેઓ કાંઠાં છે?

તેઓ નિશાળના દરવાજા ખાહાર આ-

વવા જવાના મારગ ઉપર ખેડા છે. તમે ધારોછો કે તેમ્પો સહી થરો ! મારાથી કેહેવાતું નથી, પણ ઉમેદ છે કે તેમ્બો સહી થાય.

તેઓ જાદી જાદી ઉમરનાં છે.

છે. ખાકીના ખધા મોઢા છે.

મ્મે ખધા કાંઢાંથી મ્માવ્યા છે? મ્યાવ્યા છે?

તમારી દેશભાષા ગુજરાતી છે.

મારી દેશભાષા ક્રષ્ટ છે ? દાદોખાની દેશભાષા તો મરાઠી છે.

What language is taught in the મુંખુઈની દેશી ભાષાની નિશાળોમાં કુઈ **ખોલી શિખવેછે** 1

કેટલીકમાં મરાઠી.

ક્રુષ્ટ્રિક કુ

લીધા ?

Five were admitted and one re-ad- પાંચ નવા લીધા અને એક બિજી વારનો લીધો.

કેટલાને નામંજીર કીધા ?

their own written language.

Are all those who were admitted present this morning?

All except the Marathi Brahmin.

Here he comes.

Well then, they are all present now. વારૂ તારે, હવે ખધા હાજર છે. Do any of them know any thing of ઓમાં કોઇને કુઈ અંગરેજી English?

tolerable English scholars.

The Brahmin knows something of પૈલી ખ્રાહ્મણ કંઇક અંગરેજી જાણો છે English, but cannot write it.

Gujráti?

What is the literal translation of Bhoosilákho?

English.

Can you translate "rub it out" literally into Guiráti?

No, the nearest translation is Bhoosilákho.

It is frequently impossible to trans- એક ભાષાનો તરજામો બિજમાં late literally from one language into another.

What do you call that kind of trans- જે શબ્દેશબદ નથી ત્ર્યેવા પ્રકારના lation, which is not literal?

We call it a free translation.

Chiefly, because they could not read એટલા સારૂ કે તેઓ પોતાની લખેલી ભાષા વાંચી જાણતા નથી.

જેમને લીધા હતા તેમ્યો ખધા માજ હાજર છે ? મરાઠી પ્રાહ્મણ વગર સધળા છે.

મ્માવેડેછે **?**

આ તે આવેછે.

Yes, one or two of them are already હા, એક ખે જણ તો કામચલાઉ અંગ-રેજી જાણનારા છે.

પણ તેને લખતા નથી સ્માવડતું. How do you say "rub it out" in "રખ કરિ સોર" એ ગુજરાવીમાં

કેમ ખોલાય?

''બુસીલાખો" નો રાબ્દેરાબ્દનો તર-જામો શો છે?

It cannot be translated literally into અંગરેજીમાં સ્મેનો શબ્દેશબ્દનો તર-જામો થઈ શકતો નથી.

''રખીટોેટ" નો તરજામો તમે ગુજરા-તીમાં શબ્દેશબ્દનો કરી શકોછો? ના, પણ ભૂસીલાપ્યો મ્યે તરજીમો ઠીક છે.

રાબ્દેરાબ્દનો કરવો સ્મે તો ઘણું-કરીને અરાક્ય છે.

ભાષાંતરને તમે શું કોઠ્ઠોછો ? અમે તેને સામ**ટો તરજી**મો કહિએછેએ.

ble to those who do not know the original language.

as beasts of burden.

In England, bullocks do not work.

is done by bullocks, is done in England by horses.

We have many different breeds of અમારા દેશમાં તરેહ તરેહના horses.

We have several breeds of horses, much larger than any I have yet seen in India.

Our cart and waggon horses are tall and very stout and strong.

In loading a waggon we allow sixty Mounds for each hörse.

put in a bullock cart drawn by two bullocks?

From thirty to sixty Maands. You do not look well this

morning. No, I have a very bad head-ache ના, મારૂં માશું ખહુ દુએછે અને દાઢ and tooth-ache.

What has caused them?

They are rheumatic pains occasioned એ બધો સંધીવાનો રોગ શરદીથી by a cold.

Literal translations are unintelligi- જેમને અંસલ ભાષા નથી મ્યાવડેલી તેમને શબ્દેશબ્દનો તરજામો સમ-જવો કૃદ્ધ પડેછે.

In England, bullocks are not used ઈવ્લાંડમાં ખળદી માને ભારખરદારી જ-નાવરમાં નથી યાપરતા.

> ઈંગ્લાંડમાં ખળદ પાસે કામ નથી કરાવતા.

All the work which in this country આ મુલખમાં જેમ સંધું કામ ખ-ળદ કરેછે તેમ ઇંગ્લાંડમાં ધોડા કુરેછે.

ધોડા છે.

મ્મમારે તાંહું ધર્ણા જાતના ધોડા છે, હિંદસ્તાનમાં મેં ચ્યેટલા મોટા ધોડા હજા જોયા નથી.

અમારાં ગાડાં અને છકડાંના ધોડા ઉંચા તથા ઘણા પૂષ્ટ અને જખરા છે. भें के कि शहरामां भारती भासरी भें के भें ધોડાને ભાગે સાઠ સાઠ મણ ભરિ-એછેએ.

What do you consider a fair load to જે ગાડાને ખેં બળદ જીડ્યા હોય તેમાં તમ કેટલો બાર બરવા લાયક **બ**ણોછો ?

> ત્રિશ મણથી તે સાંદ મણ સુધી. મ્યાજ કંઈ તમારી ચેફરો ઠીક દેખાતો નથી.

> પણ દ્વાછે.

એ શાણે થયું હશે !

થાયછે.

I have caught a bad cold.

If you sit in wet clothes, you will જો તેમ ભીનાં કપડા પેડિરીને ખેરાશો catch cold.

Colds and rheumatisms are very common at this season.

which suddenly checks the perspiration.

toring the perspiration.

Wearing damp clothes, sleeping in a damp bed, exposure to the dew at night, and many other causes produce colds.

Narrow and dirty streets make a town unhealthy.

A town built in a damp place is શરદીવાળી જગોમાં જે રોહેર અધિલ always unhealthy.

Plagues rarely occur in a town, where the streets are broad and kept clean.

Formerly, terrible sicknesses frequently occurred in London.

narrow and dirty.

At last a great fire happened, which છેલ્લે એક મોડી આગ લાગી તેથા રોહburnt all the middle of the town.

again, making the streets broader, and providing drains and sewers to carry off all slops and filth.

મને ઘણો સલેખમા થયો છે.

મ્યા ફતુમાં શરદી મ્ય~~ો~~ને સંધીવા ધણો યાયછે.

તો તમને શરદી થશે.

A cold is produced by any thing કાઈ પણ કારણથી પશીના નિકળતો એકાએક બંધ થઈ જાયછે રારદી થાયછે.

A cold can only be cured by res- પાછો પશીનો છૂટે તો શરદી મહી જાય.

> ભીનાં લુગડાં પેફેરવાથી, **હવાયળી** પ-થારીમાં શુવાથી, રાત્રે ઝાકળામાં રેહેવાથી, અને બિજાં ધર્ણા કાર-ણોથી **રારદી પેદા થાયછે**.

> જે રોહેરમાં સાંકડા વ્યને ગંદા રસ્તા હોયછે તેમાં મંદવાડ પણ હોયછે.

હોયછે તેમાં હુમેશાં રોગ પેદા થાયછે.

જે રોહેરમાં રસ્તા પોહોળા અને સાક હોયછે તાંહાં મરકી કોઈ વખતેજ ચાલેછે.

પેફેલાં લંડનમાં પણ ઘણા વાર ભયં-કર મરકી ચાલતી હતી.

At that time the streets were very તે વખતે રસ્તા ઘણા સાંકડા અને ગંદા હુતા.

રનો વચલો ભાગ તમામ ખળી ગયો. The inhabitants then built it up લોકોએ શોંદેર કરીથી ખાંધ્યું અને રસ્તા પોહોળા રાખ્યા **અને** બ**ધો** કચરો તથા ગંદ પાણી જવાને વાસ્તે મોરિઓ અને નળો સુક્યા.

more such sicknesses in London.

London every year.

Now, only one person in forty dies every year.

Put that form at the end of the class. વર્ગને છેંડે તે પારેલી સુકો.

If you put it close against the win- જો તમ છેક ખારીની પાસે મુકશો dow, there will be no room for any body to get by.

Don't put it so, nobody will be able to get by.

If you put it so, nobody can get

Call the boys and let us begin.

Here is a note from Edaljee, Sir, asking leave for to-day.

The English is very good for a second class boy.

There are three very trifling errors એમાં ત્રણ હલકી ચૂકો in it.

Try if you can detect them.

Listen, while I read it to you.

Do any of you know how Dádábhái is?

He is still ill.

Is he very ill?

No, not very.

What is the matter with him?

Since that time, there have been no તાર પછી લંડનમાં મ્યેવી મરકી કદી ચાલી નથી.

Formerly one person in thirty died in અગાઉ લંડનમાં દર વરસે ત્રીશ આ-દનીમાંથી એક મરતું.

> હમણા ચાળીસ સ્પાદમીમાંથી દર વરસે એકજ માત્ર મરેછે.

તો કોઇને સ્માવવા જવાની જગો નહીં રેહે.

કોઇને સ્માવવા જવાની જગો ન રેહે મ્મેવી ન મુકતા.

જો સ્મેમ સુકશો તો કોઇથી સ્પવારો જવારા નહીં.

છોકરામ્યોને ખોલાવો મ્યને મ્યાપણે શરૂ કરીએ.

સાહેબ, એરલજએ આજના દાહાડા-ની રજા મંગાવી છે અને તેની આ ચીક્રી છે.

બિજા વર્ગનો છોકરો **થ**ઇને અંગરેજી ઘણાં સારૂં લખ્યું છે.

છે.

જાસ્મો તમારાથી તે બુલો ખોળી કઢારો. હું વાચું તે સાંભળો.

દાદાભાઈની શી ખબર છે, તમને કો-**ઇને માલમ છે** ?

તે હુજા માંદો છે.

શું તે ઘણો માંદો છે?

ના, ધણો નથી.

તેને શું થયું છે?

I don't know exactly, I think it is તાવ આવતો હશે, મને ખરાખર માલમ નથી. fever. તેને કેર પડવા માંડ્યો ? Is he getting better? તેને કું કર પડવા માંડ્યો? Does he get any better? Yes, he expects soon to be able to હા, તે કેંદ્દે કે થોડાક દાહાડામાં મા-રાથી નિશાળે અવારો. attend the school again. ના, ધારયામાં તો તે વધારે માંદો છે. No, I think, he gets worse. No, I think, he continues much the ના, જેમ છે તેમનું તેમજ જારી છે. same. Are you better to-day than you were કાલના કરતાં સ્માજ તમારી તિખયત કુંઈ સારી છે કે? yesterday? Do you feel better to-day than you કાલના કરતાં માજ તમને કંઈ સાર લાગેછે કે નહીં? did yesterday? ંના. જે છે તે છે. No, I feel much the same. No, I think, I feel worse. ના, મને તો જરા વધારે લાગેછે. I feel much better to-day than I did કાલના કરતાં આજ મને મારી તબિયત **ધણી સારી લાગે**છે. yesterday. After taking the medicine you sent તમે સ્પીષધ મોકૃલ્યું તે પીધા પછી me, I felt much relieved. મારા જીવને ખહુ સુખ થયું. He is a very feeling man. એ ધર્સ્ય દયાળ માણસ છે. કોઈ દઃખમાં હોયતો સ્મેને ઘણા દયા He feels for any body in distress. આવેછે. પુરુષના કરતાં અધ્રાંનું હૈેયું વર્ત્ત કાસું Women are more feeling than men. હોયછે. This is very unfeeling conduct. મ્મા ધણી નિર્દય ચાલ છે.

If he is not very clever, there is a મે ઘણો ફોરીમ્માર નથી તો શું થયું પણ great deal of good feeling in him. મેનામાં ભલમનસાઈ ખહુ છે. He is a very unfeeling man. તે ઘણો નિર્દય માણસ છે. There is a great deal of bad feeling મા ખે માણસને માંઠોમાં ઘણા between these two persons. મદાવત છે.

I feel a pain in my side. મારી કૃષ્મમાં દરદ થાયછે.

I feel very sleepy.

I feel very tired after my walk.

This news makes me feel very sad.

I feel the truth of what you say.

I feel very stiff after my long walk.

I feel very much for him, but what can I do?

I feel very angry with you.

Feel my pulse.

This silk feels very soft.

This cloth feels very rough.

Have you no feeling?

I feel very sick.

This room feels very warm. This place feels very close.

I feel it very hard after so many year's service, to be dismissed without a pension.

I don't feel very industrious to-day.

I feel very low-spirited to-day.

I can't yet feel the beauty of the Hindu music.

It feels very hot to-day.

Feel how smooth this marble is.

મને ખહુ ઉંઘ આવેછે. ક્રીચ્યાવ્યા પછી મને ઘણો થાક લાગ્યો છે.

મ્મે ખખર સાંબળીને મને ધ્રણા ઉદ્યસી લાગેછે,

તમે કોઠોછો તે મને ખરૂં લાગેછે. દૂર ક્રીગ્માવ્યા પછી હું જેવો સડ થઈ ગયો.

તેના ઉપર મને દયા તો ખહુ ત્ર્યાવેછે પણ મારાથી શું થવાનું છે? હું તમારી સાથે ઘણો ગ્રસ્સે થયો છું. મારી નાડ જુઓ.

મ્યા હીર ધર્ણ્યું નરમ લાગેછે. મ્યા લુગડું ધર્ણ્યું કરકરું લાગેછે.

તમને જરા દયા નથી ! તમને કંઈ લાગતું નથી !

મને ઘહ્યું અમુખ લાગેછે. મારો છવ ચુંથાયછે.

મ્યા મ્યોરડામાં ધણી ગરમી લાગેછે. મહિંમ્યાં ખહુ બાક લાગેછે.

આટલાં ખધા વરસ મેં ચાકરી કીધી અને મને ''પેન્સન" આપ્યા વગર કાઢાડી સુક્યો તેથી મને ઘણું કઢણ લાગેછે.

મ્માજ મને સુસ્તા લાગેછે. મ્માજ હું ઘણો ઉદાસ થઇ ગયો છું. હિંદુ લોકોનાં ગાયનની પ્યુખી હજા લગણ હું સમજતો નથી. (મારાથી સમજાતી નથી).

આજ ઘણો તાપ લાગેછે. જાઓ આ આરસપાદાહ કેવો લીસો છે. This bag feels very heavy, I think આ ક્રોયળી ઘણા ભારે લાગેછે એમાં there must be gold in it. સોનું હશે.

I feel in very good spirits to-day.

મ્માજ મારી **ત**બિયત ખાસી હોશી-**મ્પાર** છે.

The clocks are wrong this morning. માજ સવારના કલાક ખોટા છે. How is that? મ્પેમ કેમ ?

The gun was fired at the wrong રાત્રે ખરોખર વખતે તોપ નોફોતા time last night. પડી.

How was that?

કેમ વાર !

ખરા.

They regulate the clocks then by તારે તોપ પ્રમાણે લોકો પોતાનાં ધડિમ્માળ ચલાવેછે દેમી the gun-fire.

We are twenty minutes too early. આપણે જરા વીશ મિનિટ વેઠેલા છેએ. **અત્યારમાં આપણે શરૂ નહીં કરીએ.** We will not begin just yet.

We will wait a little while, I dare આપણે જરા વાર જોકશાં, એટલામાં say some more boys will be here presently.

You have not read this book. No Sir, I have not had time.

You are not going to Bombay then, as you intended.

You were not here yesterday.

No Sir, I had some business to do ના સાફેખ, મારે કંઈ જરૂરનું કામ which I could not leave.

You are not ill, I suppose. No, thank you, I feel very

well.

You don't get on very fast with એ હિસાબ તમે કંઈ ઝડપથી કરતા those sums.

No Sir, I find them rather difficult. Are the clocks right or wrong this મ્યાજ કલાક પ્યરા છે કે

morning? They are twenty minutes wrong. વીશ મિનિટ ખોટાં ચાલેછે.

ના સાહેખ, મને પ્રસદ નહીં મળી. તમે મુંખઈ જવાને ધારતા હતા તે નથી જવાના કે. No, I have put it off till next year. ના, હવે તો પોર ઉપર વાત રાખી છે. તમે કાલે અહિંચ્યાં નોહોતા આવ્યા.

કેટલામ્પેક વત્તા છોકરા મ્યાવશે

તમ આ ચોપડી નહીં વાંચી હોય.

હતું. તમે કંઈ માંદા તો નથી કે ની.

ના, તમારી મેહેરખાનીથી હમણા તો સારૂં છે.

નથી.

ના સાહેખ, એવો જરા દોહેલા લાગેછે.

ખોત્રા ?

20

How is it, they don't set them right? ખરોખર માંડતા કેમ નથી? I wonder they don't set them right. કોણજાણે તેમ્મા ખરોખર નથી માંડતા. Whose fault is it, that they are મ્બે ખોટા ચાલેછે મ્બેમાં કોનો

It is the Town-Major's fault I sup- ટીનમજાનો વાંક pose.

These bullocks go very fast. They do not go too fast. He is a very good boy. A boy cannot be too good.

This is a very large house. Is it too large? No, we want a larger one. These mangoes are very ripe.

Are they too ripe?

They are very ripe certainly, but યાકેલી તો છે ખરી પણ જોઈએ તે I don't think, they are too ripe.

He is a very affectionate father. I think, he is too affectionate.

I am too tired to walk any further.

I am in too great a hurry to stop to talk to you now.

I am too sleepy to sit up any longer.

I am too hungry to wait any longer.

He is too young to be sent to school.

વાંક છે ?

મા ખળદીમા ઘણા જલદી દોંડેછે. * જોઈએ તે કરતાં જલદી દોડતા નથી. તે છોકરો ઘણો સારો છે.

* છોકરો જેવો સારો થવો જોઇએ તે કરતાં વત્તો સારો થવો અશક્ય છે. આ ધર તો ધર્ણજ મોટું છે.

તે જોઈએ તે કરતાં મોટું છે? ના, આપણે તો વત્તું મોટું જોઈએ. મ્યા કેરીમ્યો **ધણા** પાકેલી છે.

તે શું છેક પાકી ગઇએનો છે?

કરતાં પાંકેલી ન**યી**.

એને પોતાનાં છોકરાં ધણાં વાહાલાં છે. * તેગ્યો તેને ધણાં લાડકવાયાં છે.

હું તો છેક થાકી ગયો છું મારા**યા મ્યાગ**ળ નહીં ચલાય.

હમણા મારે ઘણી ઉતાવળ છે તેથી ખોટી થઇને તમારી સાથે વાત થરો નહીં.

હવે તો મને ખહુ ઉંધ મ્યાવેછે મારાયા ખેસારો નહીં.

* મને લાગેછે તે કરતાં વત્તી ભૂખ લાગી છે હવે મારાથી રેહેવાતું ન**યી**. **ચ્મે**ટલા ન્હાનાને નિશાળે શી રીતે મોકલાય-

^{*} જેના ઉપર મ્મેવી નિશાની કરી છે તે વાક્યોનો અર્થ જેમ અંગરેજીમાં ઢનો અર્થ છે તે પ્રમાણે લખ્યો છે.

He is too idle to learn much. This lesson is too long to read at * આ પાડ મોકુદ્દમ વાંચવાને જોઈએ once.

people to be afraid of any thing the Persians can do.

When I go to Bombay I shall meet જારે હું મુંખુઈ જઈશા તારે મારા my cousin.

my father.

When I go home, I will tell my bro- જારે હું ઘેર જઈશ તારે તમે કોફોક્સ તે ther what you say.

As soon as the school is over, I નિશાળ બંધ થશે એટલે હું shall dine.

When you come to school tomor- જારે તમે કાલે નિશાળે આવો તારે row don't forget to bring your book.

When you see him, tell him that I જારે તમે તેને મળી તારે કેફે જો કે wish to speak with him.

When I go home I shall drive out & ઘેર જઇને ગાડીમાં ખેશીને કરવા in my bullock gádee.

write a copy of this for me.

What did you do with yourself yes- કાલે તમે વખત શી તરે હ terday.

Did you go out any where yester- કાલે કહીં તમે ખાહાર નિકળ્યા day?

What did you do all day? What were you doing all day? ત્રમાપ્યો દાઢાડો શું કરતા હતા? Where did you go yesterday? I went to see Nanabhai.

મ્મે માળશુ પાડો શું શિખવાનો છે. તે કરતાં વત્તો લાંબો છે.

The Russians are too powerful a રશિમ્મન લોકો એવા જબરા છે કે **ધરાની લોકો જેટલં કરસે તેથા** તે ખીવાના નથી.

પિતરાઇને મળીશ.

When I go to Broach, I shall see જારે હું ભરૂચ જઈશ તારે મારા ખાપને મળીશ.

હું મારા ભાઇને કહીશ.

જમીશ.

તમારી ચોપડી લાવ્યા વગર રેહેતા ના-

તને તેંડેલો છે.

જાર્ધશ.

When you come to-night you shall જારે તમે રાત્રે આવી તારે આની તમે મને એક નક્કલ ઉતારી સ્પાપજો.

ગુજારહો ?

હતા ?

આપ્યો દાહાડો શું કરવા કીધું? કાલે તમે કાંઠાં ગયા હતા ? હં નાનાભા⊌ને મળવા ગયો હતો. Did any one come to see you yes- તમને કાલે કોઈ મળવા મ્યાવ્યું terday? éq [

Do you never go to see him? Call and ask him, how he does t

I called at your house yesterday કાલે તમે બાઢાર નિકુખ્યા હતા તારે while you were out.

Give me a call now and then? He often calls in upon me.

Call at the post-office, and ask if there are any letters for me.

if my watch is done.

You will come by Gopinath's house, call and ask, how he is.

Give me a call now and then, I વખત ખે વખત મારે ધેર મ્યાવન્ત્રે, હ shall always be glad to see you.

What did that pencil cost? What did you pay for that book? તે ચોપડીનું તમે શું આપ્યું? How much did this umbrella cost आ छत्रीनं तभने शुं you?

I always wind it up at gun-fire. Wind up your watch.

Take care you don't over wind it. I have let my watch run down. This clock requires winding up

It is called an eight day clock.

once a week only.

તમે કોઈ વખત તેને મળવા નથી જતા? તેને ધેર જઇને પછો કે તારી શી ખખર છે?

હું તમારે તાંઠાં આવ્યો હતો.

વખત ખે વખત મારે તાંઠાં આવજો. તે મારે તાંઠાં ધણીવાર સ્માવેછે. મ્માવતાં (ઋથવા જતાં) ધોસ્ટ મ્માકિ-સમાં પૂછો જો મારા નામના કંઇ કાગળો હોય તો.

Call at the watch-maker's and ask ધડિઆળીને તાંદાં પૂછતા આવળો કે મારૂ ધડિમ્પાળ દ્રસ્ત થયું.

> તમે ગોષીનાથના ધર સ્માગળ થઇને આવો તારે તેની ખબર પછતા આવજો.

ખામોખા તમને મળીશ તે ધેનસીલનું શું ખેઠં! એંડું ?

Have you wound your watch up? तमे पोताना घडिम्पानने इंसी हेरबी है? હું રોજ તોય પડતાં કુંચી ફેરવુંછું. તમારી ધડિત્ર્યાળને કચી ફેરવો. સમાલજો હો, વધારે આંય ન કેરવતા. મારૂં ઘડિત્માળ ફેરવવું રહી ગયું. મા *ક*લાકને અઠવાડિમામાં ફકત એક વાર કુંચી ફેરવવી પંડેછે. મને માઢ દાહાલનું કલાક કેહેછે.

Is it a holyday to-day?

Is it a Hindu holiday or a Parsi આજ હિંદનો તેહેવાર છે કે holiday?

Is it a whole holiday at the office?

No, it is a half holiday they leave ના, અર્ધા દાહાડાની છૂટી છે. ખે at two o'clock.

take them for our guide.

We shall have a half holiday.

School will break up at one o'clock ઓક વાગતે નિશાળ અંધ થશે.

The school will be dismissed at મોક વાગતે નિશાળને રજા one o'clock.

one o'clock vacation.

We have half an hour's vacation every day.

What shall you do with yourself આજ બપોર પછી તમે શાં કરશો ? this afternoon?

fair?

The chief amusement is to see the મુખ્ય ગમત તો લોકોની બીડ crowds of people.

Toys and eatables are sold there.

The Hindus have a temple there हिंद सोडोर्न देहेंई छे तांहां तेज्यो where they worship.

Did you go to Cattargam yesterday કાલે પાછલે પોફોરે તમે કતારગામ afternoon?

No, it came on raining, so I staid at તા, વરસાદ આવ્યો માટે દૂં ઘેરજ home.

આજ કં**ઈ તેહેવાર છે** ?

પારશીનો ?

કચેરીમાં આપ્યા દાહાડાની છૂટ્ટી છે? વાગતે કામ અંધ કરશે.

I think we cannot do better than to તેમના પ્રમાણે માલવું આપણને ઠીક . પડશે.

> મ્યાપણને મર્ધા **દાઢાડાની રજા મળશે**. થશે.

There will be no school after the એક વાગતાની રજા થયા પછી નિશાળનું કામ નહી ચાલે.

> રોજ આપણને અર્ધા ક્લાકની રજા મળેછે.

We shall go to the fair at Cattargam. આપણે મેળો જોવાને કતાર ગામ જ શિ. What amusements are there at this મેળામાં શું શું જોવાનું છે? (મેળામાં શી શી ગમતો છે).

જોવાની છે.

રમકડાં અને ખાવાની ચીજો તાંઠાં વેચાયછે.

પુજા કરેછે.

ગયા હતા !

ખેશી રહ્યો.

No, I staid at home, on account of ના, વરસાદને લીધે હું તો ધરમાંજ the rain. રહ્યા.

Yes, I went for a short time.

Were there many people there?

No, the rain kept a great many away.

Was there any thing worth seeing તાંદ્રાં કંઈ ચીજ જોવા લાયક હવી ? there?

There were a great many gadees and ગાડી ધોડા તો ધણા horses. હતા.

and were distributing books.

At what time were you there?

At about half past five.

sis there as Hindus.

The Parsis spent more money than हिंदना ५२तां पारशीव्ये पैशा 'वधारे the Hindus.

How many fairs are there in a year? વરસમાં દેટલા મેલા થાયછે? A great many holidays are kept in સુરતમાં તો ધણામ્યે તેહેવાર Surat.

How many do you think?

Fifty at least.

Some of them are Mussalman holi- તેમાં કેટલામ્બેક તો સસલમાનના days.

Sundays, together amount to nearly a third of the year.

wood.

than that of England.

હા, હું થોડિકવાર ગયો હતો. મેળામાં લોક ઘણા હતા? ના, વરસાદથી ધણા જણા ખેશી રહ્યા.

The missionaries had a tent there, પાદરી લોકો એ તાંઢાં તંખ તાણ્યો હતો અને તેઓ ચોપડિઓ વેઢેંચતા હતા. તર્મે તાંઢાં ક્યારે ગયા હતા ? આસરે સાંડે પાંચ વાગતે. Why there were nearly as many Par- એમ કેમ, જેટલા હિંદ હતા તેટલાજ ધાસું કરીને પારશી પણ હતા.

આવેછે.

ખર આ.

કેટલા તમે ધારોછો વારૂ ? ઓછામાં ઓછા પચાસ ખરા-

તેંહેવાર છે.

These holidays and the English આ બધા તેહેવારો અને અંગરેજના રવિવાર સર્વ મળીને વરસમાં ચાર મહિના રજા પંડેછે.

In England the floors are always of છેલ્લાડમાં ધરની ભોંયો હંમેશાં પાડિ-મ્યાંની **હોય**છે.

The wood of this country is better દેવાંડનાં લાકડા કરતાં આ દેશનું લાકડું સારૂં પ્યરૂં.

The best English wood is oak.

ઇંગ્લાંડમાં સર્વથી સાર્ફ લાકડું ''મ્પોક" છે.

It is nearly as good as teak.

તે ઘણું કરીને સાગવાનના જેવું સારૂં છે. Some of these slate-frames are made કેટલાએક આ રલેટોનાં ચોકડાં "ઓક" ના ખનાવેલાં છે.

The forms and desks are made of મેજો અને પાટલિઓ સાગવાનની ખનાવેલી છે. teak.

The wood used in England for most છેલાંડમાં સાધારણ કામને વાસ્તે ''ડીલ'' લાકડં વપરાયછે. common purposes is deal.

Deal is a very light wood and very 'ડીલ' લાકડું ધાયું હલકું અને ધાયું નરમ છે. soft.

The best woods are hard and heavy.

સારામાં સારૂં લાકડું કઠણ વ્યને ભારે હોયછે.

Nearly all the wood used in England ઇંગ્લાંડમાં જે લાકુરૂં ખપેછે તે ઘાયું is brought from other countries.

Deal is brought from the north of 'ડીલ' ઉત્તર અમેરિકાથી અને યુરો-America, and the north of Europe.

પની ઉત્તરમાંથી આવેછે.

કરીને ખાહારથી આવેછે.

Mahogany and rose-wood are used 'મેઠોગ્રની' અને 'રોજવડ' for furniture.

ખનાવવાના કામમાં આવેછે.

તમે કિયા મોઠોક્ષામાં રોઠોછો?

તમારૂં ગુજરાન કેમ ચાલેછે ?

તે આ દેશનો રેહેવાસી છે ?

ના, સ્મેનો જનમ તો પ્રનામાં.

ના, તે પુનેથી તો આવ્યો છે.

તમે શો ધંધો કરોછો?

What street do you live in?

What do you do for a living?

How do you get your living?

Is he a native of this country?

No, he was born at Poonah.

No, he comes from Poonáh.

Has he any parents?

No, he is an orphan.

ના, તેના માખાપ મરી ગયાં છે. His father and mother have been તેનાં માખાય મરી ગયાને કેટલાએક dead some years. વરસ થયાં.

What language does he spoke? તે કેઈ બોલી બોલેછે?

તેને કંઈ માખાય છે?

This lesson is hardly long enough. આ પાઢો કુઈ ખસ નથી.

We must find a few more sentences મોની સાથે આપણે થોડાએક વાક્યો વધારવાં જોઇએ. to add to it.

How many phrases have you got તમારી પાસે કેટલાં વાક્યો સ્માવી already?

you can very well learn twenty at once.

See, how many you have now.

That will do for this morning.

There will be a holiday on Monday. સોમવારે રજા છે.

You must bring your letters then on તારે મંગળવારે તમને તમારા કામલો Tuesday.

Write longer letters than you gene- તમે રોજ લખોછો તે કરતાં લાંબા rally do.

You can write about Surat, or about your cast-people or about any thing that you see.

There are subjects enough to write લખવાના વિષય તો જોઇએ upon.

think about, write me a letter upon it.

If you know any thing of the history જો તમને કુઈ સરતનો ઇતિહાસ માof Surat, write about that.

in Surat, write me an account of them.

You have a great many customs which we Europeans have not, you can write about them.

ચુક્યાં ?

If the phrases are not too difficult * જો વાડ્યો ધામાં વ્યવસા ન ફ્રોય તો તમારાથી એકદમ વીશ વીશ સારી-પંદ્ર શિપ્પાશે.

> જાસ્મો, હવે કેટલાં થયાં. ચાલો આજ તો ચાલશે.

લાવવા જો/મે.

ક્રાગળ લખજો.

સરત વિશે વ્યથવા તમારી ન્યાતના લોક વિશે અથવા ઠરેક ચીજ જે તમારી નજરમાં સ્થાવે તે વિશે તમ લખો ની.

તેટલા છે.

If there is any subject you often જો તમે કોઈ વાત વિશે રોજ ધારતા હો, તો તે ઉપર સ્પેક પત્ર લખ્મીને મને આપો.

લમ હોય તો તે ઉપર લખો.

Many different kinds of people live સરતમાં ધણી જાદી જાદી જાતના લોકો રેહેછે તેમનો દેવાલ મન લખી આપો.

> તમારામાં ધણી રીત ભાતો છે કે તે મ્યમારા મંગરેજ લોકમાં કંઈ ન**જા** તે વિશે લખી લાવોની.

Our learning is different from yours, તમારી વિદ્યાર્થી અમારી વિદ્યા જાદી write and tell me, what opinion the people here have of it.

Tuesday morning this lesson is long enough.

Tomorrow and the day after tomor- કાલે અને પરમ દાહાંડ ખંને દાહાડા row are both holidays.

I don't think so.

What holidays are they?

Thursday is a holiday, but not to- કાલે રજા કાંદ્રાં છે, ખુદ્વસ્પતવારે merrow.

Yes Sir, tomorrow is a holiday also. હા જી સાહિય, કાલે પણ રજા છે. I find that it is only the Brahmins કાલે તો કકત પ્રાહ્મણ અને and Parbhus, who have any thing to do tomorrow.

It will be half a holiday then tomorrow.

There will be no school in the morning.

School will commence tomorrow at કાલે દોઢ વાગ્યા પછી નિશાળનું કામ half past one.

What is it, the Brahmins and Par- કાલે ખ્રાહ્મણ અને પરભુઓ શં bhus do tomorrow?

They put on new Janois.

perform certain ceremonies.

the morning, are they not?

All the boys then can come to school at half past one.

છે તે વિશે અહિંના લોકોનું મનુંમત છે તે મને લખી જણાવો. As you have letters to bring on મંગળવારે તમારે કાગળો લઈ આવવા

છે માટે સ્માટલો પાડ ખસ છે.

તેફેવાર છે.

ના ના, સ્મેમ નહીં હોય. તે કિયા તેંહેવાર છે?

તો છે.

પરભૂ લોકોનેજ કામ છે.

તારે કાલે તો અર્ધા દાઠાડાની રજા પડશે.

સવારમાં નિશાળનું કામ નહીં ચાલે.

ચાલશે.

કરવાના છે ?

તેઓ નવાં જનોઈ પેહેરશે.

I suppose that in doing that, they મારા ધારધામાં તે પેફેરવાને તેમને કાંઈ ક્રિયા કરવી પડતી હશે.

These ceremonies are performed in स्मे द्विया तो तेस्मी स्वारेक द्वरता હશે કેમ?

> તારે સંધા છોકરા દોઢ વાગતે નિશાળ મ્યાવી **શકશે**ન

21

કાલે સોમવાર ગયો. Yesterday was Monday. The day before yesterday was Sun- પરમદાહોડે રવિવાર ગયો.

Tomorrow will be Wednesday.

The day after tomorrow will be Thursday.

What do you do at school?

English and also many other things.

Do you learn your lessons at home, તમ પોતાના પાઠ ધેર શિપ્પોછો કે or at school? નિશાળ ?

I sometimes learn them at home, તે હું કોઈ વખત ધેર શિપ્યું છું અને કોઈ વાર નિશાળે. and sometimes at school.

Does Rattanjee learn his lessons at રતનજ પોતાનો પાક ધર શિએછે દે નિશાળે ? home or at school?

He sometimes learns them at home. કોઈ વખત તે ધરમાં પણ શિખેછે.

Does he ever learn them at home? કુદી ते घेर शिंभे हैं।

Does he always learn them at home? શું તે રોજ ધેર શિએછે !

Not always.

Sometimes.

કોઈ વખત.

Sometimes he does not learn them કોઈ વખત તો તે મુતલક શિખતોજ નથી. at all.

When did you learn the lessons મ્યાજ ભણી દેખાડવાનો પાઠ વસે which you are to repeat to-day? I learned them last night.

When will you learn the lessons દ્વાલે સ્પાપવાનો પાદ which you are to repeat tomorrow?

I shall learn them this evening.

I shall not learn them till the morning.

કાલે બુધવાર આવશે.

પરમદાહોંડે ખુહસ્પતવાર આવશે.

તમ નિશાળમાં શું કરોછોં?

I learn to read, speak and write હું આંગરેજી વાંચતાં ખોલતાં અને લખતાં અને બિજી પણ ધણી

વાતો શિપ્યુંધ્રું-

રોજ નહીં.

ક્યારે શિખ્યા? હું તે રાત્રે શિખ્યો.

તમ ક્યારે શિ-ખશો ?

મ્માજ સાંજે તે હું શિ**ખીશ**ન હું સવાર સુધી તે નથી શિપ્યવાનો

ત્તમ શંકરોછો ? What are you doing? હં મારો પાઠ શિપ્યું છે. I am learning my lesson. હોરમજશા શું કરેછે ? What is Hormazshá doing? He is writing the lesson which you તમ જ પાક લખાવોઓ તે તે લ એછે. are dictating. તેણે આઠમા ઘહાડા ઉપર એ ચોપડી He read that book last week. વાંચી હતી. He wrote a letter to his father last તેએ પોતાના ખાપને મહીના ઉપર કા-ગળ લખ્યો હતો. month. તેએ તે શબ્દની શુદ્ધ રીતે જેડણી Did he spell that word correctly? ⊭शी ? Did you take a walk on the bank કાલે સાંજે નદીના કિનારા ઉપર તમ of the river yesterday evening? કરવા ગયા હતા ? Did you meet any body you knew? તમને કોઈ તમારો ઓળખીતો મળ્યો? What did he say when you met જારે તમ તેને મળ્યા તારે તેણે તમને him? શું કહાં? તમ મને ક્યારે લખશો ? When will you write to me? તમ ખાહાર ક્યારે કરવા નિકળશો ? When shall you go out for a walk? We shall take a walk at five o'clock. અમેં પાંચ વાગતે કરવા જાકશિ. I have been out walking this મ્માજ સવારે હું **બાહાર કરવા** ગયો morning. હતો. I was learning my lesson when you તમે આવ્યા તારે હું મારો પાક શિખ-તો હતો. came in. He was reading a book, when I saw મેં તેને દીઠો તારે તે ચોપડી વાંચતો હતો. him. I was writing letters all day yester- કાલે મારો આવ્યો દાહાડો કાગળ લખવામાં ગયો. I shall be busy all day tomorrow. કાલે મારે સ્થાપ્યો દાઢાડો કામ છે. What was your brother doing, when તમ ધેરથી નિકળ્યા તારે તમારો ભાઈ you left home? શું કરતો હતો? હ નિકળ્યો તારે તે કાગુજ I left him busy, writing

કામમાં હતો.

letters.

તમારૂં માયું દખેછે ? Have you got a head-ache? તમારું માથું વારે વારે દુખવા આવેછે? Are you subject to the head-ache? તમ અને વાસ્તે શું કરોછો ? What do you do for it? તમ અને વાસ્તે કંઈ કરોછો? Do you do any thing for it? Do you know any remedy for the માયું દ્ખે તેના કંઈ ઉપાય તમ **જાણોછો** ? head-ache? Is there any cure for the head-ache? માથું દુખછે તેને વાસ્ત કંઈ ઇલાજ છે? તમ સરતમાં ઘણા દાહાડા થયા રોઠોછો ? Have you been long in Surat? હું ધણા વરસ થયાં અહિંગ્યાં રહુંછું. I have resided there many years. The monitor has examined our શિક્ષક સ્પનારી સ્લેટો તપાસી છે અને અમારા પાઠ સાંબળ્યા slates, and has heard us repeat છે. our lessons. When you got up, what was the first તેમ ઉદ્યા તારપછી તેમ પ્રથમ શું thing you did? કરશું ? What was the first thing you did this તેમ સ્માજ સવારે પેહેલ વેહેલું morning? કામ કરચું ? I cleaned my teeth and washed my મેં દાવણ પાણી face. **ક**₹खं∙ હં મારો પાઠ શિખ્યો અને પછી I learned my lesson and then I breakfasted. જમ્યો. After that I dressed myself and તારપછી કપડાં પેહેરીને હું નિશાળ came to school. આવ્યો. Have you read that book? તમે પેલી ચોપડી વાંચી? I have read only a few pages of it. મેં તેમાંના થોડાંક પાનાં વાસ્યા છે. Does it belong to you? મ્મે તમારી છે? Is it your own? મ્મે તમારી પોતાની છે*1* Is it your's? તે તમારીજ છે? I did not buy it, it was given to me તે મેં વેચાંતા નથા લીધી, મારા પિ-તરાઈએ મને આપી હતી. by one of my cousins. Do you intend to read it through? તમારે ખધી વાંચવાની મરજ છે? Read what you have written to him. તેમ તેને જે લખ્યું હોય તે વાંચો.

Tell me what you said to him. Could the boy whom you examined જે છોકરાની તમ કાલે પરીક્ષા લીધી yesterday read correctly?

He asked the master, if he might તેએ માસ્તરને પૂછ્યું કે હં ત્ર્યે ચોપડી take that book home.

I asked him if I might make use of મેં તેને પૂછ્યું કે હું તમારી શીસાની his black-lead pencil.

might go home?

If you had | terday you would have Had you seen something extraordinary.

If I had not have learned my lesson, and should have lost Had I my place in the class.

night, but it was so long, that I could not learn the whole of it.

Have you written to your cousin? If he had him, I should have done Had he

Would it not be better to learn your રાત્રે પાઢ શિખવો તમને ઠીક નહીં lesson at night?

rally something else to do at night.

We have had a long holiday. We have had a five days' holiday. તમ તેને જે કહ્યું હોય તે મને કહો. તે છોકરાયા શહ વંચાયું?

ધેર લ**ઈ જા**ઉં.

પેનસીલ લઉં.

I told him that if he felt poorly, he મેં તેને કહ્યું કે જો તારી તિખયત સારી ન હોય તો તું ધેર જા-

> gone to the fort yes- જો કાલે તમ કિલામાં ગયા હોત તો તમને કું તાંઢાં જોવાની ધણી મજે પડત.

gone to the fair, I could જો હું મેળો જોવા ગયો હોત તો મારો પાઠ રહી જાત. અને વર્ગમાં જગો ખોત.

I learned a part of my lesson last થોડો પાઠ તા હું રાત્રેજ શિખ્યો પણ મ્મેટલો લાંખો હતો કે ખધો તો નહીં શિપ્પાયો.

> તમ તમારા પિતરાઇને લખ્યું છે? desired me to write to જો તે મને લખવાનું કહી ગયો હોત તો હું તેને તેમ લખત.

> > **43**?

Perhaps it would, but I have gene- હા, પડે તો ખરો, પણ રાત્રે મારે ધાયું કરીને કેટલુંએક બિજાં કામ કર-વાનું હોયછે.

> મ્માપ**ણને ખહુ દા**ઢાડાની રજા મળી. **મ્યાપણને** પાંચેક દાહાડાની રજા મળી.

I suppose there will be no more ho- ઠવે કેટલાક રાહાડા સધી રજા કાંઢાં પડવાની છે. lidays for some time to come.

When will the next holiday happen? હવે રજા ક્યારે પડશે? The boys would make greater pro- જો આરક્ષી વધી રજા નહીં હોત તો છોકરામ્યો ધર્ણ gress, if there were not so many holidays. શિખત.

The rain yesterday must have spoilt કાલના તમારા બધા વરસાદયા ધૂળ a great deal of the amusement. મળી ગયો ઠ્શે.

After so much rain, I suppose the આટલો ખધો વરસાદ roads are very bad.

See what that man wants.

What man is that?

What does he want?

Go and see what man that is?

There is a man by the door there. દ્રવાજા આગળ કોઈ આદ્મી છે.

He has done some work for N. and તેણે ન. નું કંઈ કામ કીધું છે અને he wishes to have a bill made out in English.

Tell him to make out his bill in his તેને કહો કે તું તારી ખાલીમાં own language.

If N. does not understand it, his જો ન. નહીં સમજે તો તે પોતાના servant or some body will translate it for him.

Had you written to your brother before you received his last letter?

He told me, that he had received a તેણે મને કહ્યું કે મારા ભાઇનો letter from his brother.

Did he say, whether opium had તેણે કહ્યું કે અનુકીણ ઉપર ક્રાંક risen?

No, but he said that cotton had.

આવ્યાથી

રસ્તા ઘણા ખરાખ થઈ ગયા હશે. જાઓ પેલા વ્યાદમીને શું જોઇએછે. એ કોણ છે?

એને શં જો⊬એછે ?

જઇને જામ્મોની પેલો કોણ છે? તેનું 'બિલ' (આંકડો) અંગરેજીમાં કરાવવું છે.

મ્યાંકડો (બીલ) કર**.** ચાકર પાસે અ**થ**વા કોઈ બિજા

પાસે તેના તરજીમાં કરવાશે. તમારા ભાઇનો તમારા ઉપર છેલો કાગળ આવ્યા પેઠેલાં તમે એને કાગળ લખ્યો હતા ?

કાગળ મારા ઉપર સ્માવ્યો હતો.

ચઢ્યં છે ?

ના, પણ તેએ કહ્યું કે રૂ ઉપર ચઢ્યું હતું.

Will Dhackjee write a copy of this ધાકુ આની મને નકુલ ઉતારી **મ્યાપરો** ? for me?

Do you know, whether Gopinath is ગોપીનાથ માંદો છે કે નહીં. તમ ભણોછો <u>?</u>

that he had received a letter from China.

Have you written to your father? I was writing to him when I received a letter from him informing me that he was about to return home.

When will be arrive?

as he wrote me word that he intended to set out the day before yesterday.

o'clock this evening?

I may be reading or writing or walking, but I cannot say positively.

I asked Omedram what he would મેં ઉમેદરામને પૂછ્યું કે મ્યાજ સાંજે be doing at seven o'clock this evening.

He said that he might be reading તેએ કહ્યું કે લું વાંચતો કે લખતો or writing or walking, but that he could not say positively.

Has your brother gone to Cattargam? તમારો ભાઈ કતારગામ ગયો છે ? He may have gone without inform- તે મને કહ્યા વગર ગયો હોય તો ing me.

He had told me before you met us, તમ અમને મુખ્યા તાર પેહેલાં તેણે મને કહ્યું હતું કે ચીનથી મારા ઉપર કાગળ સ્માવ્યો છે.

> તર્ને તમારા ખાપ ઉપર કાગળ લખ્યો ? હું તેમને કાગળ લખતો હતો એટલામાં તેમનો કાગળ આવ્યો તેમાં લખેછે કે થોડાક દાઠાડામાં હું ધેર મ્યાવ-વાનો છું.

તે ક્યારે આવશે ? I expect him tomorrow or next day તેને મને લખ્યું હતું કે હું પર-મદાઢોડે નિકળીશ માટે ધા-રીચ્મેછ કે તે કાલ પરમ આવશે.

What shall you be doing at seven આજ માંજે માત વાગતે તમ શું કરતા હશો?

> હં લખતો હોઈશ કે વાંચતો હોઈશ અથવા કરવા ગયો હોઉં પ**ર** નક્કી કહી શકતો નયી.

સાત વાગતે તું શું કરતો હોધશા ?

હોઈરા અથવા કરવા ગયો હોઈરા પણ નક્કી કહી શકતો નથી.

ગયો ઠોય.

I asked him whether his brother મેં તેને પુછ્યું કે તારા ભાઈ કતાર ગામ ગયા હતા. had gone to Cattargam.

He said that his brother might have તેણે કહ્યું કે તે મને કહ્યા વગર gone without informing him. ગયો હશે.

My brother intended to go to Du- મારા ભાઈની કાલે ડુમસ જવાની mas. મરજી હવી.

I intend to go to-day.

Hearing that the steam boat had arrived, I went to see it.

Hearing that part of the city was inundated I went to see it.

A great inundation occurred in 1835. સંવત ૧૮૯૪ માં માહી રેલ સ્પાવી હતી. Having heard that a great many peo- મેં સાંભળ્યું કે છડી જોવાને ધણા ple would be assembled to see the Chaddy I asked Dadoba to accompany me there.

How will you be engaged tomorrow? કાલે તેમ શું કરતા હશો? I am not sure.

I asked him how he would be en- મેં તેને પુછ્યું કે તું કાલે શું કરતો gaged tomorrow.

He said that perhaps he should go તેણે કહ્યું કે કદાપિ હું ભીમપોર to Bhimpore, but that he was not sure.

Shall I learn a longer lesson? I do not say that you shall do it, but you may if you please.

longer lesson.

મ્યાજ મારો જવાનો **કરાદો** છે. મેં સાંભળ્યું કે સ્માગખોટ સ્માવી છે તારે હં તે જોવા ગયો.

મેં સાંભળ્યું કે રોહેરમાં વ્યેક ડેકાણે રેલનો ખળકો આવ્યો છે તારે હં તે જોવા ગયો.

મ્યાદમી જશે તારે મેં દાદોબાને પુછ્હું, કે તમે મારી સાથે **મ્યાવશો**.

Perhaps I shall go to Bhimpore, but કુદ્દાચિત ભીમપોર જઇશ પણ નક્કી નથી.

> હોઇશા. જઈશ પણ નક્કી

નથી.

હું વધારે લાંખો પાઠ લઉં? હું કું તમને એમ કેહેતો નથી કે ત-મેજ કરો પણ તમારી ખુશી હોય તો કરો.

He asked me if he should learn a તેણે મને પુછ્યું હું વધારે પાઠ લઉં તો.

should do it, but that he might, if he pleased.

He asked me whether I should go તેણે મને પૂછ્યું, કાલે તમે ડ્રમસ to Dumas tomorrow?

I replied that perhaps I might.

This boy will not obey me.

will not obey him.

boy would not obey him.

If he does not obey you, he shall be જો તે તમારે કહ્યું નહીં માને તો તેને punished.

did not obey the monitor he should be punished.

The owner of the house being a- જારે ચોર પેઢા તારે ધરધણા ઉંઘતો sleep when the thief entered, did not perceive him.

The servant being frightened, ran ચાકર ખીઇને નાશી

The girl being alarmed by the noise, છોકરી ખુમથી ખીઇને રડવા cried out.

Hearing that he wished me to write to him, I did 80.

from Bombay, I have taken the liberty to send some of it for your acceptance.

Hearing that there was a great deal નાણાવટમાં ઘણાં તોકાન છે તે of confusion in the Nanavat he went home another way.

I replied that I did not say that he મેં જવાબ દીધો કે હું કું તમને કુ-હેતો નથી કે તમે કરો, પણ તમા-રી પ્યશી હોય તો કરો.

જશો કે ?

મેં કહ્યું, કદાપિ જાઉં તો જાઉં એ ખરો. મ્યા છોકરો મને **બદતો ન**થી.

The monitor complains that, that boy શિક્ષક કે ફેઇ કે પેલા છોકરા મારૂં કહ્યું નથી માનતો.

The monitor complained that, that શિક્ષક રાવ ખાધી કે આ છોકરો માર્ક કહ્યું નથી કરતો.

સજા મળશે.

The master replied that if the boy માસ્તરે જવાબ દીધો કે જો એ છો-કરો શિક્ષકના કહ્યામાં નહીં રેહે તો એને સજ મળશે.

> હતો તેથી તેણે જાણ્યું નહીં.

ગયો.

લાગી.

મેં એવું સાંભળ્યું કે તે એવું ચાહેછે કે હું તેને કાગળ લખ્હું માટે 🕏 તન લખ્યો.

Having lately received some fruit હમણા મુંખાઈથા થોડોએક મેવો આવ્યો છે, તેમાંથા થોડો હું તમને નજર મોકેલાવું છું તે ક્રેપ્યુલ **५२वो**.

સાંબળીને તે બિજે રસ્તે ઘેર ગયો.

22

Sir.

I was absent yesterday upon urgent business which is not yet finished. Will you kindly then give me permission to be absent to-day and mark leave against my name in yesterday's catalogue.

Your's obediently,

A. B.

સાહેખ, કાલે મારે જરૂરતું કામ હતું તેથી હં ગૈરઠાજર ઠતો અને હજા તે કામ પૂરું નથી થયું, માટે મેહેરખાની કરીને મને સ્માજનાં દિવસની રજા આપવી અને હાજરી પત્રકમાં મારા નામ ઉપર કાલની રજા માંડવી.

> તમારો તાબેદાર. અ. બ.

order to arrive in time. The driver urges on the bullocks ગાડીવાન પરોણાથા ખળદા આને

with a goad.

I urged him to come to our school.

from Mr. A. to visit him at his country house.

the attack.

his bad companions.

What do you call this little animal? આ ન્હાના જનાવરને તમે શું કહોછો? Some people call it a Vanier, some દુરલાએક લોકો તેને વિશામાર કેહેંછે, a Vandoroo, some a Minorá, and some a Biju.

This is a very young one. It hardly knows how to eat yet. It appears to be very spiteful. Yes, they are ferocious little animals.

The rider urged on his horse in वप्पतसर पोंहींयवाने वास्ते स्वारे भो-તાના ધોડાને મારી સુક્યો. દોડાવેછે.

> મેં તેને આપણા નિશાળે આવવાને ખૂબ કહ્યું.

I have received an urgent invitation નિસ્તર અ. એ પોતાના ખંગલામાં મળવાને મને ખામોખા કેડે-વડાવ્યું છે.

The officer urged his men on to અમલદારે પોતાના આદમિશ્યોને હમ-લો કરવાને ઉસ્કેરચા.

He begged him urgently to forsake તેણે તેને ખહુ કહ્યું કે તું પોતાના ન-દ્વારા સોખતીને છોડી દે.

> કોઈ વંદોરૂં, કોઈ મિનોરા, અને કોઈ બિજા કેહેછે.

એ તો ખચ્ચું છે.

હજા એને ખાતાં પણ નથી આવડતું. એ તો ઘણું ખુંનસી દેખાયછે.

હા, એવાં ન્હાનાં જનાવર ધણા ખી-મ્યામણાં **હોયછે**.

What do they eat?

Almost any thing.

તેઓ શં ખાયછે ? ધહ્યું કરીને બધુંએ.

The bite of a full grown Vanier is મોટું વિણમ્મેર તા મોવું કરેડ-છે છે. very severe.

They are said to attack infants, in the cradle some times.

મ્મેવું કેહેવાયછે કે ધોડીમ્મામાં બાળક સુતાં હોય તેને પણ કોઈ વખત મારેછે.

How large do they grow?

About as large as a cat.

તેઓ કેટલાં મોટાં થાયછે ? ખીલાડીનાં જેટલાં મોટાં.

They are said to be very cunning. It is said that they will uncover a pot, એવું કે હેઈ કે તેઓ વાસણ ઉધાડીને eat the contents and then cover

એવું કેહેંછે કે તેઓ ધર્ણા ખંદાં હોયછે. ેતમાં જે ફોયછે તે ખાઇને પા**છ**ે ઢાંકી દેછે.

I don't think that can be true.

It is quite true, I have seen it once અ તો ખરૂં છે, એકવાર મેં રામચંin Rámchandar's house.

મે મને ખરૂં ભાસતું નથી. દ્રના ધરમાં જોયું છે.

Perhaps the boys eat the gol and કુદાપિ છોકરા ગોળ ખાતા કરો અને blame the Vanier for it.

વિશ્િમ્પેરને ખદનામ કરતા હશે.

Are they ever tamed?

it up again.

Are they ever domesticated?

તેને કોઈ કેળવેછે ! તેને કોઈ પાળછે?

I mean to try and tame this one.

જો ઢળે તો મારે એને પાળવાની મરજી છે.

this one.

I intend if I can, to domesticate જો પળાય તો મારે એને પાળવાની મરજ છે.

a cage.

Did you ever see one domesticated? તમ કદી એકાદ પાળેલું જોયું છે? While it is young, I shall keep it in જોઠ્ઠાં સુધી એ ખરસું છે તોઠ્ઠાં સુધી મ્મેને હં પાંજરામાં રાખીશ.

enough to go about the house.

I suppose it will never be tame તે એવું કૃદી નહીં હળી જાએ, કે ધરમાં છુટું કરવા કરે.

No, it will always require to be chained up.

ના ના, તેને હંમેશા સાંકળે ખાંધી રાપ્યલં પડશે.

What is the matter?

What is Hormazshá saying?

He says that these lads have not તે કેહેંછે કે આ છોકરાઓએ જેટલો learned so long a lesson as they ought to have done.

Who hears them the lesson?

what is right about it.

Dádobá will hear them as long a દાદોખા જેટલો તેમના પાક lesson as he thinks they ought to have learned.

And if they have not learned it and you have, you will take their places.

I want you to go to Ladcoba's house મારે તમને લાડકોપાને તાંઢાં

Give my best compliments to him, તેને મારી ધણી ધણી સલામ કેહેએ and say that if he has half an hour's leisure, I shall be glad to see him.

Ládcobá says that he will come directly.

If you have half an hour's leisure, જો તમને અર્ધા ક્લાકની પુરસદ I wish you would do a little business for me.

Yes, certainly, what is it?

Tell the monitors that they must શિક્ષકોને કહા કે પોતાના છોકરાnot allow their boys to be so noisy.

here than is necessary.

શ છે ? હોરમજશા શું કેહેછે !

> પાદ્ર શિખવો જોઇએ તેટલો શિખ્યા નથી.

મ્મેમના પાઠ કોણ સાંભળેછે ? Then leave it to Dadoba to decide તારે દાદોખાને સારૂ રેહેવા દો, વાજખી ઢશે તે ડરાવશે.

> ધટારત જાણરો તેટલો પાઠ સાંભળરો.

ભાને જો તેમણે પાઠ તૈયાર નહીં કીધો હોય અને તમ કીધો હોય, તો તમે તેમની જમા લેજો.

મોકલવા છે.

અને કહો કે તમને અર્ધા *ક*લાક-ની પ્રસદ હોય તો જરા સ્માળીને મને મળી જજો.

લાડકોભાગ્યે કહ્યું કે હું તુરત આવુંછું.

હોય તો જરા મારૂં કામ કરી **વ્યા**પશો ?

હા, લાવોની, શું કામ છે? મ્યોને મ્યાટલું કકલાણ ન કરવા દે.

There is a great deal more noise અહિંગ્યાં આટલી બધી ખુમોનું શું કામ છે.

What is all this noise about?

You must make less noise here. How is it your class is so

noisy?

Go to Dadoba with this boy and આ છોકરાને દાદોખા પાસે લઈ જાઓ say that he has just come.

comes every morning.

in time?

I am sure.

so late?

You have lost two lessons this morn- આજ તમારા એ પાડ ing.

learn English in this manner.

How much longer will the rainy હવે વરસાદ કાંદ્રાંસુધી વરસ્યા weather continue?

About a month longer.

This is the last rainy month.

When the rains are over, does the ચોમાશું ગયા પછી, શું પાછો તાપ weather become hot again?

No, there is no more hot weather ના, પછી પાછો ઉનાળો આવે તાંઢાંtill the next summer.

Which season do the natives like અહિંઆના લોકોને ક્રઇ રત પસંદ best, the hot season, the rainy season, or the cold season?

Do you ever speak English with each other?

મ્મારલું ખધું **ખુ**મરાણ કેમ થાયછે ? જરા ખુસો સ્થોછી પાડો તો સારૂં. તમારા વર્ગમાં સ્માટલી બધી ખુમો કેમ પાંડેછે ?

અને કહો કે એ હવડાં આવ્યો. Say that this is about the time he અને કહી કે આ વખતેલ એ રોજ આવેછે.

How is it, you can't get to school તમારાથી ખરોખર વખતે નિશાળે કેમ નથી અવાતું ?

Ten o'clock is not a very early hour દરા વાગતા સુધી તે કંઈ ઘાસું વેહેલું નથી.

How is it you always come to school તમ આટલા મોડા રોજ નિશાળે કેમ આવોછો ?

પડ્યા.

You must not think that you can તમારે એમ નહીં જાણવું કે એ રીતે તમ અંગરેજ શિખી શકશો.

ક્રસ્શે ?

હળુ એક મહિનો છેજ તો. ચોમાસાનો આ છેલો મહિનો છે.

પડેછે ?

સધી તામ પડતો નથી.

છે, ઉનાળાની, ચોમાસાની, કે શિમ્પાળાની ?

તમ માંઠોમાંઠ કોઈ વખત અંગરેજી <u> બોલોછો !</u>

Have you ever an opportunity of કુદી તમારે કોઈ સાથે અંગરેજી ખોspeaking English with any body? લવાનો પ્રસંગ પડ્યો .હતો?

Which do you find most difficult to તમને કિયું સમજવું ઘણાં સુસ્કેલ પunderstand an English book or a ડેછે, અંગરેજ ચોપડી દુ કોઈ શ-ખ્ય અંગરેજ બોલતો હોય તે? person speaking English.

At present we find both of them હમણા તો અમને ખંતે અધરાં. લાગેછે. difficult.

I have taken the liberty to make use માક કરજો હો, આ તમારી સ્લેટ મેં કામમાં લીધી હતી. of your slate.

You are very welcome.

I have made free to use your ink.

You are quite welcome.

May I make use of your black-lead હું તમારી શીસાની પેનસીલ pencil?

You are welcome to a sheet of my જો તમારી પાસે કાગળ ન હોય paper, if you have none of your

I think we must add another sen- એક ખે વાલ્ય વધારવાં જોઇએ tence or two.

What do you mean to write about for સોમવારે તમે શા વિશે લખવાનું Monday?

Have you thought of any thing yet ! હજા કંઈ ધારાં છે કે? any body's room without being asked.

to use my paper without asking me.

I make very free with you.

તમારીજ છે ને.

માક કરજો હો, તમારી જરા શાહી વાપરી હતી.

તેમાં શું, તમારીજ છે ને. લઉં ?

તો મારો કાગળ હાજર . 63

કેમ?

ધારોછો ?

This boy takes very great liberties. આ છોકરામ્યે તો છેકજ શરમ સુકી. It is a very great liberty to come into ખોલાવ્યા વગર કોર્કના મોરડામાં જવા એ ધણા ખેઅદખીન કામ છે.

It was a very great liberty you took મને પૂછ્યા વગર તમ મારો કાગળ લીધો એ તમે ઘર્સ ખેઅદખીનું કામ કીધું.

હં તમારી સાથે કંઈ જાદાઈ રાખતો નથી.

Not more free than welcome.

I wrote to the Collector about that તે કામને વાસ્તે મેં કલેક્ટરને business.

That was a very great liberty to take. એ મોડી ખેઆદખીનું કામ હતુ.

I think our M. is mistaken in that matter.

I shall make free, I think, to tell him તેને તે દેહવાની ખેમ્મદખી હું માથે so.

I have been making free with your books.

You are perfectly welcome.

Where have you been living lately?

With my brother at Broach.

Is that your native town?

No, but our family settled there sometime ago.

We lived previously at Surat.

I was born at Surat, but our family originally came from Cambay.

What language is spoken at

Cambay?

Is Cambay a large town?

Not so large as Surat.

How many inhabitants do you think તેમાં ફેટલામ્પેક લોકની it contains?

Is it a prosperous town?

Not so prosperous as it was formerly.

It is situated at the mouth of the તે મહીનદીના ખારા Máhi.

ં સ્મે ખધામાં ડાહાયો તો. Yes, a great deal more than welcome. હા, મે બધા કરતાં ધણો ડાહાયો તો.

લ પ્યું.

લું ધારૂંધ્યું કે મ્મેમાં આપણા મ. ની

ભુલ છે.

લાઈશ ખરો.

તમારી રજા વગર હું તમારી ચોપડિઓ વાંચતો હતો.

જમ્મો મારા સાહેખ, તમારીજ છે ને. યોડાઓક ઘહાડા થયા તમે કાંઠાં

ગયા હતા?

ભરૂચમાં મારા બાઈ પાસે ગયો હતો.

તે તમારું વતન છે?

ના, પણ અમે કેટલાંએક દાહાડા થયા તાંહાંજ ધર માંડ્યું છે.

મ્યુમે મ્યુગાઉ સુરતમાં રેહેતા હતા. મારો જનમ સુરતમાં થયો પણ મારા

ધરડા અસલ ખંભાતથી આવેલા.

ખંભાતમાં કેઈ ખોલી

ખોલાયછે [?]

પ્પંભાત મોટું શેહેર છે ! સુરત જેટલું મોટું નથી.

વસ્તા છે ?

મ્મે મ્માબાદ શેહેર છે ? **અગાઉના જેવું આ**ખાદ

નથી.

મ્યાગળ છે.

trade between Ahmedabad and Cambay.

Do all Pársis speak Gujráti? Do all the Parsis live in Gujrat ?

Which town contains the greatest number of Pársis?

Bombay, and after Bombay Surat.

Is there any town inhabited by Pársis only?

In what other towns are Pársis found?

In Broach, Baroda, Ahmedabad, Cambay, and in a number of small towns and villages near Surat.

Is Gujráti spoken in Baroda?

After Surat which is the next largest ગુજરાતમાં સરતથી ઉતરતું બિળાં મોઢં town in Gujrát?

Ahmedabad, which was formerly the અમદાવાદ જે અમલ ગુજાતની Capital of Gujrát.

Ahmedabad is the larger of the two, આ બેમાંથી અમદાવાદ તો મોઢ I think.

Have any of you ever been there?

What sort of a town is it?

What business do the Portuguese in સુરતમાં ફરંગી લોકો શું કામ Surat carry on?

They are either writers in the Govt. તેઓ સરકારમાં લખવા જાયછે, offices or musicians, or bakers.

Some are butlers or cooks to European gentlemen.

There was formerly a great deal of અસલ અમદાવાદ અને ખંભાતની વચ્ચે ઘણો વેપાર ચાલતો હતો.

ખધા પારશી લોક ગ્રજરાતી **બોલેછે** ? સધળા પારશી ગુજરાતમાં રેહેછે ? કિમ્મા શેહેરમાં સર્વથી વત્તા પારશી રેહેછે ?

મુંખઈમાં અને તેથી ઉતરતા સુરતમાં. મ્મેલં કોઈ શેહેર છે કે જેમાં નસ્યા પારશી લોકોજ રેડેછે?

બિજા કિયા કિયા શેહિરમાં પારશી લોકો છે?

પ્યંભાતમાં અને સરતની આસપા-સનાં કસખા તથા ગામોમાં. વડોદરામાં લોકો ગુજરાતી બોલેછે ? શોહેર કિલં છે ?

ભરૂચમાં, વડોદરામાં, અમદાવાદમાં,

રાજધાની હતું.

હશે.

તમારામાંથી કોઈ તાંહાં જઈ આવ્યું છે ? શી તરેહનું તે શેહેર છે? प्रदेखे १

મ્મથવા વાજાં **વગા**ડેછે **મ્મથ**વા રોટલી ખનાવેછે.

કેટલાચ્મેક, સાહેખ લોકોને **તાંઠાં** ખિદમત ગારીનું અથવા ખબ-રચીનું કામ કરેછે.

What language are you best ac- તમને દ્રેઈ બોલી સારીપોંડ aquainted with? મ્માવેડે**છે** 1 Portuguese, and after that

Hindustáni.

Is Surat inundated every year? Yes, more or less every vear.

This is a considerable inundation.

When did the water begin to rise?

the chief rise took place in the middle of the night.

How long is it since there was an આવી મોડી રેલ કેટલા વરસ ઉપર inundation equal to this?

great a one as this, these ten years past.

Do you know if any houses have આ વખતે કોઈ ઘર ઘસરડાઈ ગયાં been carried away this time?

Have you heard whether any houses તમે કોઈ ઘર તણાઈ ગ્યાં have been washed away?

In the great inundation of 1837 were સંવત ૧૮૯૩ ની મોડી રેલમાં કોઈ any lives lost?

many cattle were destroyed.

Is the water subsiding this morning? આજ પાણી ઉત્તરે છે ?

ther rising nor subsiding.

Is much of the country flooded?

to any great distance from the river.

પોર્ત્તુગીજ અને તેથા ઉતરતા હિંદસ્તાની.

સરતમાં વરસો વરસ રેલ આવેછે ? હા, વત્તીઓછી પણ વરસોવરસ આવે ખરી.

મ્યા મો**ઠી રેલ** છે.

પાણી ક્યારે ચઢવા માંડ્યું ? It began yesterday afternoon, but પ્રાલે પાછલા પોઠોરથી ચઢવા માંડ્યું પણ મધ્યરાત્રે તો ખૂબ પાણી ચઢચું.

મ્યાવી હતી ?

I don't think, there has been so હું ધારતો નથી કે મ્યાના જેવી મોડી રેલ આ દરા વરસમાં કદી **મ્યાવી** હોય.

હશે વારૂ ?

સાંભળ્યાં છે ?

મ્યાદમીના **છવ ગયા હતા** ?

Yes, a few I believe, and a great હા, થોડાઓક મરી ગયા અને ઢોરોનો **બહ નારા થયો**.

When I came to school, it was nei- જારે હું નિશાળે સ્માવ્યો તારે તો ચઢતાં નહુતું અને ઉતરતું પણ નહુતું.

ખહ ડેકાણે રેલના પાણી પસરચાં છે? No, the inundation does not extend તા. નદીથી કંઈ ઘણાં આધું રેલનું પાણી પસરતું નથી.

Do these floods do any injury to the રેલથી કંઈ ખેલીને નુકસાન પોંઠોંચેછે ? crops? હા, થોડીએક જગોમાં.

Yes, in a few places.

Have any trees or cattle been wash- આ વખતે કંઈ ઝાડ અથવા ઢોરાં તણાઈ ગયાં ? ed away this time?

I have no doubt there have, but I તભાઈ ગયાં હશે ખરાં પણ મેં કંઈ હજાસધી સાંભળ્યું નથી. have not yet heard.

side of the city flooded?

are going about them.

I must go and see that part of the આજ સાંજે જઇને હું તે ડેકાહાં city this evening.

Where did you go last night?

To the esplanade opposite the fort. કિલાના મેદાનમાં ગયો હતો.

There was a great deal of water તાંઠુાં પાણી ધણાં

on rafts.

Has the water quite subsided yet?

Yes, in most places.

very low the water still remains.

so that the water never reaches it.

I had to go to my grand-mother's હું સ્માજ સવારે નાનપર મારી house at Nanpoora this morning and there was very little water to be seen then.

The roads are very bad after the inundation.

Are any of the streets on the other રોફેરની પેલી તરક કોઈ મોહોલામાં રેલ સ્માવી છે?

Yes, many of them are, and boats હા, ધણે ડેકાણે, અને તાંહાં હોડીઓ કરેછે.

જોઈશા.

રાત્રે તમે કાંઠાં ગયા હતા? edi.

People were crossing it in boats and લોકો હોડીમાં ખેશીને અને તરાપા ઉપર ચઢીને સ્માવતા જતા હતા.

પાણી છેક ઉતરી રહ્યું? હા, ઘણે ખરે ડેકાણે.

In some parts of the city which are હજા રોહિરમાં કોઈ કોઈ કિકાએ ઝોલા-ણમાં પાણી ભરેલાં છે.

My house stands upon high ground મારૂં ધર ઉંચાણ ઉપર છે તેથા તાંહાં કદી પાણી સ્પાવતું નથી.

મોઠી માને તાંઢાં ગયો તારે તો યોડું પાણી દેખાતું eg.

રેલ સ્માવી ગયા પછી રસ્તા ઘણા . ખગડી જાયછે.

The shops at the Bireaw gate have વરી મ્યાવી ભાગળની ખધી દુધાનો all fallen in. પડી ગામથો.

In the Bazar, the road is so slippery, ખજારમાં મ્બેટલું ખધું લપસાસું થયું that we can hardly walk upon it.

Crowds of people went about, look- લોકો દ્વામ દ્વામ રેલ જોતાજ ing at the water.

There was so much water in Nan- તાનપરામાં વ્યેટલાં પાણી હતાં poora that my father could not go to the court.

But for the cut which the Govern- હું ધારૂં છું हे की सरहारे वराछाथा ते ment has had made from Varáchá to Bhimpore, this inundation would have been worse I think, than that of 1837.

I always enjoyed very good health ઇંગ્લાંડમાં હમેશાં મારી તખિયત in England.

I never had very good health, even ઇંગ્લાંડમાં પણ મારી તિખયત in England.

years in India, and has always enjoyed excellent health.

Did you enjoy your walk yesterday કાલે સાંજે તમે કરવા ગયા તાંહાં ખૂબ evening?

I and my brother went to spend the હું અને મારો ભાઈ અમારા પિતરાઈ day with our cousins.

Did you enjoy yourselves?

We will go to the fort of Parnera આપણે સાથે પારનેરાને કિલે together.

from the top of the hill there.

I passed a week with him at his હું આઠ દાહાડા સુધી તેના ખંગલામાં country-house and enjoyed myself very much.

છે કે ચલાતું નથી. કરતા.

કે મારા ખાપથી વ્યદાલત જવાયું નહીં.

ભીમપોર સુધી ખાડી નહીં ખોદાવી હોત તો સંવત ૧૮૯૩ ની રેલ કરતાં પણ આ રેલથી વધારે ખરાખી થઈ હોત.

સારી રેહેતી હતી.

રેહેતા નહીં.

This gentleman has lived twenty આ સાહેબ, હિંદુસ્તાનમાં વીશ વરશ થયાં રહેલાછે અને એની તભિયત સારીપોંડે રહેલી છે.

> મજે પડી હતી? સાથે મોજ કરવા ગયા હતા. તમારા જીવને સ્માનંદ થયો? જઇશું.

You will much enjoy the prospect તે ડુંગરની ઢોચ ઉપરથી તમને ખાસું મેદાન નજર સ્પાવશે.

રહ્યો અને મને ખહુ મજે પડી.

I passed my time very pleasantly at મેં તેના ખંગલામાં ધણા મ્યાનંદથી મારો વખત ગુજારથો. his country-house.

I passed a very pleasant week with તેની સાથે મેં એક અહવાડિયું પુરાીથી ગુજારાં. him.

we have plenty of agreeable employment.

When many holidays occur at once, time passes heavily.

How do you pass your time on Sun- રવીવારે તમારો વખત કેમ days?

How do you intend to pass the Di- દીવાળીની રજામાં તમે શું કરચા wálee holidays?

Those who pass their time in idle જે લોકો આલસની પેટ્રે ખેડાખેડા મોજો amusements, cannot expect to acquire either fortune or reputation.

The grasshopper confessed that he ડીડે કુખૂલ કુરું કે મેં મારો વખત had passed his time in singing, dancing, and enjoying himself.

The ant replied, that, those who ક્રીડીઓ જવાબ દીધો કે જે પોતાનો pass all their time in singing, dancing and enjoying themselves, must expect at last to perish with hunger.

How long is it since you left Europe? તમને વિલાયત મુકે શું થયું? How long have you been in India? તમને હિંદ્સ્તાનમાં આવે શું થયું? What time does the journey from યુરોપથી અહિંગ્યાં આવતાં કેટલા Europe take?

trip the steamer makes.

Time passes very pleasantly when જારે આપણે ગમતું કામ કરવાનું હોય તારે વખત જણાતો નથી.

> જારે ઘણા રજા એકીવારે આવી પંડેછે તારે વખત જરા સારીપંડે જતો નથી.

કરશો ?

જાયછે ?

મારવા કરેછે, તેમનાથી દોલત મ્મથવા માખરૂ મેળવવાની માશા રખાતી નથી.

ગાવામાં, નાચવામાં અને મોજો મારવામાં ગ્રજારહો.

ખધો વખત ગાવામાં, નાચવામાં અને મોજ મારવામાં ગાળેછે. તેને ભૂખે મરવું પેડેછે.

દાઢાડા લાગેછે ?

I think of going to Bombay the next હવે પછી આગુમોટ બિજી એમ કરશે તેમાં મારે મુંખઈ જવાનો ધરાદો છે.

How long will it be before you re- તમે પાછા ક્યારે આવશો ? turn?

I expect to return in about two સ્પાસરે ખે મહિના પછી પાછા મ્યાવવાની ધારણા ખરી. months.

What takes you to Bombay?

What brings Mohunlall to Surat, his મોહનલાલ સુરત કેમ આવેછે? એનં family lives at Broach? ધર તો ભરૂચમાં છે.

What has brought your father to તમારા ખાપ સુરત કેમ આવ્યા Surat? 3 7

He has come to examine the Govt. તે અહિંઆં સરકારી નિશાળની પરીક્ષા school here. કરવા મ્યાવ્યા છે.

કુરેછે ?

What does the committee examine કુમીડીવાળા છોકુરાસ્મોની શામાં પરીક્ષા the boys in?

In Reading, Writing, Arithmetic, વાંચવામાં, લખવામાં, હિસાબમાં, બુ-Geography and History.

Several of the first class boys will પાઠેલા વર્ગના કેટલામ્મેક છોકરામ્મોની be examined in Geometry and Algebra.

These boys will pass an examination આ છોકરામ્યા યુક્લિડની પરીક્ષા in Euclid.

Do you know what the prizes will તમને માલમ છે, ઈનામ શાનું મળશે consist of? વારૂ ?

Do you expect to get a prize?

I should like to see our class as મોઠનલાલ જે વર્ગને શિખવે છે large as that which Mohunláll is teaching.

Boys cannot learn so well in a large ન્હાના વર્ગમાં જેમ છોકરામ્યોથી સારી class, as they can in a small one, the monitor has too many to attend to.

ગોલવિદ્યામાં અને ઇતાઢાસમાં.

તમે મુંબઈ કેમ જાઓછા 1

ભૂમિતિમાં અને ખીજગણિતમાં પરીક્ષા થરો.

આપશે. .

તમને ઇનામ મળવાની સ્પાશા છે કે ?

તેટલો મોટો મ્યાપણે વર્ગ થાયતો સારૂં.

પો શિખાયછે તેમ મોટા વર્ગમાં શિખાતું નથી, કેમકે શિક્ષકને ધણા ઉપર નજર રાખવી પંડેછે.

There are two are three boys in the પાસેના વર્ગમાં ખે ત્રણ છોકરા આ વર્ગને સારૂ લાયક છે. next class fit for this.

When will the examination take પરીક્ષા ક્યારે place?

I expect it to take place either in ધારપામાં તો નોવેંબરમાં કે જાને-વારીમાં થશે. November or in January.

Who will examine the school?

The committee and the master.

Who will get prizes in the examina- મ્મે પરીક્ષામાં ઈનામ કોને કોને tion?

I wonder who will get prizes in this આ વર્ગમાં કોણ જાણે કનામ કોને class.

In which part of the day will the examination take place?

About the middle of the day I should think.

Will any persons be present besides કુમાડીવાળા શિવાય બિજા કોઈ the committee?

Some of us in the class wish to have આ વર્ગમાંથી કેટલાએકની મરજી a long lesson every day, in order to finish the book quickly.

But the others do not like to take પણ બિજાઓને એટલી મેફેનત લેવી so much trouble.

Do not hurry over it without learn- સારી પેડ્રે શિખ્યા વગર મોમ આગળ ing it properly.

the school boys, but they are ashamed.

Wednesday.

નિશાળની પરીક્ષા કોણ લેશે? માસ્તર અને કમીટીવાળા.

મળશે ?

મળરો ? પરીક્ષા ક્રષ્ટી વખત થરો ?

મારા ધારચામાં તો ખપોરે થશે ?

મ્<mark>યાવશે ?</mark>

છે કે ચોપડી વેહેલી પૂરી કરવા સાર પાઠ વત્તો લેવો.

ગમતી નથી.

દોડ શું કરોછો.

I should like to speak English with નિશાળના છોકરાવ્યો સાથે અંગરેજી ખોલવાની મારી તો મરજ ખરી, પણ તેઓ શરમાયછે.

I think we shall finish our book by બુધવાર સુધીમાં આપણે ચોપડી પુરી કરી રહીશું કેમ ?

One of my eyes is so weak that I મારી મોક માંખ મેવી ડોહોળાઈ cannot bear to look at any thing છે કે તેથી કંઈ તેજવાળી ચીજ bright with it.

The Parsees will want a five days પારશી લોકોને પાંચ દાહાડાની holiday. રજા જોઇશે.

What is it about?

શું છે ?

Do all the Parsees take this holiday ખધા પારશી લોકો આ રજા એકજ at the same time? વખતે લેશે?

Some of the Parsees approve of this કેટલામ્મેક પારશીમ્મો મ્મે નિયમ પસંદ measure, some do not. કરે છે મને કેટલામ્મેક નથી કરતા.

Dádobá wishes to unite the second ખિર્જો અને ત્રિજો વર્ગ એકઠો કરવાની and third classes. દાદોખાની મરજી છે.

And wishes us to begin our present અને હમણા જે ચોપડી અમે શિખીએ reading book again. છેએ તે ફરીથી મંડાવવાના છે.

As Ramchunder was drinking yester- રામચંદ્ર કાલે પાણા પીતાં પીતાં નદીમાં day, he fell into the river. પડ્યો.

Did any one pull him out, or did he કોઈમ તેને ખેંચી કાઢ્યો કે તે પોતાની get out himself? મેળે નિકળ્યો?

Is the water deep at that part of the તે ડેકાણે પાણી ઉંડું river?

No, the water is shallow near the ના, કિનારા આગળ પાણી ઓછું bank.

What did he do when he got out? તેણે બાહાર નિકળ્યા પછી શું કહ્યું?
I suppose he went home to dry his તે પોતાના કપડાં શુકવવાને ઘેર clothes.

Are many people drowned in the તાપીમાં ઘણા લોક Tapti? યુખે છે?

Do many accidents happen on the તાપી ઉપર ઘણી ધાતો થાયછે કે Tapti?

Have you heard of the accident that ખચારા બાપૂજીના ખનાવની તમે ખબર has happened to Bapoojee? માંભળી કે?

I understand that Ramchunder met રામચંદ્ર ઉપર કાલે કંઈ માકત with an accident yesterday. ગુજરી.

You must not be angry with him, it તમારે ગ્રસ્સે ન થવું જોઈએ તેણે કંઈ જાણા જોઇને નથા કોધું. was quite an accident.

Have you heard of the accident that કાલે નાણાવટમાં કંઈ ખન્યું occurred in the Nanavat street તેની તમને ખબર ? 63 yesterday?

Did he run over him, intentionally તે તેના ઉપર જાણી જોઇને દોડી ગયો કે અજણતાથી? or accidentally?

મ્મણસિંતું થયું ખરૂં. Accidentally of course.

The Parsees will want leave granted આ મહીનામાં પારશી લોકોને ધણી રજા જોઇશો. them many times this month.

I think, Eduljee has done this board મેદલ જીએ તો આ પાહિયું સારૂં ખનાવ્યું છે કેમ*ી* very nicely.

There was a great deal of rain this આજ સવારે ખસ વરસાદ થયો. morning.

The clouds look very heavy now. હમણાં વાદળાં ઘણા ચઢી સ્માવ્યાં છે. The rain has done a great deal of વરસાદથી ધાયું સારૂં થયું

good.

My eye is rather better.

What do you do for it?

What remedy do you apply to it?

I have a bad head-ache to-day.

My head aches very much this morning.

We have a Shradh at our house આજ મારે તાંઠા શ્રાફ છે which has made me late this morning.

My leg is all benumbed.

My foot has gone to sleep.

Tomorrow we have to repeat our કાલે "ઇડિઓમેટિકાલ એક્સરસેસ" idiomatical exercises.

મારી આંખે જરા ઠીક છે. . તમે અને શું ચોપડોછો?

તમે સ્પેનો શો ઉપાય કરોછો? માજ તો મારૂં માથું દુખેછે.

મ્માજ સવારનું માર્ક માથું **ધ**ર્સ્થ દુખેછે.

તેથા મારેથા મોડું **મ્પ**વાયું.

મારે પગે બધે ખાલી સ્માવી છે. મારે પગ ઝઝણા ચઢી છે.

ગોપ્યવાનો વારો છે.

We must write a few more.

આપણે થોડાંએક વધારે લખવાં જો⊌ંઍે.

Oh, these are very easy sentences. It is just ten days since I was

મોહો, આ વાક્યો તો ઘણાં સેફેલાં છે. હું સ્માજથી ખરોખર દશ દાહાડા ઉપર અહિં હતો.

I expect corn will be very cheap મ્યોણ મ્યનાજ ધર્ણ્ય સોધું this year.

થરો.

Why do you think so?

here.

મ્મેમ શા ઉપરથી ધારોછો ? Because we have had great deal of વરસાદ ધણો આવ્યો તેથા. rain.

When will the other school-books નિશાળની બિજ ચોપડીઓ ક્યારે મ્યાવશે **?** come?

All boys are fond of change.

ખધા છોકરામ્યોને કેરકાર ઘણો ગમેછે. We have an English proverb which અમારી અંગરેજમાં એક ફેહેવત ફે ''નવી સાવરણીથી ચોપ્પ્યું વળાયછે."

says, "New brooms sweep clean."

We shall finish our book the day af- પરમ દાહાડે અમે અમારી ચોપડી ter tomorrow. પરી કરીશં.

I did not come yesterday because કાલે વરસાદ ઘણો હતો વાસ્તે હું there was a great deal of rain.

મ્યાવ્યો નહીં.

Let us write about something else.

Does this rain do any good?

The farmers don't want it I think.

lyánrái's ?

બિજી કુંઈ વાતવિશે આપણે લખીએ. મ્યા વરસાદ**થા** કંઈ કાયદો થાયછે ? મ્મે વરસાદ ખેડૂત લોકોને જોઈતો નથી. Is that my slate you have, or Ka- તમારી પાસે રલેટ છે, તે મારી છે કે કલ્યાણરાયની ?

It is neither your's nor Kalyanrai's, it તે તમારી નથી અને કલ્યાભરાયની પણ નથી, એ તો એદલજીની છે. is Edaljee's.

Is that his book you have got, or તમારી પાસે મારાવાળી ચોપડી છે કે mine? મ્મેનાવાળી ?

It is neither your's nor his, it is my તે તમારીએ નથી અને તૈનીએ નથી. મ્મેતો મારી પોતાની છે. own.

Who has taken my black-lead pen- મારી શીસાની પેન્સીલ કોણ લઇ cil away? ગયું ?

મોને સારૂ કું ચોપડી **લા**લું ? What book shall I get for him?

I should think, the "Third Reading "થર્ડ રીડીંગ" અને વાસ્તે ઠીક Book" would do for him. પડશે.

Either the "Third Reading Book" "થર્ડ રીડીંગ" અથવા મિન્વેલ. or the Sequel to the Spelling Book.

Set him to learn some of the Idio- જરા જા અને '' પ્રિઓમેરિકલ એ-ક્સરસેજસ" પણ શિખવવા માંડોmatical Exercises too.

You shall also dictate some senten- ત્રમૃતે થોડાં થોડાં વાક્યો પણ લખાવજો. ces to him.

જોડણા સારીપંડે શિપ્પવાની રીત The best method of learning એ છે કે કોઈ લખાવેને spelling, is to write from **મ્મા**પણે લખવં. dictation.

Some body has taken away my writ- કોઈ મારી લખવાની ચોપડી લઇ ing-book. ગયં.

Is that my writing-book he has or તેનીપાસે લખવાની ચોપડી છે. તે મારી છે કે તમારી?

It is neither your's nor mine, it is તે એનીજ છે, મારીએ ન હોય અને his own. તમારી પણ ન હોય.

Which turban have you got, the red તમારી પાસે લાલ પાચડી છે કે one or the green one? લીલી ?

Has he got the Chinese umbrella, or એની પાસે છત્રી છે. તે ચીનાઈ છે કે the European one? વિલાયવી ?

These are very old shoes, I intend આ જોડા ઘણા જાના થઈ to buy a pair of new ones tomor-

Are there as many boys in the se- ત્રિજા વર્ગના જેટલા cond class as there are in the third?

There are more boys in the second ત્રિજા વર્ગ કરતાં ખિજા વર્ગમાં class than in the third. છોકરા વત્તા છે.

લેવાનો ર્છો. **બિજા વર્ગમાં છોકરા** છે કે ?

ગયા છે, કાલે હૂં નવા

Are there as many leaves in this book તે ચોપડીના જેટલાં આ ચોપડીમાં as there are in that? પાનાં છે ?

There are more leaves in this book તે ચોપડી કરતાં આ ચોપડીમાં પાનાં than there are in that? વત્તા છે.

There are not so many leaves in that આનાં જેટલાં પેલી ચોપડીમાં પાનાં book as there are in this. નથી.

This book contains more than twice તે ચોપડીમાં છે તેથી આ ચોપડીમાં as many leaves as that does. ષ્મભાં કરતાં વધારે પાનાં છે.

That book does not contain half as આ ચોપડી કરતાં તેમાં અધી પણ many leaves as this does. પાનાં નથી.

Have you got as many books as કરામજીના જેટલી તમારી પાસે Framjee has? ચોપડીઓ છે?

I have more books than Frámjee has.

No, I have not so many as Frámjee has.

I have about half as many.

If you are ever at a loss to express જો તમને કંઈ અંગરે જીમાં ખોલતાં yourself in English, make a note of the difficulty, and ask me in the

Explain this to Rattanjee.

morning's lesson.

Do you understand it now?

Ghee has become very dear in Surat. સુરતમાં ઘી ઘામાં મોધું થયું છે.

How is that?

It is in consequence of the inunda- રેલના સુખ-ખથી.

How does the inundation affect the રેલને અને ધીની કીમતને શો price of ghee ? સંબંધ છે !

It destroys a great deal of the grass જે ધાસ ગામો ખાયછે તે ધારાં ખારૂ રેલથી ખરાખ થઈ જાયછે. upon which the cows feed.

ફરામજીના કરતાં મારી પાસે વત્તી ચોષડીઓ છે.

ના, ક્રામછના જેટલી મારી કને નથી.

મારી પાસે એથી અર્ધે ઢશે છે. Framjee has twice as many as I have. મારા કરતાં કરામજ પાસે ખમણી છે. નહીં આવડતું હોય તો તે લખી રાખજો અને સવારના પાઢ વખત મને પૂછ્છો.

> મ્યા રતનજીને સમજાવો. હવે તમે સમજ્યા કે? તે સાથી વારૂ?

Do the floods always happen at the શું વરસોવરસ એકનીએક વખતે રેલ same time of the year? આવે છે?

Our city has been nearly destroyed આગવી આપણું શેહિર છેક ટુડી by fires.

If this warm weather continues, I જો આવોનો આવો તાપ પડ્યા કરશે expect the cholera will break out તો સુરતમાં પાછો મરકીનો રોગ again in Surat. આલશે.

Which is the most unhealthy part of વરસના કયા દાહાડામાં ઘણો રોગ the year? ચાલેછે?

The hot season, just before the rains ઉતાળામાં, વરસાદ આવવાની set in. અગાઉ.

No, you are wrong I think; the ના ના, ખોટી વાત; હું ધારૂં છું ક month just after the rains, is I વરસાદ પછીનો મહિનો ધણો believe the most unhealthy time. રોગષ્ટિ હોયછે.

How many people die in Surat in a દર . વરશે સુતરમાં કેટલા લોક year?

What is the annual mortality in સુરતમાં વરસોવરસ કેટલાં મોત Surat? do you know? થાયછે તેની તમને ખ્ય્યર છે?

How many funerals occur daily upon સરાસરી રોજના કેટલાં મરતાં an average?

What is the average daily number સરાસરી રોજ કેટલાં મરતાં of deaths?

I think 9, or 10, in a day, but in the નવ દરા તો રોજ હશે, અને ઉનાળામાં hot season 15, or 16. તો પંદર શોળ.

A little Brahmin-boy was drowned મેં અમ સાંભળ્યું કે કાલે એક પ્રાહ્માસુin the Taptee yesterday I hear. નો ન્હાનો છોકરો તાપીમાં ડુખી સુઓ.

Yes, I saw him taken out. હા, મેં તેને બાહાર કાઢતાં જોયો.

How long had he been in the water? તે પાણીમાં કાંદ્રાંસુધી રહ્યો?

Not more than a quarter of an hour. અર્ધ ઘડીથી વધારે નહીં રહ્યો હોય.

But he was not dead then! તારે એ કંઈ સુએલો નહીં હોય.

Did they use no means to restore તેને સારો કરવાનો કંઈ ઉપાય નહીં him?

No, they took him away directly નારે, તેને તરત ખાળવાજ લઈ to burn him. ગયા ને.

Why, many people have been brought અમ કેમ, ઘણા ખરા લોકો to life again after being in the પાણીમાં પા ક્લાક કરતાં water more than a quarter of an વધારે રહીને પાછા જીવતા hour.

Don't you find your new book very તમને નવી ચોપડી અધરી નથી difficult?

I expect you will find this new book મારા ધારચામાં તો આ નવી ચોપડી very difficult. તમને ઘણા અધરી લાગશે.

Have you finished the first lesson in તમે મ્પેમાંનો પેફિલો પાઠ હળુ પૂરો it yet? .

No, we only began it yesterday. તા, કાલેજ આરંભ કીધો તે.

We had half the first lesson trans- પેહેલા પાઠમાંથી અર્ધાનો તરજીમો lated to us. અમને આપ્યો.

Do you think you know what it all તમે હવે અનો અર્થ બધો સમજોછો means?

Do you think you will be able to આજ તમારાથી પોતાના મેળે એનો translate it yourselves to-day? તરજામો થશે?

It is a great deal more difficult than પૈફેલી ચોપડી કરતાં એ ઘણી the former book. મુશ્કેલ છે.

How near are we to the Diwalee? હવે દીવાળીને શું બાકી છે? It wants four weeks to it. મહિનો મ્પેક છેજ તો.

The Hindus reckon their months by હિંદુ પોતાના મહિના ચંદ્ર ઉપરથી the moon.

How do the Pársis reckon their's? પારશી લોકો પોતાના કેમ ગણે છે?
Their year consists of twelve months તેઓનું વરસ ખાર મહિનાનું છે, ત્રીસ each thirty days long, and of five ત્રીસ દાહાડાનો મહિનો અને પાંચ intercalary days.

What do they do with the odd quar- પા દાહાડાના વધારા વિશે તેમ્મો ter of a day. કેમ કરેછે.

The year you know is 365 days and તમે જાણોએ મુમારે ગ્રામ ત્રણશ સવા nearly a quarter of a day long. પાંસડ દાહાડાનું વરસ થાયછે.

Bring me more information on this કાલે અને વાતની જરા વધારે તજવીજ subject tomorrow. કરી લાવજો.

Where do you buy your તમે સ્લેટ પેન્સીલ કાંઢાંથી ખરીદ slate-pencil? કરોછો ?

Where did you buy that slate? તે સ્લેટ તમે કાંઢાંથા લીધી?

When will he buy himself a new tur- તે પોતાને વાસ્તે નવી પાગડી ક્યારે ban? લેશે?

Káhándás has bought himself a new કાહાનદાસે પોતાને સારૂ નવા જોડા pair of shoes. લીધા છે.

I have bought myself a new મેં એક નવો અંગરખો વેસાતો coat. લીધો છે.

We have bought ourselves a new અમેં એક નવી ગાડી લીધી Garry.

They have bought themselves a new તેઓએ એક નવી ખળદની એડ pair of bullocks. લીધી છે.

Have you bought yourself a new તમે પોતાને સારૂ નવી પાગડી Págdee? લીધી?

She has bought herself a new Sadee. તેણાએ એક નવી સાડી લીધી છે. The sparrows have built themselves આપણા નિશાળના ઓરડામાં ચલી- a nest in our school-room. ઓએ પોતાનો માળો ખાંધ્યો છે.

The silk-worm spins itself a cover- રેશમનો કીડો પોતાના શરીરને રેશમથી ing of silk. લેપેટેછે.

That moth will burn itself in the પેલો પતંગીઓ દીવામાં પડીને lamp. અળવાનો છે.

That child will fall down and hurt પેલું છોકુર પડી જરો ને અને itself.

Have you made any inquiries for me આ દેશમાં લોકો વખત શી રીતે about the manner of reckoning ગણે છે, તે વિશે તમે કંઈ time in this country? તલાસ કીધી?

There will be no Parsis at shool to- કાલે કોઈ પારશી નિશાળ નહીં આવે, અથવા એક બેથી તો વત્તા નહીંજ morrow:— or not more than one આવે. or two.

Is it a religious holiday?

ધર્મનો મોટો દાહાડો છે?

No, to-day is a religious holiday, but ના, ધર્મની દાહાં તો માજે છે, tomorrow is a holiday for feasting and amusement only.

પણ કાલે તો મોજ શોક કરવાનો દાહાડો છે.

Tomorrow is the Parsis' new year's કાલે પારશીના ખેરતા વરસનો દાઠાએ છે. day.

At what hour is the day considered આ દેશમાં દાહાં કે મારે શરૂ થયો to begin in this country? માનેછે ?

The Parsis reckon their day from the હાથ ઉપરનું રુવું જેવારે નજર time when there is first light enough to distinguish the fine તે વખતથા પાસ્સી લોકો પાhair on the arm, or the back of the hand.

ુ આવે એટલું અજવા<u>ળું</u> પડે તાનો દાહાડો ગણેછે.

The Hindus reckon their's in the હિંદ લોકો યુરોપિયનની same manner as the Europeans, that is to say, from midnight.

પેંડેજ ગણેછે એટલે પાછલી રાતથી.

How is it we have no Mussalmans in આપણ નિશાળમાં કોઈ મુસલમાન our school? કેમ નથી !

Do none of the Mussalmans wish to કોઈ સુસલમાન લોકોની અંગરેજી learn English? શિપ્પવાની મરજ નથી?

In the Bombay school, there are મુંખાઈની નિશાળમાં ધાયા મુસલમાન many Mussalmáns. છે.

દક્તરદારને અંગરેજીમાં શું કેહેછે ! What is the English for Daftardar? Translated literally, it is keeper of શુખદેશાબ્દનો તરજામો કરીએ તો દક્તરનો રાખનાર. the records.

What is the employment of a Daf- દક્તરદારનું શું કામ tardár? કેહેવાયછે ?

Under the collector he superintends કલે કટરના હાયનીએ રહીને જમાંthe whole collection of the revenue.

ખંદી વસુલાતની ચોકસાઇ દ્રરેછે. Domestic servants in this country આ દેશમાં ધરકામને વાસ્તે મરદ

are men, in England they are mostly women.

નોકરી કરેછે, પણ ઇંગ્લાંડમાં ઘણું કરીને અઇરી મ્યો નોકર છે.

All household work in our country અમારા દેશમાં ધરમાંનું તમામ ક is done by women.

મ્યારત કરેછે. તમારે ત્યાંઢાં કોઈ દાસી છે?

Have you any women servants?

રાંધેછે ધર વાળેછે અને પથારી-ઓ પાયરેછે.

Yes, among the Parsis, women ser- હા, પારશીલોકમાં તો ખઇરીઓ vants cook and sweep the house and make the beds.

The Mussalmans too employ a great મુસલમાનો પણ ધણી મોરતોને તો રાખેછે.

many women-servants.

રાપ્પોછો ?

Do you keep a servant to go on સંધેસો પોંહોં ચાડવાને તમ નોકર errands?

> પોંહોંચાડેછે અને જારે સિપાઈન હોતા તારે તે કામ સ્મારત કરેં હોયછે.

Where there is a Sipahi, he goes on જારે સિયાઈ હોયછે તારે તે સંધે errands, where there is no Sipáhi, one of the women goes.

> જો ખ⊌રીઓ નહીં હોય, તો રસે કરવા પ્રાહ્મણને રાખેછે.

In a Hindu house the servants are હિંદના ધરમાં સધળા નોકર પુરૂષો all men I think.

> તે ક્યારે મરી ગયો ? તે શાથી મરી ગયોે? તેને શું દરદ હતું? તે શા રોગથી સુસ્યો ? કંઈ ફેફસામાં રોગ થયો હતો. **ખચવાની આશા ખો**ટી.

The women of the house cook, but રસોકિના કામમાં તો બકરીઓજ, પ if there are no women, a Bráhmin is hired to cook.

Have you heard of Gopinath's death? ગોપીનાયના મોતની તમને ખબર દ

When did he die?

What did he die of?

What was his complaint?

Of what disease did he die?

Of a disease of the lungs.

When the lungs are diseased, there જારે ફેકસામાં રોગ થાયછે તારે is hardly any hope of recovery.

There is no oil in the house, you ધરમાં મુતલક તેલ નથી, જઇને થોડું લઈ આવો. must go and fetch some.

Send the servant to buy some.

Fetch two seers of oil.

Go and buy two seers of oil.

There is no oil in the house.

Tell the servant to go and fetch ચાકરને કહ્યો કે જઇને થોડું લઈ some.

out of my pocket, go upstairs and look for it.

Go upstairs and look for a quarter ઉપર જંઇને જાઓ ની, મારા ગજof a rupee which I have dropped out of my pocket.

where on the stairs.

dropped it while playing down-

Have you been downstairs to look તમે નીચે જઇને શોધી આવ્યા ? for it?

Have you looked on the stairs for it? તમ સીડી ઉપર જોયું કે નહીં? Have you looked all about the land- સીડી નીચે મ્યાસપાસ બધે ખોળી એશી ing for it?

I have been five months in Surat. હ સરતમાં પાંચ મહિના થયા છું.

હું દોઢ મહિનો મુખઇમાં હતો. I was six weeks in Bombay.

You were three days in Broach, did તેમ ભરૂચમાં ત્રણ દાહાડા રહ્યા તેટ-લામાં જેવા લાયક ચીજો ખધી you see every thing that was to be seen in it? જોઈ વળ્યા?

He has been studying English 15 તેને અંગરેજી શિખતાં પેંદર મહિના months. ંથયા.

ચાકરને થોડું તેલ લેવા મોકલો. **ખ શેર તેલ આ**ણા આપ.

જાઓ જઇને ખ શેર તેલ લઈ આવો. ધરમાં તેલ ન મળે.

આવે.

I have dropped a quarter of a rupee મેં મારા ગુજવામાંથી મોક પાવળી પાડી, જરા ઉપર જઇને જાૂઓ ની.

> વામાંથી એક પાવળી પડી ગાર્કા

I think I must have dropped it some- મને વ્યાવા સુરત છે કે મેં કહીં સીડી ઉપર પાડી ઠરો.

Motiram thinks that he must have મોલીરામ ધારે છે કે તે નીચે રમતો હતો તેવારે તેને પાડી હશે.

He studied English six months in તે છ મહિનાસુધી મુંખઇમાં અંગરેજી Bombay. શિખ્યો છે.

He studied English for a short time તે થોડાએક દાહાડા પુનામાં અંગરે છ at Poonah. શિપ્પતો હતો.

At present, he attends the Govt હમણા તે સુરતની સરકારી અંગરેજી English school at Surat. નિશાળમાં આવે છે.

How long have you been living in તમને સુરતમાં રેહેતાં કેટલા ઘઢાડા Surat? થયા?

How long has he been living in તે મુંબાઈમાં કેટલા ઘઢાડા થયા Bombay? રેહેંછે?

How long did he live at Broach? તે ભરૂચમાં કેટલા દાહાડા રહ્યો?
The boys in this class don't agree આ વર્ગના છોકરાઓને માંદોમાં ખનતું
very well together. નથી.

I am afraid the boys in this class મ્યા વર્ગના છો કરામોને માંહોમાં are very disagreeable with each ધણો મ્યનખનાવ other. રેહેંછે.

A good temper and agreeable man- શિખવા કરતાં સારો સ્વભાવ અને ners are more important even than મળતી ચાલચલ ગત રાખવી એ learning. ધણી મોડી વાત છે.

What are you about? તેમે શા ક્રામમાં છો?

What have you been about all this તેમ માજ સવારે શું કરતા morning? હતા?

What are you going to do? તેમ શું કરવાના છો?

What do you mean to set about હમણા તમે શું કરવા now? માંડશો ?

What is Umedram about? ઉમેદરામ શા કામમાં છે?

What has Framjee been doing this પંદર દાહાડા સુધી ફરામજી શું કરતા last fortnight? કરતો હતો?

What have you been about? તમે શું કરવા કરતા હતા?

What is he going to do now? હવે તે શું કરવાનો છે?

What do you mean to do in it? तेभां तभे शुं કरवाना?

I hardly know, what I shall do in મને તો કુઈ મુત્રતું નથી, મ્મેમાં હું શું કુરૂં ? it.

What can be done in it?

days past?

Has that boy got a black eye? No, he has been stung in the eye. ના, મોની આંખ કંઈ કરડાં છે. What do you call a black eye in "બ્લાક આઇ" ને તમે ગુજરાતીમાં Gujráti.

Did you go to Bhimpore in the moonlight on Monday?

Yes, and challenged a Baniá to run his bullocks against mine.

He ran his gådee against a post.

He ran against me in the street. He ran his bullocks against Hormaz- તેણે પોતાના ખળદ હોરમશાના ખળદ shá's.

boys to Bombay every six months as candidates for scholarships.

to Bombay.

Two then will go in December, two તારે ખે ડિસેંખરમાં જશે, અને ખે in June and so on, two every six months.

That is a very good book, where did આ ધણી સારી ચોપડી છે. તમે you get it.

He don't know what to do in it. એમાં તેને કંઈ કરવાનું સુત્રતું નથી. મ્મેમાં શું કરવું વારૂ ? What was he doing all the last week? આપ્પા અઠવાડીઆમાં એણે શું કીધું? What has he been doing these three આ ત્રણ દાઢાડા થયા અને શું કરવા કરતો હતો?

> ે પેલા છોકરાની આંખે કુંઈ વાગ્યું છે ? શું કહોછો ?

સોમવારે ચંદનીમાં તમે ભીમપોર ગયા હવા કે?

હા, અને મારા ખળદીઆસાથે એક વાણીમ્માના ખળદ દોડાવવાની શરત મારી.

તેણે પોતાની ગાડી એક થાંભળા સામી દોડાવી.

ેતે રસ્તામાં મારા ઉપર દોડી સ્પાવ્યો. સાથે દોડાવ્યા.

The Board wishes us to send two બોર્ડ છ છ મહિને બબે છોકરા જે સ્કોલર થવાને ઉમેદવાર હોય તેમને આપણે અહિંઆંથી તેડાવેછે.

The Board will pay their expenses બોર્ડ તેમને સુંબઈ જવાનો ખરચ આપશે.

> જીતમાં, અને પછી એ પ્રમાણે છ છ મહિને ખે ખે જયા કરશે.

કાંઠાંથી લીધી ?

in it.

It is a volume of the * * * There are seven volumes altogether. ખધા મળીને તેના સાત પુસ્તકો છે. Do you ever try to read any English તમે કોઇ વખતે કુઈ અંગરેજી ચોપડી book at home? It is impossible to write English without having read a great deal

Get easy books if you can, and read them through very carefully.

soon as the books arrive from England.

Have you any thing to say to me? What have you to say to me? Motirám wishes to speak to you. We must leave this now, and set હવે એ રેહેવા દુધને બિજા કુંઈ about something else.

Will you give me leave to use your જરા આપની શાહી લખવાને ink?

Shall you leave your family here or બાઇરાં છોકરાને અહિંઆંજ રેહેવા દેશો take them with you? Leave my house directly.

Are you going to leave me alone તારે શું મને મોકલો સુકી then?

Remain with this child, don't leave it.

Will there be leave on Thursday? ખુદસ્પતવારે રજા છે? H. has applied for a month's leave હ. એ મહિનાની રજા માગી of absence?

એ એક **** માંનું પુસ્તક છે. ધેર વાંચી જમ્મોછો ! ધહ્યું અંગરેજી વાંચ્યા શિવાય કદી સારૂં લખાવાનું નહીં.

જો મળે તો સેઢેલી ચોપડીઓ પેદા કરો અને તે સારીપંડે મન *દુર્દ્રો*ન **બધી વાંચી જા**મ્યો.

We are to have a library here, as ઇંગ્લાંડથા ચોપડીઓ આવશે એટલે આપણે અહિંઆં એક કિતાબખાન થશે.

> તમારે મને કું કેહેલું છે? તમારે મને શું કેહેવાનું છે? તમને મોતીરામ ખોલાવેછે. કરવા માંડીએ.

When is your brother to leave Surat? તમારો ભાઈ સુરતથા ક્યારે નિકળશે ? **મ્યાપશો** ?

કે શાથે તેડી જશો? હુમણાંનો હુમણાં મારા ધરમાંથી નિકળ. Who gave you leave to do that? તમને કોણે કહ્યું કે તે કરજો? જશો કે? મ્યા બાળકની સાથે રેહેજો, **મ્યે**ને

વીહીલં ન સુકતા.

Leave him alone pray. અને રેહેલા દો ની (અને ન છેડો). Don't move those books, leave them એ ચોપડીઓ પ્યસેડતા ના, મુકી છે

as I put them. તેમ રેહેવા દેજો.

Let those books alone, they are very તે ચોપડીઓને છેડતા ના હો, મેં well as I put them. જેમ ગોડની છે તે ઠીક છે.

This is a very mischievous boy, he આ છોકરો ઘણો ઉછાંછલો છે, એના can let nothing alone. હાથ મખણા નથી રેહેતા ને.

His father will not give him leave to તેના બાપે તેને જવા નહીં go. દીધો.

His father won't allow him to leave તેનો ખાપ તેને મુરતમાંથી ખાહાર નહીં Surat.

His father will not give him leave તેનો ખાપ તેને સુરતથી ખાહાર કાંઢાં to leave Surat. જવા દેશે.

Will you allow me to pass? જરા મને જવા દેશોં?

How came you to allow the child to આ બાળકને તમે એ કેમ ખાવા eat this?

Allow me to say that * * * * મને કેફેવા દો કે * * * *

What allowance do you make for આટલી ખોડ છે એની તમે શું કસર this defect? કાપોછો?

His father allows him a hundred તેનો ખાય તેને વરસ દાઢાંડે હજાર pounds year. રૂપીમા માપેછે.

That is a very liberal allowance I અને કંઈ થોડું think. નથી.

You must make allowance for him, જવાદો ની, મ્યેલો ખરસુંજ છે he is but a child. કે ની.

I can make every allowance for a મોના જેવો હમણા ગમે તે મ્યારમી હોય man in his situation, but this is તો હું કંઈ બોલું નહીં, પણ મો તો too bad. મારાથી નહીં ખમાય.

When you travel does the Govern- જારે તમે કરવા જાઓછો, તારે સરકાર ment allow you any thing extra? કંઈ તમને પગાર ઉપરાંત આપેછે? Have you extra allowance when you તમે કરવા જાઓછો તારે તમને ભાશું

travel? મળે છે કે ?

What is the travelling allowance? બાયું શું મળે છે?

ed to come through the town.

any Bhavaees in Surat?

would not allow you to spend your money on such trash as this.

You must make allowance for the very difficult position in which he is placed.

allowance will you make me?

In calculating the price of these આ ચોપડીની કીમત ગણવામાં, તે books, what allowance do you make for their carriage from Europe?

to do it in?

I can't allow you a day longer.

Give every man his due.

now?

How much is there due on that account now?

With all due deference for the opi- આવા મોટા આદમીના વિચારથી ઉલગ્ર nion of so celebrated a man I cannot help thinking that * * *

the respect due to him.

The Sipahi's Taboot was not allow- પલટનના તાપૂતને શોહેરમાં આવવા દીષું નહતું.

How is it the Kotwal will not allow કોટવાલ સરતમાં ભવાઈ કરવાની રજા કેમ નથી આપતો ?

I am sure if your father knew it, he મને નક્કી છે કે જો તમારો ખાપ એ જાણે, તો તમને તે એમ નદારી રીતે પૈસા નહીં વાપરવાદે. જવાદો ની, એની અવસ્થા ઉપર તો જરા નજર

રાપ્યો.

If I take half a dozen of them, what જો અમાંથી હું છ લઉં તો તમે મને શું છૂટ સ્માપસો ?

યૂરોપ થકી અહિંઆં આવી તેનો શો ખરચ ચઢાવોછો?

How many days can you allow me મે કરવાને મને કેટલા દાઢાડાની રજા આપોછો ?

> સ્મેથી વધારે સ્મેક દાહાડો પણ તમને નહીં આપું.

જેને તેને પોતાનો હક સ્પાપો.

How much is due on that account તે હિસાબમાં હમણા શું ખાકી નિકળેછે !

> તે હિસાળે હમણા શું બાકી નિક્રળેછે ?

તો મારાથી કેમ થવાય પણ મારી નજરમાં એ આવેછે કે * * You certainly do not treat him with અને તમે ઘટારત પ્રમાણે આદરમાન તો નથીજ આપતા તો વળી.

I wish to treat him with all due res- હું તેને સાર્રીપેઠે ધટારત પ્રમાણે માન **મ્યા**પવાને ચાહંછું.

This bill will be due on the third of આવતા મહિનાની ત્રિજી તારીએ આ next month. હંડી પાકરો.

The elephants and horses were sold ઠરાજીમાં દાયીધોડા वेचाया. by auction.

Is there an auctioneer in Surat?

What commission does he take?

Five per-cent.

સરતમાં કોઈ હરાજ કરનાર છે? તે ઠકસાઈ શું લેછે? શેંકડે પાંચ ટકા.

ઠરાજી હોયજ છે ને વળી બિજી

Do many sales take place in Surat? સુરતમાં હરાજી ધણી થાયછે?

When a sale is to take place, how do જારે હરાજી થવાની હોય તારે શી રીતે જાહેર ખખર આપે છે ? they advertise it?

Do they stick up bills about it, or do શું તેને વાસ્તે કાગળ ચોહોડેછે કે માણસ મોકળીને બધે જાહેર they send a man round to an-કરાવેછે ? nounce it?

There are regular weekly auctions મુંખધીમાં આઢ આઢ શહાઉ તો ચાલુ at Bombay besides occasional

વખતસર થાય તે તો જાદી. ones. There is still a great deal of waste હજા હિંદસ્તાનમાં પડતલ જમીન land in India. ધણી છે.

These mangoes have very large આ કેરી-માના ગોટલા ધણા મોય છે. stones.

What sort of a kernel is inside the ગોટલાનીમાં ગોટલી શી તરેઢની હોયછે ? stones?

The children break the stones and છોકરાવ્યો ગોટલા ભાગીને તેમાંહેથી ગોટલીઓ કાઢીને શેકી ખાયછે. roast the kernels and eat them. ખારક, ખજાર, એ સર્વ કળોમાં Dates are stone-

ડળીવ્યા હોયછે. fruits.

The kernel of an almond, the kernel બદામનો મગજ, કોપરાનો ગર, આળનો કળીઓ, કેરીના ગોof a cocoanut, the kernel of a plumstone, a mango-stone, &c. **ટલાની ગોટલી** કત્યાદિ.

These are very fine mangoes. Is it a good mango-season this year? શું મ્યોખ કેરીનો પાક સારો છે? Are mangoes plentiful this year? The fruit-season in England is from ઈંગ્લાંડમાં મેવાની રૂત માજધી તે now till October.

Which is your chief season for fruit?

season.

The fields are nothing but dust. The fields now look like those of Europe during the winter.

desolate during the winter because there are no leaves on the trees.

Europe is all bare in the cold wea- યુરોપમાં શિમ્માળે સુકવાસું પંડે છે ther, and this country in the hot weather.

When the rains have once fairly set એક વખત વરસાદ સારીપોર્ટ આવ્યો in, the ground is soon all green again.

India is a very fruitful country.

And Gujrát is a very fruitful part of અને હિંદુસ્તાનમાં ગુજરાત પ્રાંત India.

Perhaps the most fruitful province હિંદ્રસ્તાનમાં સર્વના કરતાં કુદાપિ બંગાલા in India is Bengal.

It is very hot here in May. It is hotter in Bombay. It is still hotter in Bombay. A great deal of rain falls here. More rain falls in Bombay.

મ્યા કેરીમ્યો **ધણી સક્ષ્ક**િછે. મ્યોણ કેરીમ્યોનો ભરાવ સારો છે? મ્યાક્ટોખર મહિના સુધી **હો**યછે. તમાર અહિંઆં કેઈ રૂતમાં મેવો પાદ્રેછે ?

The country is all burnt up in this આ રતુમાં બધો દેશ તાપથી સુકાઈ જાયછે.

> ખેતરામાં ધૂળ વગર ખિજાું કંઈ નથી. શિત્ર્યાળામાં જેવાં યુરોપનાં ખેતર દેખાયછે તેવાં ઠમણા અઠિઆં દેખાયછે.

But the country in Europe looks more પણ શિમ્પાળામાં યુરોપનો દેશ વધારે ઉજડ દેખાયછે કેમકે ઝાડ ઉપર પાત્રાં નથી હોતાં.

અને આ દેશમાં ઉનાળામાં.

મ્મેટલે સંઘળી બોંય પાછી **લી**લી યાયછે.

હિંદુસ્તાન ધણો કળદ્રપ દેસ છે. ધણો કળદ્રપ છે.

ધણો કુળદ્રપ પ્રાંત હશે. મે મહિનામાં અહિંગ્યાં ખહુ તાપ પંડેછે. મુંખઈમાં વધારે ગરમા હોયછે. મુંબઈમાં તો એથી વધારે તાપ પડે છે. અહિંઆં વરસાદ ઘણો આવેછે. વત્તો વરસાદ તો મુંબઈમાં વરસેછે.

There are a great many Parsis in સુરતમાં પારશી બોહોળા Surat. છે.

There are still more in Bombay.

Ah! these mangoes are a great deal મ્મા: હો; મા કેરી પેલી કરતાં ધણી better.

This is much better writing.

This rice is a great deal better.

That will be better I think.

It will be better to go to him.

I had better see him I think.

rangement with him.

What had I better do in this case? અમાં હું શું કરૂં વારૂ? If it were your case, what should you વારૂ, તમારેજ એમ ફોત તો તમે do?

What would you do in it?

I hardly know, what I should do in એવી વાતમાં હું શું કરત તે હું જાણતો such a case as that?

ought to do in it.

I hardly know what I ought to do in મને તો અમાં કંઈ કરવાનું સુત્રનું this case.

Well, has the hot weather all gone? If the rains should cease for a few જો થોડા દાહાડા સુધી વરસાદ નહીં days, it would be as hot as ever again I suppose.

Does it ever happen, that after a few એવું કૃદી થાયછે કે થોડા દાહાલ days rain, the dry weather sets in again?

મુંબઈમાં તો એથી વત્તા છે. Ah! this is a much larger house. ઓ: હો; આ ધરતો ધારા મોટું દેખું તે. સરસ નિકળી જો.

મ્યા દસ્તખત તો પેલા કરતાં **ધ**ણા સારા છે.

આ ચોખા તે કરતાં ધણાજ સારા છે . This is a much better arrangement. એ ગોડવણ તો પેલાથી સારી છે. હં ધારૂં છે. એજ ઠીક પડશે. તેની પાસે જવું તે સારૂં. હું તેને મળું તો ઠીક, કેમ?

You had better come to some ar- તેની સાથે તમે કંઈ બંદોબસ્ત કરતો **હોય તો સા**રૂં.

શં કરત ?

તમ મોમાં શું કરો વારૂ? નથી.

I am sure, I don't know what I મારે ઓમાં શું કરવું જોઈઓ, તે હં કંઈ જાણતો નથી.

નથી.

વાર, હવે ઉનાળો પુરો થયો કે નહીં ? આવે તો, પાછો હતો તેવોનો તેવો**જ** તાપ પડશે.

સુધી વરસાદ સ્પાવીને પાછો તાપ પડવા માંડેછે ?

Yes, that happens sometimes in the ચોમાસું ખેસતાં એવું કોઈ વખત early part of the rainy season. ખનેછે ખરૂં.

Well, how do you like this place? દ્વેમ, આ જગો તમને કેવી લાગેછે? I am afraid the noise will disturb us અહિંઆં આપણે કુકલાસથી ખેજાર a good deal.

I am afraid we shall find it very અહિંઆં આપણે શોરથી ધણા હેરાન થવાં પડશે. noisy here.

Do you find the noise disturb you તેમ શોરથી હેરાન યામ્પોછો ? much?

This arrangement will keep the low- એ તદ્દખીરથી નીચલા વર્ગના છોકરા er classes in better order.

Will there be room enough?

Will they all be able to find room? તેઓ ખધા માસે કે?

It is very close and hot to-day.

This is very oppressive weather.

Is this a healthy time of the year? આ દાહો 3 તખીયત સારી રેફેઇ ?

during the rains than in the hot season.

people suffer for want of drainage in the town.

There is a nice wind blowing this આજ ખાસી પવનની લેફેર morning.

There is plenty of wind this morning આજ તો પવત ઘણો છે.

We began very early this morning. આજ આપણે ખૂહ વેહેલું શરૂ કીધું. after we had begun.

The clock struck ten long after we had begun.

સારા ધાકમાં રેહેશે.

જગો જોઈએ તેટલી થશે કે?

આજ તાપ અને ખકારો ધણો છે.

મ્મા રત ધણી કરડી છે. No, there is generally more sickness તા તા, ઉતાળા કરતાં ચોમાસામાં વધારે મંદવાડ હોયછે.

It is at this time of the year that શેફેરમાં કુચરો પાણા ખેંચાઈ જવાને મોરિમ્મો નથી તેથી મ્યા દાઢાંડે લોક ધણા માંદા પંડેછે.

આવેછે.

It did not strike ten till sometime આપણે શરૂ કીધા પછી કેટલીક વારે દરા વાગ્યા.

> મ્માપણે શરૂ કર**ના પછી ધણી વારે** દશ વાગ્યા-

The school had been going on for દરા વાગ્યા તારે નિશાળનું sometime when the clock struck કામ તો ક્યારનું ચાલ્યું ten. હતું.

The Pársis wear nearly as many clothes in the hot weather as they do in the cold weather, how is that?

પારશી લોકો શીત્માળામાં જેટલાં કપડાં પેહેરેછે તેટલાંજ ઉનાળામાં પેહેરેછે, ત્મેમ કેમ?

Don't these heavy Pagdees give you આ ભારે પાગડીયા તમારૂં માયું the head-ache? નથી દુખતું?

I have a very bad head-ache this મ્યાજ મારૂં માથું ખહુજ morning. દુખેછે.

He suffers a great deal from tooth- તેને દાંતનું દરદ ache. ખહુ છે.

Did you ever have the ear-ache? તમને કોઈ વખત કાનનું દરદ થયું છે?

I have a pain in my side. મને કપમાં ચશકા નાપોલે.

I have a pain in my side. મને કુખમાં ચરાકા નાંખેછે.
I caught a very severe cold last કાલ રાતનો મને ખહુ સંળેખમા
night. થયો છે.

I have pains all over me this morn- આજે ખધું મારૂં શરીર ing.

All my limbs ache this માજા મારા શરીરમાં ખધે કળતર

morning. થાયછે. That is a very frightful sore on that પેલા ખળદાત્ર્માની ખાંધ ખહુ

bullock's neck. આવી છે.
That is a very sore place on your તમારી આંગળી ઉપર ધારાં

finger. છોલાયલું છે.

There is a great deal of soreness તે ખેઉની વચ્ચે ધણો રસવા between them. યાલે છે.

Come, that is a plaster for his sore. ચાલો, અનો અ શારો ઉપાય. I came to school this morning with- જંગ્યા વગર આજ હું નિશાળ out my breakfast. આવ્યો.

I was afraid I should be late. વાર લાગવાની ધારતા હતા.

If I had staid for breakfast, I should જો હું જમવા રહ્યો હોત તો મને have been late. મોડું યાત.

My breakfast was not ready, so I જમવાને વાર હતી માટે હું વગર came without it. જમે આવ્યો.

At what time in the morning does તમારા ધરનાં સઉ સવારે ક્યારે your family breakfast? જમેઇ ?

Have you breakfasted? જમ્યા કે? (જમેલા છો?)

At what time in the morning do you તેમ સવારે ક્યારે breakfast? જમોછો?

I have not breakfasted this morning. આજ સવારે મેં ખાધું નથી.

I came this morning without break- હું તો આજ ખાધા વગર fasting.

What is there for breakfast this આજે શું ખાવાનું morning? છે?

What shall you have for dinner to- આજે શું લેવાં day?

What have we got for dinner to- આજે આપણે શું જમવું day?

What shall I get for dinner to-day? આજે શું જમાડશો?

What would you like for your break- આજે શાનો નાસ્તો કરવાની fast this morning?

Can I get you any thing to eat? તમારે સાર કંઈ ખાવાનું લાવું?

What can I get you to eat? તમારે ખાવાને સાર શું લાવું?

Have you dined? ભોજન થયાં?

His father made him go without his તેના ખાપે તેને ભૂખ્યો dinner. કાઢ્યો.

This is not a very nice dinner? આ જમણ કંઈ સક્ષાઈ નથી.

I am afraid, you have not made a જમવાની મુજે તો ખુહુ નહીં પડી very good dinner. હોય.

I am afraid you don't like your din- તમને કંઈ જમવાની ઘણા મજા નથી ner much. પડલી.

Is the country round Surat well cul- સુરતની સ્પાસપાસ જમીન tivated? ખેડાયલી છે ?

What are the chief crops raised a- સરતની આસપાસ ધારાં શું bout Surat? પાદ્રેછે 1

What do they chiefly grow about સુરતની આસપાસ ધાર્યકરીને શું Surat. હગેછે ?

Is there much rice grown about સરતની સ્માસપાસ ભાત ધર્ણ્ય Surat? પાકેછે ?

A great deal of wheat is grown in આ પરગણામાં ધલંની ઉપજ this part of the country. ધણી છે.

There are many market-gardens કોટની અંદર શાક ભાજીની વાડિઓ within the town walls. ધણી છે.

Is there much traffic carried on a- તાપી ઉતરીને ધારો માલ જાય cross the river? આવેછે.

Yes, milk, butter, vegetables, and & ; દુધ, માખણ, શાકભાજી અને many other things are brought across the river.

ferry?

Where is the

The ferry is near the custom-house. પ્રસ્ત પાસે હોડી ફરેછે.

Are the ferry-men paid by the Gov- હોડીવાળાઓને પગાર સરકારથી ernment?

The Government now farms the ferry.

Where is the Taptee fordable?

The river begins to be fordable at વરી આવ આગળ પાર Biriaw.

But only in the dry season.

The ford nearest Surat is that of સરતની નજીક તો વરીચ્યાવ આગ-Biriaw.

river must we go to find a ford?

બિ**જી ધણી ચીજો તા**પી પારથી આવેછે.

હોડીનો ઉતાર કાંહાં છે? (તર કાંઠાં કરેછે ?)

મળેછે 1

હમણા તો સરકારે હોડી ઉતારનો ઈજારો આપ્યો છે.

તાપીનો પાર કિચ્મે ડેકાણે છે? થાયછે.

પણ તે ઉનાળામાંજ માત્ર થાયછે.

ળજ પાર થાયછે. In the rainy season how far up the ચોમાસામાં કેટલું ખધું દુર ચાલીએ

્તારે પાર ઉતરીને જવાયછે ?

Did you ever ford the કોઈ વખત તેમ ચાલીને નદી પારે river? ગયા છો? .

On the 10th of October, the army મોક્તોખરની દરામા તારીએ લશ્કર forded the river. માલીને પાર ઉતરહું.

In fording the river, were any lives ચાલીને નદી ઉતરતાં કોઇનો જાન lost?

What are you going to do with your- કાલે તેને શું કરવાના self tomorrow? છો?

Would you like a sail up the river? તમને હોડીમાં ખેશીને કરવું ગમશે? Suppose we take a trip down the ખારા તરક કરી આવીએ river.

We can drop down with this tide and હારમાં આપણે ફેડવાઇ જઇએ અને come up again with the next. જવાળમાં પાછા ઉપરવાઈ આવીએ.

The Battelá will drop down as far as આજ રાત્રે ખતેલો દાંડા the bar to-night, but will not સુધી ઉતરી જશે, પણ leave the river till tomorrow કાલ સવાર સુધીમાં morning. ખાહાર નહીં પેડે.

How high up the river is it possible નદીમાં કેટલે દુર મુધી હોડી લઈ to take a boat? જવાયછે?

How high up the river does the નદીમાં આગળોટ કાંઢાં સુધી steamer come? આવે છે?

Have you ever been far up the નદીના ઉપલા ભાગમાં ધણે દુર સુધી river? તેમ ગયેલા છો?

Not farther up I suppose than Ash- અશ્વિનીકુમાર લગણ vanicumar. ખરૂં.

Does the steamer ever get up as far સુરત લગી કોઈ વાર મ્યાગળોટ as Surat? માવેછે?

In the rainy season there is plenty ચોમાસામાં તાપીમાં પાણા તો of water in the Tapti, but the ધહ્યું ફોયછે, પણ તાણને લીધે current would prevent you taking હોડી ધણે વેગળે સુધી જતી a boat up very far. નથી.

How far up does the tide reach? Were you rowed up or towed up?

Neither, we sailed up.

men had to tow the boat up.

When do you shut up shop?

How early do you open?

are all shut up.

We must get it in the morning as સવારે જલદી દુકાનો મંડાશે તારે soon as the shops open.

A baker's shop, a grocer's shop, a ભાઠિમારાની, દુકાન, ગાંધીની દુકાન, tailor's shop, &c.

A Banking house, a coffee house, a નાણાવડીના પેઢી, કાવાપાનું, પંચાંલા public house, &c. મકાન ઇત્યાદિ.

An inn, a tavern, an hotel.

A coffee shop, a beer shop.

The shop-door, the private door. દુકાનનું ખારાશું, છાનું ખારાશું.

There is no shop, it is a private house.

How much do these shops let for? આ દ્દાનોનું ભારું દેટલું છે?

Are the house and shop to be let together or separately?

Shall you put up at an inn, or shall તમે સુશાકરખાનામાં ઉતરશો કે બાંડે you hire lodgings?

Are these furnished lodgings or is આ સામાન તમારો છે કે સુકામને the furniture your own?

Is he a house-keeper or a lodger? Vrijbhukhandass was absent yester- વૃજસુપ્રાહ્યદારા કાલે ગૈરહાજર day.

ભરતી કેટલે દુર સુધી પોંઢોંચેછે ! તમે હલેશાં મારીને ગયા કે પાગડ ખેંચાને ?

ખેમાંથા એક નહીં, અમે તો સડ હંકારથો હતો.

The current was so strong that the લાણ લો અવી જખરી હતી કે માસસો હોડીએ પાગડ ખાંધીને ખેંચતા હતા.

તમે દુકાન ક્યારે ઉઠાવોછો ? તમે કેટલી વેઠેલી દ્વાન માંડોછો ? It is no use sending now, the shops ખધી દુકાનો તો ઉઠી ગઈ, હવે મોક-લવાની કંઈ જરૂર નથી.

આપણે લઇશું.

દરજીની દકાન, એ વગેરે.

મુશાફરખાનું, પીઠૃં.

કાવો પીવાની દુકાન, ખીરની દુકાન.

એ કાંઈ દકાન નથી. એતો કોઈન ખાનગી ધર છે.

ધર અને દકાન એકઠાં બાડે આપવાના છે કે જાદાં જાદાં?

સુકામ રાખશો ?

અંગે છે?

તે પોતાના ધરમાં રેહેછે કે બાંડે રેહેછે ? હતો.

It was the anniversary of his grand- મોની મોટી માનું સમચરી (સંવત્સરી) mother's death. eg.

What ceremonies had he to per- ઋમેને શી શી દ્વિયા કરવી પડી ?

Some ceremony on the bank of the તાપી કાંદ્રે સારીને river and afterwards to give a din-પ્રાહ્મણ જમાner to the Brahmins. 341.

There were fifty or sixty Brahmins જમવામાં પચાસ સાઢ પ્રાહ્મણ at the dinner. હતા.

Do you do that every year or only તમે વરસો વરસ મ્યે ક્રિયા કરોછો કે પેહેલેજ વરસે માત્ર ? on the first anniversary?

We perform the same ceremonies ત્રાંહ તો વરસો વરસ કરી એ છિએ. પણ પેડેલા સમવ્યરી પ્રમાણે every year, but after the first anni-**ષ્રાદ્માણની આપી નાત નથી** versary the whole caste of Brahmins are not invited. જમાડતા.

(the sons who perform છોકરો હોય તેજ શ્રાહ They are (these ceremonies. સારે.

It is the sons who perform these છોકરો હોય તેજ શ્રાહ્ cermonies. સારે.

Send me a man to split this wood.

મ્યા લાકડું ચીરવાને મ્યેક મ્યાદ**મી** મોકલજો.

He must bring both a saw and an તારે તેણે કરવત અને કહાડો અંને axe.

Some of it must be sawn I think. મને લાગે છે કે કેટલુંક વેહેરી કાઢવું. લાવવાં.

Is splitting wood a trade by itself? Where does the wood which is brought to Surat come from? Are there any woods about Surat?

શું લાકડાં ચીરવાનો પણ ધંધોજ છે કે ? સુરતમાં લાકડાં કાંઢાંથી લાવેછે ?

Not within twenty or thirty Coss. There is one, thirty Coss distant in મોક જંગલ તો ત્રીસ કોસ ઉપર છે which there is a hot-spring to which pilgrimages are made.

સરતની સ્થાસપાસ કુંઈ જંગલ છે? ત્રીસ કોસની અંદર તો નથી. તેમાં ઉના પાણીનો કુંડ છે તાંઢાં જાત્રા ભરાય**છે**.

What are these books worth, Sir? ત્ર્યા ચોપડીઓમાં. કેટલાનો માલ છે <u>1</u> I am sure I don't know what you તમારે અનું શું આપવું તે મને નક્કી ought to give for them. માલમ નથી.

This was an expensive book when અને ચોપડી પ્રથમ છપાઈ તારે અની first published. કીમત ધણી હતી-

enough to cut these two leaves.

It is not perfect I see.

I don't know how second-hand books sell here.

I did not intend to be here this આજે હિંઆ! આવવાનું મેં ધારયું morning.

I came here quite by chance.

All the Nagar Brahmins who may સદ્યળા નાગર ખ્રાહ્યણ જે પોરની વડhave been married since this time last year, go to worship the Indian fig-tree to-day.

Do the husband and wife go toge- શું વહુવર સાથે ther?

Afterwards they feast.

What is the holiday called?

Pipal is Vishnu's.

The Pipal is a Brahmin too, I be- પીપળો પણ ખ્રાહ્મણ છે, નહીં lieve, is it not?

The marriage of the Tulshee in the ક્રાત્તિક માસમાં તુલશી વિવાદનો month of Kártik, is a very great

Great expense is gone to on the અ અવસર ઉપર ભારે ખરચ occasion.

Some rich man who has no children, generally does it.

I wonder who was mischievous કોણ જાણે આ ખે પાનાં કાપવાને કોના હાથ ભાગ્યા ? તે સંપૂર્ણ નથી.

> વાપરેલી ચોપડીઓ અહિંઆં કેમ વેચાયછે તે હું જાણતો નથી.

નોહતું.

દૈવજોગે હું અહિંગનાં આવી પોંહોંચ્યો. સાવીત્રીથી તે સ્માજ સુધી પરણ્યા ઠરો તે આજે વડની પુજા કરવા જશે.

જાયછે ? તારપછી તેમ્યો ઉજાણી કરેછે.

મ્મે તેહેવારતું નામ શું ? The Bar is Mahadev's tree and the માહાદેવનું ઝાડ વડ મ્મને વિષ્ણુનું પીપળો.

વારૂ ?

પણ મોટો તેફેવાર

યાયછે.

કેટલાએક પૈસાદાર માણસ જેને છોકરાં નથી - હોતાં તેઓ ધહાંકરીને એવો ખરચ કરેછે.

٠٠-١

But in the Deccan, every boy does it.

house here any one trick of magic shall have a reward of 20 rupees.

Conjuring is very common in Eng- ઈંગ્લાંડમાં જાદ્દનું કામ ખહ land.

Conjurors have been taken from India to England.

magic, ghosts, people being possessed by devils, and all these nonsenses, were as much believed in England as they are here now.

Many women still in England go to ઈંગ્લાંડમાં હમણાં પણ ધણા ખાયડીઓ have their fortunes told.

A fortune-teller will still sometimes હજા પણ ભવિષ્ય કેહેનારાને get a great many clients; since out of twenty millions of people of course there must be a large sprinkling of fools.

When out of a hundred things which ભવિષ્ય કેહેનારો સો વાલો કેહે the fortune-teller says, one happens to be true, the people think of that one, and forget all the others.

The opinion in Europe was, that યુરોપમાં મ્યેવું મત ચાલતું હતું કે, those who pretended to do these things were in league with the devil.

પણ દક્ષિણમાં તો ખધા લોકો અ વેહેવા કરેછે.

Whoever will show us in the school આપણા નિશાળનાં મકાનમાં જે કોઈ જાદનો સુટકો કરી દેખાડશે તેને વીશ રૂપીમ્યા ઇનામ મળશે.

ચાલેછે.

હિંદુસ્તાનથી જાદુગરોને ઇંગ્લાંડ તેડી ગયા છે.

Two hundred years ago, astrology, હાલમાં જેમ મ્યા દેશમાં જેતિશશાસ્ત્ર, **જાદ્દ, ભૂતપ્રેત, વગેરેને લોક માને**છે, તેમજ એ સધલા વેહેમો ખર્સે વરસ પેંઠેલાં ઇંગ્લાંડમાં પણ હતા.

પોતાનાં ભવિષ્ય કેહેવડાવવાને જાયછે.

કોઈ કોઈ વખતે ઘણાં ધરાકો મળે છે. કેમકે ખે કરોડ માણસમાં મૂર્પોનો કેલાવ ઘણો હોયછે.

તેમાં સ્પેકાદિ ખરી પંડે, તારે લોક ખીજી બધી વાતો છોડી ६४/ने तेल वात पड़डी રાખેછે.

મ્યાવી વાતો ખનાવવાનો જે લોકો ઢોંગ કરતા હતા તેમના તાખામાં સેતાન હતો.

Laws were passed against them, and તેમને સજા કરવાને કાયદા થયા હતા hundreds of them were cruelly put to death.

There are still people silly enough હજા સધી લોક મ્મેવા ખેવકુક છે કે to have their nativities cast.

There was a great procession of the કાલે શાવક લોકોનો મોટો વરઘોડો Sháwak's yesterday.

Baniá's.

In honor of which of the Gods? Of Balkrishnjee.

The Parsis too wish for a holiday પારશી લોકો પણ કાલે રજા tomorrow.

What is that about?

Ardésir gives a dinner to all the caste.

It costs him I should think from two મારા ધારવામાં મ્યેને ખે thousand to three thousand rupees.

The dinner consists chiefly of rice, potatoes, mangoes, dál, ghee, wheaten-cakes and radishes.

this morning.

or six hundred rupees upon their procession yesterday.

them, or is it furnished by some rich man?

મ્મને તેમાંના સેંકડો જણ નિર્દયપ-ણાયી માસ્યા ગયા.

પોતાની જન્મોત્રી કરાવેછે.

નિકળ્યો હતો.

There will be one tomorrow of the વાણીઆના પણ આવતા કાલે નિક-ળવાનો છે.

> કિયા દેવનો? વાલક્ષ્મ્રજીના.

લેવાના છે.

શી ખાખત? **મ્મારદેશર પોતાની સધળી નાત** જમાંડેછે.

ત્રણ હજાર રૂપી આ ખરચ થશે.

એ જમણવારમાં મુખ્ય પદાર્થ ચોખા. ખત્રત્ર, કેરીઓ, દાળ, ઘી, ઘઉની રોટલી અને મૂળાનું શાક એટલા વાનાં છે.

Well, we have more talk than work આજ તો આપણે કામ કરવાને ખદલે વાતો ખહ કરી.

The Shawaks must have spent five કાલે તો શાવક લોકોએ પોતાના વર-ધોડા પાછળ પાંચરો સ્મથવા છરોં રૂપીઆ ખરચ કરતો હશે.

Is the money subscribed among તેઓ પોતપોતામાં ઉધરાહ્યં કરીને નાહ્યું એકઠું કરે છે કે કોઈ માતખર માણસ આપેછે ?

They make a subscription for it. ઉધરાવ્યં કરીને.

Have the Shawaks any one at the શાવકની નાતમાં કોઈ ં રોઠિસ્પો છે ? head of their caste?

What trades do the Shawaks chiefly શાવકોનો ધાયાંકરીને શો practise? ધંધો છે?

કેઢલાએક તો ત્રવેરી છે. Numbers of them are jewellers.

At this time of the year, the hotter આ દાહી જેમ જેમ હવા ગરમ થા-યછે તેમ તેમ વરસાદ આવસે એવં the weather becomes, the more likely it is to rain. લાગેછે.

But we have had a great deal of hot હમણા તાપ તો ધણો પંડેછે તોએ વરસાદ આવતો weather now, and yet no rain નથી. comes.

It is much healthier when the rains જારે વરસાદ વરસેછે તારે ઘણાં મુખ થાયછે. come.

Kahandass had only been a few days કાહાનદાસનું સુતક ઉતસાને out of mourning, and since yesterday he is in mourning again.

દાહાડા થયા નથી એટલામાં ખીજાં ગઇ કાલે સ્પાવી પડ્યું.

I wrote nothing which could offend તે ખીજાય એવું કુંઈ મેં તેને લાખ્યું him. નથી.

There are two sorts of Banias, Sha- વાણીઆ ખે પ્રકારના, શાવક અને waks and Meshree. મેસરી.

Bhau breakfasts at my house this આજ બાઉ મારે તાંહાં જમવાનો છે. morning, but if I had waited for bim, I should have been late.

પણ જો હંતેની વાટ જોત તો મારે માંડું યાત.

Saturday and Wednesday are both શાની અને ખુધ એ ખેઉ હિંદના તેહે-Hindu holidays. વારના દાઢાડા છે.

Saturday is the Tapti's birthday and શનીવારે તાપીનો જન્મદિવસ છે Wednesday the day on which one of the Gods is put to sleep.

અને **યુધવારે દેવસુતા** અગિ-**આરસ છે.**

The sky is over-cast.

વાદળ છવાઈ ગયું છે.

It looks very like rain.

વરસાદ આવશે એમ દેખાયછે.

We shall not be long without rain.

We shall have rain directly.

He brought an action for defamation તેણે આ ખરૂને ખર્દા લગાડવા આખof character.

Did he recover damages?

He laid his damages at two thousand તેણે ખે હજાર ક્પીઆ નુકસાનના rupees.

I shall summon you as a witness. હું તમારી સાહેદી લેવડાવીશ.

As I passed by Atmaram Bhukan's આતમારામ ભુખણના ધર તરફથી આhouse this morning, I saw Bhau teaching his pupils.

a place at ten rupees a month vacant in your office, and take the liberty to request the appointment to it.

When is Francis going?

rains have made the roads impassable.

So that now he will go by the steam- હવે તો એ આગરત મહિનામાં boat in August.

Is it not possible to go from Surat આ દાહાંડે સુરતથી મુંto Bombay at this time of the

It must be possible, because the post જવાય તો ખરૂં, શામાટે કે ડાક મ્યાવે goes and comes.

The roads are so bad though, that રસ્તા એવા નકારા છે કે ગાડું તો no cart can go. ચાલીજ ન શકે.

Those who are compelled to travel આ ફતમાં જેને મુશાકરી in this season, ride on the backs of bullocks.

વરસાદ જલદીથી આવશે.

વરસાદ તરત થશે.

તની કરીવ્યાદી કરી છે.

તેણે નુકસાન બરી લીધું?

ક્રસવ્યા.

જ સવારે હું જતો હતો તારે મેં બાઉને પોતાના શિષ્યોને ભણાવતાં જોયો. I have been informed, that there is મને ખખર થઈ કે તમારી કચેરીમાં દશ રૂપીચ્પાના પગારની જગો ખાલી છે, માટે સ્મરજ કુરૂંછ્યું કે તે જગો ઉપર મને ખઢાલા ध्रवी.

દ્રાંસીસ ક્યારે જાયછે ?

He was to go tomorrow, but the મે તો માવતી કાલે જવાનો હતો, ્પણ વરસાદ થયો તેથી રસ્તા ખંદ પડ્યા.

મ્યાગર્યોટે જશે.

ખઈ જવાઈ શકાય નહીં ?

જાયછે ને.

કરવી પંડેછે તે પોઠી ઉપર ખેસેછે.

rat to Bombay in the monsoon? No, never.

Is the Tapti much swollen from the rains?

there are no places flooded yet.

I don't think he'll venture to do કરીને તે કામ કરવાની મેમ હામ that again.

sea in such a boat as this.

Columbus was the first sailor who ventured to cross the Atlantic.

The ancients were afraid to venture અસલના લોકો કાંઠો છોડીને દૂર out of sight of land.

The Portuguese were very adventu- પોર્તુગીઝ ખલાસી લોકો ધણા rous seamen.

They were the first people, who આદ્રિકા ખંડનો દક્ષિણ છેડો કરી વળventured round the southern extremity of Africa.

We may venture to say, that there દ્તી આમાં કોઇ મોટો દેશ are no large tracts of land in the world remaining undiscovered.

I don't like to venture out at night.

He met with many extraordinary ad- તેના ઉપર ધણા અદ્ભુત ખનાવો ventures.

These adventurers suffered great hardships.

Do no vessels ever venture from Su- ચોમાસામાં કોઈ વખત વાહાસ સરતથી મુંખઈ જવાની હામ ભરતું નથી ? ના, કુદી નહીં.

> શું વરસાદથી તાપીમાં પાણી છે 1

Yes, it is a great deal swollen, but હા, પાણી તો ચઢ્યાં છે, પણ કોઈ ે કાર્ણ રેલ હુજા સુધી મ્યાવી નથી.

નહીં બરે.

I should not like to venture out to આવી હોડીમાં ખેશીને દર્યામાં જવાન મારી હિંમત નહીં ચાલે.

> પેહેલ વેહેલો વાહાણવટી કોલમ્પસ થયો જેણે આટલાંટિક મહાસાગર પાર જવાનું જેપ્પમ માથે લીધું.

જવાની હિંમત રાખતા નહીં. સાહાસીં હતા.

વાની હિંમત એ લોકોએ પેઠેલી ચલાવી હતી.

શોધ્યા વગરનો રહ્યો નથી મ્મેમ કેહેવાય.

રાતની વખત હું ખાહાર જવાની હામ ભરતો નથી.

ગુજરચા.

મ્યા સાહાસીક માણસોને **ધણી મ્યડ-**ચણો ભોગવવી પડી.

That was a daring adventure.

I wonder he ventured to do that.

I shall venture ten rupees in this lottery.

He shot his arrow at a venture.

Will you venture to jump off there?

Never venture, never win.

His venture has proved very successful.

books very well.

What does he charge for such a મોવું કામ કરવાને મે શું job as this?

Many English books find their way સરતમાં અંગરેજી ચોપડિઓ ધણી to Surat.

They come chiefly I suppose from મારા ધારવામાં તે ઘાયું કરીને મુંબઇ ધા Bombay.

Who in Surat has the greatest number of English books?

Many Hindu holidays occur in this આ મહિનામાં હિંદુના તેહેવાર month.

He had a very narrow escape. Tomorrow the Hindus go to Ashvanikumár, and spend the night there.

There are many Dharmsálás at Ashvanikumár and there they pass the night.

તે કામ કાળજાના મ્યાધા થઇને કરવાનં ed.

કોણ જાણે તેણે તે કરવાની ઢામ કેમ

ત્ર્યા સોડતામાં હું દશ રૂપી**ત્યા** બરીશ.

તેણે પોતાનો તીર તાક્યા વગર કેંક્યો.

તે કુદી જવાને તમારી હિંમત છે ? હિંમત વગર કદી છતે નહીં. મ્મેની હિંમત ખરમ્માવી. (તેનો પાસો સલટો પડ્યો).

This man repairs and rebinds old આ આદમા જાની ચોપડીઓ સમારીને કરીથી સારી પેંઠે બાંધેછે.

લેશે 1

્મળેછે.

મ્યાવેછે.

સુરતમાં કોની પાસે ઘણા અંગરેજી ચોપડિસ્મો છે !

ધણા છે.

મ્મે ભલો ખચી ગયો. કાલે હિંદુ લોકો અશ્વિની-

કમાર જશે અને તાંહાં રાત રેહેશે.

અશ્વિનીકુમારમાં ઘણી ધર્મશાળાઓ છે તેમાં તેમ્યો રાતનીરાત રેહેછે.

monies very early the next morning, and then amuse themselves there all day, and return at night.

Is Ashvanikumár a very sacred place?

Which of the Gods is worshipped તાંફાં કિમ્પા દેવની પુજા there?

Are there many temples there? There is a Baniá in Surat, who gives a great deal in charity.

He gives corn daily to all the beggars who choose to come to his house.

He gives away a great deal too at a અશ્વિની કુમારમાં તેજ એક દેહેરા temple at Ashvanikumár.

It is a very excellent thing to give ગ્રીખને આપવું એ સારી વાત છે, to the poor, but it is a great pity that there are so many beggars here.

How many candidates are there present?

lieve altogether, there are about twenty.

We shall have more than a hun- તારે આ પરીક્ષા થયા પછી dred scholars then after this examination.

What is our present number? There are forty-seven Hindus, thirty મુડતાળીશ હિંદુ, સાડત્રીશ પારશી, seven Pársis and eight Portuguese. Altogether ninety-two.

They perform their religious cere- બિજે દાહોં મોડી સવારે પોતપોતાની ધર્મિક્ષ્યા કરીને પછી આખો દાઢાડો મોજ મારેછે અને સાંજે પાછા આવેછે.

> શું અશ્વિનીકુમાર તાર્થની જગો છે ?

> > થાયછે ?

તાંઠાં ઘણાં દેહેરાં છે ? સુરતનો એક વાણીઓ છે તે દાન પુષ્ય ઘહાં કરેછે.

જે ભીખારીઓ તેને ધેર માગવા જાયછે તે સર્વને પોતે રોજ દાણા આપેછે.

પાછળ ધારાં ખરચેછે.

પણ તેમાં આટલા ખધા ભીખારી છે એ ઘણા અક્શોસની વાત છે.

હુમણા કેટલા ઉમેદવાર છે 1

They are not all here yet, but I be- હજા ખધા મ્યાત્રા નથી, પણ ખધા મળીને સ્પાસરે વીશેક થશે ખરા.

> તો શોથી વધારે નિશા-ળીઆ થશે. હાલમાં કેટલી સંખ્યા છે ? અને આઠ પોર્ત્તુગીઝ. ખધા મળીને ખાંહ્યં.

Among the candidates this morning મ્યાજ હિંદુ કરતાં વત્તા ઉમેદવાર there are more Pársis than Hındus. પારશી છે.

What is that on that man's head?

Get some of it and let us see what તેમાંથી યોડુંક લાવોની, મ્યાપણ it is.

The English name for it is maize.

In London I have heard it called Indian-corn.

Very few of the grains you see here અહિંઆંતમે જે અનાજ જાઓછો તેમાનું are grown in England.

The chief one is wheat.

Our vegetables too are mostly different.

What is that boy selling?

Dál fried in oil.

What! he puts salt and pepper and અરે શં! એક પૃકિમાં મરી limejuice to it, and all for a Pie, eh!

How much money now will he take એક દાહાડામાં તે કેટલો વકરો in a day?

Four or five Annas perhaps.

And what profit does he get? Half profit I should think.

I wish some of you could find out તમારામાંથી કોઈ આપણે સારૂ મોટું

a large house for us.

is too much exposed to the sun.

પેલાને **માથે શું** છે ? જોઈએ તે શં છે.

તેતું નામ મકાઇ. લંડનમાં તો મારા સાંબળ્યામાં મ્યેને ' ઇન્દિયન કોર્ન' કેઠેછે.

ધણી થોડી જાતનં ઈંગ્લાંડમાં પાકેછે. મુખ્ય તો ઘઉંજ પાકેછે. **અમારાં શાકભાજી પણ જાદી તરેહનાં**

હોયછે. પેલો છોકરો શું વેચેછે ?

તેલમાં તળેલી દાળ. He appears to give away as much as જેટલી વેચે છે તેટલી તો તે આવી

દેતો દેખાં.

મીઠં લિંબુનો રસ ખધુંએ નાએછે!

કરશે ?

કોસ જાણે ચારપાંચ માના મળવતો હશે-

તારે મ્મેને નકો શો મળતો હશે? હં ધારૂં ધ્રં અધો અધ નકો ઠશે?

ધર ખોળી કાઢો તો સાઇ.

That large house opposite the fort પેલા કિલા સામેના મોટા ઘર પર તો તડકો ઘણો આવેછે.

There appears to be some difficulty જોઈએ તેવું લાયક ઘર મળવું મુસ્કુલ in getting a suitable house. દેખાયછે.

There must be many large houses in સરતમાં મોટાં મોટાં ધર ધર્યા હશે Surat surely. ખરાં.

Try if you can find out one for

What swarms of flies there are this આ મહિનામાં શા માંખીઓના થળ month!

How long do they remain?

away directly after the Divásá.

They say also that the rains always વળી મોન પણ કેફેઇ કે હંમેશાં જાનset in on the 10th of June.

people here are about the truth of what they say.

They repeat the same absurdities વરસો વરસ તેઓ એની એજ year after year about subjects concerning which one might suppose they could not fail to be well informed.

One would think they must know કોઈના મનમાં આવશે કે એવો તેઓને whether the flies go away, or the rain comes on a particular day or not.

Last year I remember the place swarmed with flies for nearly two months after the day on which according to Káhándáss they were all to vanish.

તમારાથી આપણે સારૂ એકાર્દ ખોળી કઢાય તો તજવીજ કરોની.

ખાજ્યા છે જો!

કાંઠાં સુધી તેમ્યો રેહેરો ?

They say here that the flies all go એવું કેટ્છે કે દીવાસા પછી તરત **બધી માંખો જતા રે**ઢેછે.

ની દરામી તારીએ વરસાદ વ્યાવેછે. It's astonishing how careless the વ્યાજબ છે કે લોકો જે બોલેઇ તેની સાચાઇ વિરો તેમ્બો કેવા બેક્રીકર રેહેછે.

> ખેવકકાઈ બરેલી વાતો કહ્યા કરે-છે અને તે એવી વાતો કે કોઈ જાણે કે સ્મે તો તેમને માલમ ઠોરો.

માલમ હોરો કે, ક્લાએ દાઠાડે માંખીઓ જતી રેહેછે કે નહીં અથવા વરસાદ માવેછે કે નહીં.

કાઠાનદાસના કેહેવા પ્રમાણે જે દાઠાડે **ખધી માંખીઓ જતી રેહેવાની હતી** તેજ દાઢાડા પછી પોરતો સુમારે ખે મહિના સુધી માંખીઓના થળ ખાત્રેલા હતા **મેવું** મૃતે સાંભરેછે.

'And instead of the 10th of June, દરામી જાતને ડેકાએ ઓણ તા the rains commenced this year on the 4th and last year on the અને પાર પાકેલી જાલાઈએ થયો 1st of July.

It was quite an accident, he could તે તો ઓર્ચિત થઈ ગયું, તેથી એનું not help it.

I could not possibly help it.

Well, there is no help for it.

How can I help it?

It can't be helped.

There is no help for it, that I મારા જાણ્યામાં તો તેના કશા કલાજ know of. નથી.

If I were you, I would go to him and તમારા જેવો હું હોત તો તેની પાસે say that * * *

I should certainly do so if I were તમારા જેવો હું ફોત તો મુકરાર હું

your place.

If I were in your place, I would go જો હું તમારી જગોએ ફોત તો એની to him and say that * * *

How is it to be helped?

I can't see that there is any help for મારી નજરમાં આવતું નથી કે તેનો it.

To laugh at people because they are not of our country is very stupid.

You no more understand their language than they do your's.

I am afraid, some of the boys here મને ધારતી લાગે છે, કેટલામ્પેક છોકરા are very quarrelsome.

વરસાદ ચોથી તારીએ થયો હતો.

કંઈ ચાલ્લં નહીં.

મ્મેમાં મારૂં કંઈ ચાલ્યું નહીં. વાર, તારે તેનો કંઈ ઉપાય નથી. મારાથી મદદ થાય કેમ? તેનું કંઈ વળવાનું નહીં.

જઇને કેાંડેત કે * * *

મ્પેવંજ કરત.

મ્મેમજ કરત. I should certainly do so, if I were in તમારે ડેકાએ હું ફોત તો નિશ્ચય હું

પાસે જઇને કેહેત કે ***

મ્મેનો ઉપાય શી રીતે કરવો*?* કંઈ ઉપાય હોય.

જે લોક આપણા દેશના નથી તેમને હસવું સ્મે ઘણી ખેવકુકાઈ છે.

જેમ તમારી ખોલી તે 'નથી સમજતા તેમ તમે પણ તેમની ખોલી નથી સમજતા.

અહિંમાં કજીઆખોર છે.

This is a very sacred month then. But can it be true, that there are પણ અ પારૂં હશે કે કેટલાઓક people who do not eat during the whole of the month?

I wish some of you would make par- મારી મરજ છે કે તમે કોઈ ચોકસ ticular inquiry and find out whether it is true or not.

Near my house, there is a woman મારા પડોસમાં એક બાયડી છે તે who is fasting.

She is to fast through the whole of આ બધો મહીનો તે અપવાસ કરવાની છે. this month.

Does she drink?

Is any thing put into the water which તેના પીવાના પાણીમાં કું સીજ નાએછે ? she drinks?

તે કંઈ પીએછે ?

human being to live thirty days without eating.

It is only the Shawaks I think who મારા ધારચામાં તો શાવક લોકો માત્ર make such long fasts.

They are said to fast sometimes for મેવું સાંભળ્યામાં છે કે કોઈ કોઈ વખતતેsix weeks.

For a short time after, they are unable to eat at all.

are given to them for the first day or two.

After that a little food.

And so by degrees they gradually અને એવા પ્રકારથી તેઓ દાહાંડે દાહાંડે recover.

તારે આ મહિનો તો ધણો પવિત્ર હશે. મ્યાપ્યા મહીના સુધી **મ્ય**પવાસ કરેછે ?

તજવીજ કરો અને શોધી કાઢો કે તે ખરૂં છે કે નહીં.

મ્મપવાસ કરેછે.

I never thought it possible for a મોવું મેં કરી ધારચું નોઠતું કે માણસ જાતીમાં કોઈ વગર ખાધે ત્રીશ દાહાડા જીવે.

> મેટલા દાહાડા સુધી મુપવાસ કરેછે. મ્યો દોઢ મહિના લગણ મ્યપવાસ કરેછે. થોડાએક દાહાડા પછી તો તેઓ એવાં મ્મશક્ત થ⊌િ જાયછે કે સુતલક

Small quantities of nourishing drinks પ્રથમ તો એક ખે દિવસ તેમને આ-ધાર થવા સરપ્યું થોડુંક (પીવાનું **મ્યા**પેછે) પાયછે.

> તાર પછી થોડું થોડું ખાવાનું આપેલે.

ખવાતું નથી.

્ર ટટાર થાયછે.

યુરોપમાં લોક જેને અપવાસનો દાહાડો In European countries fish is કેઠેછે તે દિવસે તેમ્યો મચ્છાઠાર eaten on what they call a દ્રરેછે. fast-day.

Do any of you know the meaning ઓરસ શબ્દના અર્થ તમને કોઇને of the word Oras? માલમ છે?

The Mussalmans in this country આ મુલપ્યમાં મુસલમાન લોકો મૂર્તિ do not worship idols, but they પુજા નથી કરતા, પણ સુચ્મેલા worship dead men's graves. માણસની કુખરો પૂજેછે.

Flowers, cocoanuts and sweetmeats. પૂલ, નાળિમોર તથા મિકાઇ.

Who receive all these offerings?

The Fakeers who live there to take કુખરોની ખુખરદારી રાખે તે ફકીર care of the graves.

They sweep the graves twice a day.

To whom does the Gopeetalav belong?

How long do they keep the ricegrounds under water?

Till about the Dasará.

In what month does the rice harvest ભાતની કાપણી કિયા મહિનામાં occur?

It is of much slower growth then ધલુંના કરતાં ભાત ઘણાં ધી મું પાદ્રેછે. than wheat.

It is on the ground four or five તારે તે ચાર પાંચ મહિના જમીન ઉપર months then. રેહેછે.

Do they ever raise two crops of rice વરસમાં તેમ્મો ડાંગેર ખે વાર પક્ષે છે ? in the year?

કોઈ વખતજ. Very rarely.

Of the other grains they commonly ખીજાં અનાજ ધર્સકરીને તેઓ વર-સમાં ખે વાર પદ્મવેછે. raise two crops in the year.

What do they offer at the graves? તેઓ કુખરને શું શું ચઢાવેછે? મ્મે ખધું ચઢાવેલું કોણ લેછે?

લેછે.

દાહાડામાં ખે વાર તે કખરો વાળીને સાક કરેછે.

ગોપીતળાવ કોનું

છે ?

ભાતનાં ક્યારડામાં તેવ્યો પાણી કેટલા દાઢાડા રાખેછે?

દશરાસુધી -

ચાલેછે ?

class-room with an English letter which he wishes to have explained to him.

Get Anandrao or one of the boys મ્યાનંદરાવને મ્યથવા વર્ગના મુખ્ય at the head of the class to explain it to him.

A juggler last week succeeded in બાજીગરે નજર ખંદીની સાચાઇ વિરા persuading Hormazshá again of the truth of નજા ખંદી.

He pretended to change a pebble હોરમજશામ્મે તેને કાંકરો મ્યાwhich Hormazshá gave him into a rupee.

He promised Hormazshá to come and earn the twenty rupees.

He never came though.

in England.

were, swallowing a sword, and taking dry sand out of a pot of water.

Some of the tricks are very clever. કેટલાક એલ ધણી हોશી આરીના છે. In Egypt a juggler, takes a little boy મિસર દેશમાં એક બાજીગર હતો તે and pours ink into his hand, and then pretends to make the boy see in the ink the figure of any person you like to ask for.

There is a Mussalman outside the મ્યોરડા ખાહાર મેક સુસલમાન મં-ગરેજી કાગળ લઇને ઉભો છે તેને તેમાં શું લખ્યું છે તે સમજવાની મરજ છે.

> છોકરાઓમાંથી કોઇને ખોલાવો કે તે કાગળની મતલખ તેને ક્રેકે.

હોરમજશાને સ્માઠ દાહાડા ઉપર કરીને

સમજાવી દીધો છે. પ્યો તેનો તેણે રૂપીમ્મો કરી દેખાડ્યો.

હોરમજશા સાથે તે કખુલ થયો કે સ્મા-વીને વીરા રૂપીત્ર્યા મારી ઉતારીશ (કુમાઈ જુઈશ).

પણ ફરીને તે કદી આવ્યોજ નહીં. I remember seeing a Hindu juggler મેં ઇંગ્લાંડમાં મ્મેક હિંદ ખાજીગર જોયો હતો સ્મેવી યાદ છે.

Two tricks which I saw him do. મેં તેને ખે એલ કરી દેખાડતાં જોયો હતો, એક તો તરવાર ગળી જતાં મને ખીજી, પાણી ભારેલા વાસ-**અમાંથી સકી રેતી કાઢતાં.**

> નાહાના છોકરાને લઇને તેના ઢાથમાં શાહી રેડતો, પછી તે છોકરાને ગમ તે શખસની આકૃતિ પેલીશાહીમ_{ાં} દેખડાવતો.

enough to believe in it, and to give an account of it in his travels.

it proved to be all a deception.

to London, and professed to be able to sit in an oven, while meat was cooking, and to swallow poison.

Some gentlemen tried the oven ex- કેટલાક ગૃહસ્યોમાં તે ચુલ્હાનો મખperiment, and found that it was possible when thickly clothed to sit in a hot oven, and the swallowing poison proved to be all false.

They all came with the same intention.

They were all of one mind.

With what intention did he come?

What brought him here?

to Surat?

What brought you to Surat? His intentions are good I believe મને ખરૂં લાગેછે કે તેના મનસુખા but he is mistaken in the means he adopts.

must carry our good intentions into effect.

One English gentleman was silly એક અંગરેજી ગૃહરથ એ કગુબાજી ભોળપણથી. ખરી માનતો હતો તેથી તેએ પોતાના દેશાટઅવૃત્તાંતમાં એ જીકર લખી હતી.

But upon further inquiry being made, પણ વધારે તજવીજ કરવા ઉપરથી સાખીત થયું કે ખધી ડગાઈ હતી. Some years ago a Frenchman came થોડાક વરસ ઉપર એક કરાંસીસ લંદ-નમાં સ્માવ્યો તે ઉધાડે છોગે બોલતો કે જે ચૂલ્હે રંધાયંછે તેમાં ખેસવાનું તથા ઝેર ગળી જવાનં મને સામ-ર્યા છે.

> તરો તપાસી જોયો તેથી માલમ પડ્યું કે જાડા લુગડાં પેઠેરીને ધગ-ધગતાં ચૂલ્હામાં ખેસાઈ શકાયછે, પણ ઝેર ગળી જવાની વાત તમામ ખોટી હરી.

તે સધળા ચ્યેકજ મનસુબો કરીને **મ્યા**વ્યા હતા.

તે ખધા એકદીલ હતા. શા ધરાદાથી તે અહિંઆં આવ્યો છે? તેને અહિંઅાં કેમ આવવું પડ્યું ? What was your intention in coming તમારે સુરત આવવાની શી મતલખ હવી ?

તમારે સરત કેમ સ્પાવવું થયું? તો સારા છે, પણ જે ઉપાય તે ધારે છે તેમાં મોની બુલ છે. It is not enough to intend well, we ભલું ઈચ્છવું એટલંજ ખસ નથી પણ

તે બલા મનસુખા આપણે પાર પા-ડવા જોઈએ.

- I intend to go to Bombay after the ચોમાસા પછી મારે મુંખઈ જવાનો **કરાદો** છે. monsoon.
- What do you intend to do in this આ કામમાં તમારે શું કરવાની મરજ છે? business?
- He was so intent upon his book, that તેનું ચિત્ત પોતાની ચોપડી સાથે એવું લાવ્યું હતું કે તેએ મને સ્મોરડામાં he did not see me enter the પેસતાં દીઢો નહીં. room.
- Did he do that intentionally or unin- તેણે જાણી જોઈને ક્રીધું કે અજણતા tationally? ક્રીવું ?
- The Bheels lay in wait in the Jungle જાત્રાળ લોકોને લુટવાના કરાદાwith the intention of robbing the pilgrims.
- The appearance of a party of Sipahis સિયામ્મોની ટોળી દીઠી તેથી તેમનો મનસભા ભાગી પડ્યો. frustrated their intentions.
- I can only judge of his intentions by તેના મનની વાતો તેના કર્ત્તવ્ય ઉપhis actions.
- In this distress, the General consult- એવી આકતમાં સેનાધીપતાએ પોed with his officers, and it was agreed to hazard a battle.
- A consultation was held in the Bhau's ભાઉના તંયુમાં ખલખત ચાલtent, and it was determined to hazard an attack upon the Afghans.
- operation, a long consultation was held among the surgeons.
- and mother before you decide.
- Have you consulted with your friends તે ખાબત તમે તમારા સગાવાહાળાંનો about it?

- થી ભીલ જંગલમાં સંતાર્ધી રહ્યા હતા.
- રથી હું માત્ર જાણી શકેછું.
  - તાના વ્યમલદારો સાથે મસલદ્રત કરીને હરાવ્યું કે લહાઈ કરવી.
  - તી, તેમાં એવું કરવું કે અક-ગાની લોકો ઉપર ઠોમલો ५२वो.
- Before attempting so hazardous an એવા જેપ્યમ બરેલા કામનો ઇલાજ કરતાં પેહેલાં શસ્ત્ર વૈદ્યોને મોટો વિચાર પડ્યો હતો.
- You had better consult your father તેમ તમારા માખાપને પૂછ્યા પછી નક્કી કરો તો ઠીક.
  - વિચાર લીધો કે?

He took this hazardous step without consulting any of his friends.

It is not the enemy's intention to શત્રનો વિચાર લઢાઈ કરવાનો નથી. hazard an engagement.

After consulting together, they determined at all hazards to endeavour to effect their escape.

તેમણે એકઠા થઇને વિચાર કીધા પછી સ્મેવું કરાવ્યું કે ગમે તેવું જો-ખમ હોય તોપણ આપણે નાસીને ખત્યાવ કરવો.

કોેઇપેણ પોતાના સગાંસાથે મનસુખાે કરયા વગર તેણે અને નુકસાન

ભરેલું કામ માથે લીધું.

of Tadee a day.

A good Tadee tree will yield 20 Seers સારા તાડની રોજની વીશ શેર શુધી તાડી ઉતરેછે.

How much milk will a good cow yield સારી ગાય હોય તે રોજ કેટલં દ્ધ દે ? every day?

These three villages yield him a આ ત્રણ ગામો મળીને અને દર revenue of 14,000 Rupees a વરસે ચઉદ હજાર રૂપીમ્પાની જમાર્ખદી પૈદા થાયછે. year.

laws of the country in which we live.

We must yield obedience to the જે મુલપ્યમાં આપણે રેહેતા હોઈએ તાંઢાંના ધારાને તાખે થઈ રેહેલં જોદમ્મિ.

The garrison resolved to die rather કિક્ષાના રપ્પવાળોમ્મે નિશ્ચય કરતો °કે તાએ થવા કરતાં મરવું સાર્ક**.** than yield.

I frequently remonstrated with him મેં મ્મેની સાથે ધણીવાર તકરાર કીધી પણ કુંઈ વળ્યું નહીં. but without effect.

He paid no attention to my remon- મારી તકરાર તો તેણે સાંભળીજ strances. નહીં.

Such careless talkers frequently con- એવા વગર વિચારથી ખોલનારા ધણી વાર પોતાની મેળ ખંધાયછે. tradict themselves.

He was a man of great strength and તે માદમી ધારો ખળવાન મને ટેકી હતો. resolution.

તે ઘણો ટેકવાળો માણસ હતો. He was a very resolute man.

Our good resolutions should be fol- જેવા આપણા સારા નિશ્ચય છે તે-વીજ આપણી કરણી થવી જોઇએ. lowed by good actions.

grant us water during the three hot months of the year.

The Board has resolved that there બોર્ડે કરાવ્યું છે કે નિશાળshall be a supply of water in the school.

and resolution.

was rent asunder by the violence of the waves.

split it asunder.

You must not interrupt me now.

pening on different days is a great interruption to the school business.

The communication between Bom- વરસમાં ચાર મહિના લગણ સુરત bay and Surat is interrupted during four months of the year.

occasionally, to be any interruption to a boy's studies, since it is in itself a very useful exercise.

How many scholars will this school- આ નિશાળના ધરમાં કેટલા નિશાhouse accommodate?

patients in the hospital.

The resolution of the Board is, to ખોડેનો ડરાવ છે કે વરસમાં ઉનાળાના ત્રણ મહિના સુધી સ્માપણને પાણી-નો ખરચ આપવો.

માં પાણીનો ખરચ પરો પાડવો.

He behaved with great firmness તે મોડી ધીરજ તથા પુત્ર વિચારથી ચાલ્યો.

The ship struck upon a rock and એક ખડક સાથે વાહાસ અથડાયું ભને મોજાના જેર**થી** ક્ષ**ઠી** ગયું.

The lightning struck the tree, and ત્રાડ ઉપર વિજળી પડી તેથી તે ચીરાઇ ગયું.

તમારે હમણા મને હરકત કરવી નહીં. The Parsi and Hindu Holidays hap- પારશી અને હિંદના તેહેવાર એક દાહાં વેયા સ્માવતા તથા નિશા-ળના કામમાં મોટી અડચણ પેડેરેકે.

> મને મુંબઈ વચ્ચે જવા માવવાને મ્મ**ટકાવ થાય**છે.

I do not consider acting as monitor હું જાણાં કે કોઈ કોઈ વખતે શિ-ક્ષકનું કામ ચલાવવાથી કોઈ છો-કરાને ભણવામાં કશી હરકત નહીં થાય, કેમકે મ્મે માહાવરો પણ ઘણો કામનો છે.

ળીચ્યા મારો ? There is accommodation for fifty રોગીખાનામાં પચાસ રોગીમ્યોનો સમાસ થાયછે.

offer you, but such as it is you are very welcome to it.

your Gadee this evening?

commodation to the people who go on pilgrimage.

near some of the temples-I suppose for the accommodation of the pilgrims.

rupees for three days?

We should endeavour to accommo- જે વ્યવસ્થામાં આપણે ફોઇએ date ourselves to the circumstances in which we may be placed.

He is a very accommodating sort of પેલો શખ્સ ઘણોજ બલો person.

A well in one's house must be a જેના ધરમાં કુવો હોય તેને ધાર્ય great accommodation.

The houses of the poor in this coun- આ દેશમાં ધાયું કરીને ગૂરીtry are destitute of almost every accommodation.

To have different rooms for the dif- નિશાળમાં એક એક વર્ગને સારૂ જુદા ferent classes in a school is a great accommodation.

the boys to have the school at Nánpurá.

Is this a convenient situation for the આ ઢેકાણું નિશાળને સારૂ ઠીક school?

I have but poor accommodation to મારા ધરમાં તમારે વાસ્તે જગા તો સાંકડી છે પણ જેવું છે તેવું એ તમારૂંજ છે.

Can you accommodate me with স્પાજ સાંજે તમ મને તમારી સાથે ગાડીમાં ખેસાડશો 1

The Dharmsala must be a great ac- જે લોકો જાત્રા કરવા જાયછે તેમનો સમાવેશ ધર્મશાળામાં સારીપેઢે થતો હશે.

I saw a long range of sheds built કેટલામ્બેક દેહેરાં પાસે લાંખી અડા-લીઓ ખાંધેલી મેં જોઈ છે - ધા-રચામાં તે જાત્રાવાશીઓને રેફેવા માટેજ દશે.

Can you accommodate me with ten તમ મને ત્રણ દાહાડાની સુદતે દશ રૂપીવ્યા ધીરશો ?

> તેમાં આપણે આપણે નિભાવ કરી લેવો.

સુખ.

ખોનાં ધર વગ વગરનાં ઢોયછે.

જાુદા સ્પોરડા હોય તો તે ધર મોટું વગવાળું જાણવું.

It would be very inconvenient for નાનપરામાં નિશાળ હોય તારે તો છોરાગ્યોને ધણી ગ્યાપદા થાય.

છે કે!

He lives at a very inconvenient તે ઘણો કુવગો ત્ર્યને દૂર distance. રેડેછે.

It is an excellent house, containing તે ધર ખહુ મુજાનું, તેમાં બધી every convenience. વગ છે.

A well in one's house, is a very જેના ધરમાં કુલો છે તેને ધાર્ great convenience. સારૂં છે.

the top of a wall, it accommodates itself to the circumstances in which it is placed, and sends down a long shoot to the ground.

This province was devastated by the પીંડરાઓએ આ મુલખ તો Pindarees.

All the fields in this neighbourhood આ લત્તાનાં બધાં ખેતરો have been devastated by swarms of locusts.

vastation and ruin.

The scenery on each side of the તાપીના ખેઉ કાંદ્રા ઉંચા નથી તેથી Tápti is too flat to be beautiful.

The most beautiful scenery is gene- પાહાડી દેશોમાં ધાયાં કરીને rally to be found in mountainous countries.

Do you approve of my doing so? Does this proposal meet with your એ ડરાવ તમારા ધ્યાનમાં approbation?

This proposal has not only my ap- આ ડરાવ હું પસંદ કરૂં એ ટલું જ probation but also my admiration.

duct, I greatly admire it.

When a Pipal-tree takes root on જારે પીપળાનું ઝાડ કરાની ટોચ ઉપર ઉગેછે તારે જેવા ડેકાસામાં તે હોયછે તેવો પોતાની મેળે સમાવેશ કરીને પોતાના મળ ડેઢ જમીનમાં પોંહોંચાંડેછે.

પાડ્યો હતો.

ટીડોનાં દળે ઉજડ પાડ્યા.

The country was one scene of de- તે દેશ ઉત્પાત અને નાશનું ઢેકાર્સ થઈ પડ્યું હતું.

> રચના સુંદર દેખાતી નથી. સારી સંદર રચના જેવામાં આવેછે.

હું એવું કરૂં તે તમને અમેછે? આવેછે ?

નહીં પણ મોને વખાણંધું. I do not merely approve of his con- હું તેની ચાલ પસંદ કરૂં છું એટલું જ નહીં પણ તેને ધણી વખાસુંધ્યું.

His conduct on this occasion ex- એ કામમાં તેની ચાલથી ધર્મોજ cited the greatest admiration. અચંભો થયો છે.

Don't mention what I told you to મેં જે તમને કહ્યું તે કોઇને કેફિશો any body. નહીં.

Be sure you don't mention it to any ખ્રાયર હો, તમ કોઇને કેહેશો body. નહીં.

કરીને તમ તે કેહેતા નહીં. Don't mention it again?

I can't think, how you came to do મને માલમ પડતું નથી કે તમારે વ્ય કેમ કરવું પડ્યું. it.

તે તમારે કેમ કરવું પડ્યું? How came you to do it?

Of all the flowers, the rose has the ખધા પ્રસોમાં ગુલાખનું પૂલ ખહ્ most agreeable smell. ખુશાયો હિંદાર છે.

The smell of the rose is superior to ગુલાખના પ્રસમાં ખીજાં ખધાં પ્લો કરતાં ઉમદા વાસ હોયછે. that of any other flower.

There is no flower like the rose for સગંધમાં ગુલાયના જેવું કોઈ પૂલ scent. નથી.

I am daily in expectation of a letter હું તો નિત્યે તેના કાગળની વાટ

જોઉંછું. I expect a letter from him every day. રોજ તેના કાગળની હું વાટ જોઉંછું.

તમારા કાગળમાં મારો કાગળ ખીડજો. Enclose my letter in your's. હું ધરમાં નહીં હોઈશ. (અથવા હોઉં) I shall not be at home.

I was obliged to go home on some કંઈક કામ માટે મારે ધેર જવું પડ્યું

હવું. business.

I have sent my Pagdee to be dyed. મેં મારી પાગડી રંગાવા મોકલી છે.

મેં મારી પાગડી રંગરેજને તાંહાં I have sent my Pagdee to the મોકલી છે. dyer's.

This is a very beautiful dye.

મ્યા રંગ **ધણો શો**ભીતો છે. Some of your dyes are very beauti-તમારા કેટલામ્પેક રંગ તો ઘણા સંદર હોયછે પણ તે પાકા નથી હોતા. ful, but they are not permanent.

I paid a rupee and a half to have it તેની રંગામણા મેં દોઢ રૂપીઓ આપ્યો. dyed.

- leave every Monday during the month of Shrávan.
- brought goods to the amount only of a rupee.
- I wish to visit him, but he don't હ તેને મળવા ચાહેછું, પણ તે મને choose to see me.
- They all took leave yesterday early તે ખધામ્મે કાલે જલદી રજા but none of them went to the fair.
- I went yesterday to hear the singing કાલે હું ખાલાજીના દેહેરા પાસે ગાયન near Bálájee's temple and saw many of our scholars there.
- I came twice to your house, but did હું તમારે ઘેર ખે વાર સ્માવ્યો પણ not find you at home.
- He must be detained by some busi- કંઇક કામને લીધે તે રોકાયો ness, I think.
- Many people go to-day to Ashvan- આજતો ધણા લોકો અરિવનીકુમાર cumár to worship Máhádev.
- The Hindus wanted leave to-day, but આજ તો હિંદુ લોકોએ રજા માગી, there is no leave written in the regulations.
- If we go to Balajee's temple, will not આપણે બાલાજના મંદીરમાં જઈએ the people be displeased?
- What sorts of trees have you in your તમારી વાડીમાં શા શા પ્રકારનાં garden?
- ground is very fertile.
- India is more fertile than Europe.

I suppose we shall have half a day's ધારવામાં શ્રાવણ માસમાં વધા સોમ-વારે અર્ધા દાઢાડાની આપણને રજા મળશે.

I gave him a rupee and half but he મેં તેને દોઢ રૂપીમ્મો મ્યાપ્યો પણ તેમાં તો રૂપીમ્યાનોજ માલ તેણે **મ્યા**ણ્યો.

> મળવાને પ્યુશી નથી. લીધી પણ કોઈ મળામાં ગયું નહીં.

સાંભળવા ગયો હતો તાંહાં સ્માપણા ધણા નિશાળીઆ મેં જોયા.

તમ ધરમાં નોઢોતા.

दशे.

માહાદેવની પૂજા કરવા જાયછે.

પણ કાયદામાં સતલક તે રજા લખીજ નથી.

તો લોકો નાપ્યુશ નહીં થાય ? પ્રાપ્ટ છે ?

This farm is not very large, but the ખેતર મોટું નથી પણ જમીન ધણી માતબર છે.

> યૂરોપના કરતાં હિંદુસ્તાનમાં વર્ષુ પાકેછે.

India is one of the most fertile coun- મૃશ્લીપર હિંદુસ્તાન પણ એક ફળદ્રપ tries in the world.

The soil of Hindustan is fertile, but હિંદ્રસ્તાનની જમીન તો નિયજની the arts and sciences are not carried to such perfection there, as they are in Europe.

gradually improving.

road.

It is said that all who die in this month go to heaven.

It is said that whoever dies in this અમ કહેલું છે કે આ મહિનામાં જે month, goes to heaven.

last five days?

two days, because one of his relations died.

Frámjee has been absent these two days on account of the death of a relation.

He had better pay his debts.

How long have you owed it to him.

How long has it been standing?

It is a debt of very old standing.

It has been standing a very long હું જાણાં છું તે ઘણા કાળનું while I think.

me in your book?

દેશ છે.

છે પણ તેમાં યુરોપની પેઠે કલા વિદ્યાની સંપૂર્ણતા થક નથી.

But the people of Hindustan are પણ હિંદુસ્તાનના લોકો દાહાંડે દાહાંડે સધરતા જાયછે.

You must be very careful on the રસ્તા ઉપર તમારે ધણી ફોશી મારીયી રેહેવં.

> મ્મેવું કહેલું છે કે જે કોઈ મ્યા મહિના-માં મરણ પામેછે તે સર્વ સ્વર્ગમાં જાયછે.

> કોઈ મરેછે તે સ્વર્ગવાસી થાયછે.

How is it, he has not attended these આજ પાંચ દાહાડા થયા તે આવતો નથી, સ્પેમ કેમ !

Framjee has not attended these last આ ખે દાહાડા થયા તો કરામજ આવ્યો નથી, કેમકે તેના સગામાં કોઈ મરી ગયું છે.

> ફરામજીના સગામાં કોઈ મરી ગયું હતું તેથા ખે દાહાડા તે ગૈરહાજર હતો.

તે પોતાનું કરજ વાળે તો સારૂં. તમારે મેનું દેવું કેદાહાડાનું છે ? તે કેદાહાડાનું ઉભૂં છે? મ્મે દેવું તો ધણા દાઠાડાનું છે.

લેહ્યું છે.

Have you any thing standing against તમારા ચોપડામાં મારે નામ કંઈ પાછલં લેફેસ્સું છે ?

I have been dunning him these three હું આજ ત્રણ મહિના થયા એના months.

Remember me to him.

He was on the point of death.

All his friends have given him up.

What Doctor attends him?

What medicine does he give him? તેને તે શું સ્માયધ સ્પાયે છે? His fever has weakened him very ઓને તાવે ધણો નખળો કરી much.

medicine.

How is it we did not see each other?

Why, I have been here all the

I shall be glad to see you.

How many marriages are taking place in your caste?

About eight.

I hear you are about to change your મેં સાંબળ્યું કે તમ તમારૂં ઘર ખદલhouse.

Where are you going to reside? People will talk.-Let them say what લોકો વાત કરશે તો કરો. તેમને જે they like.

How is your family?

Have you been able to get employment yet?

No, I am trying to do so at present.

What do you learn?

ઉપર તગાદો કરૂંધ્યું.

?

મારા વત્તી તેને ખોલાવજો. તે મરવા પડ્યો હતો.

ખધા તેના સગાંચ્યે તેની સ્થાશા સુકી.

કિયા વૈદન સ્માષધ કરેછે?

નાખ્યો.

He don't like to take such bitter તેને એવું કડવું ઓપલ પીવું ગમતું નથી તો.

> એમ કેમ, આપણે એક ખીજાને મળ્યાજ નહીં?

કેમ, તેવારનો હું તો અહિંઆંનો અહિંમાંજ છું.

મારે તમને મળવાની ખરજી છે. તમારી ન્યાતમાં કેટલા વેડેવા થવાના છે?

મ્યોડેક.

વાની ગડખડમાં છો.

તમ કાંઠાં રેહેવા જામ્યોછો ? ગમે તે કે છે.

તમારા કુટંખની શી ખખર છે? હજાુ તમને ચાકરી મળી કે નહીં ?

નારે બાઈ, હમણા હું તેનીજ તજ-વીજમાં છું.

તમે શું બણોછો ?

I attend the English school. હું તો અંગરેજી નિશાળ જાઉંછું. How long do you think of remaining કાંઠાં સુધી તમે નિશાળમાં રેહેવાનું in the school? ધારોછો?

Only two or three months. મેં ત્રણ મહિના માત્ર.

You had better try and get some તજવીજ કરીને કંઈ રોજગારે લાગે employment. તો ઠીક.

Give me a pinch of snuff, will અનેક ચપડી તપખીરની મેહેરખાની you? કરશો?

Don't shake the table, I shall not be મેજ ન હુલાવ, મારાથી પાધર્ able to rule straight. અંકાતું નથી.

I should like to see Mr. A.—have મિસ્તર અ—ને મળવાની મારી મરજી you any acquaintance with છે, તમારે કંઈ તેમની સાથે મ્મોલ-him. ખાણ છે?

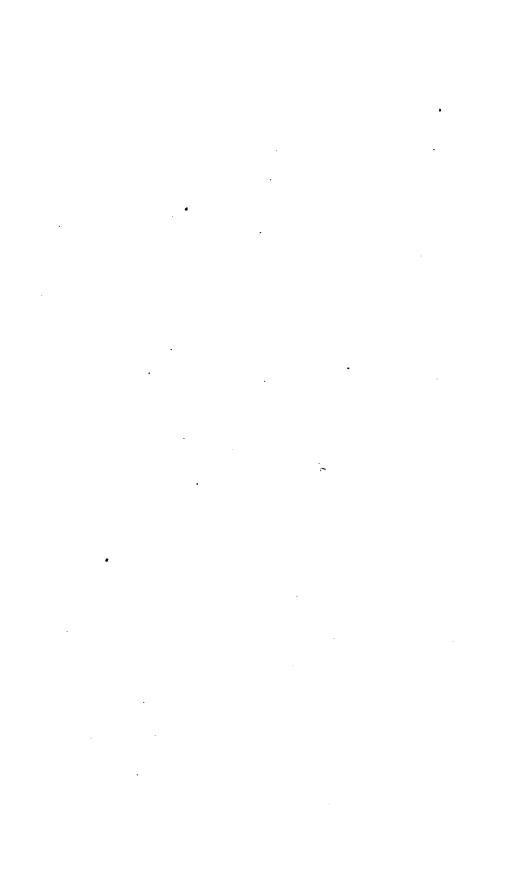
Will you be kind enough to intro- તમ મહિયાની કરીને તેમની જોડે duce me to him? મારી મુલાકાત કરાવશો?

I shall never forget your kindness. તમારો ઉપકાર હું કદી નહીં વિસરૂં.

I will try what I can to get your તમારૂં કામ સહી થવાને મારાથી થશે business settled. તેટલી તદબાર કરીશ.

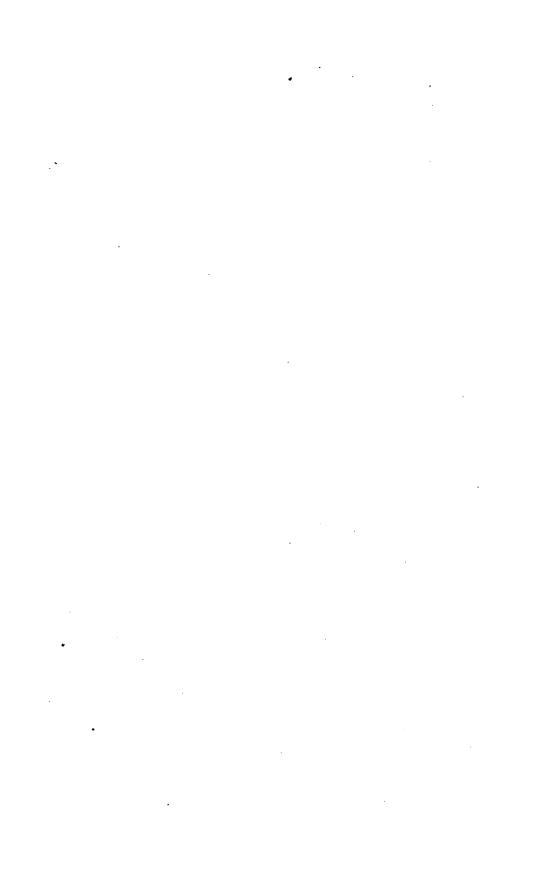
Don't trifle with me. મારી મસ્કરી ન કરો.

FINIS.

•

•

• •

LANE MEDICAL LIBRARY

This book should be returned on or before the date last stamped below.

1219 G7 1856 LANE HIST

J8 Fin

